

31

4-B

39

T.V. 33

31-21-B-39

~~11-17-39~~

L. ANNEI
SENECAE
CORDVBENSIS
TRAGOEDIAE

DECEM

Tommy & Co. Magd. Vrbij

Summa diligentia castigatae.

VIRTUTE DVCE,

COMITE FORTVNA.

LUGDVNI APVD SEB.
GRYPHIVM,

1536.

INDEX TRAGOE-
DIARVM.

Hercules furens	pagina. 7
•Thyestes	55
Thebais	96
Hippolytus	121
Oedipus	168
Troas	207
Medea	250
Agamemnon	288
Octavia	323
Hercules Oethus	361

3
SENECAE VITA EX

LIBRO TERTIO PETRI
CRINITI DE POE-
TIS LATI-
NIS.

LVCIVS *Anneus Seneca* natione *Hispanus*, patria *Cordubensis* fuit: inter eos poëtas refertur, qui *Tragœdias* scripserunt, ut *Pacuvius*, *Accius*, *Attilus*, & *Pomponius Secundus*, qui eadem ætate claruit, & cum ipso *Seneca* paribus studijs uersatus est in faciendis *Tragœdijs*, ut *Fabius Quintilianus* testatur. In magno pretio habitus est, & ob elegantiam ingenij plurimum commendatus. Scripsit *Tragœdias* decem, in quibus propter sublimitatem carminis, gravitatemq; sententiarum, non uulgarem laudem consecutus est: etsi tempora illa, in quæ incidit, magna ex parte aduersa extiterunt melioribus disciplinis. In suis fabulis *Euripidem*, atque *Aeschylum* traditur imitatus, quæ res facile intelligetur ab ijs, qui paulò diligentius eas obseruabunt. Qui scribunt poëtam hunc filium fuisse *Annei Senecæ*, qui in *Stoicorum* disciplinis magnopere claruit, coniecturis tantum nituntur, neq; hanc rem, ut ego existimo, ullis autoribus asserunt. Minime autem dubium est duos fuisse *Senecas*, quorum alter in philosophiæ studijs præclarus, atque excellens habitus est. Itaque diuus *Hieronymus* propter egregiam illius probitatem, singularemq; uitæ constantiam, ut puto, inter autores *Christia-*

nos collocavit : quæ res optimis rationibus, & antiquis
 scriptoribus probatur. Val. Martialis duos celebrat Se
 necas, & unicum Lucanum ex eadem Corduba. Sidonius
 Apollinaris in suis poëmaticis sic de Anneo Seneca scribit
 ad Felicem eo carmine, in quo de Latinis poëtis differit:

Non quod Corduba præpotens alumnus

Facundum ciet, hic putes legendum.

Quorum unus colit hispidum Platona,

Incaßumq; suum monet Neronem.

Orchestra quatit alter Euripidis,

Pictum fecibus Aeschylum secutus,

Aut plaustris solitus sonare Thespim.

Qui post pulpita trita sub cothurno

Ducebat olidæ patrem capellæ.

Ex his manifestè colligitur, quid existimari debeat de
 utroq; Seneca: præcipuè quod elici potest ex Octavia eius
 dem Tragœdia, in qua Neronis scelera, & crudelißima
 flagitia copiose enumerantur. Grammatici ueteres uiden
 tur maximi fecisse præter cæteros omnes Pacuuium, &
 Accium in scribendis Tragœdijs, ut alibi diximus. Non
 me præterit quàm multa scripta sint de hoc Seneca

à Xicone Poletano: sed is mihi uidetur abuti

sua diligentia, & aliorum iudicium

contemnere, qui tam anxie de=

fätigatur in re minime

dubia expli=

canda.

5

D I M E N S I O N E S T R A
gædiarum Senecæ per Hierony-
mum Auantium.

Versus Senarij, uel trimetri iambici sunt Archilochij omnes, & acatalectici apud Anneum Senecam Tragicum, & hanc solidam legem seruant, ut quamuis sedes secunda, quarta, & nouissima seruiant uni iambo, secunda tamen, & quarta, non repellunt tribrachum iambo comparem.

Primus autem pes ultra iambum recipit spondeum, & spondei dissolutiones, id est, dactylum, anapestum, & aliquando proceleumaticum. tribrachum uero, qui par est iambo, in hac prima sede admittunt uersus unus supra uiginti.

Tertia sedes admittit iambum, spondeum, dactylum, tribrachum. nunquam in hoc tertio loco inuenies anapestum præter hunc uersum, scilicet:

*Inter senem iuuenemq; sed propior seni.
nisi dictio insit quatuor syllabarum, quod accidit uersibus uiginti.*

Quintus locus, ut sæpissime, immo semper, habet aut spondeum, aut anapestum, ita nunquam utitur tribracho: iambum uero, & dactylum nunquam assumit, nisi in nouem uersibus, quorum ultimæ dictiones sunt quatuor syllabarum, scilicet nepotibus, cacumine, Prometheus Callipharides, Polyxena, facinorum, & ter memoria.

Senecæ igitur trimetri non cacometri, sed omnes probabiles appellantur à Victorino, & Terentiano, cum præsertim

*sertim in nulla sed reperiatur trocheus, aut pyrrichius,
& cum ubiq; deuitet scazonta, cumq; nullus uersus con-
stet ex iambis omnibus, ut Tragicorum lex præscribit.*

HERCVLIS FVRENTIS
ARGVMENTVM.

Continet hæc prior Tragœdia querelas Iuno-
nis, & indignationem contra pellices Iouis mariti
sui, simulq; contra Herculem ex pellice natū. Con-
tinet & Megaræ fletum ob coniugis Herculis ab-
sentiã, & ob tædiã, minasq; Lyci: quippe qui Cre-
onte rege, & filijs occisis, Thebanum imperium oc-
cupauerit, eiq; uim pariter inferre tentauerit. Mox
ab inferis rediens Hercules, cognitis quæ fecerat
Lycus, incedentem illum ad sacrificandum ob par-
tum regnum, interficit. Sed sui in Herculem odij Iu-
no minime etiam adhuc oblita, iussit ut is furore
corriperetur. Quo actus miserè Hercules coniugi
& liberis uitam eripuit. Postremò mète resumpta,
illarumq; cædium cognito autore, sibi pa-
riter & manum intulisset ultro, ni
genitoris sui piæ preces
intercessissent.

INTERLOCVTORES.

IVNO

LYCVS.

CHORVS.

HERCVLES.

MEGARA.

THESEVS.

AMPHITRYON.

L. AN.

7

L A N N E I

SENECAE CORDVBEN-
SIS HERCVLES
FVRENS.

PRIMVS ACTVS.

I V N O, sola.

Trimetri Iambici.

Oror Tonantis (hoc enim solum mihi
Nomen relictum est) semper alienum *176*

Iouem,

Ac templa summi uidua deserui aethē-
ris,

Locumq; caelo pulsa pellicibus dedi
Tellus colenda est, pellices caelum tenent.
Hinc, Arctos alta parte glacialis poli
Sublime classes sydus Argolicas agit.
Hinc, quā tepenti uere laxatur dies,
Tyriae per undas uector Europæ nitet.
Illinc, timendum ratibus, ac ponto gregem
Passim uagantes exerunt Atlantides.
Fera coma hinc exterret Orion deos:
Suasq; Perseus aureas stellas habet.
Hinc clara Gemini signa Tyndaridæ micant:
Quibusq; natis mobilis tellus stetit.
Nec ipse tantum Bacchus, aut Bacchi parens,
Adiere superos: nequa pars probro uacet,
Mundus puellæ ferta Gnoſſiacæ gerit.

*lassatur

Sed uetera querimur: una me dira, ac fera
Thebana nuribus sparsa tellus impijs,
Quoties nouercam fecit? ascendat licet,
Meumq; uictrix teneat Alcмене locum,
Pariterq; natus astra promissa occupet,
In cuius ortu mundus impendit diem,

Ita se
ab se
dies
it-qua

Tardusq; Eoo Phœbus effulsit mari,
Retinere mersum iussus Oceano iubar.

Non sic abibunt odia, uiuaces aget
Violentus iras animus; & saeuus dolor
Aeterna bella pace sublata geret.

Quid bella? quidquid horridum tellus creat
Inimica, quidquid pontus, aut aër tulit
Terribile, dirum, pestilens, atrox, ferum,
Fractum, atq; domitum est, superat, & crescit malis,
Iraq; nostra fruitur, in laudes suas

Id est
in accusa

Mea uertit odia, dum nimis saeuo impero,
Patrem probauit: inde, quâ lucem premit,
Aperitq; Tethys, quâ ferens Titan diem
Binos propinqua tingit Aethiopes face,
Indomita uirtus colitur: & toto deus

Narratur orbe, monstra iam desunt mihi,
Minorq; labor est Herculi iussa exequi,
Quàm mihi iubere: letus imperia excipit.
Quæ fera tyranni iussa uiolento queant
Nocere iuueni? nempe pro telis gerit,
Quæ timuit, & quæ fudit; armatus uenit
Leone, & Hydra: nec satis terræ patent,
Effregit ecce limen inferni Iouis,

quod
liquor
sign:

Et opima uicti regis ad superos refert.
 Parum est reuerti, scædus umbrarum perit.
 Vidi ipsa, uidi nocte discussa inferum,
 Et Dite domito, spolia iactantem patri
 Faterna. cur non uinctum, & oppressum trahit
 Ipsum catenis paria sortitum Ioui? ^{zelus}
 *Ereboq; capto potitur, & reteggit Styga?
 Patefacta ab imis manibus retro uia est,
 Et sacra diræ mortis in aperto iacent.
 At ille rupto carcere umbrarum, ferox
 De me triumphat, & superbifica manu
 Atrum per urbes ducit Argolicas canem.
 Viso ^{labantem} Cerbero uidi diem,
 Pavidumq; solem: me quoq; inuasit tremor,
 Et *terna monstri colla deuicti intuens,
 Timui imperasse leuia sed nimium queror,
 Cælo timendum est, regna ne summa occupet,
 Qui uicit ima. sceptrâ præripiet patri, Ioui
 Nec in astra lenta ueniet, ut Bacchus, uia:
 Iter ruina quæret, & uacuo uolet
 Regnare mundo: robore expenso tumet,
 Et posse cælum uiribus uinci suis
 Didicit ferendo: subdidit mundo caput,
 Nec flexit humeros molis immense labor,
 Mediusq; collo sedit Herculeo polus.
 Immota ceruix sydera, & cælum tulit,
 Et me prementem: quærit ad superos uiam.
 Perge ira, perge, & magna meditantem opprime,
 Congredere, manibus ipsa iam lacera tuis.

*Cerbero

*tetra.

Quid tanta mandas odia? discedant ferae:
Ipse imperando fessus Eurystheus uacet.

Titanas ausos rumpere imperium Iouis
Emutte: Siculi uerticis laxa specum.

Tellus gigante Doris excussio tremens,
Supposita monstri colla terrifici leuet.

Sublimis alias luna concipiat feras.

Sed uicit ista. quæris Alcidae parem?

Nemo est, nisi ipse: bella iam secum gerat.

Adsint ab imo Tartari fundo excite

Eumenides, ignem flammeæ spargant comæ,

Viperea seuæ uerbera incutiant manus.

I nunc superbe, cœlitum sedes pete.

Mouenda iam sunt bella, clarescit dies.

*feros. Humana temne: iam Styga, & manes *ferox

Fugisse credis? hîc tibi ostendam inferos.

Reuocabo in alta conditam caligine

Vltra nocentum exilia discordem deam,

Quam mu *Qua mugit ingens montis oppositi specus,

it. Educam, & imo Ditis è regno extraham

Quidquid relictum est. ueniat inuisum scelus,

Suumq; lambens sanguinem impietas ferox,

Errorq; & in se semper armatus furor.

Hoc, hoc ministro noster utatur dolor.

Incipite famulæ Ditis: ardentem incite

Concutite pinum: & agmen horrendum anguibus

Megara ducat: atq; luctifica manu

Vastam rogo flagrante corripjat trabem.

Hoc agite, pœnas petite uiolata Stygis,

Concutite

Concutite pectus:acrior mentem excoquat,
 Quam qui caminis ignis Aetnaeis furit
 Ut possit animo captus Alcides agi
 Magno furore percitus,nobis prius
 Insaniendum est. Iuno cur nondum furit?
 Me, me ^{in me} sorores mente delectam mea *Megem Alectra et Hyfione*
 Versate ^{in me} pyrnam, ^{in me} facere si quidquam apparo
 Dignum nouerca. tam odia mutantur mea.
 Natos reuersus uideat incolumes,precor,
 Manuq; fortis redeat, inueni diem,
 Inuisa quo nos Herculis uirtus iuuet,
 Me pariter, & se uincat, & cupiat mori
 Ab inferis reuersus. *hoc pro fit mihi,
 Ioue esse genitum, stabo, & ut certo exeant
 Emissa ^{nam carminis deo} neruo ^{hanc la mira} tela, librabo manum,
 Regam furentis arma, pugnanti Herculi
 Tandem fauebo, scelere perfecto licet
 Admittat illas genitor in caelum manus. .

*No ironia
 dignem, se
 consiliij com
 tationem.*

*hic.

A D I L O N.

C H O R V S.

Anapæstici.

Met. ^{is factis ut inno} I ^{ambo} Am rata micant sydera prono
^{colla} Languida mundo, nox uicta uagos
 Contrahit ignes, luce renata.
 Cogit nitidum Phosphoros agmen.
 Signum celsi glaciale poli,
 Septem stellis Arcades urse,
 Lucem ^{ab antedictis urbe his uersis} uerbo temone uocant.

Iam caruleis euectus equis *a consequentibus*

Titan, summum prospicit Oethan. *- b. efficit*

*Bacchis. Iam Cadmaeis inclyta *cap. n. l.* *baccis

*Aspera. *Aspersa die dumeta rubent,
Phœbiq; fugit reditura soror. *luna*

Labor exoritur durus, & omneis

Agitat curas, aperitq; domos

Pastor, gelida cana pruina

Grege dimisso pabula carpit.

Ludit prato liber aperto

Nondum rupta fronte iuuenus.

Vacuae reparant ubera matres.

Errat cursu leuis incerto

Molli petulans hœdus in herba.

Pendet summo stridula ramo,

Pinnasq; nouo tradere Soli

Gestit, querulos inter nidos

Thracia pellex, turbaq; circum

Confusa sonat, murmure misto

Testata diem. carbasa uentis

Credit dubius nauita uitæ,

Laxos aura complente sinus. *ant. n. n. n.*

Hic exesis pendens scopulis,

Aut deceptos instruit hamos,

Aut suspensus spectat pressa

Præmia dextra.

Sentit tremulum linea piscem.

Hæc, innocuæ quibus est uitæ

Tranquilla quies, & læta suo,

Paruq; domus, spes & in agris.

CHORVS.

Eiusdem rationis cum superioribus.

^{re uoluntate} **T**urbine magno spes sollicita

^{in uoluntate} Urbibus errant, trepidiq; metus. *Meconit*

Ille superbos aditus regum,

Durasq; fores expers somni

Colit, ac nullo sine ^{hic} beatus.

*beatas.

Componit opes, gazis inhians,

Et congesto pauper in auro est.

Illum populi fauor attonitum,

Fluctuq; magis mobile uulgus,

Aura tumidum ^q tollit inani.

Hic clamosi rabiosa fori *in quo exiuntur demores*

*uoluit.

lurgia uendens improbus, iras

Et uerba locat. nouit paucos

Secura quies, qui uelocis

Memores cui, tempora nunquam

Reditura tenent. dum fata sinunt,

Viyite leti: properat cursu

Vita citato, uolucriq; die

Rota precipitis uertitur anni.

Dura peragunt ^{conspira} pensa sorores,

Nec sua retro fila reuoluunt.

At gens hominum fertur rapidis

Obuia satis incerta sui.

Stygias ultro quærimus undas.

Nimum Alcide pectore forti

Properas mœstos uisere manes.

Certo

qui iungit a se
 Certo veniunt ordine Parca,
 Nulli iusso cessare licet, *vel in se*
 Nulli scriptum proferre diem.
 Recipit *non in* populos arna citatos
 Alium multis gloria terris
 Tradat, & omnes fama per urbes
 Garrula laudet, caeloq; parem
 Tollat, *et* astris: alius curru
 Sublimis eat: me mea tellus
in se Late secreto, tutoq; tegat.
 Venit ad pigros cana senectus,
 Humiliq; loco, sed certa, sedet
 Sordida parvae fortuna domus:
 Alte uirtus animosa cadit.
 Sed *in se* moesta venit crine soluto
 Megara, *in se* paruum comitata gregem,
 Tardusq; senio graditur Alcidae parens.

ACTVS SECVNDVS.

MEGARA.

Trimetri Iambici.

O Magne Olympi rector, *et mundi arbiter,*
 Iam statue tandem *in se* grauib; *in se* erumnis modum,
 Finemq; cladi: nulla lux unquam mihi
 Secura fulsit, finis alterius mali.
 Gradus est futuri: protinus reduci nouus
 Paratur hostis ante, quam letam domum
 Contingat, aliud iussus ad bellum meat,
 Nec ulla requies, tempus aut ullum datur,

Nisi

^{vo gl'e alle cothi}
Nisi dum iubetur: sequitur apprime statim

Infecta Iuno. nunquid immunis fuit

Infantis etas? monstra superavit prius, *Equerunt Meg.*

Quam nosse posset. gemina cristati caput

Angues ferebant ora, quos contra obuius

Reptavit infans, igneos serpentium

Oculos remisso pectore, ac placido intuens, *inolare.*

Arctos serenis uultibus nodos tulit,

Et tumida tenera guttura elidens manu,

*Prelusit Hydra. *Manali* pernix fera,

*Prolusit.

Multo decorum *preferens* auro caput

Nata non pat. Deprensa cursu est. maximus Nemeæ timor

Gemuit lacertis pressus Herculeis Leo.

Quid stabula memorem dira Bistonij gregis?

Suisq; regem pabulum armentis datum?

Solitumq; densis *hispidum* Erymanthi iugis

Arcadica quater nemora *Manalium* suem?

Taurumq; centum non leuem *populis* metum?

Inter remotos gentis Hesperia greges,

Pastor triformis littoris Cartesij *Peremptus*

Peremptus, acta est præda ab occasu ultimo,

Notum Cithæron pavit Oceano pecus.

Penetrare iussus solis æstivi plagas,

Et adusta medius regna quæ torret dies,

Vtrinq; monteis soluit abrupto obice,

Etiam ruenti fecit Oceano uiam.

Posthæc adortus nemoris opulenti domos

Aurifera uigilis spolia serpentis tulit.

Quid seua Lerna monstra, numerosum malum?

Non igne demum uicit, & docuit mori?

Solitasq; pinnis condere obductis diem.

Petijt ab ipsis nubibus Stymphalidas.

Non uicit illum cœlibis semper tori

Regina gentis uidua Thermodoontia.

+ Nec ad omne clarum facinus audaces manus
Stabuli fugauit turpis Augiæ labor.

Quid ista profunt? orbe defenso caret.

Sensere terræ pacis autorem suæ

Abesse terris: prosperum, ac felix scelus

Virtus uocatur, fontibus parent boni.

Ius est in armis, opprimūt leges timor.

Ante ora uidi nostra truculenta manu

Gnatos paterni cadere regni uindices,

Ipsūq; Cadmi nobilis stirpem ultimam

Occidere uidi regium capitis decus

Cum capite raptum. quis satis Thebas fleat?

Ferax deorum terra, quem dominum tremūt?

E' cuius aruis, e'q; fœcundo sinu

Stricto iuuentus orta cum ferro stetit:

Cuiusq; muros natus Amphion Ioue +

Struxit canoro saxa modulatu trahens:

In cuius urbem non semel diuū parens

Cœlo relicto uenit. hæc quæ cœlites

Recepit, & quæ fecit, & (fas sit loqui)

Fortasse faciet, sordido premitur uigo.

* Amphionis Cadmæa proles, ciuis atq; * Ophionius

Quò decidistis? tremitis ignauum exulem

Suis carentem sinibus, nostris grauem?

Qui

Qui scelera terra, quiq; persequitur mari,
 Ac seua iusta sceptrâ confregit manu,
 Nunc seruit absens, fertq; quæ ferri uetat:
 Tenetq; Thebas exul Hercules Lycus.
 Sed non tenebit: aderit, & pœnas petet,
 Subitusq; ad astra emerget: inueniet uiam,
 Aut faciet. adsis ^{intra} sospes, & remees tuis:
 Tandemq; uenias uictor ad uictam domum.

Emerge coniux, atq; depulsas manu
 Abrumpe tenebras, nulla si uetito uia,
 Iterq; clausum est, orbe diducto redi.
 Et quicquid atra nocte possessum latet,
 Emitte tecum. dirutis qualis iugis

Præceps citato flumini quærens iter
 Quondam *stetisti, scissa cum uasto impetu
 Patuere Tempe, pectore impulsus tuo
 Huc mons, & illuc cecidit: & rupto aggere
 Noua cucurrit Thessalus torrens uia.

*dedisti.

Talis parentes, liberos, patriam petens,
 Erumpe, rerum terminos tecum afferens,
 Et quidquid auida tot per annorum gradus
 Abscondit ætas, redde, & oblitos sui,
 Lucisq; pauidos ante te populos age.
 Indigna te sunt spolia, si tantum refers,
 Quantum imperatum est: magna, sed nimium loquor,
 Ignara nostræ sortis, unde illum mihi
 (Quo te, tuamq; dexteram amplectar) diem,
 Reditusq; lentos, nec mei memores querar?
 Tibi ô deorum ductor indomiti ferent

ads ferri
 Lycus leg
 tur et sin
 interoget
 cu indign
 tionu.

potens Centena tauri colla: tibi frugum parens
 Secreta reddam sacra: tibi multa fide
 Longas Eleusi tacita iactabo faces.
 Tum restitutas fratribus rebor meis
 Animas, & ipsum regna moderantem sua
 Florere patrem. si qua te maior tenet
 Clausum potestas, sequimur: aut omnes tuo
 Defende reditu ^{non sumus} sospes, aut omnes trahere.
 Trahes, nec ullus eriget fractos deus.

AMPHITRYON. MEGARA.

Eiusdem rationis.

O Socia nostri sanguinis casta fide
 Seruans torum ^{gratum} natosq; magnanimi Herculis,
 Meliora mente concipe, atq; animum excita:

Aderit profecto, qualis ex omni solet
 Labore, maior. M E. Quod nimis miseri uolunt,
 Hoc facile credunt. A M. Immo quod metuunt nimis
 Nunquam amoueri posse, nec tolli putant.

M E. Prona est timori semper in peius fides.
 Demersus ac defossus, & toto insuper
 Oppressus orbe, quam uiam ad superos habet?

A M. Quam tunc habebat, cum per arentem plagam

Et fluctuantes more turbati maris
 Abijt arenas: bisq; discedens fretum,
 Et bis recurrens: cumq; deserta rate
 Deprensus haesit Syrtium breuibus uadis,

Et puppe fixa maria superauit pedes?
 M E. Iniqua raro maximis uirtutibus ^{non sile} ^{non iniqui} ^{non in}
 Fortuna parcit: nemo se tuto diu ^{se pedere} ^{proli con}

Periculis

Periculis offerre tam crebris potest.

Quem saepe transit casus, aliquando inuenit.

Sed ecce saeuus, ac minas uultu gerens,

Et qualis animo est, talis incessu uenit,

Aliena dextra sceptrum concutitens Lycus,

Vrbis regens opulenti Thebanæ loca,

Et omne quicquid uberi cingit solo

●bliqua Phocis, quicquid Ismenus rigat,

●quicquid Cythæron uertice excelso uidet,

Et bina findens Isthmos exilis freta.

LYCVS. MEGARA. AMPHITRYON:

Trimeri Iambici.

Non uetera patriæ iura possideo domus

Ignauus hæres, nobiles non sunt mihi

Aui, nec altis inclytum titulis genus,

Sed clara uirtus: qui genus iactat suum,

Aliena laudat. Rapta sed trepida manu

Sceptrum obtinentur: omnis in ferro est salus.

Quod ciuibus tenere te inuitis scias,

Strictus tuetur ensis. alieno in loco

Haud stabile regnum est, una sed nostras potest

Fundare uires, iuncta*regali face,

Thalamisq; Megara: ducet è genere inclyto

Nouitas colorem nostra. non equidem reor

Fore ut recuset, ac meos spernat toros.

Quod si impotenti pertinax animo abnuet,

Stat tollere omnem penitus Herculeam domum.

Inuidia fastum, ac sermo popularis premet.

Ars prima regni est posse*te inuidiam pati.

iugali.

*als deest

b z

Tente

Tentemus igitur, fors dedit nobis locum.

Nanq; ipsa tristis uestis obtentu caput

Velata iuxta praesides adstat deos,

Lateriq; adhæret uerus Alcide sator

ME. Quid nam iste nostri generis exitium, ac lues,

Noui parat? quid tentat? LY. ô clarum trahens

A stirpe nomen regia, facilis mea

Parumper aure uerba patienti excipe.

Si aeterna semper odia mortales agant,

Nec cœptus unquam cedat ex animis furor:

Sed arma felix teneat, infelix paret.

Nihil relinquent bella, tum uastis ager

Squalebit aruis, subdita tectis face

Altus sepultas obruet gentes cinis.

Pacem reduci uelle uictori expedit:

Victo necesse est. particeps regni ueni:

Sociemus animos, pignus hoc fidei cape:

Continge dextram. quid truci uultu siles?

ME. Ego ne? ut parentis sanguine aspersam manum,

Fratrumq; gemina cæde contingam? Prius

Extinguet ortus, refret occasus diem:

Dax ante fida niuibus & flammis erit,

Et Scylla Siculum iunget Ausonio latus,

Priusq; multò, uicibus alternis fugax

Euripus, unda stabit Euboica piger.

Patrem abstulisti, regna, germanos, larem,

Patriam: quid ultra est? una res superest mihi,

Fratre, ac parente charior, regno ac lare,

Odium tui, quod esse cum populo mihi

Commune doleo, pars quota ex isto mea est?
 Dominare tumidus, spiritus altos gere:
 Sequitur superbos *uictor à tergo deus.

*ultor.

Thebana noui regna. Quid matres loquar
 Passas, & ausas scelera? quid geminum nefas,
 Mistumq; nomen coniugis, nati, patris?
 Quid bina fratrum castra? quid totidem rogos?
 Riget superba Tantalus luctu parens,
 Mœstusq; Phrygio manat in Sipylò lapis,
 Quin ipse toruum subrigens crista caput,
 Illyrica Cadmus regna permensus fuga,
 Longas reliquit corporis tracti notas.
 Hæc te manent exempla, dominare ut lubet,
 Dum solita regni fata te nostri uocent.

LY. Agedum efferatas rabida uoces amoue:

Et discce regum imperia ab Alcide pati.

Ego rapta quamuis sceptrà uictrici geram

Dextra, *regamq; cuncta sine legum metu,

*geramq;

Quas arma uincunt: pauca pro causa loquar

Nostra: cruento cecidit in bello pater,

Cecidere fratres: arma non seruant modum.

Nec temperari facile, nec reprimi potest

Stricti ensis ira: bella delectat cruor.

Sed ille regno pro suo, nos improba

Cupidine acti, queritur belli exitus,

Non causa: sed nunc pereat omnis memoria,

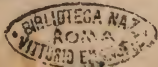
Cum uictor arma posuit, & uictum decet

Deponere odia: non ut inflexo genu

Regnantem adores, petimus: hoc ipsum placet,

b 3

Animo

Animo ruinas quòd capis magno tuas.

Es rege coniux digna, sociemus toros.

ME. Gelidus per artus uadit exanguis tremor.

Quod facinus aures pepulit? haud equidem horruì,

Cum pace rupta bellicus muros fragor

Circunsonaret, pertuli intrepide omnia,

Thalamos tremisco, capta nunc uideor mihi.

Grauent catenæ corpus, & longa fàmè

Mors protrahatur lenta, non uincet fidem

Vis ulla nosira, moriar Alcide tua.

LY. Animos ne meris inferis coniux facit?

ME. Inferna tetigit, posset ut supera assequi.

LY. Telluris illum pondus immensæ premit.

ME. Nullo premetur onere, qui cœlum tulit.

LY. Cogere. ME. Cogi qui potest, nescit mori.

LY. Effare, thalamis quod nouis potius parem

Regale munus? ME. Aut tuam mortem, aut meam.

LY. Moriere demens. ME. Coniugi occurram meo.

LY. Sceptroq; nostro potior est famulus tibi?

ME. Quot iste famulus tradidit reges neci?

LY. Cur ergo regi seruit, & patitur iugum?

ME. Imperia dura tolle, quid uirtus erit?

LY. Obijci frus, monstrisq; uirtutem putas?

ME. Virtutis est, domare, quæ cuncti pauent.

LY. Tenebræ loquentem magna tartareæ premunt.

ME. Non est ad astra mollis è terris uia.

LY. Quo patre genitus, cœlitum penetrat domos?

AM. Miseranda coniux Herculis magni file.

Partes meæ hæ sunt, reddere Alcide patrem,

Genusq; uerum: post tot ingentis uiri
 Memoranda facta, postq; pacatum manu
 Quodcumq; Titan ortus, & labens uidet,
 Post monstra tot perdomita, post Phlegram impio
 Sparsam cruore, postq; defensos deos,
 Nondum liquet de patre? mentimur Iouem?
 Iunonis odio crede. LY. Quid uiolas Iouem?

h Mortale cælo non potest iungi genus. *hæc est homines hæc*

AM. Communis ista pluribus causa est deis. *possunt trahere*

LY. Fanuli ne fuerant antequam fierent dei?

AM. Pastor Phæcos Delius pauit greges.

LY. Sed non per omnes exul errauit plagas.

AM. Quem profuga terra mater erranti edidit.

LY. Non monstra, sæuas Phœbus aut timuit seras.

AM. Primus sagittas imbuit Phœbi Draco.

Quam grauiam paruus tulerit, ignoras, mala.

E matris utero fulmine cæclus puer,

Mox fulminanti proximus patri stetit.

Quid? qui gubernat astra, qui nubes quatit,

Num latuit infans rupis exese specus?

Sollicita tanti pretia natales habent,

Semperq; magno constitit, nasci deum.

LY. Quemcumq; miserum uideris, hominem scias.

AM. Quemcumq; fortem uideris, miserum neges.

LY. Fortem uocemus, cuius ex humeris Leo

Donum puellæ factus, & claua excidit,

Fulsitq; pictum ueste Sidonia latus?

Fortem uocemus, cuius horrentes comæ

Maduere hædo? laude qui notas manus

Ad non uirilem tympani mouit sonum,
Mitra ferocem barbara frontem premens?

A M. Non erubescit Bacchus effusos tener
Sparfisse crines, nec manu molli leuem
Vibrasse thyrsus, cum parum forti gradu
Auro decorum syrma barbaricum trahit.

B Post multa uirtus opera laxari solet.

L Y. Hoc Euriti fatetur euersi domus,
Pecorumq; ritu uirginum oppressi greges.
Hoc nulla Iuno, nullus Eurystheus iubet.
Ipsius hæc sunt opera. A M. Non nosti omnia.

Ipsius opus est castibus fractus suis
Eryx, & Eryci iunctus Anteus Libys:

Et qui hospitali cæde manantes, foci

Bibere iustum sanguinem Busiridis

Ipsius opus est, uulneri, & ferro obuius
Mortem coactus ante Geryonas pati.

Nec unus una Geryon uictus manu.

Eris inter istos, qui tamen nullo stupro

Lesere thalamos. L Y. Quod Ioui, hoc regi licet:

Ioui dedisti coniugem, regi dabis.

Et te magistro non nouum hoc discet nurus,

Etiam uiro probante meliorem sequi:

Sin copulari pertinax tædis negat:

Vel ex coacta nobilem partum feram.

M E. Vmbra Creontis, & penates Labdaci,

Et nuptiales impij Oedipodæ faces,

Nunc solita nostro fata coniugio date.

Nunc, nunc cruenta regis Aegypti nurus,

Adeste multo sanguine infecta manus,
Deest una numero Danais, explebo nefas,

L Y. Coniugia quoniam peruicax nostra abnuis,
Regemq; terres, sceptrum quid possint, scies.
Complectere aras, nullus eripiet deus
Te mihi: nec orbe si remolito, queat
Ad supera uictor numina Alcides uebi.
Congerite sylvas, templa supplicibus suis
Iniecta flagrent: coniugem, & totum gregem
Consumat unus igne subiecto rogos.

A M. Hoc munus à te genitor Alcide peto,
Rogare quod me deceat, ut primus cadam.

L Y. Qui morte cunctos luere supplicium iubet,

Nescit tyrannus esse, diuersa irroga,

Miserum ueta perire: felicem iube. *in uim inimici*
Ego, dum cremandis trabibus accrescit rogos, *uita da:*
Sacro regentem maria uotiuo rogem. *rire fel.*
sacrificabo rogi.

A M. Prò numinum uis summa, prò caelestium
Rector, parensq; cuius excussis tremunt
Humana telis, impiam regis feri

Compesce dextram: quid deos frustra precore

Vbicunq; es audi nate. cur subito labant

Agitata motu templa? cur mugit solum?

Infernus imo sonuit è fundo fragor:

Audimur, en en sonitus Herculei gradus.

CHORVS.

Trimetri Iambici, seu Asclepiadæi.

O Fortuna uiris inuida fortibus: *in uideret de hinc*
Quam non equa bonis præmia diuidis. *rebi scindi de bere*

improbi uiri dat magna premio

Eury

Eurystheus facili regnet in otio,
 Alcmena genitus bella per omnia
 Monstris exagitet cœliferam manum: *quia Hercules hinc inuenit*
 Serpentis refecet colla ferocia, *vota.*
 Deceptis referat mala sororibus,
 Cum somno dederit peruigiles genas,
 Pomis diuitibus præpositus Draco.
 Intrauit Scythiæ multiuagas domos,
 Et gentes patrijs sedibus hospitas:
 Calcauitq; freti terga rigentia,
 Et mutis tacitum littoribus mare.
 Illic dura carent æquora fluctibus,
 Et quæ plena rates carbasa tenderant:
 Intonsis teritur semita Sarmatis.
 Stat pontus uicibus mobilis annuis,
 Nauem nunc facilis, nunc equitem pati.
 Illic quæ uiduis gentibus imperat,
 Aurato religans ilia baltheo,
 Detrahit spoliū nobile corpori,
 Et peltam, & niuei uincula pectoris,
 Victorem posito suspiciens genu. *X*
 Qua spe præcipites actus ad inferos,
 Audax ire uias irremeabiles *de riuus est.*
 Vidisti Siculæ regna Proserpinæ?
 Illic nulla Noto, nulla Fauonio
 Consurgunt tumidis fluctibus æquora:
 Non illic geminum Tyndaridæ genus
 miseris. Succurrunt timidis sydera nauibus.
 Sat nigro pelagus gurgite languidum,

Et cum mors auidis pallida dentibus.
 Gentes innumeras manibus intulit,
 Vno tot populi remige transeunt.
 Euincas utinam iura fræ Stygis,
 Porcarumq; colos irrevocabiles.

Hic qui rex populis pluribus imperat,
 Bello cum peteres Nestoriam Pylon,
 Tecum conseruit pestiferas manus,
 Telum ter gemina cuspide præfrens:
 Effugit tenui uulnere saucius,
 Et mortis dominus pertinuit mori.

Fatum rumpe manu: tristibus inferis.

Prospectus patcat lucis, & inuius

Limes det faciles ad superos uias.

Immities potuit flectere cantibus

Vmbrarum dominos, & prece supplici

Orpheus, Eurydicen dam* repetit suam.

Quæ syluas, & aues, saxaq; traxerat,

Ars, quæ præbuerat fluminibus moras,

Ad cuius sonitum constiterant feræ,

Mulcet non solitis uocibus inferos,

Et surdis resonat clarius in locis:

Deslent & lachrymis difficiles dei:

Et qui fronte nimis crimina tetrica

Querunt, ac ueteres excutiunt reos:

Deslent Eurydicen Thraciæ nurus.

Flentes Eurydicen Iuridici sedent.

Tandem mortis, ait, uincimur arbiter.

Euade ad superos, lege tamen data,

*recipit
 *dantes.

Tu post terga tui perge uiri comes,
 Tu non antè tuam respice coniugem,
 Quàm cum clara deos obtulerit dies,
 Spartaniq; aderit ianua Tænari.
 Odit uerus amor, nec patitur, moras.
 Munus, dum properat cernere, perdidit.
 Quæ uinci potuit regia cantibus,
 Hæc uinci poterit regia uiribus.

ACTVS TERTIVS.

HERCVLES.

Trimetri Iambici.

O Lucis alme rector, & cœli decus,
 Qui alterna curru spatia flammifero ambiens
 Illustre letis exeris terris caput,
 Da Phœbe ueniam, siquid illicitum tui
 Videre uultus: iussus in lucem extuli
 Secreta mundi: tuq; cœlestum arbiter,
 Parensq; uisus fulmine opposito tege.
 Et tu secundo maria qui sceptro regis,
 Imas pete undas: quisquis ex alto aspicit,
 Terrena facie pollui metuens noua
 Aciem reflectat, oraq; in cœlum erigat,
 Portenta fugiens: hoc nefas cernant duo,
 Qui aduexit, & iussit in pœnas meas,
 Atq; in labores, non satis terræ patent
 Iunonis odio: uidi inaccessa omnibus,
 Ignota Phœbo, quæq; deterior polus
 Obscura diro spatia concessit Ioui.

Et si

Et si placerent tertiæ sortis loca,
 Regnare potui: noctis æternæ chaos,
 Et nocte quiddam grauius, & tristes deos,
 Et fata uici, morte contempta redij.

atq; quidem

Quid restat aliud? uidi, & offendi inferos:
 Da, si quid ultra est, tam diu pateris manus
 Cessare nostras Iuno? quid uinci iubes?
 Sed templa quare miles infestus tenet?
 Limenq; sacrum terror armorum obsidet?

AMPHITRYON. HERCVLES.

THESEVS.

Trimetri Iambici.

Vtrum ne uisus uota decipiunt meos?
 An ille ^{domitor orbis} domitor orbis, & Graiùm decus,
 Tristi silentium nubilo liquit domum?
 Est ne ille natus? membra letitia stupent.
 O nate, certa, & sera Thebarum salus,
 Verum ne cerno corpus? an fallor tua
 Deceptus umbra? tu ne es? agnisco toros,
 Humerosq; & alto nobilem trunco manum.

HER. Vnde iste genitor squalor, & lugubribus
 Amicta coniux? unde tam foedo obsiti
 Pædore nati? quæ domum clades grauat?

AM. Socer est peremptus: regnâ Lycus possidet,
 Natos, parentem, coniugem leto petit.

HER. Ingrata tellus, nemo ad Herculeæ domus
 Auxilia uenit? uidit hoc tantum nefas
 Defensus orbis? cur diem questu tero?
 Mactetur hostis, TH. Hanc ferat uirtus natam,

Platq;

Fiatq; summus hostis Alcidae Lycus?
Ad hauriendum sanguinem inimicum feror.

HER. Theseu resiste, ne qua uis subita ingruat:
Me bella poscunt, differ amplexus parens,
Coniuxq; differ: nuntiet Diti Lycus
Me iam redisse. TH. Flebilem ex oculis fuga
Regina uultum, tuq; nato sospite
Lachrymas cadentes reprime: si noui Herculem,
Lycus Creonti debitas poenas dabit:
Lentum est, dabit: dat: hoc quoq; est lentum, dedit.

AM. Votum secundet, qui potest, nostrum deus,
Rebusq; lassus adsit. O magni comes
Magnanime nati, pande uirtutum ordinem:
Quam longa moestos ducat ad manes uia,
Ut uincla tulerit dura tartareus canis.

THE. Memorare cogis acta, securae quoq;
Horrenda menti, uix adhuc certa est fides
Vitalis aurae, torpet acies luminum,
Hebetesq; uisus uix diem insuetum ferunt.

AM. Peruince Theseu quicquid alto pectore
Remanet pauoris, ne ue te fructu optimo
Frauda laborum. Quod fuit durum pati,
Meminisse dulce est: Fare casus horridos.

TH. Fas omne mundi, teq; dominantem precor
Regno capaci, teq; quam tota irrita

*Actna. Quae si uis Enna mater, ut iura abdita
Et operta terris, liceat impune eloqui.
Spartana tellus nobile attollit iugum,
Densis ubi aequor Tanarus syluis premit.

Hic ora soluit Ditis*inuisi domus,
 Hiātq; rupes alta, & immenso specu.
 Ingens uorago faucibus uastus patet,
 Latumq; pandit omnibus populis iter.
 Non caeca tenebris incipit primo uia.
 Tenuis relictæ lucis à tergo nitor,
 Fulgorq; dubius solis afflicti cadit,
 Et ludit aciem: tale non dubiè solet
 Præbere lumen primus, aut serus dies.
 Hinc ampla uacuis spatia laxantur locis,
 In quæ omne mersum pereat humanum genus.
 Nec ire labor est, ipsa deducit uia.

*inuisi.

Vt sæpe puppes æstus inuitas rapit,
 Sic pronus *agger urget, atq; auidum chaos,
 Gradumq; retro flectere haud unquam sinunt
 Umbrae tenaces: intus immenso sinu
 Placido quietà labitur Lethe uado,
 Demitq; curas: ne uè remeandi amplius
 Pateat facultas, flexibus multis grauem
 Inuoluit amnem. Qualis incerta uagus
 Mæander unda ludit, & cedit sibi,
 Instatq; dubius, littus, an fontem petat.
 Palus inertis fœda Cocyti iacet,
 Hic uultur, illic luëstifer bubo gemit,
 Omenq; triste resonat in faustæ Strigis.

*aër.

Horrent opaca fronde nigrantes comæ,
 Taxo imminente, quam tenet segnis Sopor,
 Famesq; mœsta tabido rictu iacens,
 Pudorq; serus conscios uultus tegit,

Metus,

Metus, Pauorq; Funus, & frendens Dolor,
 Aterq; Luctus sequitur, & Morbus tremens;
 Et cincta ferro Bella: in extremo abdita
 Iners Senectus adiuuat baculo gradum.

A M. Estne aliqua tellus Cereris, aut Bacchi ferax?

T H. Non prata uiridi leta facie germinant,
 Nec adulta leni fluctuat Zephyro seges.
 Non ulla ramos sylua pomiferos habet.
 Sterilis profundi uastitas sqalet soli,
 Et foeda tellus torpet aeterno situ.
 Rerumq; moestus finis, & mundi ultima,
 Immotus aer haeret, & pigro sedet
 Nox atra mando, cuncta mœrore horrida.

✕ Ipsaq; morte peior est mortis locus.

A M. Quid? ille opaca qui regit sceptro loca,
 Qua sede positus, temperat populos leues?

T H. Est in recessu Tartari obscuro locus,
 Quem grauibus umbris spissa caligo alligat,
 A fonte discors manat hinc imo latex

* alter. * Ater, quieto similis: hunc iurant dei,
 Tacente sacram deuehens fluuio Styga:
 At hic tumultu rapitur ingenti ferox,
 Et saxa fluctu uoluit Acheron inuius
 Renauigari. cingitur duplici uado
 Aduersa Ditis regia, atq; ingens domus
 Umbrante luco tegitur: hic uasto specu
 Pendent tyranni limina, hoc umbris iter:

✕ Hæc porta regni: campus hanc circa iacet,
 In quo superbo digerit uultu sedens

Animas recentes, dirá maieſtas deo:
 Frons torua, fratrum quæ tamen ſpecimen gerat,
 Gentisq; tanta: uultus eſt illi Iduis,
 Sed fulminantis: magna pars regni trucidis
 Eſt ipſe dominus: cuius aſpectum timet,
 Quidquid timetur. A M. Vera ne eſt fama inferis
 Tam ſera reddi iura, & oblitos ſui
 Sceleris nocentes, debitas pœnas dare?
 Quis iſte ueri rector, atq; æqui arbiter?

THE. Non unus alta ſede quaſitor ſedens
 Iudicia trepidis ſera ſortitur reis:

Auditur illo Cnoſius Minos foro,
 Radamanthus illo: Thetidis hoc audit ſocer.

Quod quiſq; fecit patitur, autorem ſcelus
 Repetit, ſuoq; premitur exemplo nocens.

Vidi cruentos carcere includi duces,
 Et impotentis terga plebeia manu
 Scindi tyranni. quiſquis eſt placide potens,

Dominusq; uitæ ſeruat innocuas manus,
 Et incruentum mitis imperium regit,

* Animoq; parcit, longa permensus diu

Felicitæ cui ſpatia, uel cœlum petit,

Vel læta felix nemoris Elyſij loca.

Iudex futurus ſanguine humano abſtine,

Quicumq; regnas: ſcelera taxantur modo

Maiore noſtra. A M. Certus incluſos tenet

Locus nocentes, utq; fert fama, impios

Supplicia uinclis ſæua perpetuis domant?

THE. Rapitur uolucris tortus Ixion rota:

* Animæ.

c

Ceruice

Ceruice saxum grande Sisyphæa sedet.
 In amne medio faucibus siccis senex
 Sectatur undas, abluit mentum latex,
 Fidemq; cum iam sape decepto dedit,
 Perit unda, in ore poma destituunt famem.
 Præbet uolucris Tityus æternas dapes:
 Vrnasq; frustra Danaïdes plenas ferunt.
 Errant furentes impiæ Cadmeïdes:
 Terretq; mensas auida Phineas auis.

A M. Nunc ede nati nobilem pugnam mei.

Patruï uolentis munus, an spoliū refert?

T H. Ferale tardis imminet saxum uadis,

Stupente ubi unda segne torpescit fretum:

Hunc seruat annem cultu, & aspectu horridus,

Pauidosq; manes squalidus gestat senex:

Impexa pendet barba, deformem sinum

Nodus coërcet, concauæ squalent genæ,

Regit ipse conto portitor longo ratem.

Hic onere uacua littori puppim applicans,

Repetebat undas: poscit Alcides uiam

Cedente turba: dirus exclamat Charon:

Quò pergis audax? siste properantem gradum.

Non passus ullas natus Alcmena moras

Ipsa coactum nauitam conto domat,

Scanditq; puppem: cymba populorum capax

Succubuit uni: sedit, & grauior ratis

Vtrinq; Lethen latere titubanti bibit.

Tunc uasta trepidant monstra, Centauri truces,

Lapithæq; multo ad bella succensi mero,

stygiæ

Stygiæ paludis ultimos quærens sinus,
 Fœcunda mergit capita Lernæus labor.
 Post hæc auari Ditis apparet domus.
 Hic seuus umbras territat Stygius canis,
 Qui terna uasto capita concutiens sono,
 Regnum tuetur: sordidum tabo caput
 Lambunt colubri: uiperis horrent iuba:
 Longusq; torta sibilat cauda Draco:
 Par ira formæ. sensit ut motus pedum,
 Attollit hirtas angue uibrato comas,
 Missumq; captat aure subiecta sonum,
 Sentire & umbras solitus. ut propior stetit
 Ioue natus, antro sedit incertus canis,
 Et uterq; timuit. ecce latratu graui
 Loca muta terret, sibilat totos minax
 Serpens per armos: uocis horrendæ fragor
 Per ora missus terna, felices quoq;
 Exterret umbras. soluit à læua feros
 Tunc ipse rictus, & Cleonæum caput
 Opponit, ac se tegmine ingenti clepit.
 Victrix magnum dextera robur gerens,
 Huc nunc, & illuc uerbere assiduo *rotat,
 Ingeminat ictus: domitus infregit minas,
 Et cuncta lassus capita submitit canis,
 Antroq; toto cessit. extimuit sedens
 Vterq; folio dominus, & duci iubet.
 Me quoq; petenti munus Alcida dedit.
 Tunc grauiæ monstri colla permulcens manu
 Adamante texto uincit: oblitus sui

*rotans.

Custos opaci peruigil regni canis,
 Componit aures timidus: & patiens trahi,
 Herumq; fassus, ore submisso obsequens
 Vtrunq; cauda pulsat anguifera latus.
 Postquam est ad oras Tenari uentum, & nitor
 Percussit oculos lucis ignota, bonos
 *uictus Resumit animos uinctus, & uastas furens
 Quassat catenas: penè uectorem abstulit,
 Pronumq; retrouexit, & mouit gradu,
 Tunc & meas respexit Alcides manus,
 Geminis uterq; uiribus tractum canem
 Ira furentem, & bella tentantem irrita,
 Intulimus orbi. uidit ut clarum æthera,
 Et pura nitidi spatia conspexit poli,
 Oborta nox est, lumina in terram dedit,
 Compresit oculos, & diem inuisum expulit,
 Aciemq; retro flexit, atq; omni petit
 Ceruice terram: tum sub Herculea caput
 Abscondit umbra. densa sed lato uenit
 Clamore turba, frontibus laurum gerens:
 Magniq; meritas Herculis laudes canit.

CHORVS.

Sapphici hendecasyllabi.

Natus Eurystheus properante partu,
 Iusserat mundi penetrare fundum;
 Decrat hoc solum numero laborum,
 Tertia regem spoliare sortis.
 Ausus est cecos aditus inire,
 Ducit ad manes uia quâ remotos

Tristis,

Tristis, & sylua metuenda nigra,
 Sed frequens magna comitante turba,
 Quantus incedit populus per urbes
 Ad noui ludos audus theatri:
 Quantus Eleum coit ad tonantem,
 Quinta cum sacrum reuocauit æstas:
 Quanta cum longæ redit hora noctis,
 Crescere & somnos cupiens quietos,
 Libra Phœbæos tenet æqua currus,
 Turba secretam Cererem frequentat,
 Et citi tectis properant relictis,
 Attici noctem celebrare Mystæ:
 Tenta per campos agitur silentes
 Turba. pars tarda gradiens senecta,
 Tristis, & longa satiata uita:
 Pars adhuc currit melioris æui,
 Virgines nondum thalamis iugatæ,
 Et comis nondum positis ephebi,
 Matris & nomen modò doctus infans.
 His datum solis, minus ut timerent,
 Igne prælato releuare noctem.
 Ceteri uadunt per opaca tristes:
 Qualis est nobis animus, remota
 Luce, cum mœstus sibi quisq; sensit
 Obrutum tota caput esse terra.
 Stat chaos densum, tenebræq; turpes,
 Et color noctis malus, ac silentis
 Otium mundi, uacuæq; nubes.
 Sera nos illò referat senectus.

Nemo ad id serò uenit, unde nunquam,
 Cum semel uenit, potuit reuerti.
 Quid iuuat durum properare fatum?
 Omnis hæc magnis uaga turba terris
 Ibit ad manes, facietq; inert
 Vela Cocyto. tibi crescit omne,
 Et quod occasus uidet, et quod ortus:
 Parce uenturis, tibi mors paramur:
 Sis licet segnis, properamus ipsi.
 Prima, quæ uitam dedit, hora carpsit.

Choriambici Glyconij uersus.

Thebis læta dies adest,
 Aras tangite supplices,
 Pingues cadite uictimas.
 Permista maribus nurus
 Solennes agitent choros:
 Cessent deposito iugo
 Arui fertilis incolæ.
 Pax est Herculeæ manu
 Auroram inter, et Hesperum,
 Et quæ sol medium tenens
 Vbras corporibus negat.
 Quodcunq; abluitur solum
 Longo Tethyos ambitu,
 Alcide domuit labor.
 Transuectus uada Tartari
 Pacatis redit inferis.
 Iam nullus superest timor,
 Nil ultra iacet inferos.

*Stantes sacrificus comas
Dilecta tege populo.*

ACTVS QVARTVS.

HERCVLES. THESEVS. AMPHI-
TRYON. MEGARA.

Trimetri Iambici.

VLtrice dextra fusus aduersam Lycus
Terram cecidit ore: tum quisquis comes
Fuerat tyranni, iacuit & pœnæ comes.
Nunc sacra patri uictor, & superis seram,
Cæsisq; meritas uiclimis aras colam.
Te te laborum socia, & adiutrix precor
Belligera Pallas, cuius in laua ciet
Aegus feroce ore saxifico minas.
Adsit Lycurgi domitor, & rubri maris
Tectam uirenti cuspidem thyrsos gerens:
Geminumq; numen, Phœbus, & Phœbi soror,
Soror sagittis aptior, Phœbus lyræ:
Fraterq; quisquis incolit cœlum meus,
Non ex nouerca frater: huc appellite
Greges opimos, quidquid Indorum seges,
Arabesq; odoris quidquid arboribus legunt,
Conferre in aras, pinguis exudet uapor,
Populea nostras arbor exornet comas.
Te ramus oleæ fronde gentili tegat
Theseu: Tonantem nostra adorabit manus.

THE. Dij conditores urbis, & syluestria
Trucis antra Ceti, nobiles Dirces aquas,

Laremq; regis qui aduenæ Tyrium colis.

HER. Date thura flammis. A M. Nate manantes prius
Manus cruenta cæde, & hostili expia.

HER. Vtinam cruorem capitis inuisi deis
Libare possem, gratior nullus liquor
Tinxisset aras: uictima haud ulla amplior
Potest, magisq; opima mactari Ioui,
Quam rex iniquus. A M. Finiat genitor tuos
Opta labores: detur aliquando otium,
Quiesq; seßis. HER. Ipse concipiam preces
Ioue, meq; dignas: stet suo cælum loco,
Tellusq; & æther, astra inoffensos agant
Aeterna cursus: alta pax gentes alat,
Ferrum omne teneat ruris innocui labor,
Ensesq; lateant: nulla tempesta fretum
Violenta turbet: nullus irato Ioue
Exiliat ignis: nullus hyberna niue
Nutritus agros amnis euersos trahat:
Venena cessent: nulla nocituro grauis
Succo tumescat herba: non sæui, ac truces
Regnent tyranni: si quod etiamnum est scelus
Latura tellus, properet, & si quod parat
Monstrum, meum sit. Sed quid hoc? medium diem
Cinxere tenebræ, Phœbus obscuro meat
Sine nube uultu. quis diem retro fugat,
Agitq; in ortus? unde nox atrum caput
Ignota profert? unde tot stelle polum
Implent diurnæ? primus en noster labor
Cæli refulget parte non minima Leo,

Iraq;

Iraq; totus feruet, & morsus parat.
 Iam rapiet aliquod sydus, ingenti minax
 Stat ore, & ignes efflat, & rutilat iubam
 Ceruice iactans: quidquid autumnus grauis,
 Hyemsq; gelido frigida spatia refert,
 Vno impetu transfiliet, & uerni petet,
 Frangetq; Tauri colla. A M. Quod subitum hoc malū est?
 Quò nate uultus huc, & huc acres refers?
 Acieq; falsum turbida cœlum uides?
 HER. Perdomita tellus, tumida cesserunt freta,
 Inferna nostros regna sensere impetus,
 Immune cœlum est, dignus Alcide labor.
 In alta mundi spatia sublimis ferar,
 Petatur æther, astra promittit pater.
 Quid si negaret? non capit terra Herculem,
 Tandemq; superis reddit. en ultro uocat
 Omnis deorum coetus, & laxat fores,
 Vna uetante. recipis, & reseras polum,
 An contumacis ianuam mundi traho?
 Dubitatur etiam uincla Saturno exuam,
 Contraq; patris impij regnum impotens
 Auum resoluam? bella Titanes parent
 Me duce furentes: saxa cum syluis feram,
 Rapiamq; dextra plena Centauris iuga.
 Iam monte gemino limitem ad superos agam.
 Videat sub ossa Pelion Chiron suum:
 In cœlum Olympus tertio positus gradu
 Perueniet, aut mittetur. A M. Infandos procul
 Auerte sensus: pectoris sani parum,

Magni tamen, compesce dementem impetum.

HER. Quid hoc? gigantes arma pestifera mouent,
Profugit & umbras Tityus, ac lacerum gerens
Et inane pectus, quàm propè à cælo stetit?

Labat Cytheron, alta Pallene tremit,
Marcentq; Tempe. rapuit hic Pindi iuga,

*minans. Hic rapuit Oethen, scuit horrendum * Mimas:

Flammifera Erinnyes uerbere excusso sonat,
Rogusq; adustas propius, ac propius sudas

In ora tendit: saeva Tisiphone caput
Serpentibus uallata post raptum Canem,

Portam uacantem clausit opposita face.
Sed ecce proles regis, inimici latet,

Lyci nefandum semen, inuiso patri
Hæc dextra iam uos reddet. excutiat leues

Neruus sagittas, tela sic mitti decet
Herculeæ. A M. Quò se cæcus inuergit furor?

Vastum coactis flexit arcum cornibus,
Pharetramq; soluit, stridet emissa impetu

Arundo, medio spiculum collo fugit
Vulnere relicto. HER. Cæteram prolem eruant,

Omnesq; latebras. quid moror? maius mihi
Bellum Mycenis restat, ut Cyclopea

Euersa manibus saxa nostris concidant.
Huc eat & illuc aula disiecto obice,

Rumpatq; postes, columen impulsum labet:
Procumbat omnis regia: hic uideo abditum

Gnatum scelesti patris. A M. En blandas manus
Ad genua tendens uoce miseranda rogat.

Scelus nefandum, triste, & aspectu horridum,
 Dextram precantem rapuit, & circa firens
 Bis, ter rotatum misit: ast illi caput
 Sonat, cerebro tecta dispersa madent.

At misera paruum protegens natum sinu
 Megara furenti simulis è latebris fugit.

HER. Licet Tonantis profuga condaris sinu,
 Petet undecunq; temet hæc dextra, & feret.

A M. Quò misera pergis? quam fugam, aut latebras petis?
 Nullus salutis Hercule infenso est locus:

Amplectere ipsum potius, & blanda prece
 Lenire tenta, M E. Parce iam coniux precor,
 Agnosce Megaram, natus hic uultus tuos,
 Habitúsq; reddit: cernis, ut tendat manus?

HER. *Renuo nouercam: sequere, da poenas mihi,
 Iugoq; pressum libera turpi Iouem:
 Sed ante matrem paruulum hoc monstrum auferam.

*Teneo.

M E. Quò tendis amens? sanguinem fundes tuum?

A M. Pauefactus infans igneo uultu patris
 Perit ante uulnus: spiritum rapuit timor.
 In coniugem nunc claua libratur grauis,
 Perfregit ossa, corpori trunco caput
 Abest, nec usquam est. cernere hoc audes nimis
 Viuax senectus? si piget luctus, habes
 Mortem paratam: pectus in tela indue,
 Vel stipitem istum, cæde monstrorum illitum,
 Conuerte. falsum, ac nomini turpem tuo
 Remoue parentem, ne tua laudi obstrepat.

THE. Quò te ipse genitor obuium morti ingeris?

Quò

Quò pergis amens? profuge, & oblectus late,
Vnumq; manibus aufer Herculeis scelus.

HER. Bene habet, pudendi regis excisa est domus.

Tibi hunc dicatum maximi coniux Iouis
Gregem cecidi: uota persolui libens
Te digna, & Argos uictimas alias dabit.

AM. Nondum litasti nate, consumma sacrum.

Stat ecce ad aras hostia, expectat manum
Ceruice prona: praebeo, occurro, insequor,
Macta. Quid hoc est? errat acies luminum,
Visusq; moeror hebetat. an uideo Hercules
Manus trementes? uultus in somnum cadit,
Et fessa ceruix capite summissa labat,
Flexo genu: iam totus ad terram ruit,
Ut caesa syluis ornus, aut portus mari
Datura moles. uiuis? an leto dedit
Idem, tuos qui misit ad mortem, furor?
Sopor est, reciprocos spiritus motus agit.
Detur quieti tempus, ut somno grauis
Vis uicta morbi pectus oppressum leuet.
Remouete famuli tela, ne repetat furens.

C H O R U S.

Anapæstici, Adoniij duo.

LVgeat aether, magnusq; parens
Aetheris alti, tellusq; ferax,
Et uaga ponti mobilis unda.
Tuq; ante omnes, qui per terras,
Tractusq; maris fundis radios,
Noctemq; fugas ore decoro,

Feruide

Feruide Titan: obitus pariter
 Tecum Alcides uidit, & ortus,
 Nonitq; tuas utraq; domos.
 Soluite tantis animum monstis,
 Soluite super i: rectam in melius
 Flectite mentem. tuq; ô domitor
 Somne* laborum, requies animi,
 Pars humanæ melior uitæ,
 Volucer matris genus Astree,
 Frater duræ languide mortis,
 Veris miscens falsa, futuri
 Certus, & idem pessimus autor:
 Pater ô rerum, portus uitæ,
 Lucis requies, noctisq; comes,
 Qui par regi, famuloq; uenis,
 Placidus fessum, lenisq; foues,
 Pavidum leti genus humanum,
 Cogis longam discere mortem.
 Preme deuictum torpore graui,
 Sopor indomitos alliget artus,
 Nec torua prius pectora linquat,
 Quàm mens repetat pristina cursum.
 En fusus humi seua feroci
 Corde uolutat somnia: nondum est
 Tanti pestis superata mali:
 Clauæq; graui lassum solitus
 Mandare caput, querit uacua
 Pondera dextra, motu iactans
 Brachia uano: nec adhuc omnes

*malorum

Expulit

Expulit æstus: sed, ut ingenti

Vexata Noto seruat longos

Unda tumultus, et iam uento

Cessante tumet: pelle insanos

Fluctus animi, redeat pietas,

Virtusq; uiro, uel sit potius

Mens uesano concita motu,

Error cæcus, quæ cœpit, eat.

Solus te iam præstare potest

Furor in fontem: proxima puris

Sors est manibus nescire nefas.

Nunc Herculeis percussa sonent

Pectora palmis: mundum solitos

Ferre lacertos uerbera pulsent

Victrice manu: gemitus uastos

Audiat æther, audiat atri

Regina poli, uastisq; serox

Qui colla gerit uincta catenis,

Imo latitans Cerberus antro.

Resonet mæsto clamore chaos,

Latiq; patens unda profundi.

Et qui melius tua tela tamen

Senferat, æther.

Pectora tantis obsessa malis

Non sunt ictu ferienda leui.

Vno planctu tria regna sonent,

Et tu collo decus, ac telum

Suspensa diu fortis arundo,

*sera, Phœtræq; leues, date *sæua fero

Verbera

Verbera tergo: cedant humeros
 Robora fortes, stipesq; potens
 Duris oneret pectora nodis:
 Plangant tantos arma dolores.
 Non uos patriæ laudis comites,
 Vlti sauo uulnere reges,
 Non Argiua membra palæstra,
 Flectere docti fortes castu,
 Fortesq; manu, iam tamen ausi
 Telum Scythici leue Corithi
 Missum certa librare manu,
 Tutosq; fuga figere ceruos,
 Nondumq; fræ terga iubata.
 Ite ad Stygios umbræ portus,
 Ite innocuæ, quas in primo
 Limine uitæ scelus oppressit,
 Patriusq; furor: ite in faustum
 Genus ô pueri, noti per iter
 Triste laboris:
 Ite iratos uisite reges.

ACTVS QVINTVS

HERCVLES. AMPHITRYON.

THESEVS.

Trimetri Iambici.

Quis hic locus? quæ regio? quæ mundi plagæ?
 Vbi sum? sub ortu solis, an sub cardine
 Glacialis ursæ? nunquid Hesperij maris
 Extrema tellus hunc dat oceano modum?

Quas trahimus auras? quod solum fesso subest?
 Certe redimus. unde prostrata domo
 Video cruenta corpora? an nondum exiit
 Simulacra mens inferna? post reditus quoq;
 Oberrat oculos turba feralis meos?
 Pudet fateri, pauco, nescio quod mihi,
 Nescio quod animus grande praesagit malum.
 Vbi est parens? ubi illa natorum grege
 Animosa coniux? cur latus laeuum uacat
 Spolio leonis? quonam abiit tegmen meum?
 Idemq; somno mollis Herculeo torus?
 Vbi tela? ubi arcus? arma quis uiuo mihi
 Detrahere potuit? spolia quis tanta abstulit?
 Ipsumq; quis non Hercules somnum horruit?
 Libet meum uidere uictorem, libet:
 Exurge uictor. quem nouum coelo pater
 Genuit relicto? cuius incestu stetit
 Nox longior, quam nostra? quod cerno nefas?
 Nati cruenta cade confecti iacent:
 Perempta coniux: quis Lycus regnum obtinet?
 Quis tanta Thebis scelera moliri ausus est
 Hercule reuerso? quisquis Ismeni loca,
 Actæa quisquis arua, qui gemino mari
 Pulsata Pelopis regna Dardanijs colis,
 Succurre, seuæ cladis autorem indica.
 Ruat ira in omnes: hostis est, quisquis mihi
 Non monstrat hostem. uictor Alcide lates?
 Procede, seu tu uindicas currus truces
 Thracis cruenti, siue Geryonis pecus,

Libyæ ue dominos, nulla pugnandi mora est.

En nudus asto, uel meis armis licet

Petas inermem, cur meos Theseus fugit

Paterq; uultus? ora cur condunt sua?

Differte fletus, quis meos dederit neci

Omnes simul profare, quid genitor siles?

At tu ede Theseu, sed tua Theseu fide.

Vterq; tacitus ora pudibunda obtegit;

Furtimq; lachrymas fundit, in tantis malis

Quid est pudendum? nunquid Argiæ potens

Dominator urbis: nunquid infestum Lyci

*Parentis agmen clade nos tanta obruit?

Per te meorum facinoram laudem precor

Genitor, tuiq; nominis semper mihi

Numen secundum, fare, quis fudit domum?

Cui præda iacui? A M. Tacita sic abeant mala.

HER. Ut inultus ego sim? A M. Sæpe uindicta obsiit.

HER. Quisquam ne segnis tanta tolerauit mala?

A M. Maiora quisquis timuit. HER. His etiam pater

Quidquam timeri maius, aut grauius potest?

A M. Cladis tuæ pars ista, quam nosti, quota est?

HER. Miserere genitor, supplices tendo manus.

Quid hoc? manus refugit, hic errat scelus?

Vnde hic cruor? quid illa puerili madens

Arundo leto, tincta Lernæa nece?

Iam tela uideo nostra, non quero manum.

Quæ potuit arcum flectere? aut quæ dexterâ

Sinuare neruum uix recedentem mihi?

Ad uos reuertor: genitor, hoc nostrum est scelus?

d Tacuere;

*percuntis

*erat.

Tacuere: nostrum est. A M. Luctus est isthic.
Crimen nouerca, casus hic culpa caret.

HER. Nunc parte ab omni genitor iratus tona,
Oblite nostri uindica sera manu
Saltem nepotes: stelliger mundus sonet,
Flammas & hic, & ille iaculetur polus:
Rupes ligatum Caspiæ corpus trahant,
Atq; ales auida. cur Promethei uacant
Scopuli? paretur uertice immenso seras
Volucresq; pascens Caucasus abruptum latus,
Nudumq; syluis. illa, quæ pontum Scythen
Symplegas arctat, hinc & hinc uinctas manus

Distentat. *Distendat alto: cumq; reuocata uice
In se coibunt, saxaq; in cœlum expriment
& medium Actis utrinq; rupibus, *medium mare
Ego inquieta montium iaceam mora.
Quin structum aceruans nemore congesto aggerem
Cruore corpus impio sparsum cremo?
Sic sic agendum est, inferis reddam Herculem.

A M. Nondum tumultu pectus attonitum caret,
Mutauit iras: quodq; habet proprium furor,
In se ipse scuit. H B R. Dira furiarum loca,
Et inferorum carcer, & fonti plaga
Decreta turbæ, & si quod exilium latet
Vlterius Erebo, Cerbero ignotum, & mihi,
Huc me abde tellus, Tartari ad finem ultimum
Mansurus ibo. pectus ô nimium serum:
Quis uos per omnem, liberi, sparsos domum
Deflere digne poterit? hic durus malis

Lachry

Lachrymare uultus nescit. huc ensem date,
 Date huc sagittas, stipitem huc uastum date:
 Tibi tela frangam nostra, tibi nostros puer
 Rumpemus arcus, ac tuis stipes grauis
 Ardebit umbris, ipsa Lernæis frequens
 Pharetra telis in tuos ibit rogos.
 Dent arma poenas, uos quoq; infaustas meis
 Cremabo telis, ô nouercales manus.

THE. Quis nomen unquam sceleris errori indidit?

HER. Sæpe error ingens sceleris obtinuit locum.

THE. Nunc Hercule opus est, perfer hanc molem mali.

HER. Non sic furore cessit extinctus pudor,
 Populos ut omnes impio aspectu fugem.
 Arma, arma Theseu, flagito propere mihi
 Subtracta reddi: sana si mens est mihi,
 Referte manibus tela: si remanet furor,
 Pater recede, mortis inueniam uiam.

A M. Per sancta generis sacra, per ius nominis
 Vtrunq; nostri, siue me altorem uocas,
 Seu tu parentem, perq; uenerandos pijs
 Canos, senectæ parce deserta precor,
 Annisq; fessis, unicum lapsæ domus
 Firmamen, unum lumen afflicto malis
 Temet reserua: nullus ex te contigit
 Fructus laborum, semper aut dubium mare,
 Aut monstra timui: quisquis in toto *fuit
 Rex sæuus orbe, manibus, aut aris nocens,
 A me timetur, semper absentis pater
 Fructum tui contactum & aspectum peto.

*fuit

Nota

- HER. Cur animam in ista luce detineam amplius,
 Morerq; nihil est: cuncta iam amisi bona,
 Mentem, arma, famam, coniugem, natos, manus,
 Etiam furorem: nemo polluto queat
 Animo mederi, morte sanandum est scelus.
- THE. Perimes parentem? HER. Facere ne possim, occidam.
- THE. Genitore coram? HER. Cernere hunc docui nefas.
- THE. Memoranda potius omnibus facta intuens,
 Vnius à te criminis ueniam peto.
- HER. Veniam dabit sibi ipse, qui nulli dedit?
 Laudanda feci iussus, hoc unum meum est.
 Succurre genitor, siue te pietas mouet,
 Seu triste fatum, siue uiolata decus
 Virtutis, effer arma, uincatur mea
 Fortuna dextra. THE. Sunt quidem patriæ preces
Satis efficaces, sed tamen nostro quoq;
 Moueare fletu: surge, & aduersa impetu
 Perfringe solito: nunc tuum nulli imparem
 Animum malo resume, nunc magna tibi
 Virtute agendum est, Herculem irasci ueta.
- HER. Si uiuo, feci scelera: si morior, tuli.
 Purgare terras propero, iamq; dudum mihi
 Monstrum impium, seuumq; & immite, ac ferum
 Oberrat: agedum dextra conare aggredi
 Ingens opus, labore bissereno amplius.
 Ignaue cessas, fortis in pueros modo,
 Pavidamq; matrem? arma nisi dentur mihi,
 Aut omne Pindi Thracis excidam nemus,
 Bacchiq; lucos, & Cythæronis iuga

Mecum tremabo tota cum domibus suis:
 Dominisq; tecta, cum deis templa omnibus
 Thebana, supra corpus excipiam meam,
 Atq; urbe eversa condar: & si fortibus
 Leue pondus humeris moenia immissa incident,
 Septemq; opertus non satis portis premar,
 Onus omne media parte qua mundus sedet,
 Dirimitq; superos, in meum uertam caput.
 Redde arma. A M. Vox est digna genitore Herculis.
 Hoc en peremptus spiculo cecidit puer,
 Hoc Iuno telum manibus emisit tuis,
 Hoc nunc ego utar. Ecce quam miserum metu
 Cor palpitat, corpusq; sollicitum ferit.
 Aptata arundo est, ecce iam facies scelus
 Volens, sciensq; pande, quid fieri irbes?
 Nihil rogamus, noster in tuto est dolor.
 Natum potes seruare tu solus mihi
 Theseu, ipse necdum maximum euasi metum.
 Miserum haud potes me facere, felicem potes.
 Sic statue quidquid statuis, ut causam tuam,
 Famamq; in arcto stare, & ancipiti scias,
 Aut uiuus, aut occidis: hanc animam leucm,
 Fessamq; senio, nec minus quassam malis
 In ore primo teneo. tam tarde patri
 Vitam dat aliquis? non seram ulterius moram,
 Letale ferrum pectori impressum induam,
 Hic hic iacebit Herculis sani scelus.

HER. Iam parce genitor, parce, iam reuoca manum.
 Succumbe uirtus, perfer imperium patris.

Eat ad labores hic quoq; Herculeos labor.
 Viuamus, artus alleua afflicto solo
 Theseu parentis, dextra contactus pios
 Scelerata refugit. A. M. Hanc manum amplector libens.

ego. Hac nixus ibo, pectori hanc ergo admouens
 Pellam dolores. H. B. R. Quem locum profugus petam?
 Vbi me recondam? qua'ue tellure obruam?
 Quis Tanais, aut quis Nilus, aut quis Persica
 Violentus unda Tigris, aut Rhenus ferox,
 Tagus'ue Ibera turbidus gaza fluens,
 Abluere dextram poterit? Arctoum licet
 Maotis in me gelida transfundat mare,
 Et tota Tethys per meas currat manus,
 Harebit altum facinus. in quas impius
 Terras recedes? ortum, an occasum petes?
 Vbiq; notus perdidit exilio locum,
 Me refugit orbis, astra transuersos agunt
 Obliqua cursus, ipse Titan Cerberum
 Meliore uultu uidit: ô fidum caput

Theseu latebram quare longinquam, abditam.

Quicumq; semper sceleris alieni arbiter
 Amat. * Amat nocentes, gratiam meritis refer,
 Vicemq; nostris: redde me infernis precor
 Vmbris reductum, meq; subiectum tuis
 Restitue uinclis: ille me abscondet locus.
 Sed & ille nouit. THE. Nostra te tellus manet.
 Illic solutam caede Graduius manum
 Restituit armis, illa te Alcide uocat,
 Facere innocentes terra, quae superos solet.

THYESTES

TRAGOEDIA SE CVNDA.

ARGVMENTVM.

Cogit, excitatq̄ ab inferis Megæra, ex furis una,
Tantalum olim Phrygiæ regem, ad odia commi-
scenda inter duos fratres, Thyestem & Atreum ne
potes eius: qui Mycenis alternis annis regnauerant.
At Atreus furis agitatus, consilio cum seruo ini-
to, deliberat, quo pacto uindictam de fratre sumat,
quòd dolis Aeropen sibi coniugem constuprarit:
quodq̄ arietem aurei uelleris surripuerit. Igitur ab
Atreo simulata reconciliatione, Thyesti reuocato
Mycenis & inscio apponuntur in conuiuio sui filij
epulandi. Postremo cum etiam sanguinem illorum
in patera propinasset Atreus, iussit demum afferri
capita. Quis uisis & agnitis disset qui-
dē Thyestes, sed Atreus, quòd
uindicta processerit,
oblectatur.

INTERLOCVTORES.

TANTALVS.	MEGAERA.
ATREVS.	SERVVS.
THYESTES.	PHILISTENES.
NVNCIVS.	CHORVS.
	d 4 ACTVS

Trimetri Iambici.

VIS me furor nunc sede ab infausta
abstrahit,

Auido fugaces ore captantem cibos?

Quis male deorū Tantalō uiuas domos

Ostendit iterum? peius inuentum est sitī

Arente in undis aliquid, & peius fame

Hiante semper? Sisyphi nunquid lapis

Gestandus humeris lubricus nostris uenit?

Aut membra celeri differens cursu rota?

Aut pœna Tityi semper accrescens iccur

Visceribus atras pascet, ffoßis aues?

Et nocte reparans quidquid amisit die,

Plenum recenti pabulum monstro iacet.

In quod malum transcribor? ò quisquis noua

Supplicia functis durus umbrarum arbiter

Disponis, adde siquid ad pœnas potes,

Quod ipse custos carceris diri horreat,

Quod mœstus Acheron paueat: ad cuius metum

Nos quoq; tremamus, quære iam nostra subit

E' stirpe turba, quæ suum uincat genus,

Ac me innocentem faciat, & inausa audeat.

Regione quidquid impia cessat loci

Complebo: nunquam stante Pelopeia domo

Minos uacabit. ME. Perge detestabilis

Vmbra, & penates impios furijs age.

Certetur omni scelere, & alterna uice

Stringantur enses: nec sit irarum modus,
 Pudor'ue, mentes cæcus instiget furor,
 Rabies parentum duret, & longum nefas
 Eat in nepotes: nec uacet cuiquam uetus
 Odisse crimen, semper oriatur nouum,
 Nec unum in uno: dumq; punitur, scelus
 Crescat: superbis fratribus regna excidant,
 Repetantq; profugos: dubia uiolentæ domus
 Fortuna reges inter incertos labet:
 Miser ex potente fiat, ex misero potens,
 Fluctuq; regnum casus asiduo serat:
 Ob scelera pulsus, cum dabit patriam deus,
 In scelera redeant, sintq; tunc inuisi omnibus,
 Quàm sibi: nihil sit, ira quod uetitum putet.
 Fratrem expauescat frater, & natum parens,
 Gnatusq; patrem, liberi pereant male,
 Peius tamen nascantur: immineat uiro
 Infesta coniux, bella trans pontum uehant,
 Effusus omnes irriget terras cruor:
 Supraq; magnos gentium exultet duces
 Libido uictrix: impia stuprum in domo
 Leuissimum sit: fratris & fas, & fides,
 Iusq; omne pereat: non sit à uestris malis
 Immune cœlum, cum micant stellæ polo,
 Flammæq; seruant debitum mundo decus:
 Nox atra fiat, excidat cœlo dies.
 Misce penates, odia, cædes, funera.
 Accerse, & imple scelere Tantaleam domum.
 Ornetur altum columnen, & lauro fores

Letæ uirescant: dignus aduentu tuo
 Splendescat ignis, Thracium fiat nefas
 Maiore numero: dextra cur patruī uacat?
 Nondum Thyestes liberos deflet suos?
 Ecquando tollet ignibus iam subditis
 Spumante ahenō: membra per partes eant
 Discerpta, patrios polluat sanguis focos,
 Epule instruantur, non noui sceleris tibi
 Conuiuia uenies, liberum dedimus diem,
 Tuamq; ad istas soluimus mensas famem,
 Ieiunia exple, mustus in bacchum cruor
 Spectante te potetur: inueni dapes,
 Quas ipse fugeres: siste, quò præceptis ruis?

T A N. Ad stagna, & amnes, & recedentes aquas,
 Labrisq; ab ipsis arboris plenæ fugas:
 Abire in atrum carceris liceat mei
 Cubile: liceat, si parum uideor miser,
 Mutare ripas: alueo medius tuo
 Phlegethon relinquit, igneo cinctus fredo.
 Quicumq; pœnas lege fatorum datas
 Pati iuberis, quisquis exeso iaces
 Pavidus sub antro, quiq; uenturi times
 Montis ruinam, quisquis auidorum feros
 Rictus leonum, & dira furiarum agmina
 Implicitus horres, quisquis immiffas faces
 Semustus abigis, Tantali uocem excipe
 Properantis ad uos, credite experto mihi,
 Amate pœnas: quando continget mihi
 Effugere superos? M E. Antè perturba domum,

Inferq; tecum praelia, & ferri malum
 Regibus amorem: concute insano ferum
 Pectus tumultu. TAN. Me pati poenas decet,
 Non esse poenam: mittor ut dirus uapor
 Tellure rupta, uel grauem populis luem
 Sparsura pestis: ducam in horrendum nefas
 Auus nepotes? magne diuorum parens,
 Nosterq;, quamuis pudeat, ingenti licet
 Taxata poena lingua crucietur, loquar,
 Nec hoc tacebo: moneo, ne sacra manus
 Violata cede, ne ue furiali malo

Afpergat aras, stabo, & arcebo scelus.
 Quid ora terres uerbere, & tortos ferox
 Minaris angues? quid famem infixam intimis
 Agitas medullis? flagrat incensum siti
 Cor, & perustis flamma uisceribus micat.

M B. Sequor, nunc o furorem diuide in totam domum.

Sic sic ferantur, & suum infensi inuicem
 Sitiant cruorem: sensit introitus tuos
 Domus, & nefando tota contactu horruit.
 Actum est abunde, gradere ad inferos specus,
 Annemq; notum: iam tuo moeste pede
 Terrae grauantur. cernis ut fontes liquor
 Introrsus actus linquat? ut ripae uacent?
 Ventusq; raras igneus nubes ferat?
 Pallefcit omnis arbor, ac nudus stetit
 Fugiente pomo ramus: & qui fluctibus
 Illinc propinquis Isthmos, atq; illinc frenit,
 Vicina gracili diuidens terra uada,

Longe remotos latus exaudit sonos.

Iam Lerna retrocessit, & Phoronides

Latuere uenæ, nec suas profert sacras

Alpheus undas, & Cithæronis iuga

* als: Argi Stant parte nulla cana deposita niue,

Titim. Timentq; ueterem nobiles*agri sitim.

En ipse Titan dubitat, an iubeat sequi,

Cogatq; habenis ire periturum diem.

CHORVS.

Choriambici Asclepiadei.

ARgos de superis siquis Achaicum,

Pisæasq; domos turribus inclytas,

Isthmi siquis amat regna Corinthij,

Et portus geminos, & mare dissidens:

Siquis Taygeti conspicuas niues,

Quas cum Sarmaticus tempore frigido

In summis Boreas composuit iugis,

Aestas ueliferis soluit Etesijs,

Quem tangit gelido flumine lucidus

Alpheus, jstadio notus Olympico:

Aduertat placidum numen, & arceat,

Alternæ scelerum ne redeant uices,

Neu succedat auo deterior nepos,

Et maior placeat culpa minoribus.

Tandem lassâ feros exuat impetus

Sicci progenies impia Tantalî:

Peccatum satis est, fas ualuit nihil,

Aut commune nefas: proditus occidit

Deceptor dominæ Myrtilus: & fide

Vectus

Vectus qua tulerat, nobile reddidit
 Mutato pelagus nomine: notior
 Nulla est Ionijs fabula* nauibus.
 Exceptus gladio paruulus impio,
 Dum currit patrium natus ad osculum,
 Immatura focis uictima concidit,
 Diuisusq; tua est Tantale dextera,
 Mensas ut strueres hospitibus deus.
 Hos eterna fames persequitur cibos,
 *Hos eterna sitis, nec dapibus seris
 Decerni potuit poena decentior.
 Stat lusus uacuo gutture Tantalus,
 Impendet capiti plurima noxio
 Phineis aibus praeda fugacior.
 Hinc illinc grauidis frondibus incubat,
 Et curuata suis foetibus, ac tremens
 Alludit patulis arbor hiatibus.
 Haec quamuis auidus, nec patiens mora,
 Deceptus toties tangere negligit,
 Obliquatq; oculos, oraq; comprimit,
 Inclusisq; famem dentibus alligat:
 Sed tunc diuitias omne nemus suas
 Demittit propius, pomaq; desuper
 Insultant folijs mitia languidis,
 Accendantq; famem, quae iubet irritas
 Exercere manus: has ubi protulit,
 Et falli libuit, totus in arduum
 Autumnus rapitur, syluaq; *mobilis.
Instat deinde sitis non leuior fame,

* nauitis.

* Os eter
sitit.

* nobilis.

Qua cum percaluit sanguis, & igneis
 Exarsit facibus, stat miser obuios
 Fluctus ore uocans, quos profugus latex
 Auertit, sterili deficiens uado,
 Conantemq; sequi deserit: hic bibit
 Altum de rapido gurgite puluerem.

ACTVS SECVNDVS.

ATREVS. SERVVS.

Trimetri Iambici.

IGnaue, iners, eneruis, & (quod maximum
 Probrum tyranno, rebus in summis reor)
 Inulte: post tot scelera, post fratris dolos,
 Fasq; omne ruptum, questubus uanis agis
 Iras, & Argos fremere iam totum tuis
 Debebat armis, omnis & geminum mare
 Innare classis: iam tuis flammis agros
 Lucere, & urbes, decuit, ac strictum undiq;
 Micare ferrum: tota sub nostro sonet
 Argolica tellus equite: non syluae tegant
 Hostem, nec altis montium structae iugis
 Arces: relictis bellicum totus canat
 Populus Mycenis: quisquis inuisum caput
 Tegit, ac tuetur, clade funesta occidat:
 Haec ipsa pollens inelyti Pelopis domus
 Ruat, uel in me, dummodo in fratrem ruat.
 Age anime, fac quod nulla posteritas probet,
 Sed nulla taceat: aliquod audendum est nefas
 Atrox, cruentum, tale, quod frater meus

Suum esse malit. scelera non ulcisceris
 Nisi uincis: & quid esse tam seuum potest,
 Quod superet illum? nunquid abiectus iacet?
 Nunquid secundis patitur in rebus modum?
 Fessis quietem? noui ego ingenium uiri
 Indocile, flecti non potest, frangi potest.
 Proinde antequam se firmet, aut uires paret,
 Petatur ultro, ne quiescentem petat.

Aut perdet, aut peribit, in medio est scelus
 Positum occupanti. S E R. Fama te populi nihil
 Aduersa terrèt? A T R. Maximum hoc regni bonum est,
 Quòd facta domini cogitur populus sui
 Quàm ferre, tam laudare. S E R. Quos cogit metus
Laudare, eosdem reddit inimicos metus:

At qui fauoris gloriam ueri petit:
Animo magis, quàm uoce laudari uolet.

A T R. Laus uera, & humili saepe contigit uiro:

Non nisi potenti falsa. quod nolunt, uelint.

S E R. Rex uelit honesta, nemo non eadem uolet.

A T R. Vbicunq; tantum honesta dominantem licent,

Precario regnatur. S E R. Vbi non est pudor,

Nec cura iuris, sanctitas, pietas, fides,

Instabile regnum est. A T R. Sanctitas, pietas, fides,

Priuata bona sunt: quòd iuuat, reges cant.

S E R. Nefas nocere uel malo fratri puta.

A T R. Fas est in illum, quidquid in fratrem est nefas.

Quid enim reliquit crimine intactum? aut ubi

Scelero pepercit? coniugem stupro abstulit,

Regnumq; furto, specimen antiquum imperi

Fraude est adeptus, fraude turbauit domum.

Est Pelopis altis nobile in stabulis pecus,

*opimi. Arcanus Aries, ductor*opulenti gregis.

Huius per omne corpus infuso coma

Dependet auro, cuius è tergo noui

Aurata reges sceptrā Tantalici gerunt.

Possessor huius regnat: hunc tantæ domus

Fortuna sequitur; tuta seposita sacer

In parte carpit prata, quæ cludit lapis

*sacro. Fatale*saxeo pecus muro tegens.

Hunc (facinus ingens ausus) assumpta in scelus

Consorte, nostri perfidus thalami, abuehit:

Hinc omne cladis mutæ fluxit malum:

Per regna trepidus exul errauit mea:

Pars nulla nostri tuta ab insidijs uacat.

Corrupta coniux, imperi quassa est fides:

Domus ægra, dubius sanguis est, certi nihil,

Nisi frater hostis. quid stupes? tandem incipe,

Animoq; sume Tantalum, & Pelopem aspice:

Ad hæc manus exempla poscuntur meæ;

Prøfare, dirum quia caput mactem uia.

SER. Ferro peremptus spiritum*inimicum expuat.

ATR. De sine pœnæ loqueris, ego pœnam uolo:

*iniquum Perimat tyrannus; lenis in regno meo

expiret. Mors impetratur? SER. Nulla te pietas mouet?

ATR. Excede pietas, si modo in nostra domo

Vnquam fuisi: dira furiarum cohors,

Discorsq; Erinnyis ueniat, & geminas faces

Megara quatiens: non satis magno meum

Ardet furore pectus:impleri iuuat

Maiore monstro. SER. Quid noui rabidus struis?

ATR. Nil, quod doloris capiat assueti modum.

Nullum relinquam facinus, & nullum est satis.

SER. Ferrum? ATR. Parum est. SER. Quid ignis? ATR.
Etiamnum parum est.

SER. Quonam ergo telo tantus utetur dolor?

ATR. Ipso Thyeste. SER. Maius est ira hoc malum.

ATR. Fateor, tumultus pectora attonitus quatit,

Penitusq; uoluit: rapior, & quò, nescio:

Sed rapior: imo mugit è fundo solum,

Tonat dies serenus, ac totis domus,

Vt fracta, tectis crepuit: & moti lares

Vertère nultum: fiat hoc, fiat, nefas,

Quod dii timetis. SER. Facere quid tandem paras?

ATR. Nescio quid animus maius, & solito amplius,

Supraq; fines moris humani^{*} tumet,

Instatq; pigris manibus: haud, quid sit, scio,

Sed grande quiddam est, ita sit, hoc anime incipe,

Dignum est Thyeste facinus, & dignum Atreo:

Vterq; faciat. uidit infandas domus

Odrysia mensas: fateor, immane est scelus,

Sed occupatum: maius hoc aliquid dolor

Inueniat, ^{*}animum filio inspira parens,

Sororq;, causa est similis: assiste, & manum

Impelle nostram: liberos auidus parens,

Gaudensq; laceret: & suos artus edat.

Bene est, abunde est, hic placet poen.e modus.

Tantisper ubi nam est? tam diu cur innocens

*timet.

*animum r
inspira, gn
tus, parens.

Versatur Atreus? tota iam ante oculos meos
 Imago cædis errat, ingesta orbitas
 In ora patris. anime, quid rursus times,
 Et ante rem subsidis? audendum est, age.
 Quod est in isto scelere præcipuum nefas,
 Hoc ipse faciat. S E R. Sed quibus captus dolis
 Nostros dabit perductus in laqueos pedem?
 Inimica credit cuncta. A T R. Non poterit capi,
 Nisi capere uellet: regna nunc sperat mea:
 Hac spe minanti fulmen occurret Ioui:
 Hac spe subibit gurgitis tumidi minas,
 Dubiumq; Libyæ Syrtis intrabit fretum:
 Hac spe (quod esse maximum retur malum)
 Fratrem uidebit. S E R. Quis fidem pacis dabit?
 Cui tanta credet? A T R. Credula est spes improba.
 Gnatis tamen mandata, quæ patruo ferant,
 Dabimus, relictis exul hospitij, uagus
 Regno ut miserias mutet, atq; Argos regat
 Ex parte dominus: si nimis durus preces
 Spernet Thyestes, liberos eius rudes,
 Malusq; fessos grauibus, & faciles capi
 Preces mouebunt: hinc uetus regni furor,
 Illinc egestas tristis, hinc durus labor,
 Quamuis rigentem tot malis subigent uirum.

S E R. Iam tempus illi fecit ærumnas leues.

A T R. Erras: malorum sensus accrescit die:

Leue est miserias ferre, perferre graue.

S E R. Alios ministros consilijs istus lege.

A T R. Peiora iuuenes facile præcepta audiunt.

SER. In patre facient, quidquid in patruo doces:

Sæpe in magistrum scelera redierunt sua.

ATR. Ut nemo doceat fraudis, & sceleris vias,

Regnum docebit. ne mali fiant, times?

Nascuntur. istud, quod uocas seuum, asperum,

Agiq; *durè credis, & nimium impie,

Fortasse & illic agitur. SER. Hanc fraudem scient

Nati parari: tacita tam rudibus fides

Non est in annis, detegent forsitan dolos.

*dirè

ATR. Tacere multis discitur uitæ malis.

SER. Ipsos ne, per quos fallere alium cogitas,

Falles? ATR. At ipsi crimine, & culpa uacent.

Quid enim est necesse liberos sceleri meo

Inferere? per nos odia se nostra explicent,

Male agis, recedis anime: si parcis tuis,

Parces & illi: consili Agamemnon mei

Sciens minister fiat, & patris cliens

Menelaus adsit, prolis incertæ fides,

Ex hoc petatur scelere: si bella abnuunt,

Et gerere nolunt odia, si patruum uocant,

Pater est, eatur. multa sed trepidus solet

Detegere uultus, magna nolentem quoq;

Consilia produnt: nesciant quantæ rei

Fiant ministri, nostra tu cœpta occule.

SER. Haud sum monendus, ista nostro in pectore

Fides, timorq; sed magis claudit *fides.

*timor.

CHORVS.

Gliconicum carmen.

c. 2

Tandem

T Andem regia nobilis
Antiqui genus Inachi

Fratrum composuit minas.

Quis uos exagitat furor,

lternam, *Alternis dare sanguinem,

Et sceptrum scelere aggredi;

Nescitis cupidi arcium,

Regnum quo iaceat loco:

Regem non faciunt opes,

Non uestis Tyriæ color,

Non frontis nota regiæ,

Non auro nitidæ trabes.

Rex est, qui posuit metus,

Et diri mala pectoris;

Quem non ambitio impotens,

Et nunquam stabilis fauor

Vulgi præcipitis mouet.

Non quidquid fodit occidens,

Aut unda tagus aurea

*Cauo. *Claro deuehit alueo:

Non quidquid Libycis terit

Feruens area messibus:

Quem non concutiet cadens

Obliqui uia fulminis,

Non Eurus rapiens mare,

Aut sauo rapidus freto

Ventosi tumor Adriæ:

Quem non lancea militis,

Non strictus domuit Chalybs;

Qui

Qui tuto positus loco,
 Infra se uidet omnia,
 Occurritq; suo libens
 Fato, nec queritur mori,
 Reges conueniant licet,
 Qui sparsos agitant Dacas,
 Qui rubri uada littoris,
 Aut gemmis mare lucidum
 Late sanguineum tenent,
 Aut qui Caspia fortibus
 Recludunt iuga Sarmatis:
 Certet Danubium licet,
 Audet qui pedes ingredi,
 Et quocunq; loco iacent,
 Seres uellere nobiles.

Mens regnum bona possidet:

Nil ullus opus est equis,
 Nil armis, & inertibus
 Telis, quæ procul ingerit
 Parthus, cum simulat fugas.
 Admotis nihil est opus
 Vrbes sternere machinis
 Longe saxa rotantibus.
 Rex est, qui metuit nihil.
Hoc regnum sibi quisq; dat.
 Stet, quicunq; uolet, potens
 Aula culmine-lubrico:
 Me dulcis saturet quies.
 Obscuro positus loco

Leni perfruar otio.
 Nullis nota Quiritibus
 Aetas per tacitum fluat.
 Sic cum transferint mei
 Nullo cum strepitu dies,
 Plebeius moriar senex.

Illi mors grauis incubat,

Qui notus nimis omnibus,

Ignotus moritur sibi.

ACTVS TERTIVS.

THYESTES. PHILISTHENES.

Trimetri Iambici.

Optata patriæ tecta, & Argolicas opes,
 Miserisq; summum, ac maximum exulibus bonum,
 Tactum soli natalis, & patrios deos,
 Si sunt tamen dii, cerno Cyclopum sacras
 Turres, labore maius humano decus,
 Celebrata iuueni stadia, per quæ nobilis
 Palmam paterno non semel curru tuli.

Occurret Argos, populus occurret frequens:
 Sed nempe & Atreus, repete syluestres fugas,
 Saltusq; densos potius, & mistam feris,
 Similemq; uitam: clarus hic regni nitor
 Fulgore non est*quòd oculos falso auferat.

Cum*quid datur *spectabis, & *dantem aspice:

Modo inter illa, quæ putant cuncti aspera,

Fortis fui, letusq;: nunc contra in metus

Reuoluor, animus hæret, ac retro cupit

Corpus

Corpus referre:moueo nolentem gradum.

PHI. Pigro (quid hoc est?) genitor incessu stupet,
Vultumq; uersat, seq; in incerto tenet.

THY. Quid anime pendes? quid ue consilium diu
Tam facile torques? rebus incertissimis
Fratri, atq; regno credis? ac metuis mala
Iam uicta, iam mansueta? & arumnas fugis
Bene collocatas? esse iam miserum iuuat.
Deflecte gressum, dum licet, teq; eripe.

PHI. Quæ causa cogit genitor à patria gradum
Referre uisa? cur bonis tantis sinum
Subducis? ira frater abiecta redit,
Partemq; regni reddit, & laceræ domus
Componit artus, teq; restituit tibi.

THY. Causam timoris, ipse quam ignoro, exigis:
Nihil timendum uideo, sed timeo tamen:
Placet ire, pigris membra sed genibus labant,
Alioq; quam quò nitor, abductus seror:
Sic concitatam remige, & uento ratem
Aestus resistens remigi & uelo refert.

PHI. Peruince quidquid obstat, & mentem impedit,
Reducemq; quanta præmia expectent, uide,
Pater potes regnare. THY. Cum possim mori.

PHI. Summa est potestas. THY. Nulla, si cupias nihil.

PHI. Gnatis relinques. THY. Non capit regnum duos.

PHI. Miser esse mauult, esse qui felix potest?

THY. Mihi crede, falsis magna nominibus placent.

Frustra timentur dura: dum excelsus steti,
Nunquam pauere desisti, atq; ipsum mei

Ferrum timere lateris. ô quantum bonum est,
 Obstare nulli, capere securas dapes.
 Humi iacentem. scelera non intrant casam,
 Tutusq; mensa capitur angusta cibus.
Venenum in auro bibitur, expertus loquor,
 Malam bonæ præferre fortunam licet.
 Non uertice alti montis impositam domum,
 Et eminentem, ciuitas humilis tremit:
 Nec fulget altis splendidum tectis ebur,
 Somnosq; non defendit excubitor meos:
 Non clausibus piscamur, & retro mare
 Iacta fugamus mole: non uentrem improbum
 Alimus tributo gentium: nullus mihi
 Ultra Getas metitur, & Parthos ager:
 Non thure colimur, nec meæ excluso Ioue
 Ornantur aræ: nulla culminibus meis
 Imposita nutat sylua, nec fumant manu
 Succensa multa stagna: nec somno dies, 3
 Bacchoq; nox ducenda peruigili datur:
 Sed non timemus, tuta sine telo est domus,
Rebusq; paruis alta præstatur quies.
 Immane regnum est posse sine regno pati.

PHY. Nec abnuendum, si dat imperium deus.

THY. Nec appetendum. PHY. Frater ut regnes, rogat.

THY. Rogat? timendum est: errat hic aliquis dolus.

PHY. Redire pietas, unde sumnota est, solet,
 Reparatq; uires iustus amissas amor.

THY. Amat Thyesten frater? atherias prius
 Perfundet Arctos pontus, & Siculi rapax

Consistet

Consistet æstus unda, & Ionio seges
 Matura pelago surget, & lucem dabit
 Nox atra terris: antè cum flammis aquæ,
 Cum morte uita, cum mari uentus fidem,
 Fœdusq; iungent. PHY. Quam tamen fraudem times?

THY. Omnem: timori quem meo statuam modum?

Tantum potest, quantum odit. PHY. In te quid potest?

THY. Pro me nihil iam metuo: uos facitis mihi

Atrea timendum. PHY. Decipi captus times?

Serum est cauendi tempus in medijs malis.

Eatur, unum genitor hoc hortamen est.

THY. Ego uos sequor, non duco. PHY. Respiciat deus

Bene cogitata, perge non dubio gradu.

A T R E V S. T H Y E S T E S.

Trimetri Iambici.

PLagis tenetur clausa dispositis feras:

Et ipsum, & unà generis inuisi indolem

Iunctam parenti cerno, iam tuto in loco

Versantur odia: uenit in nostras manus

Tandem Thyestes, uenit & totus quidem:

Vix tempero animo, uix dolor frenos capit.

Sic, cum feras uestigat, & longo sagax

Loro tenetur umber, ac presso uias

Scrutatur ore, dum procul lento suem

Odore sentit, paret, & tacito locum

Rostro pererrat: præda cum propior fuit

Ceruice tota pugnat, & gemitu uocat

Dominum morantem, seq; retinenti eripit.

Cum spirat ira sanguinem, nescit tegi.

Tamen tegatur. aspice, ut multo grauis
 Squalore uultus obruat moestos coma:
 Quam foeda iaceat barba: praestetur fides,
 Fratrem iuuat uidere. complexus mihi
 Redde expetitos: quidquid irarum fuit,
 Transierit: ex hoc sanguis ac pietas die
 Colantur, animis odia damnata excidant.

THY. Diluere possem cuncta, nisi talis fores:
 Sed fateor Atreu, fateor, admisi omnia
 Quae credidisti: pessimam causam meam
 Hodierna pietas fecit: est prorsus nocens
 Quicumque uisus tam bono fratri est nocens.
 Lachrynis agendum est, supplicem primus uides.

iniunctae. Haec te precantur pedibus intactae manus,
 timor. Ponatur omnis ira, & ex animo tumor
 Erasus abeat: obsides fidei accipe
 Hos innocentes frater. ATR. A genibus manus
 Aufer, meosque potius amplexus pete.
 Vos quoque senum praesidia tot iuuenes, meo
 Pendete collo. squalidam uestem exue,
 Oculisque nostris parce, & ornatus cape
 Quales mei sunt, latus & partem imperi
 Capesse frater, maior haec laus est mea,
 Fratri paternum reddere incolumi decus.
 Habere regnum casus est, uirtus dare.

THY. Bis paria frater praetia pro tantis tibi
 Meritis rependant: regiam capitis notam
 Squalor recusat noster, & sceptrum manus
 Infausta refugit: liceat in media mihi

Latère turba. ATR. Recipit hoc regnum duos.

THY. Meum esse credo, quidquid est frater tuum.

ATR. Quis influentis dona fortunæ abnuvit?

THY. Expertus est quicumq; quàm facile effluant.

ARR. Fratrem potiri gloria ingenti uetas.

THY. Tua iam peracta gloria est, restat mea.

Respuere, certum est, regna, consilium mihi.

ATR. Meam relinquam, nisi tuam partem accipis.

THY. Accipio, regni nomen impositi feram:

Sed iura, & arma seruient mecum tibi.

ATR. Imposita capiti uincla uenerando gere,

Ego destinatas uictimas superis dabo.

CHORVS.

Sapphici, & unus adonius.

Redat hoc quisquam? ferus ille, & acer,

Nec potens mentis truculentus Atreus

Fratris aspectu stupefactus hæsit.

Nulla uis maior pietate uera est:

Iurgia externis inimica durant,

Quos amor uerus tenuit, tenebit.

Ira cum magnis agitata causis

Gratiam rupit, cecinitq; bellum,

Cum leues frenis sonuere turmæ,

Fulsit hinc, illinc agitatus ensis:

Quem mouet crebro furibundus ictu

Sanguinem Mauors cupiens recentem,

Opprimit ferrum, manibusq; iunctis

Ducit ad pacem pietas negantes.

Et tunc è tanto subitum tumultu

Quis deus fecit? modo per Mycenae
Arma ciuili crepuere belli:

uenere na Pallidae matres tremuere natis,
Vxor armato timuit marito,
Cum manum inuitus sequeretur ensis
Sordidus pacis uitio quietae.
Ille labentes renouare muros,
Hic situ quassas stabilire turre,
Ferreis portas cohibere claustris
Ille certabat, pavidusq; pinnis
Anxiae nocti uigil incubabat.

Peior est bello timor ipse belli.

Iam nunc saevi cecidere ferri,
Iam silet murmur graue classicorum,
Iam tacet stridor litui strepentis,
Alta pax urbis reuocata latae.
Sic ubi ex alto tumuere fluctus
Brutum pontum feriente Coro,
Scylla pulsatis resonat cauernis,
Ac mare intortum timuere nautae,
Quod rapax hausit reuomit Charybdis:
Et ferus Cyclops metuit parentem,
Rupe feruentis residens in Aetnae,
Ne superfusus uioletur undis
Et putat mergi sua posse pauper
Regna Laertes Ithaca tremente.
Si suae uentis cecidere uires,
Mitius stagno pelagus recumbit.

*eternis. Ignis aetnaeis resonans caninis:

Alta, quæ nauis timuit secare
 Hinc, & hinc fufis fpatiofa uelis
 Strata, ludenti patuere cymbæ:
 Et uacat mersos numerare pisces
 Hic, ubi ingenti modo sub procella
 Cyclades pōntum timuere motæ.

Nulla fors longa est, dolor, ac uoluptas

Inuicem cedunt, breuior uoluptas.

Ima permutat breuis hora summus.

Ille qui donat diadema fronti,

Quem genu nixæ tremuere gentes,

Cuius ad nutum posuere bella

Medus, & Phœbi propioris Indus,

Et Dacæ Parthis equitem minati,

Anxius sceptrum tenet, & mouentes

Cuncta dynastas, metuitq; casus

Mobiles rerum, dubiumq; tempus.

Vos, quibus rector maris, atq; terræ

Ius dedit* magnum necis, atq; uitæ,

Ponite inflatos, tumidosq; uultus:

Quidquid à uobis minor extimescit,

Maior hoc uobis dominus minatur.

Omne sub regno grauiore regnum est,

Quem dies uidit ueniens superbum,

Hunc dies uidit fugiens iacentem.

Nemo confidat nimium secundis,

Nemo desperet meliora,* lapsus.

Miscet hæc illis, prohibetq; Clotho

Stare fortunam: rotat omne fatum.

*incertum.

*lapsus.

Nemo

Nemo tam diuos habuit tuentes,
 Crastinum ut possit sibi polliceri.
 Res deus nostras celeri citatas
 Turbine uersat.

ACTVS QVARTVS.

NUNCIVS. CHORVS.

Trimetri Iambici.

Q Vis me per auras turbo praecipitem uehet,

Atraq; nube inuoluet, ut tantum nefas

Eripiat oculis? o domus Pelopi quoq;

Et Tantalo pudenda. CH. Quid portas noui?

NVN. Quenam ista regio est? Sparte, & Argos, impios

Sortita fratres? & maris gemini premens

Fauces Corinthus? an feris Ister fugam

Præbens Alanis? an sub aeterna niue

Hyrcana tellus? an uagi passim Scythæ?

CH. Quis hic nefandi est conscius monstri locus?

Effare, & istud pande, quodcumq; est malum.

NVN. Si steterit animus, si metu corpus rigens

Remittet artus. haeret in uultu trucid

Imago facti: ferte me insanæ procul

Illò procella: ferte; quò fertur dies

• Hinc raptus. CH. Animos grauius incertos tenes.

Quid sit, quod horres, effere, autorem indica.

Non quero quis sit, sed uter: effare ocys.

NVN. In arce summa*Pelopis, una est pars domus

Pelopis est Conuersa ad austros, cuius extremum latus

rs do. Aequale monti crescit, atq; urbem premit,

Et

Et contumacem regibus populum suis
 Habet sub ictu: fulget hic turba capax
 Immane tectum, cuius auratas trabes
 Varijs columnæ nobiles maculis ferunt.
 Post ista uulgo nota, quæ populi colunt,
 In multa diues spatia discedit domus.
 Arcana in imo regia recessu patet,
 Alta uetustum ualle comescens nemus,
 Penetræ regni: nulla, quæ latos solet
 Præbere ramos, arbor, aut ferro coli,
 Sed taxus, & cupressus, & nigra ilice
 Obscura nutat sylua, quam supra eminens
 Despectat alte quercus, & uincit nemus.
 Hinc auspicari regna Tantalidæ solent,
 Hinc petere *lassis rebus, & dubijs opem.
 Affixa in hærent dona uocales tubæ,
 Fractiq; currus, spolia Myrtoi maris,
 Victæq; falsis axibus pendent rotæ,
 Et omne gentis facinus: hoc Phrygius loco
 Fixus Tiaras Pelopis: hic præda hostium,
 Et de triumpho picta barbarico chlamys.
 Fons stat sub umbra tristis, & nigra piger
 Hæret palude: talis est diræ Stygis
 Deformis unda, quæ facit cœlo fidem.
 Hic nocte tota gemere feræles deos
 Fama est: catenis lucus excussis sonat,
 Vlulantq; manes: quidquid audire est metus,
 Illic uidetur: errat antiquis uetus
 Emissa bustis turba, & insultant loco

*lassis.

Maiore

Maiora no * Maiore notis monstra: quin tota solet
 Micare flamma sylua, & excelsae trabes
 Ardent sine igne: saepe latratu nemus
 Trino remugit: saepe simulachris domus
 Attonita magnis, nec dies sedat metum.
 Nox propria luco est, & superstitio inferum
 In luce media regnat: hinc orantibus
 Responso dantur certa, cum ingenti sono
 Laxantur adyto fata, & immugit specus
 Vocem deo soluente: quò postquam furens
 Intrauit Atreus, liberos fratris trahens,
 Ornantur arae: quis queat digne eloqui?

*renodat. Post terga iuuenum nobiles *reuocat manus,
 Et moesta uitta capita purpurea ligat:

*fusa. Tangens ue *falsa uictimam culter mola.

Seruatur omnis ordo, ne tantum nefas
 Non rite fiat. CH. Quis manum ferro admouet?

NVN. Ipse est sacerdos, ipse funesta prece
 Letale carmen ore uiolento canit.
 Stat ipse ad aras, ipse deuotos neci
 Contrectat, & componit, & ferro admouet,
 Accendit ipse, nulla pars sacri perit.
 Lucus tremiscit, tota succusso solo
 Nutauit aula, dubia quò pondus daret,
 Ac fluctuanti simulis: è leuo aethere
 Atrum cucurrit limitem sydus trahens:
 Libata in ignes uina mutato fluunt
 Cruenta baccho: regium capiti decus.

Bis,

Bis terq; lapsus est, fleuit in templis ebur.

Mouere cunctos monstra, sed solus sibi

Immotus Atreus constat, atq; ultro deos

Terret minantes, iamq; dimissa mora

Astiluit aris, toruum, & obliquum intuens.

Ieiuna syluis qualis in Gangeticis

Inter iuuenos Tigris errauit duos,

Vtriusq; præda cupida, quò primos ferat

Incerta morsus, flectit huc rictus suos,

Illò reflectit, & fanem dubiam tenet:

Sic dirus Atreus, capita deuota impia

Speculatur iræ: quem prius maeret sibi,

Dubitat: secunda deinde quem cæde imolet.

Nec interest, sed dubitat, & tantum scelus

Iuuat ordinare. CH. Quem tamen ferro occupat?

NVN. *Primus pietati, ne deesse pietatem putes,

Auo dicatur, Tantalus prima hostia est.

*Primus lo-
cus, ne.

CH. Quo iuuenis animo, quo tulit uultu necem?

NVN. Stetit sui securus, & non est preces

Perire frustra passus, ast illi ferus

In uulnere enses abscondit, & penitus premens

Iugulo manum commisit, educto stetit

Ferro cadauer: cumq; dubitasset diu

Hac parte, an illa caderet, in patrum cadit.

Tunc ille ad aras Philisthenem seuis trahit,

Adicitq; fratri: colla percussa amputat.

Ceruice cæsa, truncus in pronum ruit:

Querulum cucurrit murmure incerto caput.

CH. Quid deinde gemina cæde perfunctus facit?

f

Puero ñe

Puero ne parcat? an scelus sceleri ingerit?

- N V N. Sylua iubatus qualis Armenia leo,
 In cæde multa uictor, armento incubat,
 Cruore rictus madidus, & pulsa fame
 Non ponit iras, hinc, & hinc tauros premens,
 Vitulis minatur, dente iam lasso piger:
 Non aliter Atreus sauit, atq; ira tumet,
 Ferrumq; gemina cæde perfusum tenens,
 *rueret. Oblitus in quem *fereret, infesta manu
 Exegit ultra corpus: at pueri statim
 *extitit. Pectore receptus ensis in tergo *exijt:
 Cadit ille, & aras sanguine extinguens suo,
 Per utrunq; uulnus moritur. C H. O' seuum scelus.
 N V N. Exhorruistis? hæcenus non stat nefas,
 Plus est. C H. An ultra maius, aut atrocius
 Natura recipit? N V N. Sceleris hunc finem putas?
 Gradus est. C H. Quid ultra potuit? obiecit feris
 Lanianda forsân corpora, atq; igne arcuit.
 N V N. Utinam arcuisset: ne tegat functos humus,
 Nec soluat ignis, auibus epulandos licet
 Ferisq; triste pabulum seuis trahat,
 Votum est sub hoc, quod esse supplicium solet,
 Pater insepultos spectet. ò nullo scelus
 Credibile in æuo, quodq; posteritas neget:
 Erepta uiuis exta pectoribus tremunt,
 Spirantq; uenæ, corq; adhuc pavidum salit:
 At ille fibras tractat, ac fata inspicit,
 Et adhuc calentes uiscerum uenas notat.
 Postquam hostiæ placuere, securus uacat

Iam fratris epulis: Ipse diuisim secat
 In membra corpus, amputat trunco tenus
 Humeros patentes, & lacertorum moras,
 Denudat* artus durus, atq; ossa amputat;
 Tantum ora seruat, & datas fidei manus.
 Hæc uerubus hærent uiscera, & lentis data
 Stillant caminis: illa flammatus latex
 Querente aheno iactat: impositas dapes
 Transiluit ignis, inq; crepitantes focos
 Bis, ter rege stus, & pati iussus moram
 Inuitus ardet, stridet in uerubus iecur,
 Nec facile dicam, corpora, an flammæ gemant,
 Gemuere: piceus ignis in fumos abit:
 Et ipse fumus tristis, ac nebula grauis
 Non rectus exit, seq; in excelsum leuat;
 Ipsos penates nube deformi obsidet.
 O Phœbe patiens fugeris retro licet,
 Medioq; ruptum merferis cœlo diem,
 Serò occidisti, *lancinat gnatos pater,
 Artusq; mandit ore funesto suos;
 Nitet fluente madidus unguento comam,
 Grauisq; uino: sæpe præclusæ cibum
 Tenuere fauces. in malis unum hoc tuis
 Bonum est Thyesta, quòd mala ignoras tua.
 Sed & hoc peribit, uerterit* cursus licet
 Sibi ipse Titan, obuium ducens iter,
 Tenebrisq; facinus obruat tetrum nouis,
 Nox missa ab ortu tempore alieno grauis,
 Tamen uidendum est: tota patefient mala,

*Atreus.

*laniat.

*cursus.

f 2

Chorus

CHORVS.

Anapestici, præter unum & alterum Adonium.

QVò terrarum, superùmq; parens,

Cuius ad ortus noctis opacæ

Decus omne fugit, quò uertis iter?

Medioq; diem perdis Olympo?

Cur Phœbe tuos rapis aspectus?

Nondum seræ nuntius horæ

Nocturna uocat lumina uesper.

Nondum Hesperia flexura rotæ.

Iubet emeritos soluere currus.

Nondum in noctem uergente die

Tertia misit buccina signum.

Stupet ad subita tempora cœnæ

Nondum fissis habus arator.

Quid te ætherio pepulit cursu?

Quæ causa tuos limite certo

Deiecit equos? nunquid aperto

Carcere Ditis uicti, tentant

Bella gigantes? nunquid Titius

Pectore fesso renouat ueteres

Saucius iras? num reiecto

Latus explicuit monte Thyphoeus?

Nunquid struitur uia Phlegræos

Alta per hostes? & Thessalicum

Thressa premitur Pelion Ossa?

Solitæ mundi periere uices.

Nihil occasus, nihil ortus erit.

Stupet Eoos assuetæ deo

sternitur.

Tradere

Tradere frenos genitrix primæ
 Rosida lucis peruersa sui
 Lumina regni: nescit fessos
 Tingere currus, nec fumantes
 Sudore iubas mergere ponto.
 Ipse insueto nouus hospitio,
 Sol auroram uidet occiduus,
 Tenebrasq; iubet surgere, nondum
 Nocte parata, non succedunt
 Astra, nec ullo micat igne polus:
 Nec luna graueis digerit umbras.
 Sed quidquid id est, utinam nox sit.
 *Trepidant nostra pectora magno
 Percussa metu, ne fatali
 Cuncta ruina quassata labent:
 Iterumq; deos, hominesq; premat
 Deforme chaos: iterum terras,
 Et mare, & ignes, & uaga picti
 Sydera mundi natura tegat.
 Non æternæ facis exortu
 Dux astrorum secula ducens
 Dabit æstatis, brumæq; notas.
 Non Phœbæis* obuia flammis,
 Demet nocti luna timores,
 Vincetq; sui fratris habenas,
 Curuo breuius limite currens.
 Ibit in unum congesta sinum
 Turba deorum.
 Hic qui sacris peruius astris

*Trepidant
 trepidant
 pect.

*lumina.

Secat obliquo tramite Zonas,
 Flestens longos Signifer annos,
 Lapsa uidebit sydera labens.
 Hic qui nondum uere benigno
 Reddit Zephyro uela tepenti,
 Ariens præceps ibit in undas,
 Per quas pauidam uexerat Hellen.
 Hic qui nitido Taurus cornu
 Perfert Hyadas, secum Geminos
 Trahet, & curui brachia Cancri.
 Leo flammiferis æstibus ardens
 Iterum è cœlo cadet Herculeus.
 Cadet in terras Virgo relictas,
 Iustæq; cadent pondera Libræ,
 Secumq; trahent Scorpion acrem.
 Et qui neruo tenet Acmonio
 Pennata senex spicula Chiron,
 Rupto perdet spicula neruo.
 Pigram referens hyemem gelidus
 Cadet Aegoceros, frangetq; tuam,
 Quisquis es, urnam: tecum excident
 Vltima cœli sydera Pisces.
 Monstraq; nunquam per fusa mari
 Merget condens omnia gurges.
 Et qui medias diuidit Vrsas,
 Fluminis instar, lubricus anguis:
 Magnoq; minor iuncta Draconi
 Frigida duro Cynosura gelu,
 Custosq; sui tardus plaustris

Iam non stabilis ruet Arctophylax.
 Nos è tanto uisi populo
 Digni,premeret quos eucorso
 Cardine mundus.
 In nos etas ultima uenit:
 O nos dura sorte creatos,
 Seu perdidimus *solem miseri;
 Siue expulimus. *sortem.
 Abeant questus, discede timor:
 Vitæ est auidus, quisquis non uult
 Mundo secum pereunte mori.

ACTVS QVINTVS.

A T R E V S solus.

Trimetri Iambici.

AEqualis astris gradior, & cunctos super
 Altum superbo uertice attingens *polum;
 Nunc decora regni teneo, nunc solium patris.
 Dimitto superos: summa uotorum attigi.
 Bene est, abunde est, iam sat est etiam mihi.
 Sed cur satis sit? pergam, & implebo patrem
 Funere suorum, ne quid obstaret pudor,
 Dies recessit: perge, dum cælum uocat.
 Utinam quidem tenere fugientes deos
 Possem, & coactos trahere, ut ultricem dapem
 Omnes uiderent: quod sat est, uideat pater.
 Etiam die nolente discutiam tibi
 Tenebras, miseriæ sub quibus latitant tuæ.
 Nimis diu conuiuia securo iaces,

*Iouem.

f 4

Hilariq;

Hilariq; uultu: iam satis mensis datum est,
 Satisq; Baccho: sobrio tanta ad mala
 Opus est Thyeste. turba famularis fores
 Templi relaxa: festa patefiat domus:
 Libet uidere, capita natorum intuens
 Quos det colores. uerba quæ primus dolor
 Effundat, aut ut spiritu expulso stupens
 Corpus rigescat: fructus hic operis mei est.
 Miserum uidere nolo, sed dum fit miser.
 Aperta multa tecta collucent face:
 Resupinus ipse purpura, atq; auro incubat,
 Vino grauatum fulciens læua caput,
 Eructat. ô me cœlitum excelsissimum,
 Regumq; regem: uota transcendendi mea:
 Satur est, capaci ducit argento merum.
 Ne parce potu, restat etiam nunc cruor
 Tot hostiarum: ueteris hunc Bacchi color
 Abscondet: hoc hoc mensa claudatur scypho:
 Mistum suorum sanguinem genitor bibat,
 Meum bibisset. ecce iam cantus ciet,
 Festasq; uoces, nec satis menti imperat.

THYESTES.

Anapestici.

PEctora longis hebetata malis
 Iam sollicitas ponite curas:
 Fugiat mœror, fugiatq; pauor,
 Fugiat trepidi comes exilij
 Tristis egestas, rebusq; grauis
 Pudor afflicti. Magis unde cadas,

Quam

Quàm quò, refert. magnum, ex alto
 Culmine lapsum, stabilem in plano
 Figere gressum. magnum, ingenti
 Strage malorum pressum, fracti
 Pondera regni non inflexa
 Ceruice pati: nec degenerem
 Victumq; malis rectum impositas
 Ferre ruinas. sed iam saui
 Nubila fati pelle, ac miseri
 Temporis omnes dimitte notas:
 Redeant uultus ad leta boni.

~~Vetrem ex animo mitte Thynstem~~

~~Proprium hoc muros sequitur uitium.~~

~~Nunquam rebus credere letis.~~

~~Redeat felix fortuna licet.~~

~~Tamen afflictos gaudere piget.~~

Quid me reuocas, festumq; uetas

Celebrare diem? quid flere iubes

Nulla surgens dolor ex causa?

Quis me prohibet flore *recenti

Vincire comam? prohibet, prohibet.

Vernæ capiti fluxere rosa:

Pingui madidus crinis amomo

Inter subitos stetit horrores.

Imber uultu nolente cadit.

Venit in medias uoces gemitus.

Mæror lachrymas amat assuetas.

Flendi miseris dira cupido est.

Libet infaustos mittere questus:

*decenti.

Quis deus fecit? modo per Mycenae
Arma ciuilis crepuere belli:

enuere na Pallidae matres tremuere natis,
s. Vxor armato timuit marito,
Cum manum inuitus sequeretur ensis
Sordidus pacis uitio quietæ.
Ille labentes renouare muros,
Hic situ quassas stabilire turres,
Ferreis portas cohibere claustris
Ille certabat, pavidusq; pinnis
Anxiæ nocti uigil incubabat.

Peior est bello timor ipse belli.

Iam nunc sæui cecidere ferri,
Iam silet murmur graue clasicorum,
Iam tacet stridor litui strepentis,
Alta pax urbis reuocata latæ.
Sic ubi ex alto tumuere fluctus
Brutium pontum friente Coro,
Scylla pulsatis resonat cauernis,
Ac mare intortum timuere nauæ,
Quod rapax hausit reuomit Charybdis:
Et ferus Cyclops metuit parentem,
Rupe feruentis residens in Actnæ,
Ne superfusis uioletur undis
*eternis. Ignis ætneis resonans caminis:
Et putat mergi sua posse pauper
Regna Laertes Ithaca tremente.
Si suæ uentis cecidere uires,
Mitius stagno pelagus recumbit.

Alta, quæ nauis timuit secare
 Hinc, & hinc fufis fpatiofa uelis
 Strata, ludenti patuere cymbæ:
 Et uacat mersos numerare pisces
 Hic, ubi ingenti modo sub procella
 Cyclades pontum timuere motæ.

Nulla fors longa est, dolor, ac uoluptas

Inuicem cedunt, breuior uoluptas.

Ima permutat breuis hora summus.

Ille qui donat diadema fronti,
 Quem genu nixæ tremuere gentes,
 Cuius ad nutum posuere bella
 Medus, & Phœbi propioris Indus,
 Et Dacæ Parthis equitem minati,
 Anxius sceptrum tenet, & mouentes
 Cuncta dynastas, metuitq; casus
 Mobiles rerum, dubiumq; tempus.

Vos, quibus rector maris, atq; terræ
 Ius dedit* magnum necis, atq; uitæ,
 Ponite inflatos, tumidosq; uultus:

*incertum.

Quidquid à uobis minor extimescit,
 Maior hoc uobis dominus minatur.

Omne sub regno grauiore regnum est,
 Quem dies uidit ueniens superbum,
 Hunc dies uidit fugiens iacentem.

Nemo confidat nimium secundis,
 Nemo desperet meliora, *lapsus.

*lapsus.

Miscet hæc illis, prohibetq; Clotho
 Stare fortunam: rotat omne fatum.

Nemo

Nemo tam diuos habuit tuentes,
 Craſtinum ut poſſit ſibi polliceri.
 Res deus noſtras celeri citatas
 Turbine uerſat.

A C T V S Q V A R T V S.

N V N C I V S. C H O R V S.

T r i m e t r i I a m b i c i.

Q Vis me per auras turbo præcipitem uehet,
 Atraq; nube inuoluet, ut tantum neſas
 Eripiat oculis? ò domus Pelopi quoq;
 Et Tantalò pudenda. C H. Quid portas noui?

N V N. Quenam iſta regio eſt? Sparte, & Argos, impioſ
 Sortita fratres? & maris gemini premens
 Fauces Corinthus? an feris Iſter fugam
 Præbens Alanis? an ſub æterna niue
 Hyrcana tellus? an uagi paſſim Scythæ?

C H. Quis hic neſandi eſt conſcius monſtri locus?
 Effare, & iſtud pande, quodcumq; eſt malum.

N V N. Si ſteterit animus, ſi metu corpus rigens
 Remittet artus. heret in uultu truciſ
 Imago facti: ferte me inſanæ procul
 Illò procellæ: ferte, quò fertur dies
 Hinc raptus. C H. Animos grauius incertos tenes.
 Quid ſit, quod horres, effer, autorem indica.
 Non quero quiſ ſit, ſed uter: effare ocyus.

N V N. In arce ſumma* Pelopis, una eſt pars domus
 elopie eſt Conuerſa ad auroſ, cuius extremum latus
 s do. Aequale monti creſcit, atq; urbem premit,

Et contumacem regibus populum suis
 Habet sub ictu: fulget hic turba capax
 Immane tectum, cuius auratas trabes
 Varijs columnæ nobiles maculis ferunt.
 Post ista uulgo nota, quæ populi colunt,
 In multa diues spatia discedit domus.
 Arcana in imo regia recessu patet,
 Alta uetustum ualle compescens nemus,
 Penetræ regni: nulla, quæ lætos solet
 Præbere ramos, arbor, aut ferro coli,
 Sed taxus, & cupressus, & nigra ilice
 Obscura nutat sylua, quam supra eminens
 Despectat alte quercus, & uincit nemus.
 Hinc auspicari regna Tantalidæ solent,
 Hinc petere *lassis rebus, & dubijs opem.
 Affixa inhærent dona uocales tubæ,
 Fractiq; currus, spolia Myrtoi maris,
 Victæq; falsis axibus pendent rotæ,
 Et omne gentis facinus: hoc Phrygius loco
 Fixus Tiaras Pelopis: hic præda hostium,
 Et de triumpho picta barbarico chlamys.
 Fons stat sub umbra tristis, & nigra piger
 Hæret palude: talis est diræ Stygis
 Deformis unda, quæ facit cœlo fidem.
 Hic nocte tota gemere feræles deos
 Fama est: catenis lucus excussis sonat,
 Vlulantq; manes: quidquid audire est metus,
 Illic uidetur: errat antiquis uetus
 Emissa bustis turba, & insultant loco

*lassis.

Maiore

Maiora no ^{*}Maiores notis monstra: quæ tota solet
 Micare flamma sylua, & excelsæ trabes
 Ardent sine igne: sæpe latratu nemus
 Trino remugit: sæpe simulachris domus
 Attonita magnis, nec dies sedat metum.
 Nox propria luco est, & superstitio inferum
 In luce media regnat: hinc orantibus
 Responso dantur cæta, cum ingenti sono
 Laxantur adyto fata, & immugit specus
 Vocem deo soluentem: quò postquam furens
 Intrauit Atreus, liberos fratris trahens,
 Ornantur aræ: quis queat digne eloqui?
^{*reiodat.} Post terga iuuenum nobiles ^{*}reuocat manus,
 Et mœsta uitta capita purpurea ligat:
 Non thura desunt, non sacer Bacchi liquor,
^{*fusa.} Tangens uel ^{*}salsa uictimam culter mola.
 Seruatur omnis ordo, ne tantum nefas
 Non rite fiat. CH. Quis manum ferro admouet?
 NVN. Ipse est sacerdos, ipse funesta prece
 Letale carmen ore uiolento canit.
 Stat ipse ad aras, ipse deuotos neci
 Contrectat, & componit, & ferro admouet,
 Accendit ipse, nulla pars sacri perit.
 Lucus tremiscit, tota succusso solo
 Nutauit aula, dubia quò pondus daret,
 Ac fluctuanti simulis: è leuo æthere
 Atrum cucurrit limitem sydus trahens:
 Libata in ignes uina mutato fluunt
 Cruenta baccho: regium capiti decus

Bis terq; lapsum est, fleuit in templis ebur.
 Mouere cunctos monstra, sed solus sibi
 Immotus Atreus constat, atq; ultro deos
 Terret minantes, iamq; dimissa mora
 Assiluit aris, toruum, et obliquum intuens.
 Ieiuna syluis qualis in Gangeticis
 Inter iuuenicos Tigris errauit duos,
 Vtriusq; prædæ cupida, quò primos ferat.
 Incerta morsus, flectit huc rictus suos,
 Illò reflectit, et famem dubiam tenet:
 Sic dirus Atreus, capita deuota impie
 Speculatur iræ: quem prius mactet sibi,
 Dubitat: secunda deinde quem cæde immolet.
 Nec interest, sed dubitat, et tantum scelus
 Iuuat ordinare. CH. Quem tamen ferro occupat?

NVN. *Primus pietati, ne deesse pietatem putes,
 Auo dicatur, Tantalus prima hostia est.

*Primus
 cus, ne.

CH. Quo iuuenis animo, quo tulit uultu necem?

NVN. Stetit sui securus, et non est preces
 Perire frustra passus, ast illi ferus
 In uulnere enses abscondit, et penitus premens
 Iugulo manum commisit, educto stetit
 Ferro cadauer: cumq; dubitasset diu
 Hac parte, an illa caderet, in patrum cadit.
 Tunc ille ad aras Philisthenem seuus trahit,
 Adicitq; fratri: colla percussa amputat.
 Cervice cæsa, truncus in pronum ruit:
 Querulum cucurrit murmure incerto caput.

CH. Quid deinde gemina cæde perfunctus facit?

f

Puero ñe

Puero'ne parcit? an scelus sceleri ingerit?

N V N. Sylua iubatus qualis Armenia leo,
In caede multa uictor, armento incubat,
Cruore rictus madidus, & pulsa fame
Non ponit iras, hinc, & hinc tauros premens,
Vitulis minatur, dente iam lasso piger:
Non aliter Atreus scuit, atq; ira tumet,
Ferrumq; gemina caede per fuscum tenens,

rueret. Oblitus in quem fureret, infesta manu
Exegit ultra corpus: at pueri statim

extitit. Pectore receptus ensis in tergo exiit:
Cadit ille, & aras sanguine extinguens suo,
Per utrunq; uulnus moritur. **C H.** O' saeuum scelus,

N V N. Exhorruistis? haecenus non stat nefas,
Plus est. **C H.** An ultra maius, aut atrocius
Natura recipit? **N V N.** Sceleris hunc finem putas?
Gradus est. **C H.** Quid ultra potuit? obiecit feris
Lanianda forsitan corpora, atq; igne arcuit.

N V N. Utinam arcuisset: ne tegat functos humus,
Nec soluat ignis, auib; epulandos licet
Ferisq; triste pabulum seuis trahat,
Votum est sub hoc, quod esse supplicium solet,
Pater insepultos spectet. o' nullo scelus
Credibile in aeo, quodq; posteritas neget:
Erepta uiuis exta pectoribus tremunt,
Spirantq; uena, corq; adhuc pavidum salit:
At ille fibras tractat, ac fata inspicit,
Et adhuc calentes uiscerum uenas notat.
Postquam hostiae placuer, securus uacat

Iam fratris epulis: Ipse diuisim secat
 In membra corpus, amputat trunco tenus
 Humeros patentes, & lacertorum moras,
 Denudat* artus durus, atq; ossa amputat;
 Tantum ora seruat, & datas fidei manus,
 Hæc uerubus hærent uiscera, & lentis data
 Stillant caminis: illa flammatus latex
 Querente abeno iactat: impositas dapes.
 Transluit ignis, inq; crepitantes focos
 Bis, ter rege stus, & pati iussus moram
 Inuitus ardet, stridet in uerubus iecur,
 Nec facile dicam, corpora, an flammæ gemant,
 Gemuere: piceus ignis in fumos abit:
 Et ipse fumus tristis, ac nebula grauis
 Non rectus exit, seq; in excelsum leuat;
 Ipsos penates nube deformi obsidet.
 O Phœbe patiens sugeris retro licet,
 Mèdioq; ruptum merseris cœlo diem,
 Serò occidisti, *lancinat gnatos pater,
 Artusq; mandit ore funesto suos;
 Nitet fluente madidus unguento comam,
 Grauisq; uino: sape præclusa cibum
 Tenuere fauces. in malis unum hoc tuis
 Bonum est Thyesta, quòd mala ignoras tua.
 Sed & hoc peribit, uerterit* cursus licet
 Sibi ipse Titan, obuium ducens iter,
 Tenebrisq; facinus obruat tetrum nouis,
 Nox missa ab ortu tempore alieno grauis,
 Tamen uidendum est: tota patefient mala.

*Atreus.

*laniat.

*cursus.

f *

Chorus

CHORVS.

Anapestici, præter unum & alterum Adonium.

Quò terrarum, superùmq; parens,
Cuius ad ortus noctis opacæ

Decus omne fugit, quò uertis iter?

Medioq; diem perdis Olympo?

Cur Phœbe tuos rapis aspectus?

Nondum seræ nuntius horæ

Nocturna uocat lumina uesper.

Nondum Hesperiae flexura rotæ

Iubet emeritos soluere currus.

Nondum in noctem uergente die

Tertia misit buccina signum.

Stupet ad subitæ tempora cœnæ

Nondum fessis habus arator.

Quid te ætherio pepulit cursu?

Quæ causa tuos limite certo

Deiecit equos? nunquid aperto

Carcere Ditis uicti, tentant

Bella gigantes? nunquid Titius

Pectore fesso renouat ueteres

Saucius iras? num reiecto

Latus explicuit monte Thyphoeus?

Nunquid* struitur uia Phlegræos

Alta per hostes? & Thessalicum

Thressa premitur Pelion Ossa?

Solitæ mundi periere uices.

Nihil occasus, nihil ortus erit.

Stupet Eos assuetæ deo

sternitur.

Tradere

Tradere frenos genitrix primæ
 Rosida lucis peruersa sui
 Lumina regni: nescit fessos
 Tingere currus, nec fumantes
 Sudore iubas mergere ponto.
 Ipse insueto nouus hospitio,
 Sol auroram uidet occiduus,
 Tenebrasq; iubet surgere, nondum
 Nocte parata, non succedunt
 Astra, nec ullo micat igne polus:
 Nec luna graueis digerit umbras.
 Sed quidquid id est, utinam nox sit.
 *Trepidant nostra pectora magno
 Percussa metu, ne fatali
 Cuncta ruina quassata labent:
 Iterumq; deos, hominesq; premat
 Deforme chaos: iterum terras,
 Et mare, et ignes, et uaga picti
 Sydera mundi natura tegat.
 Non aternæ facis exortu
 Dux astrorum secula ducens
 Dabit æstatis, brumæq; notas.
 Non Phœbæis* obuia flammis,
 Demet nocti luna timores,
 Vincetq; sui fratris habenas,
 Curuo breuius limite currens.
 Ibit in unum congesta sinum
 Turba deorum.
 Hic qui sacris peruius astris

*Trepidat,
 trepidant
 pect.

*lumina.

Secat obliquo tramite Zonas,
 Flectens longos Signifer annos,
 Lapsa uidebit sydera labens.
 Hic qui nondum uere benigno
 Reddit Zephyro uela tepenti,
 Aries præceps ibit in undas,
 Per quas pauidam uexerat Hellen.
 Hic qui nitido Taurus cornu
 Perfert Hyadas, secum Geminos
 Trahet, & curui brachia Cancrî.
 Leo flammiferis æstibus ardens
 Iterum è cœlo cadet Herculeus.
 Cadet in terras Virgo relictas,
 Iustæq; cadent pondera Libræ,
 Secumq; trahent Scorpion acrem.
 Et qui neruo tenet Aemonio
 Pennata senex spicula Chiron,
 Rupto perdet spicula neruo.
 Pigram referens hyemem gelidus
 Cadet Aegoceros, frangetq; tuam,
 Quisquis es, urnam: tecum excident
 Vltima cœli sydera Pisces.
 Monstraq; nunquam perfusa mari
 Merget condens omnia gurges.
 Et qui medias diuidit Vrsas,
 Fluminis instar, lubricus anguis:
 Magnoq; minor iuncta Draconi
 Frigida duro Cynosura gelu,
 Custosq; sui tardus plaustrî

Iam non stabilis ruet Arctophylax:
 Nos è tanto uisi populo
 Digni, premeret quos cverso
 Cardine mundus.
 In nos etas ultima uenit:
 O' nos dura sorte creatos,
 Seu perdidimus *solem miseri,
 Siue expulimus. *sortem.
 Abeant questus, discede timor:
 Vita est auidus, quisquis non uult
 Mundo secum pereunte mori.

A C T V S Q V I N T V S.

A T R E V S solus.

Trimetri Iambici.

AEqualis astris gradior, & cunctos super
 Altum superbo uertice attingens *polum;
 Nunc decora regni teneo, nunc solium patris.
 Dimitto superos: summa uotorum attigi.
 Bene est, abunde est, iam sat est etiam mihi.
 Sed cur satis sit? pergam, & implebo patrem
 Funere suorum, ne quid obstaret pudor,
 Dies recessit: perge, dum cælum uocat.
 Utinam quidem tenere fugientes deos
 Posses, & coactos trahere, ut ultricem dapem
 Omnes uiderent: quod sat est, uideat pater.
 Etiam die nolente discutiam tibi
 Tenebras, miseriae sub quibus latitant tuae.
 Nimis diu conuiuia securo iaces,

*Iocem.

f 4

Hilariq;

Hilariq; uultu: iam satis mensis datum est,
 Satisq; Baccho: sobrio tanta ad mala
 Opus est Thyeste. turba famularis fores
 Templi relaxa: festa patefiat domus:
 Libet uidere, capita natorum intuens
 Quos det colores. uerba quæ primus dolor
 Effundat, aut ut spiritu expulso stupens
 Corpus rigescat: fructus hic operis mei est.
 Miserum uidere nolo, sed dum fit miser.
 Aperta multa tecti collucent face:
 Resupinus ipse purpura, atq; auro incubat,
 Vino grauatum fulciens læua caput,
 Eructat. ô me cœlitum excelsissimum,
 Regumq; regem: uota transcendendi mea:
 Satur est, capaci ducit argento merum.
 Ne parce potu, restat etiam nunc cruor
 Tot hostiarum: ueteris hunc Bacchi color
 Abscondet: hoc hoc mensa claudatur scypho:
 Mistum suorum sanguinem genitor bibat,
 Meum bibisset. ecce iam cantus ciet,
 Festasq; uoces, nec satis menti imperat.

THYESTES.

Anapestici.

PEctora longis hebetata malis
 Iam sollicitas ponite curas:
 Fugiat moeror, fugiatq; pavor,
 Fugiat trepidi comes exilij
 Tristis egestas, rebusq; grauis
 Pudor afflicti. Magis unde cadas,

Quàm quò, refert. magnum, ex alto
 Culmine lapsum, stabilem in plano
 Figere gressum. magnum, ingenti
 Strage malorum pressum, fracti
 Pondera regni non inflexa
 Ceruice pati: nec degenerem
 Victumq; malis rectum impositas
 Ferre ruinas. sed iam seui
 Nubila fati pelle, ac miseri
 Temporis omnes dimitte notas:
 Redeant uultus ad lata boni.

Veterem ex animo mitte. Th. Hoffm.

Proprium hoc miseris sequitur uitium.

Nunquam rebus credere letis.

Redeat felix fortuna licet.

Tamen afflictos gaudere piget.

Quid me reuocas, festumq; uetas

Celebrare diem? quid flere iubes

Nulla surgens dolor ex causa?

Quis me prohibet flore *recenti

Vincire comam? prohibet, prohibet.

Vernæ capiti fluxere rosæ:

Pingui madidus crinis amomo

Inter subitos stetit horrores.

Imber uultu nolente cadit.

Venit in medias uoces gemitus.

Mœror lachrymas amat assuetas.

Flendi miseris dira cupido est.

Libet infaustos mittere questus:

Libet & Tyrio saturas ostro
 Rumpere uestes: ululare libet.
 Mittit luctus signa futuri
 Mens antè sui præfaga mali.

Instat nautis fera tempestas,
 Cum sine uento tranquilla tument.
 Quos tibi uultus, quos uè tumultus
 Fingis demens? credula præsta
 Pectora fratri, iam quidquid id est,
 Vel sine causa, uel serò times.
 Nolo infelix, sed uagus intrà
 Terror oberrat: subitos fundunt
 Oculi fletus, nec causa subest,
 Dolor, an metus est? an habet lachrymas
 Magna uoluptas?

A T R E V S. T H Y E S T E S.

Trimetri Iambici.

Festum diem germane consensu pari
 Celebremus. hic est sceptrum qui firmet meam,
 Solidamq; pacis alliget certam fidem.

THY. Saties dapis me, nec minus Bacchi tenet.

Augere cumulus hic uoluptatem potest,
 Si cum meis gaudere felici datur.

ATR. Hic esse natos crede in amplexu patris.

Hic sunt, eruntq;, nulla pars proles tua
 Tibi subtrahetur: ora, quæ exoptas, dabo,
 Totumq; turba iam sua implebo patrem,
 Satiaberis, ne metue: nunc misti meis
 Iucunda mensæ sacra iuuenilis colunt,

Sed

Sed accientur: poculum infuso cape
 Gentile Baccho, THY. Capiro fraternæ dapis
 Donum, paternis uina libentur deis,
 Tunc hauriantur, sed quid hoc? non uult manus
 Parère: crescit pondus, & dextram grauat.
 Admotus ipsis Bacchus à labris fugit,
 Circaq; rictus ore decepto effluit:
 Et ipsa trepido mensa subsiluit solo.
 Vix lucet ignis: ipse quin æther grauis
 Inter diem noctemq; desertus stupet.
 Quid hoc? magis magisq; concussi labant.
 Conuexa cœli: spissior densis coit.
 Caligo tenebris, noxq; se in noctem abdidit.
 Fugit omne sydus: quidquid est, fratri precor,
 Gnatisq; parcat: omnis in uile hoc caput
 Abeat procella. redde iam natos mihi.

ATR. Reddam, & tibi illos nullus eripiet dies.

THY. Quis hic tumultus uiscera exagitat mea?

Quid tremuit intus? sentio impatiens onus,
 Meumq; gemitu non meo pectus gemit.
 Adeste gnati, genitor infelix uocat,
 Adeste, uisis fugiet hic uobis dolor.

Vnde obloquuntur? ATR. Expedi amplexus pater,
 Venère: gnatos ecquid agnoscis tuos?

THY. Agnosco fratrem. sustines tantum nefas
 Gestare tellus? non ad infernam Styga
 Te, nosq; mergis? rupta & ingenti uia
 Ad chaos inane regna, cum rege abripis?
 Non tota ab ima tecta conuellens solo

Vertis Mycenæ? stare circa Tantalum,
 Auosq; nostros, si quis intra Tartara est,
 Vterq; iam debuimus. hinc compagibus
 Et hinc reuulsis, huc tuam immani sinu
 Demitte uallē, nosq; defossos tege
 Acheronte toto: noxiæ supra caput
 Animæ uagentur nostrum, & ardenti freto
 Phlegethon arenas igneus totas agens,
 Exitia supra nostra uiolentus fluat.

Imnota tellus pondus ignauum iaces?
 Fugere superi. A T R. At accipe hos potius libens,
 Recipe hosce citius: liberis tandem tuis
 Diu expetitis, nulla per fratrem est mora,
 Fruere, osculare, diuide amplexus tribus.

THY. Hoc fœdus? hæc est gratia? hæc fratris fides?
 Sic odia ponis? non peto incolumes pater
 Natos ut habeam: scelere quod saluo dari,
 Odioq; possit, frater hoc fratrem rogo:
 Sepelire liceat, redde quod cernas statim
 Vri: nihil te genitor habiturus rogo,
 Sed perditurus. A T R. Quidquid è natis tuis
 Superest, habebis: quodq; non superest, habes.

THY. Vtrum ne sæuis pabulum alitibus iacent?
 An belluis seruantur? an pascunt fræ?

A T R. Epulatus ipse es impia natos dape.

THY. Hoc est deos quod puduit: hoc egit diem
 Auersum in ortus. quas miser uoces dabo?
 Questusq; quos? quæ uerba sufficient mihi?
 Abscissa cerno capita, & auulsas manus,

Et rupta fractis cruribus uestigia.
 Hoc est, quod auidus capere non potuit pater.
 Voluuntur intus uiscera, & clausum nefas
 Sine exitu luctatur, & quærit uiam.
 Da frater ensem: sanguinis multum mei
 Habet ille: ferro liberis dignus uiam.
 Negatur ensis? pectora illiso sonent
 Concussa planctu. sustine infelix manum.
 Parcamus umbris, tale quis uidit nefas?
 Quis inhospitalis Caucaſi rupem asperam
 Heniochus habitans? quis ue Cecropijs metus
 Terris Procrustes? genitor en natos premo,
 Premorq; natis, sceleris est aliquis modus?
 ATR. Sceleri modus debetur, ubi facias scelus,
 Non ubi reponas: hoc quoq; exiguum est mihi.
 Ex uulnere ipso sanguinem calidum in tua
 Diffundere ora debui, ut uiuentium
 Biberes cruorem: uerba sunt iræ data
 Dum propero. ferro uulnera impresso dedi,
 Cecidi ad aras, cæde uotiuâ focos
 Placauî, & artus corpora exanima amputans
 In parua carpsi frustra, & hæc feruentibus
 Demersi abenis, illa lentis ignibus
 Stillare iussi: membra, neruosq; absidi
 Viuentibus, graciliq; traiecto uerū
 Mugire fibras uidi, & aggesi manu
 Mea ipse flammæ: omnia hæc melius pater
 Fecisse potuit, cecidit incassum dolor.
 Scidit ore natos impio, sed nesciens,

24
 +
 +
 Sed nescientes. ΤΗΥ. * Clausa littoribus uagis
 Audite maria, uosq; dij audite hoc scelus,
 Quocunq; diffugistis, audite inferi,
 Audite terra, noxq; Tartarea grauis
 Et atra nube, uocibus nō stris uaca,
 Tibi sum relictus, sola tu miserum uides,
 Tu quoq; sine astris, uota non faciam improba:
 Pro me nihil precabor: ecquid iam potest
 Pro me esse? uobis uota prospicient mea.
 Tu summe coeli rector, aetheriae potens
 Dominator aulae, nubibus totum horridis
 Conuolue mundum, bella uentorum undiq;
 * Committe, & omni parte uiolentum intona,
 Manuq; non qua tecta, & immeritas domos
 Telo petis minore, sed qua montium
 Tergemina moles cecidit, & qui montibus
 Stabant pares gigantes: haec arma expedi,
 Ignesq; torque, uindica amissum diem.
 Iaculare flammās, lumen exemptum polo
 Fulminibus exple: causa, ne dubites diu,
 Vtriusq; mala sit: sin minus, mala sit mea,
 Me pete: trisulco flam: neam telo facem.
 Per pectus hoc trans mitte: si natos pater
 Humare, & igni tradere extremo uolo,
 Ego sum cremandus: si nihil superos mouet,
 Nullumq; telis impios numen petit,
 Aeterna nox permaneat, & tenebris tegat
 Immensa longis secla: nil Titan queror
 Si perseveras, A T R, Nunc meas laudo manus,

Nunc parva uera est palma: perdideram scelus,
 Nisi sic doleres: liberos nasci mihi
 Nunc crede, castis nunc fidem reddo toris.

THY. Quid liberi meruere? ATR. Quod fuerant tui.

THY. Natos parenti? ATR. Fateor, & quod me iuuat,
 Certos, THY. Piorum praesides testor deos.

ATR. Quid coniugales? THY. Scelere quis pensat scelus?

ATR. Scio quid queraris, scelere praerepto doles:

Nec quod nefandas hauseris tangit dapes,

Quod non pararis: fuerat hic animus tibi,

Instruere similes in scio fratri cibos,

Et adiuuante liberos matre aggredi,

Similiq; leto sternere: hoc unum obstitit,

Tuos putasti, THY. Vindices aderunt dei,

Iis puniendum uota te tradunt mea.

ATR. Te puniendum liberis trado tuis.

THE

THEBAIS

TRAGOEDIA DI-

MIDIATA.

ARGUMENTVM.

Oedipus soluto ænigmate, Sphingis beneficio, ac interfecto parente, Thebarum potitus imperio, nec non & Reginae genitricis matrimonio: ut demum parricidium, & incestum cognouit suum, sua sibi manu effodit oculos. Is igitur Oedipus filiam rogans inducitur, uti parentem deserat errabundum, nam ea ipsi capto oculis, semitam prætentabat. Parantur mox bella inter utrunq; Oedipodis filium, Etheoclem scilicet ac Polynicem. Ad quæ sedanda pergit mater Iocasta, rogans, ne inter se, sed in ipsam arma suscipiant: ac demum utriq; exercitui suadet, arma deponant. Cæterum cum desint Chorus & Actus postremus, Tragoedia hæc imperfecta existimatur.

INTERLOCVTORES.

OEDIPVS.

NVNTIVS.

ANTIGONE.

IOCASTA.

ACTVS

ACTVS PRIMVS.

OEDIPVS. ANTIGONE.

Trimetri Iambici.

Aeci parentis regimen, ac fessi unicum
 Patris leuamen nata, quam tanti est mihi
 Genuisse, uel sic desere infastū patrem.
 In recta quid deslectis errantē gradum?
 Per mitte labi, melius inueniam uiam,

Quam quero solus, quæ me ab hac uita extrahat,

Et hoc nefandi capitis aspectu leuet

Cœlum, atq; terras. quantulum hac egi manu:

Non uideo noxæ consciū uostræ diem,

Sed uideor. hinc iam solue in hærentem manum,

Et patere cæcum, quæ uolet, ferri pedem.

Ibo, ibo, quæ prærupta protendit iuga

Meus Cithæron: quæ peragrati celer

Per saxa montis iacuit Actæon suis

Noua præda canibus: quæ per obscurum nemus,

Syluamq; opacæ uallis instinctas deo

Egit sorores mater, & gaudens malo

Vibrante thyrso prætulit fixum caput:

Vel quæ cucurrit corpus inuisum trahens

Zethi iuuentus: quæ per horrentes rubos

Tauri ferocis sanguis ostentat fugas:

Vel quæ alta maria uertice* immerso premit,

Inoq; præceps quæ scelus fugiens suum,

Nouumq; faciens, mater insiluit freto

Mersura natum, seq; felices, quibus

Fortuna melior tam bonas matres dedit.

*immenso.

Est altus istis noster in syluis locus,
 Qui me reposcit, hunc petam cursu incito:
 Non hesitabit gressus, huc omni duce
 Spoliatus ibo. quid moror sedes meas?
 Montem Cithæron redde, & hospitium mihi
 Illud meum restitue, ut expirem senex,
 Vbi debui infans: recipe supplicium uetus
 Semper cruenta, sæue, crudelis, ferox
 Cum occidis, & cum parcis: olim iam tuum
 Est hoc cadauer: perage mandatum patris,
 Iam & matris: animus gestit antiqua exequi
 Supplicia. quid me nata pestifero tenes
 Amore uinctum? quid tenes? genitor uocat:
 Sequor, sequor, iam parce. sanguinem genus
 Insigne regni Laius rapti furit:
 Et ecce manes manibus infestis petit,
 Foditq; uultus. nata, genitorem uides?

ANT. Video ego: tandem spiritum inimicum exue.

OED. Desertor anime fortis in partem tui
 Omitte pœnas languidas longæ moræ,
 Mortemq; totam recipe. quid segnis traho?
 Quid uiuo? nullum facere iam possum scelus?
 Possum miser. prædico, discede à patre,
 Discede uirgo: timeo post matrem omnia.

ANT. Vis nulla genitor à tuo nostram manum
 Corpore resoluet, nemo me comitem tui
 Eripiet unquam: Labdaci claram domum,
 Opulenta ferro regna Germani petant:
 Pars magna patris optimo è regno mea est,

Pater

Pater ipse: non hunc auferet frater mihi,
 Thebana raptò sceptrà qui regno tenet:
 Non hic cateruas alter Argolicas agens.
 Non si reuulso Iuppiter mundo tonet,
 Mediumq; nostros fulmen in nexus cadat,
 Manum hanc remittam. prohibeas genitor licet,
 Regam abnuentem, dirigam inuitum gradum.
 In plana tendis? uado: prærupta expetis?
 Non obsto, sed præcedo: quo uis utere
 Duce è duobus, omnis eligitur uia.
 Perire sine me non potes, mecum potes.
 Hic alta rupes arduo surgit iugo,
 Spectatq; longe spatia subiecti maris,
 Vis hanc petamus? nudus hic pendet silex,
 Hic scissa tellus faucibus ruptis hiat:
 Vis hanc petamus? hic rapax torrens cadit,
 Parteisq; *lassi montis exesas rotat,
 In hunc ruamus: dum prior quò uis eo,
 Non deprecor, non hortor. extingui cupis?
 Votumq; genitor. maximum mors est tibi?
 Si moreris, antecedo: si uiuis, sequor:
 Sed flecte mentem, pectus antiquum aduoca,
 Victasq; magno pectore ærumnas doma:
 Resiste: tantis in malis uinci malum est.

OED. Vnde in nefanda specimen egregium domo?
 Vnde ista generi uirgo dissimilis suo
 Fortuna? credis aliquis est ex me pius?
 Non esset unquam (fata bene noui mea)
 Nisi ut noceret ipsa se in leges nouas

Natura uertet, reget in fontem citas
 Reuolutus undas amnis, & noctem afferet
 Phœbæa lampas, hesperus faciet diem.
 Ut ad miseras aliquid accedat meas,
 Pij quoq; erimus, unica Oedipode est salus,
 Non esse saluum: liceat ulcisci patrem
 Adhuc inultum. dextra quid cessas iners
 Exigere pœnas? quidquid exactum est adhuc,
 Matri dedisti. mitte genitoris manum
 Animosa uirgo: funus extendis meum,
 Longasq; uiui ducis exequias patris.
 Aliquando terra corpus inuisum tege.
 Peccas honesta mente: pietatem uocas,
 Patrem insepultum trahere. qui cogit mori
Nolentem, in æquo est, quiq; properantem impedit?
Occidere est, uetare cupientem mori.
 Nec tamen in æquo est, alterum grauius reor:
 Malo imperari, quàm eripi mortem mihi.
 Desiste cœpto uirgo, ius uitæ, ac necis
 Meæ penes me est: regna deserui libens,
 Regnum mei retineo: si fida es comes,
 Ensem parenti trade. sed notum nece
 Ensem paterna tradis? an nati tenent
 Cum regno & illum? faciet, ubicunq; est, scelus,
 Ibi sit, relinquo, natus hunc habeat meus,
 Sed uterq;: flammæ potius, & uastum aggerem
 Compone: in altos ipse me immittam rogos,
 Erectam ad ignes funebrem ascendam struem,
 Pectusq; soluam durum, & in cineres dabo

Hoc quidquid in me uiuit. ubi seuum est mare?
 Duc ubi sit altis præruptum saxis iugum:
 Vbi torua rapidus ducat Ismenos uada:
 Duc ubi feræ sint, ubi fretum, ubi præceps locus.
 Si dux es, illuc ire morituro placet,
 Vbi sedit alta rupe semifero dolos
 Sphinx ore nectens: dirige huc gressu pedem,
 Hic siste patrem: dira ne sedes uacet,
 Monstrum repone maius: hoc saxum insidens
 Obscura nostræ uerba fortunæ loquar,
 Quæ nemo soluat. quisquis Assyrio loca
 Possessa regi scindis: & Cadmi nemus
 Serpente notum, sacras quo Dirce latet
 Supplex ad aras: quisquis Euroten bibis,
 Spartenq; fratre nobilem gemino colis:
 Quicumq; Elim, Parnasson, & Bæotios
 Colonus agros uberis tondes soli,
 Aduerte mentem: seu a Thebarum lues
 Luctifica cæcis uerba committens modis,
 Quid simile posuit? quid tam inextricabile?
 Aui gener, patrisq; riualis sui,
 Frater suorum liberum, & fratrum parens:
 Vno aui partu liberos peperit uiro,
 * Ac sibi nepotes. monstra quis tanta explicet?
 Ego ipse, uictæ spolia qui Sphingis tuli,
 Hærebo fatis tardus interpres mei.
 Quid perdis ultra uerba? quid pectus ferum
 Mollire tentas precibus? hoc animo sedet
 Effundere hanc cum morte luctantem diu

*At.

Animam, & tenebras petere: nam sceleri hæc meo
 Parum alta nox est: Tartaro condi iuuat,
 Et si quid ultra Tartarum est: tandem libet,
 Quod olim oportet: morte prohiberi haud queo.
 Ferrum negabis? noxias lapsu uias
 Claudes? & artis colla laqueis inferi
 Prohibebis: herbas, quæ ferunt letum, auferes?
 Quid ista tandem cura proficiet tua?
 Vbiq; mors est. optime hoc cauit deus,
 Eripere uitam nemo non homini potest,
 At nemo mortem: nulle ad hanc aditus patent.
 Nil quaero, dextra noster & nuda solet
 Bene animus uti: dextra nunc toto impetu,
 Toto dolore, uiribus totis ueni:
 Non destino unum uulneri nostro locum,
 Totus nocens sum: quæ uoles, mortem exige:
 Effringe corpus, corq; tot scelerum capax
 Euelle, totos uiscerum nuda sinus:
 Fractum incitatis ictibus guttur sonet:
 Laceræ ue fixis unguibus uenæ fluant.
 Aut dirige iras, quò soles: hæc uulnera
 Rescissa multo sanguine, ac tabe irriga.
 Hanc extrahere animam, duram, inexpugnabilem.
 Et tu parens, ubicunq; poenarum arbiter
 Aestas mearum (non ego hoc tantum scelus
 Vlla expiari credidi poena satis:
 Vnquam, nec ista morte contentus fui,
 Nec me redemi parte, membratim tibi
 Volui perire) debitum tandem exige,

Nunc soluo pœnas:tunc tibi inferias dedi.
 Ades, atq; inertem dexteram introrsus preme,
 Magisq; merge. timida cum paruo caput
 Libauit haustu, uixq; cupientes sequi
 Eduxit oculos: hæret etiam nunc mihi
 Ille animus, hæret, cum recusantem manum
 Pressere uultus: audies uerum Oedipum.
 Minus eruisti lumina audacter tua,
 Quàm præstitisti: nunc manum cerebro induc,
 Hac parte mortem perage, qua cœpit mori.

ANT. Pauca, ô parens magnanime miseranda precor,
 Vt uerba nata mente placata audias.

Non te ut reducam ueteris ad specimen domus,
 Habitumq; regni flore pollenti inelyti
 Peto, aut ut iras tempore, aut ipsa mora
 Fractas remisso pectore, ac placido seras.
 Et hoc decebat roboris tanti uirum,

Non esse sub dolore, nec uictum malis
 Dare terga: non est, ut putas, uirtus pater

Timere uitam, sed malis ingentibus

Obstare, nec se uertere, ac retro dare,

Qui fata procul cauit, ac uitæ bona

Proiecit, atq; abscedit, & casus suos

Onerauit: ipsi, ceu uideo, nullum est opus,

Quare ipse mortem cupiat, aut quare petat.

Vtrunq; timidi est: uelle, contempsit mori

Qui concupiscit: cuius haud ultra mala

Exire possunt, in loco tuto est situs.

Quis iam deorum (uelle fac) quidquam potest

*uitam co
 tempfit.

Malis tuis adijcere? iam nec tu potes,
Nisi hoc, ut esse te putes dignum nec:
Non es, nec ulla peccatus hoc culpa attigit.

Et hoc magis te genitor in fontem uoca,

*inuisis. Quod innocens es, dijs quoq; **inuitis:* quid est,

Quod te efferrari? quod nouos suffixerit

Stimulos dolori? quid te ad infernas agit

Sedes? quid ex his pellit, ut careas die?

Cares: ut altis nobilem muris domum,

Patriamq; fugias? patria tibi uiuo perit.

Natos fugis, matremq;: ab aspectu omnium

Fortuna te summouit: & quidquid potest

Auferre cuiquam mors, tibi hoc uita abstulit.

Regni tumultus, turba fortunæ prior

Abscessit ante iussa: quem genitor fugis?

OED. Me fugio: scelerum fugio conscium omnium

Pectus: manumq; hanc fugio, & hoc cælum, & deos:

Et dira fugio scelera, quæ feci nocens.

Ego hoc solum, frugifera quo surgit Ceres,

Premo? has ego auras ore pestifero traho?

Ego laticis haustu satior? aut ullo fruor

Almæ parentis munere? ego castam manum

Nefandus, incestificus, execrabilis

Attrecto? ego ullos aure concipio sonos,

Per quos parentis nomen, aut nati audiam?

Vtinam quidem rescindere has quirem uias,

Manibusq; adactis omne, quo uoces meant,

Aditusq; uerbis tramite angusto patet,

Eruere possem nata: iam sensum tui,

Que pars meorum criminum es, infelix pater
 Fugissem: inhaeret, ac recrudescit nefas,
 Subinde & cures ingerunt, quidquid mihi
 Negastis oculi. cur caput tenebris graue
 Non mitto ad umbras Ditis æternas? quid hic
 Manes meos detineo? quid terram grauo?
 Mistusq; superis erro? quid restat mali?
 Regnum, parentes, liberi, uirtus quoq;
 Et ingeni solertis eximium decus
 Periere: cuncta sors mihi infesta abstulit:
 Lachrymæ supererant, has quoq; eripui mihi.
 Absiste, nullas animus admittit preces,
 Nouamq; pœnam sceleribus quærit parem:
 Et esse par quæ poterit? infanti quoq;
 Decreta mors est: fata quis tam tristia
 Sortitus unquam? uideram nondum diem,
 Vteriq; nondum solueram clausi moras,
 Et iam timebar: protinus quosdam editos
 *Nex occupauit, & nouæ luci abstulit:
 Mors me anteceffit: aliquis intra uiscera
 Materna letum præcoqui fati tulit,
 Sed nunquid & peccauit? abstrusum, abditum,
 Dubiumq; an essem, sceleris infandi reum
 Deus egit, illo teste damnauit parens,
 Calidoq; teneros transiuit ferro pedes,
 Et in alta nemora pabulum misit feris
 Auidis, auibusq;, quas Cithæron noxius
 Cruore sæpe regio attractas alit.
 Sed quem deus damnauit, abiecit pater,

Nota. *Nox.

Mors quoq; refugit:præstiti Delphis fidem:
 Genitorem adortus impia strauit nece.
 Hoc alia pietas redimet:occidi patrem,
 Sed matrem amaui.prò loqui hymenæum pudet,
 Tædæq; nostras.hæc quoq; inuitum pati
 Te coge pœnas:facinus ignotum,efferrum,
 Inusitatum fare,quod populi horreant,
 Quod esse factum nulla non ætas neget:
 Quod patricidam pudeat.in patrios toros
 Tuli paterno sanguine aspersas manus,
 Scelerisq; pretium maius accepi scelus.
 Leue est paternum facinus,in thalamos meos
 Deducta mater,ne parum scelerum foret,
 Fœcunda:nullum crimen hoc maius potest
 Natura ferre:si quod etiamnum est,tamen
 Qui facere possunt,dedimus.abieci necis
 Pretium paternæ sceptrum,et hoc iterum manus
 Armauit alias:optime regni mei
 Fatum ipse noui,nemo sine sacro feret
 Illud cruore:magna præfagit mala
 Paternus animus,iacta iam sunt semina
 Cladis futuræ,spernitur pacti fides.
 Hic occupato cedere imperio negat,
 Ius ille,et icti fœderis testes deos
 Inuocat,et Argos exul,atq; urbes mouet
 Graias in arma:non leuis fessis uenit
 Ruina Thebis:tela,flammæ,uulnera
 Instant,et istis,si quod est,maius malum,
 Ut esse genitos nemo non ex me sciat.

ANT. Si nulla genitor causa uiuendi tibi est,
 Hæc una abunde est, ut pater natos regas
 Grauius furens: tu impij belli minas
 Auertere unus, tuq; uecordes potes
 Inhibere iuuenes, ciuibus pacem dare,
 Patriæ quietem, fœderi læso fidem.
 Vitam tibi ipse si negas, multis negas.

OED. Illis parentis ullus, aut æqui est amor
 Auidis cruoris, imperij, armorum, doli,
 Diris, scelestis, breuiter ut dicam, meis?
 Certant in omne facinus, et pensi nihil
 Ducunt, ubi illos ira præcipites agat.
 Nefasq; nullum, per nefas nati, putant.
 Non patris illos tangit afflictæ pudor,
 Non patria, regno pectus attonitum furit.
 Scio quò ferantur: quanta moliri parent.
 Ideoq; leti quæro maturi uiam,
 Moriq; propero, dum in domo nemo est mea
 Nocentior me. gnata quid genibus meis
Fles aduoluta? quid prece indomitum domas?
 Vnum hoc habet fortuna, quo possim capi
 Inuictus alijs: sola tu affectus potes
 Mollire duos, sola pietatem in domo
 Docere nostra: nil graue, aut miserum est mihi,
 Quod te sciam uoluisse: tu tantum impera.
 Hic Oedipus Aegæa tranabit freta
 Iubente te: flammâq; quas Siculo uomit
 De monte tellus igneos uoluens globos,
 Excipiet ore: seq; serpenti offerret,

Quæ seua furto nemoris Herculeo furit:
Iubente te præbebit altibus iecur,
Iubente uiuet.

● A C T V S S E C V N D V S.

N V N T I V S. O E D I P V S. A N T I G O -
N E. I O C A S T A.

Trimetri Iambici, Primus catalecti-
cus Euripidius.

REgia stirpe edite,
Thebæ pauentes arma fraterna inuocant,
Rogantq; tectis arceas patrijs faces;
Non sunt minæ, iam propius accessit malum:
Nam regna repetens frater, & pactas uices,
In bella cunctos Græciæ populos agit.
Septena muros castra Thebanos premunt.
Succurre, prohibe pariter & bellum, & nefas.

OED. Ego ille sum, qui scelera committi uetem?

*bella. Et abstineri sanguine à charo manus

Doceam? magister iuris, & amoris pij

Ego sum? meorum facinorum exempla appetunt:

*ignosco. Me nunc sequuntur: laudo, & agnosco libens:

Exhortor, aliquid ut patre hoc dignum gerant.

Agite ô propago clara generosam indolem

Probate factis, gloriam, ac laudes meas

Superate, & aliquid facite, propter quod patrem

Adhuc iuuet uixisse: facietis scio:

Sic estis orti: scelere defungi haud leui,

aut usitato, tanta nobilitas potest.

Ferte arma, facibus petite penetrales deos,

by uudet.

Frugemq;

Frugemq; flamma metite natalis soli:
Miscete cuncta, rapite in exilium omnia,
 Deicite passim moenia, in planum date:
 Templis deos obruite, maculatos lares
 Conflante, ab imo tota concidat domus:
 Vrbs concremetur, primus à thalamis meis
 Incipiat ignis. AN. Mitte uiolentum impetum
 Doloris, ac te publica exorent mala,
 Autorq; placida liberis pacis ueni.

OED. Vides modestæ deditum menti senem?

Placidaq; amantem pacis ad partes uocas?
 Tumet animus ira, struet immensum dolor.
 Maiusq; quàm quod casus, & iuuenum furor
 Conatur, aliquid cupio: non satis est adhuc
 Ciuile bellum, frater in fratrem ruat.
 Nec hoc sat est, quòd debet ut fiat nefas
 De more nostro, quod meos deceat toros,
 Date arma patri; nemo me ex ijs eruat
 Syluis, latebo rupis exesæ cauo,
 Aut sepe densa corpus abstrusum tegam.
 Hinc aucupabor uerba rumoris uagi,
 Et seua fratrum bella, quod possum, audiam.

10. Felix Agaue, facinus horrendum, manu,
 Qua fecerat, gestauit, & spoliū tulit
 Cruenta nati Menas in partes dati.
 Fecit scelus, sed misera non ultra suum
 Scelus hoc cucurrit. hoc leue est, quòd sum nocens:
 Feci nocentes, hoc quoq; etiamnum leue est:
 Peperi nocentes: decrat arumnis meis

Ut & hostem amarem. bruma ter posuit niues,
 Et tertia iam falce decubuit Ceres,
 Ut exul errat natus, & patria caret,
 Profugusq; regum auxilia Graiorum rogat.
 Gener est Adraſti, cuius imperio mare
 Quod cingit Iſthmon, regitur: hic gentes ſuas
 Septemq; ſecum regna ad auxilium trahit
 Generi: quid optem: quid ue decernam, haud ſcio.
 Regnum repoſcit: cauſa repetentis bona eſt,
 Mala ſic petentis: uota quae faciam parens?
 Vtrunq; natum uideo, nil poſſum pie
 Pietate ſalua facere: quodcunq; alteri
 Optabo nato, fiet alterius malo.
 Sed utrunq; quamuis diligam affectu pari,
Quo cauſa melior, ſorsq; deterior trahit,
 Inclinat animus ſemper infirmo fauens:
 Miſeros magis fortuna conciliat ſuis.
 N V N. Regina dum tu ſlebiles queſtus cics,
 Terisq; tempus, tota nudatis ſtetit
 Acies in armis: ara iam bellum ciet,
 Aquilaq; pugnam ſignifer mota uocat:
 Septena reges bella diſpoſiti parant,
 Animoq;. *Animo pari Cadmaea progenies ſubit,
 Curſu citato miles hinc, atq; hinc ruit.
 Vide, ut atra nubes puluere abſcondat diem,
 Fumoq; ſimiles campus in coelum erigat
 Nebulas, equeſtri fracta quas tellus pede
 Submittit: & ſi uera metuentes uident,
 Infeſta fulgent ſigna: ſurrectis a deſt

Frons prima telis: aurea clarum nota
 Nomen ducum uexilla præscriptum ferunt.
 I, redde amorem fratribus, pacem omnibus,
 Et impia arma matris oppositu impedi.

ACTVS TERTIVS.

ANTIGONE. IOCASTA.

NUNTIVS.

Trimetri Iambici.

Perge ô parens, & concita celerem gradum,
 Compeſce tela, fratribus ferrum excute: i,
 Nudum inter enses pectus inſeſtos tene:
 Aut ſolve bellum mater, aut prima excipe.

IO C. Ibo, ibo, & armis obuium opponam caput,
 Stabo inter arma, petere qui fratrem uolet,
 Petat antè matrem: tela qui fuerit pius,
 Rogante ponat matre: qui non eſt pius,
 Incipiat à me: ſeruidos iuuenes anus
 Tenebo, nullum teſte me fiet neſas:
 Aut ſiquod, & me teſte, committi poteſt,
 Non fiet unum. AN. Signa collatis micant
 Vicina ſignis, clamor hoſtilis fremit:
 Scelus in propinquo eſt, occupa mater preces:
 *Et ecce motus, ſletibus credas meis.

IO C. Sic agmen armis ſegne compoſitis uenit,
 Procedit acies tarda, ſed properant duces.
 Quis me procellæ turbine inſanæ uehens
 Volucer per auras uentus ætherias aget?
 Quæ ſphinx, uel atra nube ſubtexens diem

*Excute
tus.

Stimpha

Stymphalis auidis præpetem pinnis feret?
 Aut quæ per altas aëris rapiet uias
 Harpyia sæui regis obseruans famem?
 Et inter acies proijciet raptam duas?

N V N. Vadit furenti similis, *atq; etiam furit:

*aut.

Sagitta qualis Parthica uelox manu
 Excussa fertur: qualis insano ratis
 Premente uento rapitur: aut qualis cadit
 Delapsa cælo stella, cum stringens polum
 Rectam citatis ignibus rumpit uiam.

Attonita cursu fugit, & binas statim
 Diduxit acies, uicta materna prece
 Hæserè bella, iamq; in alternam necem
 Illinc, & hinc miscere cupientes manus
 Vibrata tela continent dextra sua:
 Paci fauetur, omnium ferrum latet,

Tai q; te dñ.
 atum in fra
 manu.

*Cessatq; telum uibratum fratrum manu.
 Laniata canas mater ostendit comas.
 Rogat, abnuentis irrigat fletu genas,
 Negare matri qui diu dubitat, potest.

ACTVS QVARTVS.

IOCASTA. POLYNICES.

Trimetri Iambici.

IN me arma & ignes uertite, in me omnis ruat
 Vnam iuuentus: quæq; ab Inachio uenit
 Animosa muro; quæq; Thebana serox
 Descendit arce: ciuis, atq; hostis simul,
 Hunc petite uentrem, qui dedit fratres uiro.

Mea

Mea membra passim spargite, ac diuellite,
 Ego utrunq; peperit, ponitis ferrum ocyus,
 Ac dico? & ex æquo dextras matri datis?
 Date dum pia sunt: error inuitos adhuc
 Fecit nocentes: omne fortunæ fuit
 Peccantis in uos crimen: hoc primum nefas
 Inter scientes geritur, in uestra manu est
 Vtrum uelitis: sancta si pietas placet,
 Donate matrem pace: si placuit scelus,
 Maius paratum est, media se opponit parens:
 Proinde bellum tollite, aut belli moram.
 Sollicita cui nunc mater alterna prece
 Verba admouebo? misera quem amplectar prius?
 In utranq; partem ducor affectu pari.
 Hic absuit, sed pacta si fratrum ualent,
 Nunc alter aberit: ergo iam nunquam duos,
 Nisi sic, uidebo? iunge complexus prior,
 Qui tot labores, totq; perpeffus mala,
 Longo parentem fessus exilio uides:
 Accede propius: * clude uagina impium
 Ensem, & trementem, iamq; cupientem excuti
 Hastam solo defige: maternum tuo
 Coire pectus pectori clypeus uetat,
 Hunc quoq; repone: uinculo frontem exue,
 Tegmenq; capitis triste belligeri leua,
 Et ora matri redde. quò uultus refers?
 Acieq; pauida fratris obseruas manum?
 Affusa totum corpus amplexu tegam,
 Tuo cruori per meum fiet uia,

* conde.

*horres. Quid dubius*haeres? an times matris fidem?

PO. Timeo, nihil iam iura natura ualent,
 Post ista fratrum exempla, ne matri quidem
 Fides habenda est. 100. Redde iam capulo manum,
 Astringe galeam, leua se clypeo ingerat,
 *exarmatur. Dum frater*est armatus, armatus mane.

Tu pone ferrum, causa qui es ferri prior:
 Si pacis odium est, firere: si bello placet,
 Inducias te mater exiguas rogat,
 Ferat ut reuerso post fugam nato oscula,
 Vel prima, uel suprema: dum pacem peto,
 Audite inermes: ille te, tu illum times,
 Ego utrunq; sed pro utroq; quid strictum abnuis
 Recondere ensem? qualibet gaude mora.
 Id gerere bellum cupitis, in quo est optimum
 Vinci. uereris fratris infesti dolos?

Quoties necesse est fallere, aut falli à suis,
 Patiare potius ipse, quam facias, scelus.

Sed ne uerere: mater insidias & hinc,
 Et rursus illinc abiget: exoro, an patri
 Inuideo uestro: ueni ut arcerem nefas,
 An ut uiderem propius? hic ferrum abdidit
 Recliuis hastæ, & arma defixa incubant:
 Ad te preces nunc nate maternas seram,
 Sed antè lachrymas, teneo longo tempore
 Petita uotis ora? te profugum solo
 Patrio penates regis externi tegunt:
 Te maria tot diuersa, tot casus uagum
 Egere: non te duxit in thalamos parens

Comitata primos: nec sua festas manu
 Ornauit ades: nec sua letas faces
 Vitta reuinxit: dona non auro, & graues
 Gazas focer, non * arua, non urbes dedit:
 Dotale bellum est, hostium es factus gener,
 Patria remotus, hospes alieni laris:
 Externa consecutus, expulsus tuis:
 Sine crimine exul, nequid è fatis tibi
 Deesset paternis: hoc quoq; ex illis habes,
 Errasse thalamis, nate post multos mihi
 Remisse soles, nate sollicitæ metus
 Et spes parentis, cuius aspectum deos
 Semper rogaui, cum tuus reditus mihi
 Tantum esset erepturus aduentu tuo,
 Quantum daturus: quando pro te desinam,
 Dixi, timere? dixit irridens deus,
 Ipsum timebis: nempe nisi bellum foret,
 Ego te carerem: nempe, si tu non fores,
 Bello carerem: triste conspectus datur.
 Pretium tui durumq;: sed matri placet.
 Hinc modo recedant arma, dum nullum nefas
 Mars sæuus audet, hoc quoq; est magnum nefas
 Tam propè fuisse: stupeo, & exanguis tremo,
 Cum stare fratres hinc, & hinc uideo duos.
 Sceleris sub ictu, membra quassantur metu.
 Quàm penè mater maius aspexi nefas,
 Quàm quod miser uidere non potuit pater:
 Licet timore facinoris tanti uacem,
 Videamq; iam nil tale, sum infelix tamen,

* arma.

Quòd penè uidi. per decem mensium graues
 Vteri labores, perq; pietate inclytas
 Precor sorores, & per irati sibi
 Genas parentis, scelere quas nullo nocens
 Erroris à se dura supplicia exigens
 Hausit, nefandas mœnibus patrijs faces
 Auerte, signa bellici retro agminis
 Flecte: ut recedas, magna pars sceleris tamen
 Vestri peracta est: uidit hostili grege
 Campos repleti patria, fulgentes procul
 Armis cateruas: uidit equitatu leui
 Cadmæa frangi prata, & excelsos rotis
 Volitare proceres, igne flagrantes trabes
 Fumare, cineri quæ petunt nostras domos,
 Fratresq; facinus, quod nouum, & Thebis fuit,
 In se ruentes: totus hoc exercitus,
 Et populus omnis, & utraq; hoc uidit soror,
 Genitrixq; uidit: nam pater debet sibi,
 Quòd ista non spectauit: occurrit tibi
 Nunc Oedipus: quo iudice, erroris quoq;
 Pœnæ petuntur, ne precor, ferro erue
 Patriam, ac penates, ne'ue, quas regere expetis,
 Euerte Thebas. quis tenet mentem furor?
 Petendo patriam perdis: ut fiat tua,
 Vis esse nullam? quin tuæ causæ nocet
 Ipsum hoc, quòd armis*uertis infestis solum,
 *adultas, Segetesq; *adustas sternis, & totos fugam
 Edis per agros: nemo sic uastat sua.
 Quæ corripì igne, quæ meti gladio iubes,

Aliena credis, rex sit è uobis uter,
 Manente regno quarite. hæc telis petes,
 Flammisq; tecta? poteris has Amphionis
 Quassare moles? nulla quas struxit manus
 Stridente tardum machina ducens onus:
 Sed conuocatus uocis, & citharæ sono
 Per se ipse turres uenit in summas lapis.
 Hæc saxa franges uictor? hinc spolia auferes?
 *Victosq; duces patris æquales tui?
 Matres ab ipso coniugum raptas sinu
 Sæuus catena mules imposita trahet,
 Vt adulta uirgo mista captiuo gregi
 Thebana nuribus munus Argolicis eat?
 An & ipsa palmas uincta post tergum datas
 Mater triumphi præda fraterni uehar?
 Potes ne ciues lætus exitio datos
 Videre passim? mœnibus charis potes
 Hostem admouere? sanguine, & flamma potes
 Implere Thebas? tam ferum, & durum geris
 Sæuumq; in iras pectus, & nondum imperas?
 Quid sceptræ facient? pone uesanos, precor,
 Animi tumores, teq; pietati refer.

10. Vt profugus errem semper? ut patria arcear?
 Opemq; gentis hospes externa sequar?
 Quid paterer aliud, si sefellissem fidem? *ep. f. d. u. 420.*
 Si peierassem? fraudis alienæ dabo
 Pœnas, at ille præmium scelerum feret?
 Iubes abire, matris imperio obsequor,
 Da quò reuertar: regia frater mea

*Victos.

*superba. Habitet*superbus, parua me abscondat casa:

Hanc da repulso, liceat exiguo lare

p. comitave Pensare regnum: coniugi donum datus,

Arbitria thalami dura felicitis feram?

Humilisq; socerum lixa dominantem sequar? *lixa q. cogitatio*

ob In seruitutem cadere de regno graue est. *p. p. apud ant. gna*

100. Si regna quæris, nec potest sceptro manus

Vacare seuo, multa, quæ possunt peti

In orbe toto, qualibet tellus dabit.

Hinc nota Baccho Tmolus attollit iuga,

Quæ lata terris spatia frugiferis iacent,

Et quæ trahens opulenta Pactolus uada

Inundat auro rura: nec letis minus

al. San. Brno Meandros aruis flestit errantes aquas,

Rapidusq; campos fertiles Hebrus secat. *Hebrus*

Hinc grata Cereri Gargara, & diues solum, *quod dicitur caput*

Quod Xanthus ambit niuibus Idæis tumens. *os. si. fuit*

Hinc, quæ relinquit nomen Ionij maris,

Fauces Abydos Sestosq; oppositæ premunt.

Aut, quæ latus iam propior orienti dedit,

Tutamq; crebris portibus Lyciam uidet.

Hæc regna ferro quære, in hos populos ferat

Socer armæ fortis: has paret sceptro tuo

Tradatq; gentes: hoc adhuc regnum puta

Tenere patrem. melius exilium est tibi,

Quàm reditus iste. crimine alieno exulas,

Tuo redibis: melius usus uiribus

Noua regna nullo scelere maculata appetes.

Quin ipse frater arma comitatus tua

Tibi

Tibi militabit: uade, & id bellum gere,
In quo pater, materq; pugnanti tibi

Fauere possint: regna cum scelere omnibus?

Sunt exilijs grauiora. nunc belli mala

Propone, dubias Martis incerti uices.

Licet omne tecum Graciae robur trahas,

Licet arma longe miles, ac late explicet,

Fortuna belli semper ancipiti in loco est.

Quodcunq; Mars decernit, exaequat duos,

Licet impares sint: gladius, & spes, & metus,

Sors caeca uersat: praemium incertum petit,

Certum scelus. fauisse fac uotis deos

Omnes tuis: cessere, & auersi fugam

Petiere ciues, clade funesta iacens

Obtexit agros miles: exultes licet,

Victorq; fratris spolia deiecti geras,

Frangenda palma est. quale tu id bellum putas,

In quo execrandum uictor admittit nefas,

Si gaudet: hunc, quem uincere infelix cupis,

Cum uiceris, lugebis. *infaustas, age,

Dimitte pugnas, libera patriam metu,

Luctu parentes. P O. Sceleris, & fraudis suae

Poenas nefandus frater ut nullas ferat.

106. Ne metue, poenas soluet & quidem graues.

Regnabit: haec est poena. si dubitas, auo

Patriq; crede. Cadmus hoc dicet tibi,

Cadmiq; proles: sceptra Thebarum fuit

Impune nulli gerere, nec quisquam fide

Rupta tenebat illa: iam numeres licet

h 4

Fratrem

NOB

*infaustas.

Fratrem inter istos. P O. Numero, & est tanti mihi
 Cum regibus iacere. I O C. Te turbæ exulum
 Ascribo: regna, dummodo inuisus tuis.

P O. Regnare non uult, esse qui inuisus timet.

Simul ista mundi conditor posuit deus,
 Odium, atq; regnum: regis & magni, reor
 Odi ista premere: multa dominantem uetat
 Amor suorum, plus in iratos licet.

Qui uult amari languida regnet manu.

I O C. * Inuisa nunquam imperia retinentur diu.

* Iniqua. Præcepta melius imperij reges dabunt,
 Exilia tu dispone. P O. Pro regno uelim
 Patriam, penates, coniugem flammis dare.
 Imperia pretio quolibet constant bene.

HIP

FINIS DEBET.

HIPPOLY-

TVS TRAGOEDIA

QVARTA.

ARGVMENTVM.

Hippolytus Thesei & Antiopæ filius, cum animo infedisset omni se uoluptatum lenocinio abdicare, uenationi tantum intentus uitam ducebat cœlibem, & à mulierum blanditijs alienam. Sed Phædra nouerca eius priuigni forma, ætateq; illecta, & amore uesano correpta, et mariti absentia animata, ac demum dolore deuicta, & ægritudine causata, uulnus iuueni detegit, & inuitat ad Venerem. At cū se sentit à priuigno actius increpari, & cupitos amplexus pertinaciter denegari, infensa ilico, & amoris oblita, Hippolytum insimulat Theseo ab inferis redeunti, ceu is eam liquido interpellarit. Igitur adolescēs patris declinans furorem, in scenso curru, distrahitur atq; discerpitur ab equis suis, à Phocis exterritis, quos immiserat Aegeus. Postremo Phædra sui facinoris scenam detegens, super Hippolyti corpus misere gladio se ipsam conficit.

INTERLOCVTORES.

HIPPOLYTVS.	PHAEDRA.
NVTRIX.	CHORVS.
THESEVS.	NVNTIVS.

h s ACTVS

TE, umbrosas cingite sylvas,
Summaq; montis iuga Cecropij:
Celeri planta lustrate uagi,
Quæ saxa solo Carpaneto
Subiecta iacent, * & quæ Thriasij

* quæq;

Vallibus amnis rapida currens
Verberat unda: scandite colles
Semper canos niue Riphæa.
Hæc hæc alij, quæ nemus alta
Texitur alno, quæ prata iacent,
Quæ rorifera mulcens aura
Zephyrus uernas euocat herbas.
Vbi per glacies leuis Elissus,
Vbi Mæander super æquales
Labitur agros piger, & steriles
Anne maligno radit arenas.
Vos, quæ Marathon tramite læuo
Saltus aperit, quæ comitatur
Gregibus paruis nocturna petunt

* facta. Pabula * fræ: uos, quæ tepidis
Subditus austris frigora mollit

Acarnas. Durus * Acarnan: alius rupem
Dulcis Hymetti, paruas alius
Calcet Aphidnas. pars illa diu
Vacat immunis, quæ curuati
Littora ponti Sunion urget.

Si quem tangit gloria syluæ,
 Vocat hunc Philipis: hic uersatur
 Metus agricolis, uulnere multo
 Iam notus aper. at uos laxas
 Canibus tacitis mittite habenas,
 Teneant acres lora molossos,
 Et pugnaces tendant Cressæ
 Fortia trito uincula collo.

At Spartanos (genus est audax
 Auidumq; fera) nodo cautus
 Propiore liga: ueniet tempus,
 Cum latratu caua saxa sonent.

Nunc demissi nare sagaci
 Captent auras, lustra q; presso
 Querant rostro, dum lux dubia est,
 Dum signa pedum rosida tellus
 Impressa tenet: alius raras

Ceruice graui portare plagas,
 Alijs teretes properet laqueos.

Picta rubenti linea pinna
 Vano claudat terrore feras.

Tibi libretur missile telum.

Tu graue dextra, leua q; simul

Robur lato dirige ferro.

Tu præcipites clamore feras

Subessor ages. tu iam uictor

Curuo solues uiscera cultro.

Ades en comiti diua uirago,

Cuius regno pars terrarum

Secreta uacat: cuius certis
 Petitur telis fera, quæ gelidum

Potat Araxem,

Et quæ stanti ludit in Istro.

Tua Getulos dextra leones,

Tua Cretæas sequitur ceruas.

Nunc ueloces figis damas

Leuiore manu:

Tibi dant uariæ pectora tigres.

Tibi uillofi terga bisontes,

Latisq; feri cornibus Vri,

Quidquid solis pascitur aruis:

Siue illud inops nouit Garamas,

Siue illud Arabs diuite sylua,

Siue ferocis iuga Pyrenes,

Siue Hyrcani celant saltus,

Vacuisq; uagus Sarmata campis.

Arcus metuit Diana tuos.

Tua si gratus numina cultor

Tulit in saltus, retia uinctas

Tenuere feras,

Nulli laqueum rupere pedes.

Fertur plaustro præda trementi,

*Tum. *Cum rostra canes sanguine multo

Rubicunda gerunt, repetitq; casas

Rustica longo turba triumpho.

En diua faue,

Signum arguti misere canes,

Vocor in syluas, hæc hæc pergam,

*Quia uia longum compensat iter.

PHÆDRA. NVTRIX.

Iambici Senarij.

O Magna uasti Creta dominatrix freti,
Cuius per omne littus innumera rates
Tenuere pontum, quidquid Aſſyria tenus
Tellure Nereus peruium rostris secat,
Cur me in penates obsidem inuisos datam,
Hostiq; nuptam degere aetatem in malis,
Lachrymisq; cogis? profugus en coniux abest,
Præstatq; nuptæ, quam solet Teſeus fidem.
Fortis per altas inuij retro lacus

*Vadat tenebras miles audacis proci:
Solio ut reuulsam regis inferni abstrahat,
Pergit furoris socius: haud illum timor,
Pudorq; tenuit: supra, & illicitos toros
Acheronte in imo querit Hippolyti pater.
Sed maior alius incubat mœstæ dolor:
Non me quies nocturna, non altus sopor
Soluere curis: alitur, & crescit malum,
Et ardet intus, qualis Aetnæo uapor
Exundat antro. Palladis telæ uacant,
Et inter ipsas pensa labuntur manus.
Non colere donis templa uotiujs libet,
Non inter aras Athidum mistam choris,
Iactare tacitis conscias sacris faces,
Nec adire castis precibus, aut ritu pio
Adiudicatam præsidem terræ deam.
Iuuat excitatas consequi cursu feras,

*Vadit.

Icla. Et rigida molli gessa iaculari manu.

Quò tendis anime? quid furens saltus amas?

Fatale miseræ matris agnosco malum,

Peccare noster nouit in syluis amor.

Genitrix tui me miseret, infando malo

Correpta pecoris efferi seuum ducem

Audax amasti: toruus, impatiens iugi

Adulter ille, ductor indomiti gregis,

Sed amabat aliquid: quis meas miseræ deus,

Aut quis iuuare Dædalus flammæ queat?

Non si ille remeet arte Mopsopia potens,

Qui nostra ceca monstra conclusit domo,

Promittat ullam casibus nostris open.

Stirpem perosa Solis inuisi Venus

Per nos catenas uindicat Martis sui,

Suasq; probris omne Phœbæum genus

Onerat nefandis: nulla Minois leui

Defuncta amore est, iungitur semper nefas.

N V T. Thesæa coniux clara progenies Iouis,

Nefanda casto pectore exturba ocys,

Extingue flammæ: ne ue te diræ spei

Præbe obsequentem. quisquis in primo obstiit,

Pepulitq; amorem, tutus, ac uictor fuit:

Qui blandiendo dulce nutriuit malum,

Serò recusat ferre, quod subiit, iugum.

Nec me fugit, quam durus, & uere insolens

Adrecta flecti regius nolit tumor.

P H. Quencunq; dederit exitum casus, seram:

Fortem facit uicina libertas senem:

Obstare

NVT. Obstare primum est uelle, nec labi uia:

Pudor est secundus, nosse peccandi modum.

Quò misera pergis? quid domum insanem grauas?

Superasq; matrem? maius est monstro nefas:

Nam monstra fato, moribus scelera imputes.

Si, quòd maritus supera non cernit loca,

Tutum esse facinus credis, & uacuum metu,

Erras. *tum tu crede Lethæo abditum

Thesea profundo ferre perpetuam Stygem:

Quid ille, lato maria qui regno premit,

Populisq; reddit iura centenis pater,

Latere tantum facinus occultum sinet?

Sagax parentum est cura. credamus tamen

Astu, doloq; tegere nos tantum nefas:

Quid ille rebus lumen infundens suum

Matris parens? quid ille, qui mundum quatit

Vibrans corusca fulmen Aetnaeum manu

Sator deorum? credis hoc posse effici

Inter uidentes omnia, ut lateas auos?

Sed, ut secundus numinum abscondat fauor

Coitus nefandos, utq; contingat stupro

Negata magnis sceleribus semper fides,

Quid pœna præsens, conscia *noctis pauor,

Animusq; culpa plenus, & semet timens?

Scelus aliqua tutum, nulla securum tulit.

Compesce amoris impij flammæ precor,

Nefasq; quod non ulla tellus barbara

Commisit unquam, non uagus campis Getæ,

Nec inhospitalis taurus, aut sparsus Scythes,

Expelle

*tamen.

*mentis.

Expelle facinus mente castifica horridum,
 Memorq; matris metue concubitus nouos:
 Miscere thalamos patris, & gnati apparatus,
 Vteroq; prolem capere confusam impio.
 Perge, & nefandis uerte naturam ignibus.
 Cur monstra cessant? aula cur fratris uacat?
 Prodigia toties orbis insueta audiet,
 Natura toties legibus cedit suis,
 Quoties amabit Cressa. PHAE. Quae memoras, scio
 Vera esse nutrix: sed furor cogit sequi
 Peiora, uadit animus in præceps sciens,
 Remeatq; frustra sana consilia expetens:
 Sic cum grauâtam nauita aduersa ratem
 Propellit unda, cedit in uanum labor,
 Et uicta prono puppis aufertur uado.
 Quod ratio poscit, uincit, ac regnat furor,
 Potiensq; tota mente dominatur deus.
 Hic uolucer omni regnat in terra potens,
 Ipsumq; flammis torret indomitis Iouem.
 Graduius istas belliger sensit faces:
 Opifex trisulci fulminis sensit deus:
 Et qui furentes semper Aetnaeis iugis
 Versat caminos, igne tam paruo calet:
 Ipsumq; Phœbum, tela qui neruo regit,
 Figit sagitta certior missa puer,
 Volitatq; cælo pariter, & terris grauis.

NVT. Deum esse Amorem, *turpiter uitio fauens
 turpi ser= Finxit libido: quoq; liberior foret,
 tio. Titulum furori numinis falsi addidit.

Natum per omnes, scilicet, terras uagum
 Erycina mittit: ille per cœlum uolans
 Proterua tenera tela molitur manu,
 Regnumq; tantum minimus in superos habet:
 Vana ista demens animus asciuit sibi,
 Venerisq; numen finxit, atq; arcus dei.

* Quisquis secundis rebus exultat nimis,
 Fluitq; luxu, semper insolita appetens,

* Dum quis.

* Hunc illa magnæ dira fortunæ comes
 Subit libido: non placent suetæ dapes,
 Non tectâ sani moris, aut uilis cibus.

* Tunc.

Cur in penates rarius tenues subit
 Hæc delicatas eligens pestis domos?
 Cur sancta paruis habitat in tectis Venus?
 Mediumq; sanos uulgus affectus tenet?
 Et se coërcent modico? contra diuites,
 Regnoq; fulti, plura quàm fas est, petunt?

Quod non potest, uult posse, qui nimium potest.

Quid deceat, alto præditam solio, uides:
 Metue, ac uerere sceptrâ remeantis uiri.

PH. Amoris in me maximum regnum fero,
 Reditusq; nullos metuo: non unquam amplius
 Conuexa tetigit supera, qui mersus semel
 Adijt silentem nocte perpetua domum.

NVT. Ne crede, Ditis clauscrit regnum licet,
 Canisq; diras Stygius obseruet fores,
 Solus negatis inueniet Thescus uias.

PH. Veniam ille amori forsitan nostro dabit.

NVT. Immitis etiam coniugi casta fuit.

Experta seuam est barbara Antiope manum.

Sed posse flecti coniugem iratum puta:

Quis huius animum flectet intractabilem?

Exosus omne foemineum nomen fugit,

Immitis annos cœlibi uita dicat:

Conubia uitat, genus Amazonium scias.

PH. Hunc in niuosi collis hærentem iugis,

Et aspera agili saxa calcantem pede,

Sequi per alta nemora, per montes placet.

NVT. Resistet ille, seq; mulcendum dabit?

Castosq; ritus Venere non casta exuet?

Tibi ponet odium, cuius odio forsitan

Persequitur omnes? PH. Precibus haud uinci potest?

NVT. Ferus est. PHAE. Amore didicimus uinci feros.

NVT. Fugiet. PHAE. Per ipsa maria, si fugiat, sequar.

NVT. Patris memento. PHAE. Meminimus matris simul.

NVT. Genus omne profugit. PHAE. Pellicis careo metu.

NVT. Aderit maritus. PHAE. Nempe Pirithoi comes.

NVT. Aderitq; genitor. PHAE. Mitis Ariadnæ pater.

NVT. Per has senectæ splendoras supplex comas,

Fessumq; curis pectus, & chara ubera

Precor, furorem siste, teq; ipsam adiuua.

Pars sanitatis, uelle sanari, fuit.

PH. Non omnis animo cessit ingenuo pudor:

Paremus altrix, qui regi non uult, amor

Vincatur: haud te fama maculari sinam,

Hæc sola ratio est, unicum effugium mali:

Virum sequamur, morte præuertam nefas.

NVT. Moderare alumna mentis effrenæ impetus,

Animos

Animos coërce: dignam ob hoc uita reor,
Quòd esse temet autumas dignam nece.

PH. Decreta mors est, queritur fati genus:

Laqueo ne uitam finiam, an ferro incubem?

An missa præceps arce Palladia cadam?

Prò castitatis uindicem armemus manum.

NVT. Sic te senectus nostra præcipiti sinet

Perire leto? siste furibundum impetum.

Haud facile quisquam ad uitam reuocari potest.

PH. Prohibere nulla ratio periturum potest,

Vbi quis mori constituit, & debet mori.

NVT. Solamen annis unicum fessis hera,

Si tam proteruus incubat menti furor,

Contemne famam: fama uix uero fauet:

Peius merenti melior, & peior bono.

Tentemus animum tristem, & intractabilem:

Meus iste labor est, aggredi iuuenem ferum,

Mentemq; sæuam flectere immütis uiri.

CHORVS.

Saphici uersus.

Diuâ non mütî generata ponto,

Quam uocat matrem geminus Cupido,

*Impetens flammis simul, & sagittis:

Iste lasciuus puer, *acre nitens,

Tela quàm certo iaculatur arcu:

Labitur totas furor in medullas,

Ignè furtiuo populante uenas.

Non habet latam data plaga frontem,

Sed uorat tectas penitus medullas.

*Impotens.

*acre nitens.

Nulla pax isti puero: per orbem
 Spargit effusas agilis sagittas.
 Quæq; nascentem uidet ora solem,
 Quæq; ad occasus iacet ora seros,
 Siqua fruenti subiecta Cancro est,
 Siqua maioris glacialis Vrse
 Semper errantes patitur colonos,
 Nouit hos æstus. iuuenum feroces
 Concitat flammæ, senibusq; fessis
 Rursus extinctos reuocat calores.
 Virginum ignoto ferit igne pectus:
 Et iubet cœlo superos relicto
 Vultibus falsis habitare terras.
 Thessali Phœbus pecoris magister
 Egit armentum, positoq; plectro
 Impari tauros calamo uocauit.
 Induit formas quoties minores
 Ipse qui cœlum, nebulasq; ducit?
 Candidas ales modo mouit alas,
 Dulcior uocem moriente cycno.
 Fronte nunc torua petulans iuuenus
 Virginum strauit sua terga ludo,
 Perq; fraternos mala regna fluctus,
 Vngula lentos imitante remos,
 Pectore aduerso domuit profundum,
 Pro sua uector timidus rapina.
 Arsit obscuri dea clara mundi
 Nocte deserta, nitidosq; fratri
 Tradidit currus aliter regendos.

Ille nocturnas agitare bigas
 Discit, & gyro breuiore flecti.
 Nec suum tempus tenuere noctes,
 Et dies tardo remeavit ortu,
 Dum tremunt axes grauiore curru.
 Natus Alcmena posuit pharetras,
 Et minax uasti spoliū leonis,
 Passus aptari digitis smaragdos,
 Et dari legem rudibus capillis:
 Crura distincto religauit auro,
 Luteo plantas cohibente focco:
 Et manu, clauam modo qua gerebat,
 Fila deduxit properante fuso.

Anapestici.

Vidit* Perses, ditisq; ferax
 Lydia regni deiecta feri
 Terga leonis, humerisq; quibus
 Sederat alti regia cœli,
 Tenuem Tyrio stamine pallam.
 Sacer est ignis (credite læsis)
 Nimiumq; potens, quæ terra mari
 Cingitur alto, quæq; ætherio
 Candida mundo sydera currunt.
 Hæc regna tenet* pueri immitis,
 Spicula cuius sentit in imis
 Cæculus undis grex Nereidum,
 Flammasq; nequit eleuare mari.
 Ignes sentit genus aligerum.
 Venere instincti quàm magna gerunt

*Persis.

*puer.

Grege pro toto bella iuueni.
 Si coniugio timuere suo,
 Poscunt timidi praelia cerni,
 Et mugitus dant, concepti
 Signa furoris. tunc uirgatas
 India tigres decolor horret.
 Tunc uulnificos acuit dentes
 Aper, & toto est spumeus ore.
 Poeni quatiunt colla leones,
 Cum mouit amor, tum sylua gemit
 Murmure seuo. amat insani
 Bellua ponti, luceq; boues.
 Vendicat omnes natura sibi.
 Nihil immune est: odiumq; perit,
 Cum iussit amor, ueteres cedunt
 Ignibus ira. quid plura canam?
 Vincit seuas cura nouercas.

ACTVS SECVNDVS.

PHAEDRA. NVTRIX.

HIPPOLYTVS.

Trimetri Iambici.

NVT. **A**lrix profare quid seras: quonam in loco est?
 Spes nulla tantum posse leniri malum,
 Finisq; flammis nullus insanis erit.
 Torretur aestu tacito, & inclusus quoq;
 Quamuis tegatur, proditur uultu furor.
 Erumpit oculis ignis, & lapsæ genæ
 Lucem recusant: nil idem dubiæ placet,
 Artusq; uariè iactat incertus dolor.
 Nunc ut soluto labitur moriens gradu,

Et uix labante sustinet collo caput:
 Nec se quieti reddit, & somni immemor
 Noctem querelis ducit: attolli iubet,
 Iterumq; poni corpus: & solui comas,
 Rursusq; fingi: semper impatiens sui
 Mutatur habitus: nulla iam Cereris subit
 Cura, aut salutis: uadit incerto pede
 Iam uiribus defecta: non idem uigor,
 Non ora tingens nitida purpureus rubor.
 Populatur artus cura, iam gressus tremunt,
 Tenerq; nitidi corporis cecidit decor.
 Et, qui tenebant signa Phœbæ facis
 Oculi, nihil gentile, nec patrium micant.
 Lachrymæ cadunt per ora, & assiduo genæ
 Rore irrigantur, qualiter Tauri iugis
Tepido madescunt imbres perfusæ niues.
 Sed en pateſcunt regiæ fastigia,
 Reclius ipsa fedis aurata toro
 Solitos amictus mente non sana abnuat.

PH. Remouete famulæ purpura atq; auro illitæ
 Vestes, procul sit muricis Tyrii rubor,
 Quæ fila ramis ultimi Seres legunt.
 Breuis expeditos zona constringat sinus.
 Ceruix monili uacua, nec niueus lapis
 Deducat aures, Indici donum maris.
 Odores crinis sparsus Assyrio uacet.
 Sic temere iactæ colla perfundant comæ,
 Humerosq; summos: cursibus motæ citis
 Ventos sequantur. læua se pharetræ dabit,

Hastile uibret dextra Thessalicum manus.

Talis seueri mater Hippolyti fuit:

Qualis relictis frigidi ponti plagis,

Egit cateruas, Atticum pulsans solum

Aut Tanais, aut Mæotis, & nodo comas

Coëgit, emisitq; lunata latus

Protecta pelta, talis in syluas ferar.

N V T. Sepone questus, non leuat miseros dolor,

Regina: seus ecquis est flammis modus?

Agreste placa uirginis numen deæ.

Regina nemorum, sola quæ montes colis,

Et una solis montibus coleris dea,

Conuerte tristes omnium in melius minas.

O magna syluas inter, & lucos dea,

Clarumq; coeli sydus, & noctis decus,

Cuius relucet mundus alterna face

Hecate triformis, en ades coëptis fauens.

Animum rigentem tristis Hippolyti doma:

Amare discat, mutuos ignes ferat,

Det facilis aures: mitiga pectus ferum,

*Innecte. *Inuerte mentem; toruus, auersus, serox

In iura Veneris redeat, huc uires tuas

Intende. sic te lucidi uultus ferant,

Et nube rupta cornibus puris eas.

Sic te regentem frena nocturni ætheris

Detrahere nunquam Thessali cantus queant,

Nullusq; de te gloriam pastor ferat.

Ades inuocata: iam fauet uotis dea.

Ipsam intuoꝝ solenne uenerantem sacrum,

Nulla

Nullus latus comitante. quid dubitas? dedit
 Tempus, locumq; casus, utendum artibus.
 Trepidamus: haud est facile mandatum scelus

* Audere: uerum iusta, qui reges timet,

Deponat, omne pellat ex animo decus.

Malus est minister regij imperij pudor.

* Adire.

HIP. Quid huc seniles fessa moliris gradus

O fida nutrix, turbidam frontem gerens,

Et mœsta uultus? sospes est certe parens?

Sospesq; Phœdra? stirpis & gemina iugum?

NVT. Metus remitte, prospero regnum in statu est,

Domusq; florens sorte felici uiget.

Sed tu beatis mītor rebus ueni,

Nanq; anxiam me cura sollicitat tui,

Quod te ipse pœnis grauibus infestus grauas.

Quem fata cogunt, hic quidem uiuat miser:

At si quis ultro se malis offert uolens,

Seq; ipse torquet, perdere est dignus bona,

Queis nescit uti. potius annorum memor

Mentem relaxa, motibus festis facem

Attolle, curas Bacchus exoneret graues.

Actate fruere, mobili cursu fugit.

Nunc facile pectus, grata nunc iuueni Venus.

Exultet animus: cur toro uiduo iaces?

Tristem iuuentam solue: nunc luxus rape.

Effunde habenas, optimos uitæ dies

Effluere prohibe. propria describit deus

Officia, & animum per suos ducit gradus.

Latitia iuuenem, frons decet tristis senem.

Quid te coërces, & necas rectam indolem?

Seges illa magnum foenus agricolæ dabit,

Quæcunq; letis tenera luxuriat satis.

Arborq; celso uertice euincit nemus,

Quam non maligna cædit, aut refecat manus.

Ingenia melius recta se in laudes ferunt,

Si nobilem animum uegeta libertas alit.

Truculentus, & syluester, & uitæ inscius

Tristem iuuentam, Venere deserta, colis.

Hoc esse munus credis indictum uiris,

Vt dura tolerent, cursibus doment equos,

Et seua bella Marte sanguineo gerant?

Prouidit ille maximus mundi parens,

Cum tam rapaces cerneret fati minas,

Vt damna semper sobole repararet noua.

Excedat, agedum, rebus humanis Venus,

Quæ supplet, ac restituit humanum genus,

Orbis iacebit squalido turpis situ,

Vacuum sine ullis clasibus stabit mare,

Alesq; cælo decrit, & syluis fera,

Solis & aër peruius uentis erit.

Quam uaria leti genera mortalem trahunt,

Carpuntq; turbam: pontus, & ferrum, & doli.

Sed fata credas deesse, sic atram Styga

Iam petimus ultrò, cœlibem uitam probet

Sterilis iuuentus, hoc erit, quidquid uides,

Vnius aui turba, & in semet ruet.

Proinde uitæ sequere naturam ducem,

Vrbem frequenta, ciuium cœtus cole.

HIP. Non alia magis est libera, & uitio carens,
 Ritusq; melius, uita, quæ priscos colat,
 Quàm quæ, relictis moenibus, syluas amat.
 Non illum auaræ mentis inflammat furor,
 Qui se dicauit montium infontem iugis:
 Non aura populi, & uulgus infidum bonis:
 Non pestilens inuidia, non fragilis fauor,
 Non ille regno seruit, ac regno immînet,
 Vanos honores sequitur, aut fluxas opes
 Spei, metusq; liber: haud illum niger,
 Edaxq; liuor dente degeneri petit:
 Nec scelera populos inter atq; urbes sita
 Nouit: nec omnes conscius strepitus pauet.
 Haud uerba fingit: mille non querit tegi
 Diues columnis, nec trabes multo insolens
 Suffigit auro: non cruor largus pias
 Inundat aras: fruge nec sparsi sacra
 Centena niuei colla submittunt boues:
 Sed rure uacuo potitur, & aperto aethere
 Innocuus errat, callidas tantum feris
 Struxisse fraudes nouit, & fessus graui
 Labore niueo corpus ilisso fouet.
 Nunc ille ripam celeris Alpei legit:
 Nunc nemoris alti densa metitur loca,
 Vbi Lerna puro gelida perlucet uado,
 Sedemq; mutat. hic aues querulæ fremunt,
 Ramiq; uentis lene percussi tremunt,
 Veteresq; fagi. iuuat hic aut amnis uagi
 Pressisse ripas: cespitem aut nudo leues

~~hic deson
 omnia q
 ut caen
 urbano~~

*metatu.

Duxisse

Duxisse somnos: siue fons largus citas
 Diffundit undas, siue per flores nouos
 Fugiente dulcis murmurat riuo sonus.
 Excussa syluis poma compescunt famem,
 Et fragra paruus uulsa dumetis cibos
 Faciles ministrant. regios luxus procul
 Est impetus fugisse. sollicito bibant
Auro superbi. quam iuuat nuda manu
Captasse fontem: si celer somnus premit,
 Secura duro membra uersantur toro.
 Non in recessu furta, & obscuro improbus
 Querit cubili, seque multiplici timens
 Domo recondit: aethera, ac lucem petit,
 Et teste caelo uiuit. hoc equidem reor
 Vixisse ritu, prima quos mistos deis
 Profudit etas: nullus ijs auri fuit
 Cæcus cupido, nullus in campo sacer
 Diuisit agros arbiter populis lapis:
 Nondum secabant credulae pontum rates:
 Sua quisque norat maria: non uasto aggere
 Crebraque turre cinxerant urbes lacus:
 Non arma seua miles aptabat manu:
 Nec torta clausas fregerat saxo graui
 Ballista portas: iussa nec dominum pati
 Iuncto ferebat terra seruitium boue.
 Sed arua per se foeta poscentes nihil
 Pauere gentes: syluæ natiuas opes,
 Et opaca dederant antra natiuas domos.
Rupere foedus impius lucri furor,

Et ira præceps, quæq; succensas agit
Libido mentes: uenit imperij sitis

*Cruenta, factus præda maiori minor,
Pro iure uires esse: tum primum manu
Bellare nuda, saxaq; & ramos rudes
Vertere in arma. non erat gracili leuis
Armata ferro cornus, aut longo latus
Mucrone cingens ensis, aut crista caput
Galeæ comantes: tela faciebat dolor.

Inuenit artes bellicus Mauors nouas,
Et mille formas mortis: hinc terras cruor
Infecit omnes fusus, & rubuit mare.
Tum scelera dempto sine per cunctas domos
Iere: nullum caruit exemplo nefas.

À fratre frater, dextera nati parens
Cecidit, maritus coniugis ferro iacet:
Perimuntq; foetus impiæ matres suos,
Taceo nouercas: mitius nil est feris.

Sed dux malorum foemina, & scelerum artifex
Obsedit animos: cuius incestæ stupris
Fumant tot urbes, bella tot gentes gerunt:
Et uersa ab imo regna tot populos premunt.

Sileantur aliæ, sola coniux Aegæi
Medea reddit foeminas dirum genus.

NVT. Cur omnium sit culpa paucarum scelus?

HIP. Detestor omnes, hæreo, fugio, execror.

Sit ratio, sit natura, sit dirus furor,
Odisse placuit. Ignibus iunges aquas, 3
Et amica ratibus antè promittet uada

*Facinus c
entum.

Incerta Syrtis: antè ab extremo sinu
 Hesperia Tethys lucidum attollet diem:
 Et ora damis blanda præbebunt lupi,
 Quàm uictus animum foeminae mitem geram.

NVT. Sæpe obstinatis induit frenos amor,
 Et odia mutat. regna materna aspice,
 Illæ f. oces sentiunt Veneris iugum.
 Testaris istud unicus genitus puer.

HIP. Solamen unum matris amissæ fero,
 Odisse quòd iam foeminas omnes licet.

NVT. Ut dura cautes undiq; intractabilis
 Resistit undis, & laceffentes aquas
 Longe remittit, uerba sic spernit mea.

Sed Phædra præceps graditur impatiens moræ:
 Quò se dabit fortuna? quò uerget furor?
 Repente terræ corpus exanimum cadit,
 Et ora morti similis obduxit color.

Attolle uultus, dimoue uocis moras,
 Tuus en alumna temet Hippolytus tenet.

PHAEDRA. HIPPOLYTUS.

NVTRIX.

Trimetri Iambici:

Q Vis me dolori reddit, atq; æstus graues
 Reponit animo? quàm bene excideram mihi.

Cur dulce munus redditæ lucis fugis?

Aude anime, tenta, perage mandatum tuum,

Intrepida constent uerba: qui timide rogat,

Docet negare: magna pars sceleris mei

Olim peracta est: serus est nobis pudor:

Amant

Amouimus nefanda: si coepta exequor,
 Forsan iugali crimen abscondam face.
Honesta quadam scelera successus facit.
 En incipe anime. commodes paulum, precor,
 Secretus aures, si quis est, abeat comes.

HIP. En locus ab omni liber arbitrio uacat.

PH. Sed ora coeptis transitum uerbis negant,
Vis magna uocem emittit, at maior tenet.

HIP. Animus ne cupiens aliquid effari, nequit?
 PH. Curae leues loquuntur, ingentes stupent.

HIP. Committe curas auribus mater meis.

PH. Matris superbum est nomen, & nimium potens,
 Nostros humilius nomen affectus decet.

Me uel sororem Hippolyte, uel famulam uoca:
 Famulamq; potius: omne seruitium seram.

Non me per altas ire, si iubeas, niues
 Pigeat, gelatis ingredi Pindi iugis:

Non, si per ignes ire, & infesta agmina,
 Cuncter paratis ensibus pectus dare.

Mandata recipe sceptrum, me famulam accipe:
 Te imperia regere, me decet iussa exequi.

Muliebri non est regna tutari patris.
 Tu, qui iuuenta flore prima uo uiges,

Ciues paterno fortis imperio rege.
 Sinu receptam supplicem, ac seruam rege.

Miserere uiduae. HIP. Summus hoc omen deus
 Auertat: aderit sospes actutum parens.

PH. Regni tenacis dominus, & tacita Stygis

Nullam

Nullam relictos fecit ad superos uiam.

Thalami remittet ille raptorem sui?

Nisi forte amor placidus & Pluto sedet.

HIP. Illum quidem æqui cœlites reducem dabunt:

Sed, dum tenebit uota in incerto deus,

Pietate charos debita fratres colam,

Et te tuebor, esse ne uiduam putes,

Ac tibi parentis ipse supplebo locum.

PH. O spes amantum credula, ô fallax amor,

Satis ne dixit? precibus admotis agam.

Miserere, tacitæ mentis exaudi preces.

Libet loqui, pigetq;: HIP. Quodnam istud malum est?

PH. Quod in nouercam cadere uix credas, malum.

HIP. Ambigua uoce uerba perplexe iacis:

Effare aperte. PH. Pectus insanum uapor,

Amorq; torret, intimas sæuus uorat

Penitus medullas, atq; per uenas meat

Visceribus ignis mersus, & uenis latens,

Vt agilis altas flamma percurrit trabes.

HIP. Amore nempe Thesei casto furis?

PH. Hippolyte sic est: Thesei uultus amo

Illos priores, quos tulit quondam puer,

Cum prima puras barba signaret genas,

Monstriq; cæcam Gnosij uidit domum,

Et longa curua fila collegit uia.

Quis tum ille fulsit? presserant uittæ comam,

Et ora flauus tenera tingebat rubor.

Inerant lacertis mollibus fortes tori,

T hæc uè Phœbes uultus, aut Phœbi mei,

Tuumq;

Tuusq; potius: talis, en talis fuit,
 Cum placuit hosti: sic tulit celsum caput.
 In te magis refulget incomptus decor:
 Et genitor in te totus: & toruæ tamen
 Pars aliqua matris miscet ex æquo decus.
 In ore Graio Scythicus apparet rigor.
 Si cum parente Creticum intrasses fretum,
 Tibi fila potius nostra* neuisset soror.
 Te te soror, quacunq; syderei poli
 In parte fulges, inuoco ad causam parem,
 Domus sorores una corripuit duas:
 Te genitor, at me natus: en supplex iacet
 Allapsa genibus regię proles domus,
 Respersa nulla labe, intacta & innocens:
 Tibi mittor uni, certa descendi ad preces,
 Finem hic dolori faciet, aut uitæ dies:

*Dedisset.

Miserere amantis. HIP. Magne regnator deum

Tam lentus audis scelera? tam lentus uides?

Ecquando seua fulmen emittes manu?

Si nunc serenum est, omnis impulsus ruat

Aether, & atris nubibus condat diem,

Ac uersa retro sydera obliquos agant

Retorta cursus: tuq; sydereum caput

Radiate Titan, tu nefas stirpis tuæ

Speculare, lucem merge, & in tenebras fuge.

Cur dextra diuim rector, atq; hominum uacat

Tua? nec trifulca mundus ardescit face?

In me tona, in me fige, me uelox cremet

Transactus ignis: sum nocens, merui mori.

k

Placui

Placui nouerca. dignus an stupris ego?
 Sceleriq; tanto uisus ego solus tibi
 Materia facilis? hoc meus meruit rigor?
 O scelere uincens omne foemineum genus,
 O maius ausa matre monstrifera malum,
 Genitrice peior : illa se tantum stupro
 Contaminauit, & tamen tacitum diu
 Crimen biformis partus exhibuit nota,
 Scelusq; matris arguit uultu truci
 Ambiguus infans, ille te uenter tulit.
 O ter, quaterq; prospero fato dati,
 Quos hausit, & peremuit, & leto dedit
 Odium, dolusq; genitor inuideo tibi.
 Colchide nouerca maius hoc maius malum est.

PH. Et ipsa uostræ fata cognosco domus:
 Fugienda petimus, sed mei non sum potens.
 Te uel per ignes, per mare insanum sequar,
 Rupesq;, & amnes, unda quos torrens rapit.
 Quacunq; gressus tuleris, hæc amens sequar.
 Iterum superbe genibus aduoluor tuis.

HIP. Procul impudicos corpore à casto amoue
 Tactus. quid hoc est? etiam in amplexus ruit.
Stringatur ensis: merita supplicia exigat.
 En impudicum crine contorto caput
 Leua reflexi, iustior nunquam focus
 Datus tuis est sanguis arcitenens dea.

PH. Hippolyte nunc me compotem uoti facis,
 Sanas furentem, maius hoc uoto meo est,
 Saluo ut pudore manibus immoriar tuis.

Abscede,

HIP. Abscede, uiue, nequid exores: & hic
 Contactus ensis deserat castum latus.
 Quis eluet me Tanais? aut quæ barbaris
 Mæotis undis Pontico incumbens mari?
 Non ipse toto magnus oceano pater
 Tantum expiarit sceleris. ô syluæ, ô feræ,

NVT. Deprehensa culpa est: anime quid segnis stupes?
 Regeramus ipsi crimen, atq; ultro impiam.
 Venerem arguamus: scelere uelandum est scelus.
Tutissimum est in ferre, cum timeas, gradum.

Ausæ priores simus, an passæ nefas,
 Secreta cum sit culpa, quis testis sciet?
 Adeste Athenæ, fida famulorum manus
 Fer opem: nefandi raptor Hippolytus stupri
 Instat, premitq; mortis intentat metum:
 Ferro pudicam terret. en præceps abit,
 Ensemq; trepida liquit attonitus fuga.
 Pignus tenemus sceleris: hanc mœstam prius
 Recreate: crinis tractus, & lacera comæ,
 Vt sunt, remaneant: facinoris tanti notas
 Referte in urbem. recipe iam sensus hera.
 Quid te ipsa lacerans omnium aspectum fugis?
Mens impudicam facere, non casus, solet. /

CHORVS.

Sapphici uersus.

FVgit insanæ similis procellæ,
 Ocyor nubes glomerante Coro,
 Ocyor cursum rapiente flamma,
 Stella cum uentis agitata longos

k z

Corripit

Corripit ignes.

Conferat tecum decus omne priscum

Fama miratrix senioris æui.

Pulchrior tanto tua forma lucet,

Clarius quanto micat orbe pleno,

Cum suos ignes cœunte cornu

Iunxit, & curru properante pernox

Exerit uultus rubicunda Phœbe.

Nec tenent stellæ faciem minores:

Qualis est primas referens tenebras

Nuntius noctis, modo lotus undis

Hesperus, pulsus iterum tenebris

Lucifer idem.

Asclepiadei.

Et tu thyrsigera Liber ab India,

Intonsa iuuenis perpetuum coma,

Tigres pampinea cuspide territans,

Ac mitra cohibens cornigerum caput,

Non uinces rigidas Hippolyti comas.

Nec uultus nimium suspicias tuos,

Omneis per populos fâbula distulit,

Phædræ quem Bromio prætulit soror.

Anceps forma bonum mortalibus,

Exigui donum breue temporis,

Ut uelox celeri pede laberis?

Non sic uere nouo præta decentia

Æstatis calidæ dissipiat uapor.

Sæuit solstitio cum medius dies,

Et noctem breuibus præcipitat rotis:

Languescunt folia lilia pallido,
 Et gratæ capiti deficiunt rose.
 Ut fulgor teneris qui radiat genis
 Momento rapitur, nullaq; non dies
 Formosi spoliū corporis abstulit.
 Res est forma fugax. quis sapiens bono
 Confidat fragili? dum licet, utere:
 Tempus sed tacitum subruet, horaq; |
 Semper præterita deterior subit. }

Quid deserta petis? tutior auis
 Non est forma locis: te nemore abditum,
 Cum Titan medium constituit diem,
 Cinget turba licens Naiades improbe,
 Formosos solite claudere fontibus.
 Et somnis facient insidias tuis
 Lasciue nemorum & montiuage deæ
 Panes quas Dryadas montiuagi petunt:
 Aut te stellifero despiciens polo
 Sydus post ueteres Arcadas editum
 Currus non poterit flectere candidos.
 Et nuper rubuit, nullaq; lucidis
 Nubes sordidior uultibus obstitit.
 At nos solliciti lumine turbido
 Tractam Thessalicis carminibus rati,
 Tinnitus dedimus: tu fueras labor,
 Et tu causa moræ. te dea noctium
 Dum spectat, celeres sustinuit uias.
 Vexent hanc faciem frigora parcius,
 Hec solem facies rarius appetat,

Lucebit pario marmore clarius.

Quam grata est facies torua uiriliter,

Et pondus ueteris triste supercili.

Phœbo colla licet splendida compares,

Illum caesaries nescia colligi

Perfundens humeros ornat, & integit.

Te frons hirta decet, te breuior coma

Nulla lege iacens tu licet asperos,

Pugnacesq; deos uiribus arceas,

Et uasti spatii uincere corporis,

*nam. Aequas Herculeos iam iuuenis toros,

Martis belligeri pectore latior.

Si dorso libeat cornipedis uehi,

Frenis Castorea mobilior manu

Spartanum poteris flectere Cyllarum.

Amentum digitis tende prioribus,

Et totis iaculum dirige uiribus:

Tam longe dociles spicula figere

Non mittent gracilem Cretes arundinem.

*Aut. *At, si tela modo spargere Parthico

In caelum placeat, nulla sine alite

Descendent tepido uiscere condita:

Prædam de medijs nubibus afferes.

Raris forma uiris, secula prospice,

Impunita fuit: te melior deus

Tutum prætereat, formaq; nobilis

Deformis senij limina transeat.

Trimetri.

Quid sinat inausum foeminae præceps furor?

Nefanda

Nefanda iuueni crimina in fonti apparat:
 In scelere quærit crine lacerato fidem.
 Decus omne turbat, capitis humectat genas.
Instruitur omnis fraude fœminea dolus.
 Sed iste quisnam est regium in uultu decus
 Gerens, & alto uertice attollens caput?
 Vt ora iuueni paria Pirithoo gerit,
 Ni languido candore pallerent genæ,
 Staretq; recta squalor incultus coma.
 En ipse Theseus redditus terris adest.

ACTVS TERTIVS.

THESEVS. NVTRIX.

Trimetri Iambici.

TAndem profugi noctis æternæ plagam,
 Vastoq; manes carcere umbrantem polum:
 Vt uix cupitum sufferunt oculi diem?
 Iam quarta Eleusis dona Triptolemi secat,
 Paremq; toties Libra composuit diem;
 Ambiguus ut me sortis ignotæ labor
 Detinuit, inter mortis, & uitæ mala.
 Pars una uitæ mansit extincto mihi,
 Mersus malorum finis Alcides fuit:
 Qui, cum reuulsum Tartaro extraheret Canem,
 Me quoq; supernas pariter ad sedes tulit.
 Sed fessa uirtus robore antiquo caret,
 Trepidantq; gressus. heu labor quantus fuit
 Phlegethonte imo petere longinquum æthera,
 Pariterq; mortem fugere, & Alciden sequi.

Quis fremitus aures flebilis pepulit meas?

Expromat aliquis. luctus, & lachrymæ, & dolor,

*mœsta. Limineq; in ipso *uasta lamentatio.

Hospitia digna prorsus inferno hospite.

NVT. Tenet obstinatum Phædra consilium necis,

Fletusq; nostros spernit, ac morti imminet.

TH. Quæ causa leti? reduce cur moritur uiro?

NVT. Hæc ipsa letum causa maturum attulit.

TH. Perplexa magnum uerba nescio quid tegunt.

Effare aperte, quis grauet mentem dolor.

NVT. Haud pandit ulli, mœsta secretum occultit:

Statuitq; secum ferre, quod moritur, malum.

TH. Iam perge quæso, perge, properato est opus.

Reserate clausos regij postis lares.

THESEVS. PHAEDRA.

Trimetri Iambici.

O Socia thalami, siccine aduentum uiri,
Et expetiti coniugis uultum excipis?

Quin ense uiduas dexteram? atq; animum mihi
Restituis? & te quidquid è uita fugat

Expromis? PH. Eheu. per tui sceptrum imperi

Magnanime Theseu, perq; natorum indolem,

Tuosq; reditus, perq; iam cineres meos,

Permitte mortem. TH. Causa quæ cogit mori?

PH. Si causa leti dicitur, fructus perit.

TH. Nemo istud alius, me quidem excepto, audiet:

Aures pudicas coniugis solas times?

Effare, fido pectore arcana occultam.

PH. Alium silere quod uoles, primus file.

TH. Leti facultas nulla continget tibi.

PH. Mori uolenti deesse nunquam mors potest.

TH. Quo a sit luendum morte delictum, indica.

PH. Quòd uiuo. TH. lachrymæ non ne te nostræ mouent?

PH. Mors optima est, perire lachrymandum suis.

TH. Silere pergit: uerbere, ac uinclis anus,

Altrixq; prodet, quidquid hæc fari abnuuit.

Vincite ferro, uerberum uis extrahat

Secreta mentis. PH. Ipsa iam fabor, mane.

TH. Quid nam ora mœsta auertis, & lachrymas genis

Subito coortas ueste prætentata obtegis?

PH. Te te creator cœlitum testem inuoco,

Et te coruscum lucis ætheriæ iubar,

Ex cuius ortu nostra dependet domus:

Tentata precibus restiti, ferro, ac minis

Non cessit animus, uim tamen corpus tulit.

Labem hanc pudoris eluet noster cruor.

TH. Quis, ede, nostri decoris euersor fuit?

PH. Quem rere minime. TH. Quis sit, audire expeto.

PH. Hic dicet ensis, quem tumultu territus

Liquit stuprator, ciuium accursum timens.

TH. Quod facinus, heu me, cerno? quod monstrum intuo?

Regale paruis asperum signis ebur

Capulo refulget, gentis Actææ decus.

Sed ipse quonam euasit? PH. Hi trepidum fuga

Videre famuli concitum celeri pede.

75. Prò sancta pietas, prò gubernator poli,

Et qui secundum in fluctibus regnum tenes

Vnde ista uenit generis infandi lues?

Hunc Graia tellus aluit, an Taurus Scythes,
 Colchusq; Phasis: redit ad autores genus,
Stirpemq; primam de gener sanguis refert.

Est prorsus iste gentis armigeræ furor
 Odisse Veneris foedera, & castum diu
 Vulgare populis corpus. O tetrum genus,
 Non ulla uictum lege melioris soli.

Feræ quoq; ipsæ Veneris cuitant nefas:
 Generisq; leges inscius seruat pudor.

Vbi uultus ille, & ficta maiestas uiri?

Atq; habitus horrens, prisca, & antiqua appetens?

Morumq; senium triste, & aspectu graues?

O uita fallax, abditos sensus geris,

Animusq; pulchram turbidis faciem induis.

Pudor impudentem celat, audacem quies,

Pietas nefandum, uera fallaces probant:

Simulantq; molles dura. sylvarum incola

Ille efferatus, castus, intactus, rudis,

Mihi te reseruas? à meo primum toro

Et scelere tanto placuit ordiri uirum?

Iam iam superno numini grates ago,

Quòd ic̄ta nostra cecidit Antiope manu:

Quòd non ad antra Stygia descendens tibi
 Matrem reliqui. profugus ignotas procul

Percurre gentes: te licet terra ultimo

Summota mundo dirimat oceani plagis,

Orbemq; nostris pedibus obuersum colas:

Licet in recessu penitus extremo abditus

Horrifera celsi regna transieris poli,

Hyemesq; supra positus, & canas niues,
 Gelidi frementes liqueris Boreæ minas,
 Post te furentes sceleribus pœnas dabis.
 Profugum per omnes pertinax latebras premam,
 Longinqua, clausa, abstrusa, diuersa, inuia
 Emetiemur: nullus obstabit locus:
 Huc uota mittam, tela quò mitti haud queunt.
 Scis unde redeam? genitor æquoreus dedit,
 Vt uota prono trina concipiam deo:
 Et inuocata munus hoc sanxit Styge.
 En perage donum triste regnator freti,
 Non cernat ultra lucidum Hippolytus diem,
 Adeatq; manes iuuenis irato patre.
 Fer abominandam nunc opem nato parens.
 Nunquam supremum numinis munus tui
 Consumeremus, magna ni premerent mala.
 Inter profunda Tartara, & Ditem horridum,
 Et imminentes regis inferni minas
 Voto peperci: redde nunc pactam fidem
 Genitor. moraris? cur adhuc undæ silent?
 Nunc atra uentis nubila impellentibus
 Subtexe noctem: sydera, & cœlum eripe:
 Effunde pontum, uulgus æquoreum cie,
 Fluctusq; tumidos ipso ab oceano uoca.

Dimetri anapestici, cum quibusdam mo-
 nometris, & penultimis duobus
 trimetris iambicis.

CHORVS.

O Magna parens natura deum,

Tuq;

Tuq; ignisri rector Olympi,
 Qui sparsa cito sydera mundo,
 Cursusq; uagos rapis astrorum,
 Celeri; polos cardine uersas,
 Cur tibi tanta est cura perennes
 Agitare uias aetheris alti?
 Ut nunc canæ frigora brumæ
 Nudent syluas,
 Nunc arbutis redeant umbræ:
 Nunc æstiuu colla Leonis
 Cererem magno seruore coquant,
 Viresq; suas temperet annus.
 Sed cur idem, qui tanta regis,
 Sub quo uasti pondera mundi
 Librata suos ducunt orbis,
 Hominum nimium securus, ades
 Non sollicitus prodesse bonis,
 Nocuisse malis?
 Res humanas ordine nullo
 Fortuna regit, spargitq; manu
 Munera caca, peiora iouens,
 Vincit sanctos dira libido,
 Fraus sublimi regnat in aula:
 Tra dere turpi fasces populus
 Gaudet, eosdem colit, atq; odit.
 Tristis uirtus peruersa tulit
 Præmia recti: castos sequitur
 Mala paupertas, uitioq; potens
 Regnat adulter.

O uane pudor, falsumq; decus.

Iambici.

Sed quid citato nuntius portat gradu?

Restatq; mœstus lugubrem uultum gerens?

ACTVS QVARTVS.

NUNTIVS. THESEVS.

Trimetri Iambici.

O Sors acerba, & dura famulatus grauis,
Cur me ad nefandos Nuntium casus uocas?

TH. Ne metue clades fortiter fari asperas,
Non imparatum pectus ærumnis gero.

NVN. Vocem dolori lingua luctifica negat.

TH. *Proloquere, quæ sors aggrauet quassam domum.

NVN. Hippolytus, heu me flebili*leto occubat.

TH. Gnatum parens obiisse iam pridem scio,
Nam raptor obiit: mortis effare ordinem.

NVN. Ut profugus urbem liquit infesto gradu,
Celerem citatis passibus cursum explicans,
Celfos sonipedes ocyus subigit iugo,
Et ora frenis domita substrictis ligat.

Tum multa secum effatus, & patrium solum
Abominatus, sæpe genitorem ciet,

Acerq; habenis lora permissis quatit.

Tum subito uastum*tonuit ex alto mare,

Creuitq; in astra, nullus inspirat salo

Ventus, quieti nulla pars cœli strepit,

Placidumq; pelagus propria tempestas agit.

Non tantus Auster Sicula disturbat freta,

Nec tam furenti pontus exurgit sinu

*Prò loq
re.

*uoto ac
bat.

*tonuit.

Regnante

Regnante Coro, saxa cum fluctu tremunt,
 Et cana summum spuma Leucatem ferit:
 Consurgit ingens pontus in uastum aggerem,
 Tumidumq; monstro pelagus in terram ruit.
 Nec ista ratibus tanta construitur lues,
 Terris minatur, fluctus haud cursu leui
 Prouoluitur: nescio quid onerato sinu
 Grauis unda portat, quæ nouum tellus caput
 Ostendit astris: Cyclas exoritur noua.
 Latuere nube numen Epidauri dei,
 Et scelere petrae nobiles Scironides,
 Et quæ duobus terra comprimitur fretis.
 Hæc dum stupentes querimur, en totum mare
 Immugit, omnes undiq; scopuli adstrepunt,

*salc. Summum cacumen rorat expulso *salo.
 Spumat, uomitq; uicibus alternis aquas,
 Qualis per alta uehitur oceani freta,
 Fluctus refundens ore Phiseter capax.
 Inhorruit concussus undarum globus,
 Soluitq; sese, & littori inuexit malum
 Maius timore, pontus in terras ruit,
 Suumq; monstrum sequitur, hos quassat tremor.

TH. Quis habitus ille corporis uasti fuit?

M V N. Cærulea taurus colla sublimis gerens
 Erexit altam fronte uiridanti iubam:
 Stant hispida aures, cornibus uarius color,
 Et quem feri dominator habuisset gregis,
 Et quem sub undis natus: hinc flammam uomit,
 Oculi hinc relucet, cærulea insignis nota

Opima ceruix, arduos tollit toros,
 Naresq; hiulcis haustibus patulae fremunt.
 Musco tenaci pectus, ac palear uiret.
 Longum rubenti spargitur fucosus latus.
 Tum pone tergus ultima in monstrum coit
 Facies, et ingens bellua immensam trahit
 Squamosa partem: talis extremo mari
 Pristis citatas sorbet, aut reddit rates.
 Tremuere terrae, fugit attonitum pecus
 Passim per agros, nec suos pastor sequi
 Meminit iuuenos, omnis est saltu fera
 Discessit, omnis frigido exanguis metu
 Venator horret: solus immunis metu.
 Hippolytus arctis continet frenis equos,
 Pavidosq; nota uocis hortatu ciet.
 Est alta ad Argos collibus ruptis uia
 Vicina tangens spatia suppositi maris,
 Hic se illa moles acuit, atq; iras parat.
 Ut cepit animos, seq; praetentans satis
 Prælusit iræ: præpeti cursu euolat
 Summam citato uix gradu tangens humum,
 Toruusq; currus ante trepidantes stetit.
 Contra feroci natus insurgens minax
 Vultu, nec ora mutat, et magnum intonat:
 Haud frangit animum uanus hic terror meum,
 Nam mihi paternus uincere est tauros labor.
 Inobsequentes protinus frenis, equi
 Rapuere currum: iamq; decerrantes uia,
 Quacunq; pavidos rapidus euexit furor,

*Pistris.

Hæc

Hæc ire pergunt, seq; per scopulos agunt.

At ille (qualis turbido rector mari
Ratem retentat, ne det obliquum latus,
Et arte fluctus fallit) haud aliter citos

*certo. Constricta frenis, terga nunc*orto frequens
 Verbere coërcet: sequitur assiduus comes,
 Nunc aqua carpens spatia, nunc contra obuius
 Oberrat, omni parte terrorem mouens.
 Non licuit ultra fugere, nam toruo obuius
 Incurrit ore corniger ponti horridus.
 Tum uero pauida sonipedes mente exciti
 Imperia soluunt, seq; luctantur iugo
 Eripere, rectiq; in pedes iactant onus:
 Præceps in ora gnatus implicuit cadens
 Laqueo tenaci corpus, & quanto magis
 Pugnat, sequaces hoc magis nodos ligat.
 Sensere pecudes facinus, & curru leui,
 Dominante nullo, quâ timor iussit, ruunt.
 Talis per auras non suum agnoscens onus,
 Soliq; falso creditum indignans diem,
 Phaëtonta currus deuio excussit polo.
 Late cruentat arua, & illisum caput
 Scopulis resultat, auferunt dum comas,
 Et ora durus pulchra populatur lapis,
 Peritq; multo uulnere infelix decor.
 Moribunda celeres membra peruoluunt rota,
 Tandemq; raptum truncus ambusta sude,
 Medium per inguen stipite iniectio tenet,

Paulumq;

Paulumq; domino currus affixo stetit:
 Hæfere bijuges uulnere, & pariter moram,
 Dominumq; rumpunt, inde semianimem secant
 Virgulta, acutis asperi uepres rubis,
 Omnisq; truncus corporis partem tulit.
 Errant per agros funebris famuli manus.
 Per illa, quâ distractus Hippolytus, loca,
 Longum cruenta tramitem signat nota:
 Mœstæq; domini membra uestigant canes.
 Nec dum dolentum sedulus potuit labor
 Explere corpus. hoc cine est formæ decus?
 Qui modo paterni clarus imperij comes,
 Et certus hæres, syderum fulsit modo,
 Passim ad supremos ille colligitur rogos,
 Et funeri confertur. TH. O nimium potens,
 Quanto parentes sanguinis uincolo tenes
 Natura, quàm te colimus inuiti quoq;
 Occidere uolui noxium, amissum fleo.

VVN. Haud quisquam honeste flere, quod uoluit, potest.

TH. Equidem malorum maximum hunc cumulum reor,
 Si abominanda casus optata efficit.

VVN. Et si odia seruas, cur madent fletu genæ?

TH. Quòd interemi, non quòd amisi, fleo.

CHORVS.

Dimetri anapestici, cum quibusdam
 asclepiadeis & glyconijs.

Q Vanti casus humana rotant?
 Minus in paruis fortuna furit,
 Leuiusq; ferit leuiora deus.

Seruat placidos obscura quies,
Præbet somnos casa securos.

Admota æthereis culmina sedibus
 Duros excipiunt Notos,
 Insani Boreæ minas,
 Imbriſtrumq; Corum:humida uallis
 Raros patitur fulminis ictus.
 Tremuit telo Iouis altifoni
 Caucasus ingens, Phrygiumq; nemus
 Matris Cybeles. metuens cælo
 Iuppiter alto uicina petit.
Non capit unquam magnos motus

Humilis tecti plebeia domus.

Circa regna tonat.

Volat ambiguus mobilis alis

Hora, nec ulli præstat uelox

Fortuna fidem.

Qui clara uidet ſydera mundi,
 Nitidumq; diem morte relicta,
 Luget mæſtos triftis reditus,
 Ipſoq; magis flebile Auerno
 Sedis patriæ uidet hoſpitiũ.
 Pallas Actææ ueneranda genti,
 Quòd tuus cœlum, ſuperosq; Theſcus
 Spectat, et fugit Stygias paludes,
 Caſta nil debes patruo rapaci,
 Conſtat inferno numerus tyranno.

Quæ uox ab altis flebilis tectis ſonat?

Strictoq; uecors Phædra quid ferro parat?

Sapphici.

Iambici.

ACTVS

HIPPOLYTUS.
ACTVS QVINTVS.
THESEVS. PHAEDRA.

163

CHORVS.

Trimetri Iambici.

Q Vis te dolore percitam instigat furor?
Quid ensis iste? quid ue uociferatio,
Planctusq; supra corpus inuisum uolunt?

PH. Me me profundi saeue dominator freti
Inuade, & in me monstra carulei maris
Emitte, quidquid intimo Tethys sinu
Extrema gestat, quidquid Oceanus uagis
Complexus undis ultimo fluctu tegit.
O *dire Theseu semper, ô nunquam tuis
Tutò reuerse:gnatus, & genitor nocce
Reditus tuos lucre:peruertis domum,
Amore semper coniugum, aut odio nocens.
Hippolyte tales intuor uultus tuos?
Talesq; feci? membra quis saeuus Scinis,
Aut quis Procrustes sparsit? aut quis Crespius
Dedalea uasto claustra mugitu replens
Taurus biformis ore cornigero ferox
Diuulsit? heu me, quò tuus fugit decor?
Oculiq; nostrum sydus? exanimis iaces.
Ades parumper, uerbaq; exaudi mea.
Nil turpe loquimur, hac manu poenas tibi
Soluam, & nefando pectori ferrum inseram.
Animaq; memet pariter, ac scelere exuam:
Et te per undas, perq; Tartareos lacus,
Per Styga, per amnes igneos amens sequar.

*dure.

l 2

Placemus

Placemus umbras: capitis exuuias cape,
 Laceræq; frontis accipe abscissam comam.
 Non licuit animos iungere, at certe licet
 Iunxisse fata. morere, si casta es, uiro:
 Si incesta, amori. coniugis thalamos petam
 Tanto impiatos facinore? hoc deerat nefas,
 Ut uindicati sancta fruereris toro.

O mors pudoris maximum læsi decus,

lumen. O mors amoris una* sed amen mali:
 Confugimus ad te, pande placatos sinus.
 Audite Athena, tuq; funesta pater
 Peior nouerca: falsa memorauit, & nefas:
 Quod ipsa demens pectore insano hauseram,
 Mentita finxi: falsa punisti pater:

ncerto. Iuuenisq; castus crimine* incestæ iacet,
 Pudicus, insons: recipe iam mores tuos.
 Mucrone pectus impium iusto patet,
 Cruorq; sancto soluat inferias uiro.
 Quid facere raptō debeas gnato, parens

condar. Disce ex nouerca, * condere Acherontis plagis.

Trochaici tetrametri.

TH. Pallidi fauces Auerni, uosq; Tanarei specus,
 Vnda miseris grata Lethes, uosq; torpentes lacus
 Impium rapite, atq; mersum premite perpetuis malis.
 Nunc adeste seua ponti monstra, nunc uastum mare
 Ultimo quodcunq; Proteus æquoris abscondit sinu,
 Meq; ouantem scelere tanto rapite in altos gurgites.
 Tuq; semper genitor iræ facilis assensor meæ,

* uana. Morte dignum facinus ausus, qui* noua natum nece

Segregem sparsi per agros: quiq; dum falsum nefas
 Exequor, uindex scelestus incidi in uerum nefas.
 Sydera, & manes, & undas scelere compleui meo,
 Amplius fors nulla restat, regna me norunt tria.

Iambici.

In hoc redimus, patuit* ad cœlum uia,
 Bina ut uiderem funera, & geminam necem?
 Cœlebs & orbis funebres una face
 Ut concremarem prolis, ac thalami rogos?
 Donator atræ lucis Alcide tuum
 Diti remitte munus, ereptos mihi
 Restitue manes. impius frustra inuoco
 Mortem relictam. crudus, & leti artifex,
 Exitia machinatus insolita efferar.
 Nunc tibimet ipse iusta supplicia irroga.
 Pinus coacto uertice attingens humum
 Cœlo remissa findat in geminas trabes,
 Mittarq; præceps saxa per Scironia.
 Grauiora uidi, quæ pati clausos iubet
 Phlegethon nocentes igneo cingens uado.
 Quæ pœna maneat memet, & sedes, scio.
 Umbrae nocentis cedat, & ceruicibus
 His his repositum degrauet fessas manus
 Saxum, senis perennis Aeolij labor.
 Me ludat amnis ora uicina* abluens.
 Vultur relicto transuolet Tityo ferus,
 Meumq; pœnae semper accrescat iecur.
 Et tu mei requiesce Pirithoi pater:
 Hæc incitatis membra turbinibus ferat

*in.

*alluen.

Nunquam resistens orbe reuoluto rota.
 Dehisce tellus, recipe me dirum chaos,
 Recipe, hæc ad umbras iustior nobis uia est.
 Gnatum sequor, ne metue, qui manes regis,
 Casti uenimus: recipe me æterna domo
 Non exiturum. non mouent diuos preces.

At, si rogarem scelera, quàm proni forent?

CHO. Theseu querelis tempus æternum manet,
 Nunc iusta nato solue, & absconde ocyus
 Dispersa fœde membra laniatu effero.

TH. Huc huc reliquias uehite chari corporis,
 Pondusq; & artus temere congestos date.
 Hippolytus hic est? facinus agnosco meum,
 Ego te peremû: neu nocens tantum semel,
 Solus uic fierem, facinus ausurus parens

patris. Patrem aduocau: munere en* patrio fruor.
 O triste fractis orbitas annis malum,
 Complectere artus, quodq; de nato est super,
 Miserande mæsto pectore incumbens foue.
 Disiecta genitor membra laceri corporis
 In ordinem dispone, & errantes loco
 Restitue partes. fortis hic dextræ locus,
 Hic læua frenis docta moderandis manus
 Ponenda: læui lateris agnosco notas.

Quàm magna lachrymis pars adhuc nostris abest.
 Durate trepidæ lugubri officio manus,
 Fletusq; largos sistite arentes genæ,
 Dum membra nato genitor annumerat suo,
 Corpusq; fingit, hoc quidem est forma carens,

Et turpe, multo uulnere ambesum undiq;
 Quæ pars tui sit dubito, sed pars est tui.
 Hic hic repone, non suo, at uacuo loco.
 Hæc ne illa facies igne sydereo nitens
 Inimica flectens lumina? huc cecidit decor?
 O dira fata numinum, ô sæuus furor,
 Sic ad parentem gnatus ex uoto redit?
 En hæc suprema uota genitoris cape,
 Sæpe effrendus: interim hæc ignes ferant.
 Patefacite acerba cæde funestam domum,
 Mopsopia claris tota lamentis sonet.
 Vos apparate regij flammam rogi.
 At uos per agros corporis partes uagas
 Acquirite: istam terra defossam premat,
 Grauisq; tellus impio capiti incubet.

l 4

OEDI

 FABIVS CRATIA

 ROMANUS

OEDIPVS

TRAGOEDIA

QVINTA.

ARGVMENTVM.

Laborantibus pestilentia Thebis, ibiq; tum re-
gnante Oedipode, de quo satis superius in Thebai-
de, consultus Apollo an pesti remediũ foret ullum,
responsum tulit, non cessaturam illam, donec Laij
interitus expietur, & interfector illius plectatur
exilio. Cæterum cum interfectoris nomen minime
indicasset, ab Oedipode Tiresia uates consulta, pan-
dit, ipsum fuisse Oedipodẽ, qui regem Laium pere-
merit. Deprehendens postremo Oedipus coniectu-
ris quibusdam, artis magicæ beneficio, uera
locutam fuisse Tiresiam, & sibi effo-
dit oculos, & locastæ parenti
plurimum id roganti
gladio uitam
eripuit.

INTERLOCVTORES.

OEDIPVS.	IOCASTA.
CHORVS.	CREON.
TIRESIAS.	MANTO.
SENEX.	PHORBAS.

NVNTIVS.

ACTVS

ACTVS PRIMVS.

OEDIPVS. IOCASTA.

Trimetri Iambici.

AM nocte pulsa dubius effulsit dies,
 Et nube mœstū squallida exoritur iubar,
 Lumenq; flamma triste luctifera gerēs.
 Iam cernet auida peste* solatas domos, ^{*desert}
 Stragemq; quam nox fecit, ostēdit dies.

Quisquam ne regno gaudet? o fallax bonum,
 Quantum malorum, fronte quam blanda tegis?

Vt alta uentos semper excipiunt iuga,
 Rupemq; saxis uasta dirimentem freta
 Quamuis quieti uerberant fluctus maris,
 Imperia sic excelsa fortunæ obiacent.

Quam bene parentis scepra Polybi fugeram
 Curis solutus: exul, intrepidus, uagans,
 Cœlum, deosq; testor, in regnum incidi.
 Infanda timeo, ne mea genitor manu
 Perimatur: hoc me Delphicæ laurus monent,
 Aliudq; nobis indicant maius scelus.

IOC. Est maius aliud patre mactato nefas?

OED. Prò misera pietas, eloqui fatum pudet.

Thalamos parentis phœbus, & diros toros
 Gnato minatur impia incestos face.

Hic me paternis expulit regnis timor.

Non ego penates profugus excessi meos:

Parum ipse fidens mihi met, in tuto tua

Natura posui iura. cum magna horreas,

(Quæ posse fieri non putes, metuas tamen.)

Cuncta expauesco, meq; non credo mihi.

Iamiam aliquid in nos fata moliri parant.

Nam quid rear, quòd ista Cadmæ lues

Insesta genti, strage tam latè edita

Mihi parcit uni? cui reseruamur malo

Inter ruinas urbis, & semper nouis

stragem. Deslenda lachrymis funera, ac populi*struem?

Incolumis ergo, scilicet Phœbi reus,

Sperare poteris sceleribus tantis dari

Regnum salubre? fecimus cœlum nocens,

Non aura gelido lenis afflatu fœuet

*lenes. Anhela flammis corda: non Zephyri*leues

Spirant: sed ignes auget æstiferi Canis

Titan, Leonis terga Nemeæi premens.

Deseruit amnes humor, atq; herbas color,

Aretq; Dirce, tenuis Ismenos fluit,

Et tingit ipsa nuda uix unda uada.

Obscura cœlo labitur Phœbi soror,

Tristisq; mundus nubilo pallet nouo.

Nullum serenis noctibus sydus micat,

Sed grauis, & ater incubat terris uapor.

Obtextit arces cœlitum, ac summas domos

Inferna facies: denegat fructum Ceres

Adultæ, & altis flaua cum spicis cremat:

Arente culmo sterilis emoritur seges.

Pars nulla regni immunis exitio uacat,

Sed omnis ætas pariter, & sexus ruit,

Iuuenesq; senibus iungit, & gnatis patres

Funesta pestis: una fax thalamos cremat:

Fletuq;

Fletuq; acerbo funera, & questu carent.
 Quin ista tanti peruicax clades mali
 Siccauit oculos: quodq; in extremis solet,
 Periere lachrymæ: portat hunc æger parens
 Supremum ad ignem, mater hunc amens gerit,
 Properatq; ut alium regerat in eundem locum.
 Quin luctu in ipso luctus exoritur nouus,
 Suæq; circa funus exequiæ cadunt:
 Tum propria flammis corpora alienis cremant.
 Diripitur ignis: nullus est miseris pudor:
 Non ossa tumuli sancta discreti tegunt,
 Arsisse satis est. pars quota in cineres abit?
 Deest terra tumulis: iam rogos syluæ negant:
 Non uota, non ars ulla corruptos leuant:
 Cadunt medentes: morbus auxilium trahit.
 Affusus aris supplices tendo manus,
 Matura poscens fata, præcurram ut prior
 Patriam ruentem: ne ue post omnes cadam,
 Fiamq; regni funus extremum mei.
 O sæua nimium numina, ô fatum graue,
 Negatur uni nempe in hoc populo mihi
 Mors tam parata: sperne letali manu
 Contacta regna: linque lachrymas, funera,
 Tabifica cœli uitia, quæ tecum inuehis
 Infaustus hospes: profuge iam dudum ocysus
 Vel ad parentes. 10. Quid iuuat, coniux, mala
 Grauare questu? regium hoc ipsum reor,
 Aduersa capere: quoq; sit dubius magis
 Status, & cadentis imperij moles labet,

Hoc stare certo pressius fortem gradu.

Haud est uirile terga fortunæ dare.

OE D. Abest pauoris crimen, ac probrum procul,

Virtusq; nostra nescit ignauos metus.

Si tela contra stricta, si uis horrida

Mauortis in me rueret, aduersus feros

Audax gigantes obuias ferrem manus.

Nec sphinga cæcis uerba neclentem modis

Fugi: cruentos pestis infandæ tuli

Rictus, & albens ossibus sparsis solum.

Cumq; è superba rupe iam prædæ imminens

Aptaret ales uerbera, & caudam mouens

incuteret. Sæui leonis more* conciperet minas,

Carmen poposci, sonuit horrendum, in super

Crepuere malæ, saxa q; impatiens moræ

Reuulsit unguis, uiscera expectans mea.

Nodosa fortis uerba, & implexos dolos,

Ac triste carmen alitis solui feræ.

IO C. Quid sera mortis uota nunc demens facis?

Licuit perire: laudis hoc pretium tibi

Sceptra, & peremptæ Sphingis hæc merces datur.

OE D. Ille, ille, dirus calidi monstri cinis

In nos rebellat: illa nunc Thebas lues

Perempta perdit. una iam superest salus,

Siquam salutis Phæbus ostendit uiam.

Sapphici partim, Anapæstici, Dimetri, & Mo

nometri inserti, cum nonnullis

Trimetris Iambicis,

CHORVS,

Occidis

Occidis Cadmi generosa proles
 Vrbe cum tota:uiduas colonis
 Respicias terras miseranda Thebe.
 Carpitur leto tuus ille Bacche
 Miles:extremos comes usq; ad Indos,
 Ausus Eois equitare campis,
 Figere & mundo tua signa primo.
 Cinnamis syluas Arabum beatas
 Vidit,& uersas equitis sagittas
 Terga conuersi metuenda Parthi.
 Littus intrauit pelagi rubentis.
 Promit hic ortus,aperitq; lucem
 Phœbus,& flamma propiore nudos
 Inficit Indos.
 Stirpis inuictæ genus interimus,
 Labimur sæuo rapiente fato.
 Ducitur semper noua pompa morti.
 Longus ad manes properatur ordo
 Agminis mœsti,seriesq; tristis
 Heret,& turbæ tumulos petenti
 Non satis septem patuere portæ.
 Stat grauis strages,premiturq; iuncto
 Funere funus.
 Prima uis tardas tetigit bidentes,
 Laniger pingues male carpsit herbas.
 Colla tacturus steterat sacerdos,
 Dum manus certum parat alta uulnus,
 Aureo taurus rutilante cornu
 Labitur segnis:patuit sub icu

Ponderis uasli resoluta ceruix:
 Nec cruor ferrum maculauit: atra
 Turpis è plaga sanies profusa est.
 Segnior cursu sonipes in ipso
 Concidit gyro, dominumq; prono
 Prodidit armos

Incubant pratis pecudes relictae,
 Taurus armento pereunte marcet.
 Deficit pastor grege diminuto,
 Tabidos inter moriens iuuenos.

Non lupos cerui metuunt rapaces,
 Cessat irati fremitus leonis,
 Nulla uillosis feritas in ursis.

Perbibit pestem latebrosa serpens,
 Aret, & sicco moritur ueneno.

Non sua sylua decorata coma,
 Fundit opacis montibus umbras.

Non rura uirent ubere glebae,
 Non plena suo uitis Iaccho
 Brachia curuat.

Omnia nostrum sensere malum.
 Rupere erebi claustra profundi

Turba sororum face tartarea:
 Phlegethonq; sua motam ripa
 Miscuit undis Stygia Sidonijs.

Mors alta auidos oris hiatus
 Pandit, & omneis explicat alas.

Quiq; capaci turbida cymba
 Flumina seruat, durus senior

Anapæstici.

Nauiata

Nauita Charon, uix asiduo
 Brachia conto lassata refert,
 Fessus turbam uectare nouam.
 Quin Tenarij uincula ferri
 Rupisse canem fama, & nostris
 Errasse locis: mugisse solum:
 Vaga per lucos simulachra uirum
 Maiora uiris: bis Cadmaeum
 Niue discussa tremuisse nemus:
 Bis turbatam sanguine Dircen:
 Amphionios ululasse canes
 Nocte silenti.
 O' dira noui facies leti,
 Grauior leto. piger ignauos
 Alligat artus languor, & ego
 Rubor in uultu, maculaeque caput
 Sparsere leues: tum uapor ipsam
 Corporis arcem flammis urit,
 Multoque genas sanguine tingit,
 Oculique rigent, & sacer ignis
 Pascitur artus: resonant aures,
 Stillatque niger naris adunca
 Cruor, & uenas rumpit hiantes.
 Intima creber uiscera quassat
 Gemitus stridens: tunc amplexu
 Frigida presso saxa fatigant.
 Quos liberior domus elato
 Custode finit, petitis fontes,
 Aliturque sitis latice ingesto.

Prostrata iacet turba cadentum,
 Oratq; mori: solum hoc faciles
 Tribuere dei. delubra petunt,
 Haud ut uoto numina placent:
 Sed iuuat ipsos satiare deos.

Iambici.

Quisnam ille propero regiam gressu petit?
 Adest ne clarus sanguine, ac factis Creon?
 An aeger animus falsa pro ueris uidet?
 Adest petitus omnibus uotis Creon.

A C T V S S E C V N D V S.

OEDIPVS. CREON.

Trimetri, & Tetrametri Iambici, cum
 quibusdam hexametris.

Horrore quatiore, fata quò uergant, timens,
 Trepidumq; gemino pectus euentu labat.
 Vbi læta duris mixta in ambiguo iacent,
 Incertus animus, scire cum cupiat, timet.
 Germane nostræ coniugis, sejsis opem
 Siquam reportas, uoce properata edoce.

CRE. Responſa dubia ſorte perplexa latent.

OED. Dubiam ſalutem qui dat afflictiſ, negat. 3

CRE. Ambage nexa Delphico mos eſt deo

Arcana tegere. OED. Fare, ſit dubium licet:

Ambigua ſoli noſcere Oedipodæ datur.

CRE. *Sedem expiari regiam exilio deus,

*Cædem. Et interemptum Laium ulciſci iubet.

Non antè cœlo lucidus curret dies,

Hauſtus q; tutos ætheris puri dabit.

Ecquis

OED. Et quis peremptor inclyti regis fuit?

Quem memoret, ede, Phœbus: ut pœnas luat.

CRE. Sit precor dixisse tutum, uisu, & auditu horrida,

Torpor insidet per artus, frigidus sanguis coit.

Vt sacrata templa Phœbi supplici intraui pede,

Et pius numen precatus rite submissi manus,

Gemina Parnassi niualis arx trucem sonitum dedit,

Imminens Phœbæa laurus tremuit, & mouit domum.

At repente sancta fontis Lympha Castalij stetit.

Incipit lethæa uates spargere horrentes comas,

Et pati commota Phœbum: contigit nondum specum,

Emicat uasto fragore maior humano sonus.

Mitia Cadmaeis remeabunt sydera Thebis,

Si profugus Dircei Ismenida liqueris hospes

Regis cæde nocens, Phœbo iam notus, & infans.

Nec tibi longa manent sceleratæ gaudia cædis,

Tecum bella geres, natis quoq; bella relinques,

Turpis maternos iterum reuolutus in ortus.

OED. Quod facere monitu cœlitum iussus paro,

Functi cineribus regis hoc decuit dari,

Ne sancta quisquam sceptrâ uiolaret dolo.

Regi tuenda maxime regum est salus.

Queritur peremptum nemo, quem incolumem timet. †

CRE. Curam perempti maior excussit timor.

OED. Pium prohibuit ullus officium metus?

CRE. Prohibent nefandi carminis tristes minæ.

OED. Nunc expietur numinum imperio scelus.

Quisquis deorum regna placatus uides,

Tu tu penes quem iura præcipitis poli,

Tuq; ô sereni maximum mundi decus,
 Biffena cursu signa qui uario regis,
 Qui tarda celeri secula euoluis rota,
 Sororq; fratri semper occurrens tuo
 Noctiuaga Phœbe: quiq; uentorum potens
 Aequor per altum cæruleos currus agis,
 Et qui carentes luce disponis domos,
 Adeste. cuius Læius dextra occidit,
 Hunc non quietum tecta, non fidi lares,
 Non hospitalis exulem tellus ferat.
 Thalamis pudendis doleat, & prole impia.
 Hic & parentem dextera perimat sua,
 Faciatq; (nunquid grauius optari potest?)
 Quidquid ego fugi, non erit ueniæ locus,
 Per regna iuro, quæq; nunc hospes rego,
 Et quæ reliqui, perq; penetrales deos,
 Per te pater Neptune, qui fluctu breui
 Vtrinq; nostro geminus alludis solo.
 Et ipse nostris uocibus testis ueni
 Fatidica uatis ora Cyrrhææ mouens.
 Ita molle senium ducat, & summum diem,

*regnet. Securus alto *degat in folio parens,
 Solasq; Merope nouerit Polybi faces,
 Ut nulla fontem gratia eripiet mihi.
 Sed quo nefastum facinus admissum loco est
 Memorato: Marte aperto, an insidijs iacet?
 G.R.E. Frondifera sanctæ nemora Castaliæ petens
 Calcauit altis oblitum dumis iter,
 Trigemina quæ se spargit in campos uia.

Secat

Secat una gratum Phocidos Baccho solum,
 Vnde altus ima deserit cœlum petens
 Clementer acto colle Parnassus biceps:
 At una bimares Sisyphi terras adit
 Olenia in arua: tertius trames caua
 Conualle serpens, tangit errantes aquas,
 Gelidumq; dirimit amnis* Elei uadum.
 Hic pace fretum subita prædonum manus
 Aggressa ferro facinus occultum tulit.
 In tempore ipso sorte Phœbeia excitus
 Tiresia tremulo tardus accelerat gradu,
 Comesq; Manto luce uiduatum trahens.

*Elidis.

OEDIPVS. TIRESIAS.

MANTO.

Trimetri Iambici.

S Acrate Diuis, proximum Phœbo caput,
 Responſa ſolue: ſare, quem pœnæ petant.

TIR. Quòd tardo fatum, lingua quòd quarit moras,
 Haud te quidem magnanime mirari addecet:
 Viſu carentem magna pars ueri latet.

Sed quò uocat me patria, quò Phœbus, ſequar.

Fata eruantur, ſi foret uiridis mihi

Calidusq; ſanguis, pectore excuterem deum.

Adpellite aris candidum tergo bouem,

Curuoq; nunquam colla depreſſum iugo.

Tu lucis inopem gnata genitorem regens

Maniſta ſacri ſigna fatidici refer.

MAN. Opima ſanctas uictima ante aras ſteti t.

TIR. In uota ſuperos uoce ſolenni uoca,

m z

Arasq;

Arasq; dono thuris Eoi extrue.

MAN. Iam thura sacris cœlitum ingessi focis.

TIR. Quid flamma? largas iam ne comprehendit dapes?

MAN. Subito refulsit lumen, & subito occidit.

TIR. Vtrum ne clarus ignis, & nitidus stetit?

Rectusq; purum uerticem cœlo tulit?

Et summam in auras fusus explicuit comam?

An latera circa serpit incertus uia?

Et fluctuante turbidus fumo labat?

MAN. Non una facies mobilis flammæ fuit.

Imbrifera qualis implicat uarios sibi

Iris colores, parte quæ magna poli

Curuata picto nuntiat nimbos sinu.

Quis desit illi, quis ue sit dubites color,

Cerulea fuluis mista oberrauit notis,

Sanguinea rursus, ultimum in tenebras abit.

Sed ecce pugnax ignis in partes duas

Discedit, & se scindit unius sacri

Discors fauilla. genitor horresco intuens.

Libata Bacchi dona permutat cruor,

Ambitq; densus regium fumus caput,

Ipsosq; circa spissior uultus sedet,

Et nube densa sordidam lucem abdidit.

Quid sit parens effare. TIR. Quid fari queam?

Inter tumultus mentis attonitæ uagos

Quidnam loquar? sunt dira, sed in alto mala.

Solet ira certis numinum ostendi notis.

Quid istud est, quod esse prolatum uolunt,

Interumq; nolunt, & truces iras tegunt?

Pudet deos, nescio quid. huc propere admoue,
 Et sparge salsa colla taurorum mola.
 Placido ne uultu sacra, & admotas manus
 Patiuntur? M A N. Altum taurus attollens caput
 Primos ad ortus positus expauit diem,
 Trepidusq; uultum obliquat, & radios fugit.

T I R. Vno ne terram uulnere afflicti petunt?

M A N. Iuuenca ferro semet opposito induit,
 Et uulnere uno cecidit: at taurus duos
 Perpeffus ictus, huc & huc dubius ruit,
 Animamq; fessius uix reluctantem exprimit.

T I R. Vtrum citatus uulnere angusto micat?
 .An lentus altas irrigat plagas cruor?

M A N. Viuus per ipsam, qua patet pectus, uiam
 Effusus annis, huius exiguo graues
 Maculantur ictus imbre, sed uersus retro
 Per ora multus sanguis, atq; oculos redit.

T I R. Infausta magnos sacra terrores cient.
 Sed ede certas uiscerum nobis notas.

M A N. Genitor quid hoc est? non leui motu, ut solent,
 Agitata trepidant exta, sed totas manus
 Quatiunt, nouisq; profilit uenis cruor.
 Cor marcet ægrum penitus, ac mersum latet,
 Liuentq; uenæ, magna pars fibris abest,
 Et felle nigro tabidum spumat iecur.
 Ac semper omen unico imperio graue,
 En capita paribus bina consurgunt toris:
 Sed utrunq; cæsum tenuis abscondit caput
 Membrana, latebram rebus occultis negans

Hostile ualido robore insurgit latus,
 Septemq; uenas tendit:has omnes retro
 Prohibens reuerti limes obliquus secat.
Mutatus ordo est, sede nil propria iacet,
 Sed acta retro cuncta, non animæ capax
 In parte dextra pulmo sanguineus iacet,
 Non læua cordis regio, non molli ambitu
 Omenta pingues uiscerum obtendunt sinus:
 Natura uersa est, nulla lex utero manet.

TIR. Scrutemur unde tantus hic extis rigor.

MAN. Quod hoc nefas? conceptus infausta bovis,
 Nec more solito positus, alieno in loco
 Implet parentem, membra cum gemitu mouet,
 Tremulo rigore debiles artus micant:
 Infecit arctas liuidus fibras cruor,
 Tentantq; turpes mobilem trunci gradum,
 Et inane surgit corpus, ac sacros petit
 Cornu ministros, uiscera effugiunt manu,
 Neq; ipsa, quæ te pepulit, armenti grauis
 Vox est, nec usquam territi fugiunt greges.

trae sanguis Immugit^{*} aris ignis, & trepidant foci.

OED. Quid ista sacri signa terrifici serant
 Expromte: uoces aure non timida hauriam.
 Solent suprema facere securos mala.

TIR. His inuidebis, quibus opem quæris, malis.

OED. Memora, quod unum scire coelicolæ uolunt,
 Contaminarit rege quis caso manus.

TIR. Nec alta cœli quæ leuis pinna secat,
 Nec fibra uiuis rapta pectoribus potest

Ciere nomen: alia tentanda est uia.
 Ipse euocandus noctis aeternæ plagis
 Emissus erebo, ut cædis autorem indicet.
 Reseranda tellus, Ditis implacabile
 Numen precandum, populus infernæ Stygis
 Huc extrahendus. ede cui mandes sacrum:
 Nam te, penes quem summa regnorum est, nefas
 Inuisere umbras. OED. Te Creo hic poscit labor,
 Ad quem secundum regna respiciunt mea.

TIR. Dum nos profundæ claustra laxamus Stygis,
 Populare Bacchi laudibus carmen sonet.

Versus hexametri, trimetri, trochaici, anape
 stici, dimetri, monometri, acatalecti
 ci, catalectici, & brachycatale
 ctici, & sapphici inserti.

C H O R V S.

EFfusam redimite comam nutante corymbo,
 Mollia Nysæis armate brachia thyrsis.
 Lucidum cœli decus huc adeas uotis,
 Quæ tibi nobiles Thebæ, Bacche, tuæ
 Palmis supplicibus ferunt.
 Huc aduerte fauens uirgineum caput,
 Vultu sydereo discute nubila,
 Et tristes erebi minas, auidumq; fatum.
 Te decet cingi comam floribus uernis,
 Te caput Tyria cohibere mitra,
 Edera ue mollem baccifera religare frontem,
 Spargere effusos sine lege crines,
 Rursus adducto reuocare nodo.

Quasq; despētat uertice summo
 Sydus Arcadium, geminumq; plaustrum.
 Ille dispersos domuit Gelonos,
 Arma detraxit trucibus puellis:
 Ore deiecto petiere terram
 Thermodontiaca cateruæ:
 Positisq; tandem leuibus sagittis,
 Mites sunt factæ.
 Sacer Cithæron sanguine inundauit
 Ophioniâq; cæde.
 Prætidēs syluas petiere, & agros.
 Præsentem Bacchum coluit nouerca.
 Naxos Aegæo redimita ponto
 Tradidit thalamis uirginem relictam,
 Meliore pensans damna marito.
 Pumice ex sicco fluxit Nyctileus latex,
 Garruli gramen secure riui,
 Combibit dulces humus alta succos,
 Niueiq; lactis candidos fontes,
 Et mista odoro Lesbia cum thymo.
 Ducitur magno noua nupta cœlo,
 Solenne Phœbus carmen canit,
 Infusis humero capillis:
 Concinit tēdas geminus Cupido,
 Telum deposuit Iuppiter igneum,
 Condidit Baccho ueniente fulmen.
 Lucida dum current annosi sydera mundi,
 Oceanus clausum dum fluctibus ambiet orbem,
 Lunaq; dimissos dum plena recolliget ignes,

Dum

Dum matutinos prædicet Lucifer ortus,
 Altaq; caruleum dum Nerea nesciet arctos,
 Candida formosi uenerabimur ora Lyæi.

ACTVS TERTIVS.

OEDIPVS. CREON.

Trimetri lambici.

ET si ipse uultus flebiles præfert notas,
 Expone cuius capite placemus deos.

CRE. Fari iubes, tacere quæ suadet metus.

OED. Si te ruentes non satis Thebæ mouent,
At sceptræ moueant lapsa cognatæ domus.

CRE. Nescisse cupies, nosse quæ nimium expetis.

OED. Iners malorum remedium ignorantia est:?

Ita ne salutis publicæ indicium obrues?

CRE. Vbi turpis est medicina, sanari piget.?

OED. Audita fare, uel malo domitus graui,

Quid arma possint regis irati scies.

CRE. Odere reges dicta, quæ dici iubent.

OED. Mitteris erebo uile pro cunctis caput,

Arcana sacri uoce ni retegis tua.

CRE. Tacere liceat: nulla libertas minor

A rege petitur. OED. Sæpe uel lingua magis

Regi, atq; regno muta libertas obest.

CRE. Vbi non licet tacere, quid cuiquam licet?

OED. Imperia soluit, qui tacet, iussus loqui.

CRE. Coacta uerba placidus accipias precor.

OED. Vlli ne pœna uocis expressæ fuit?

CRE. Est procul ab urbe lucus ilicibus niger,

Dircæa circa uallis irriguæ loca.

Hoc stare certo pressius fortem gradu.
 Haud est uirile terga fortuna dare.

OED. Abest pauoris crimen, ac probrum procul,
 Virtusq; nostra nescit ignauos metus.
 Si tela contra stricta, si uis horrida
 Mauortis in me rueret, aduersus feros
 Audax gigantes obuias ferrem manus.
 Nec sphinga cæcis uerba nequentem modis
 Fugi: cruentos pestis infandæ tuli
 Rictus, & albens osibus sparsis solum.
 Cumq; è superba rupe iam prædæ imminens
 Aptaret ales uerbera, & caudam mouens
 Sæui leonis more* conciperet minas,
 Carmen poposci, sonuit horrendum, in super
 Crepuere malæ, saxaq; impatiens moræ
 Reuulsit unguis, uiscera expectans mea.
 Nodosa fortis uerba, & implexos dolos,
 Ac triste carmen alitis solui feræ.

106. Quid sera mortis uota nunc demens facis?
 Licuit perire: laudis hoc pretium tibi
 Sceptrū, & peremptæ Sphingis hæc merces datur.

OED. Ille, ille, dirus calidi monstri cinis
 In nos rebellat: illa nunc Thebas lues
 Perempta perdit. una iam superest salus,
 Si quam salutis Phœbus ostendit uiam.

Sapphici partim, Anapæstici, Dimetri, & Mo
 nometri inserti, cum nonnullis
 Trimeris Iambicis,

CHORVS,

Occidis

Occidis Cadmi generosa proles
 Vrbe cum tota:uiduas colonis
 Respicias terras miseranda Thebe.
 Carpitur leto tuus ille Bacche
 Miles:extremos comes usq; ad Indos,
 Ausus Eois equitare campis,
 Figere & mundo tua signa primo.
 Cinnamis syluas Arabum beatas
 Vidit,& uersas equitis sagittas
 Terga conuersi metuenda Parthi.
 Littus intrauit pelagi rubentis.
 Promit hic ortus,aperitq; lucem
 Phœbus,& flamma propiore nudos
 Inficit Indos.
 Stirpis inuictæ genus interimus,
 Labimur sæuo rapiente fato.
 Ducitur semper noua pompa morti.
 Longus ad manes properatur ordo
 Agminis mœsti,seriesq; tristis
 Hæret,& turbæ tumulos petenti
 Non satis septem patuere portæ.
 Stat grauis strages,premiturq; iuncto
 Funere funus.
 Prima uis tardas tetigit bidentes,
 Laniger pingues male carpsit herbas.
 Colla tacturus steterat sacerdos,
 Dum manus certum parat alta uulnus,
 Aureo taurus rutilante cornu
 Labitur segnis:patuit sub ictu

Ponderis uasti resoluta ceruix:
 Nec cruor ferrum maculauit: atra
 Turpis è plaga sanies profusa est.
 Segnior cursu sonipes in ipso
 Concidit gyro, dominumq; prono
 Prodidit armor
 Incubant pratis pecudes relictæ,
 Taurus armento pereunte marcet.
 Deficit pastor grege diminuto,
 Tabidos inter moriens iuuenos.
 Non lupos cerui metuunt rapaces,
 Cessat irati fremitus leonis,
 Nulla uillosis feritas in ursis.
 Perbibit pestem latebrosa serpens,
 Aret, & sicco moritur ueneno.
 Non sua sylua decorata coma,
 Fundit opacis montibus umbras.
 Non rura uirent ubere glebæ,
 Non plena suo uitis Iaccho
 Brachia curuat.
 Omnia nostrum sensere malum.
 Rupere crebi claustra profundi
 Turba sororum face tartarea:
 Phlegethonq; sua motam ripa
 Miscuit undis Styga Sidonijs.
 Mors alta auidos oris hiatus
 Pandit, & omneis explicat alas.
 Quiq; capaci turbida cymba
 Flumina seruat, durus senior

Anapæstici.

Nauita

Nauita Charon, uix aſiduo
 Brachia conto laſſata reſert,
 Feſſus turbam uectare nouam.
 Quin Tanarij uincula ferri
 Rupiffè canem fama, & noſtris
 Erraſſe locis: mugiffè ſolum:
 Vaga per lucos ſimulachra uirum
 Maiora uiris: bis Cadmæum
 Niue diſcuſſa tremuiſſe nemus:
 Bis turbatam ſanguine Dirce:
 Amphionios ululaſſe canes
 Nocte ſilenti.
 O' dira noui facies leti,
 Grauior leto. piger ignauos
 Alligat artus languor, & ægro
 Rubor in uultu, maculaq; caput
 Sparfere leues: tum uapor ipſam
 Corporis arcem flammeus urit,
 Multoq; genas ſanguine tingit,
 Oculiq; rigent, & ſacer ignis
 Paſcitur artus: reſonant aures,
 Stillatq; niger naris adunca
 Cruor, & uenas rumpit hiantes.
 Intima creber uiscera quaſſat
 Gemitus ſtridens: tunc amplexus
 Frigida preſſo ſaxa fatigant.
 Quos liberior domus elato
 Cuſtode ſinit, petitis fontes,
 Aliturq; ſitis latice ingeſto.

Prostrata iacet turba cadentum,
 Oratq; mori: solum hoc faciles
 Tribuere dei. delubra petunt,
 Haud ut uoto numina placent:
 Sed iuuat ipsos satiare deos.

Iambici.

Quisnam ille propero regiam gressu petit?
 Adest ne clarus sanguine, ac factis Creon?
 An æger animus falsa pro ueris uidet?
 Adest petitus omnibus uotis Creon.

A C T V S S E C V N D V S.

OEDIPVS. CREON.

Trimetri, & Tetrametri Iambici, cum
 quibusdam hexametris.

HOrrore quatiore, fata quò uergant, timens,
 Trepidumq; gemino pectus euentu labat.
 Vbi læta duris mixta in ambiguo iacent,
 Incertus animus, scire cum cupiat, timet.
 Germane nostræ coniugis, se suis opem
 Siquam reportas, uoce properata edoce.

CRE. Responſa dubia ſorte perplexa latent.

OED. Dubiam ſalutem qui dat afflicto, negat. 3

CRE. Ambage nexa Delphico mos eſt deo
 Arcana tegere. OED. Fare, ſit dubium licet:
 Ambigua ſoli noſcere Oedipodæ datur.

CRE. *Sedem expiari regiam exilio deus,

*Cædem. Et interemptum Laium ulciſci iubet,
 Non antè cœlo lucidus curret dies,
 Hauſtusq; tutos ætheris puri dabit.

Ecquis

OED. Et quis peremptor inelyti regis fuit?

Quem memoret, ede, Phœbus: ut pœnas luat.

CRE. Sit precor dixisse tutum, uisu, & auditu horrida,
 Torpor insidet per artus, frigidus sanguis coit.
 Ut sacrata templa Phœbi supplici intraui pede,
 Et pius numen precatus rite submisi manus,
 Gemina Parnasi niualis arx truce sonitum dedit,
 Imminens Phœbæa laurus tremuit, & mouit domum.
 At repente sancta fontis lymphæ Castalij stetit.
 Incipit lethæa uates spargere horrentes comas,
 Et pati commota Phœbum: contigit nondum specum,
 Emicat uasto fragore maior humano sonus.
 Mithæ Cadmæis remcabunt sydera Thebis,
 Si profugus Dirce Ismenida liqueris hospes
 Regis cæde nocens, Phœbo iam notus, & infans.
 Nec tibi longa manent sceleratæ gaudia cædis,
 Tecum bella geres, natis quoq; bella relinques,
 Turpis maternos iterum reuolutus in ortus.

OED. Quod facere monitu cœlitum iussus paro,
 Functi cineribus regis hoc decuit dari,
 Ne sancta quisquam scæptra uiolaret dolo.
 Regi tuenda maxime regum est salus.

Queritur peremptum nemo, quem incolumem timet. †

CRE. Curam perempti maior excussit timor.

OED. Pium prohibuit ullus officium metus?

CRE. Prohibent nefandi carminis tristes minæ.

OED. Nunc expietur numinum imperio scelus.

Quisquis deorum regna placatus uides,

Tu tu penes quem iura præcipitis poli,

Tuq; ô sereni maximum mundi decus,
 Bissena cursu signa qui uario regis,
 Qui tarda celeri secula euoluis rota,
 Sororq; fratri semper occurrens tuo
 Noctiuaga Phœbe: quiq; uentorum potens
 Aequor per altum caruleos currus agis,
 Et qui carentes luce disponis domos,
 Adeste. cuius Laius dextra occidit,
 Hunc non quietum tecta, non fidi lares,
 Non hospitalis exulem tellus ferat.

Thalamis pudendis doleat, & prole impia.
 Hic & parentem dextera perimat sua,
 Faciatq; (nunquid grauius optari potest?)
 Quidquid ego fugi, non erit ueniæ locus,
 Per regna iuro, quæq; nunc hospes rego,
 Et quæ reliqui, perq; penetrales deos,
 Per te pater Neptune, qui fluctu breui
 Vtring; nostro geminus alludis solo.
 Et ipse nostris uocibus testis ueni
 Fatidica uatis ora Cyrrhææ mouens.

Ita molle scinium ducat, & summum diem,
 *regnet. Securus alto *degat in folio parens,
 Solasq; Merope nouerit Polybi faces,
 Ut nulla fontem gratia eripiet mihi.
 Sed quo nefastum facinus admissum loco est
 Memorato: Marte aperto, an insidijs iacet?
 CRE. Frondifera sanctæ nemora Castaliæ petens
 Calcavit altis oblitum dumis iter,
 Trigemina quæ se spargit in campos uia.

Secat una gratum Phocidos Baccho solum,
 Vnde altus ima deserit coelum petens
 Clementer acto colle Parnassus biceps:
 At una bimares Sisyphi terras adit
 Olenia in arua: tertius trames caua
 Conualle serpens, tangit errantes aquas,
 Gelidumq; dirimit amnis* Elei uadum.
 Hic pace fretum subita praedonum manus
 Aggressa ferro facinus occultum tulit.
 In tempore ipso sorte Phœbeia excitus
 Tiresia tremulo tardus accelerat gradu,
 Comesq; Manto luce uiduatum trahens.

*Elidis.

O E D I P V S. T I R E S I A S.

M A N T O.

Trimetri Iambici.

S Acrate Diuis, proximum Phœbo caput,
 Responso solue: fare, quem pœnae petant.

TIR. Quod tarso fatum, lingua quod quarit moras,
 Haud te quidem magnanime mirari addecet:
 Visu carentem magna pars ueri latet.

Sed quò uocat me patria, quò Phœbus, sequar.

Fata eruantur, si foret uiridis mihi

Calidusq; sanguis, pectore excuterem deum.

Adpellite aris candidum tergo bouem,

Curuoq; nunquam colla depressum iugo.

Tu lucis inopem gnata genitorem regens

Manifesta sacri signa fatidici refer.

MAN, Opima sanctas uictima ante aras steti t.

TIR. In uota superos uoce solenni uoca,

Arasq; dono thuris Eoi extrue.

MAN. Iam thura sacris coelitem ingessi focis.

TIR. Quid flamma? largas iam ne comprehendit dapes?

MAN. Subito refulsit lumen, & subito occidit.

TIR. Vtrum ne clarus ignis, & nitidus stetit?

Rectusq; purum uerticem caelo tulit?

Et summam in auras fusus explicuit comam?

An latera circa serpit incertus uiae?

Et fluctuante turbidus fumo labat?

MAN. Non una facies mobilis flammæ fuit.

Imbrifera qualis implicat uarios sibi

Iris colores, parte quæ magna poli

Curuata picto nuntiat nimbos sinu.

Quis desit illi, quis ue sit dubites color,

Cærulea fuluis mista oberrauit notis,

Sanguinea rursus, ultimum in tenebras abit.

Sed ecce pugnax ignis in partes duas

Discedit, & se scindit unius sacri

Discors fauilla. genitor horresco intuens.

Libata Bacchi dona permutat cruor,

Ambitq; densus regium fumus caput,

Ipsosq; circa spissior uultus sedet,

Et nube densa sordidam lucem abdidit.

Quid sit parens effare. TIR. Quid fari queam?

Inter tumultus mentis attonitæ uagos

Quidnam loquar? sunt dira, sed in alto mala.

Solet ira certis numinum ostendi notis.

Quid istud est, quod esse prolatum uolunt,

Interumq; nolunt, & truces iras tegunt?

Pudet deos, nescio quid. huc propere admoue,
Et sparge salsa colla taurorum mola.

Placido ne uultu sacra, & admotas manus

Patiuntur? M A N. Altum taurus attollens caput

Primos ad ortus positus expauit diem,

Trepidusq; uultum obliquat, & radios fugit.

T I R. Vno ne terram uulnere afflicti petunt?

M A N. Iuuenca ferro semet opposito induit,

Et uulnere uno cecidit: at taurus duos

Perpessus ictus, huc & huc dubius ruit,

Animamq; fessus uix reluctantem exprimit.

T I R. Ut sum cicatus uulnere angusto micat?

. An lentus altis irrigat plagas cruor?

M A N. Viuis per ipsam, qua patet pectus, uiam

Effusus amnis, huius exiguo graues

Maculantur ictus imbre, sed uersus retro

Per ora multus sanguis, atq; oculos redit.

T I R. Infauista magnos sacra terrores cient.

Sed ede certas uiscerum nobis notas.

M A N. Genitor quid hoc est? non leui motu, ut solent,

Agitata trepidant exta, sed totas manus

Quatiunt, nouisq; profilit uenis cruor.

Cor marcet agrum penitus, ac mersum latet,

Liuentq; uena, magna pars fibris abest,

Et felle nigro tabidum spumat iecur.

Ac semper omen unico imperio graue,

En capita paribus bina consurgunt toris:

Sed utrunq; caesum tenuis abscondit caput

Membrana, latebram rebus occultis negans

Hostile ualido robore insurgit latus,
 Septemq; uenas tendit:has omnes retro
 Prohibens reuerti limes obliquus secat.
Mutatus ordo est, sede nil propria iacet,
Sed acta retro cuncta, non animæ capax
 In parte dextra pulmo sanguineus iacet,
 Non læua cordis regio, non molli ambitu
 Omenta pingues uiscerum obtendunt sinus:
 Natura uersa est, nulla lex utero manet.

TIR. Scrutemur unde tantus hic extis rigor.

MAN. Quod hoc nefas? conceptus infausta bouis,
 Nec more solito positus, alieno in loco
 Implet parentem, membra cum gemitu mouet,
 Tremulo rigore debiles artus micant:
 Infecit arctas liuidus fibras cruor,
 Tentantq; turpes mobilem trunci gradum,
 Et inane surgit corpus, ac sacros petit
 Cornu ministros, uiscera effugiunt manu,
 Neq; ipsa, quæ te pepulit, armenti grauis
 Vox est, nec usquam territi fugiunt greges.

æ sanguis Immugit aris ignis, & trepidant foci.

OED. Quid ista sacri signa terrifici ferant
 Exprome: uoces aure non timida hauriam.
 Solent suprema facere securos mala.

TIR. His inuidebis, quibus opem quæris, malis.

OED. Memora, quod unum scire cœlicolæ uolunt,
 Contaminarit rege quis cæso manus.

TIR. Nec alta cœli quæ leuis pinna secat,
 Nec fibra uiuis rapta pectoribus potest

Ciere nomen: alia tentanda est uia.
 Ipse euocandus noctis æternæ plagis
 Emissus erebo, ut cædis autorem indicet.
 Referanda tellus, Ditis implacabile
 Numen precandum, populus infernæ Stygis
 Huc extrahendus. ede cui mandes sacrum:
 Nam te, penes quem summa regnorum est, nefas
 Inuisere umbras. OED. Te Creò hic poscit labor,
 Ad quem secundum regna respiciunt mea.

TIR. Dum nos profundæ claustra laxamus Stygis,
 Populare Bacchi laudibus carmen sonet.

Versus hexametri, trimetri, trochaici, anapæ-
 stici, dimetri, monometri, acatalecti-
 ci, catalectici, & brachycatale-
 ctici, & sapphici inserti.

C H O R V S.

EFfusam redimite comam nutante corymbo,
 Mollia Nysæis armate brachia thyrsis.
 Lucidum cœli decus huc adeas uotis,
 Quæ tibi nobiles Thebæ, Bacche, tuæ
 Palmis supplicibus ferunt.
 Huc aduerte fauens uirgineum caput,
 Vultu sydereo discute nubila,
 Et tristes erebi minas, auidumq; fatum.
 Te decet cingi comam floribus uernis,
 Te caput Tyria cohibere mitra,
 Edera ue mollem baccifera religare frontem,
 Spargere effusos sine lege crines,
 Rursus adducto reuocare nodo.

Qualis iratam metuens nouercam,
 Creueras falsos imitatus artus
 Crine flauenti simulata uirgo,
 Luteam uestem retinente zona.
 Vnde tam molles placuere cultus,
 Et sinus laxi, fluidumq; syrma.
 Vidit aurato residere curru,
 Veste cum longa regeres Leones,
 Omnis Eoæ plaga uasta terra,
 Qui bibit Gangem, niueumq; quisquis
 Frangit Araxem.

Te senior turpi sequitur Silenus asello,
 Turgida pampineis redimitus tempora sertis,
 Condita lasciui deducunt orgia Mystæ.

Te Bassaridum comitata cohors:

Nunc Edonij pede pulsauit
 Sola Pangæi, nunc Threicio
 Vertice Pindi, nunc Cadmæas
 Inter matres, impia Mænas
 Comes Ogygio uenit Iaccho
 Nebride sacra præcinctæ latus.

Tibi commotæ pectora matres
 Fudere comam, Thyrsumq; leuem
 Vibrante manu: iam post lacertos
 Pentheos artus Thyades æstro
 Membra remissa, uelut ignotum
 Videre nefas.

Ponti regna tenet nitidi matertera Bacchi,
 Nereidumq; choris Cadmeia cingitur Ino.

Ius habet in fluctus magni puer aduena Ponti
 Cognatus Bacchi numen non uile Palæmon.
 Te Thyrrhena puer rapuit manus:
 Et tumidum Nereus posuit mare,
 Cærule cum pratis mutat freta.
 Hinc uerno platanus folio uiret,
 Et Phæbo laurus charum nemus.
 Garrula per ramos auis obstrepit,
 Viuaces ederas ramus tenet,
 Summa ligat uitis carchesia.
 Idæus prora fremuit Leo,
 Tigris puppe sedet Gangetica,
 Dum pirata freto pauidus natat,
 Et noua demersos facies habet.
 Brachia prima cadunt prædonibus,
 Illisumq; utero pectus coit.
 Paruula dependet lateri manus,
 Et dorso fluctum curuo subit:
 Lunata scindit cauda mare,
 Et sequitur curuus fugientia carbasa Delphin.
 Diuite Pactolus uexit te Lydius unda
 Aurea torrenti deducens flumina ripa.
 Laxauit uictos arcus, Geticasq; sagittas
 Lactea Mesagetes, qui pocula sanguine miscet.
 Regna securigeri Bacchum sensere Lycurgi.
 Sensere terræ Zedacum feroces,
 Et quos uicinus Boreas ferit
 Arua mutant: quasq; Mæotis
 Alluit gentes frigido fluctu,

Quasq; despectat uertice summo
 Sydus Arcadium, geminumq; plaustrum.
 Ille dispersos domuit Gelonos,
 Arma detraxit trucibus puellis:
 Ore deiecto petiere terram
 Thermodontiacæ cateruæ:
 Positisq; tandem leuibus sagittis,
 Mites sunt factæ.
 Sacer Cithæron sanguine inundauit
 Ophioniaq; cæde.
 Prætidæ syluas petiere, & agros.
 Præsentem Bacchum coluit nouerca.
 Naxos Aegæo redimita ponto
 Tradidit thalamis uirginem relictam,
 Meliore pensans damna marito.
 Pumice ex sicco fluxit Nyctileus latex,
 Garruli gramen secuere riui,
 Combibit dulces humus alta succos,
 Niueiq; lactis candidos fontes,
 Et mixta odoro Lesbia cum thymo.
 Ducitur magno noua nupta cælo,
 Solenne Phœbus carmen canit,
 Infusis humero capillis:
 Concinit tædas geminus Cupido,
 Telum deposuit Iuppiter igneum,
 Condidit Baccho ueniente fulmen.
 Lucida dum current annosi sydera mundi,
 Oceanus clausum dum fluctibus ambiet orbem,
 Lunaq; dimissos dum plena recolliget ignes,

Dum matutinos prædicet Lucifer ortus,
 Altaq; carulcum dum Nerea nesciet arctos,
 Candida formosi uenerabimur ora Lyæi.

ACTVS TERTIVS.

OEDIPVS. CREON.

Trimetri Iambici.

ET si ipse uultus flebiles præfert notas,
 Expone cuius capite placemus deos.

CRE. Fari iubes, tacere quæ suadet metus.

OED. Si te ruentes non satis Thebæ mouent,
 At sceptrâ moueant lapsa cognata domus.

CRE. Nescisse cupies, nosse quæ nimium expetis.

OED. Iners malorum remedium ignorantia est:?

Ita ne & salutis publicæ indicium obrues?

CRE. Vbi turpis est medicina, sanari piget.?

OED. Audita fere, uel malo domitus graui.

Quid arma possint regis irati scies.

CRE. Odere reges dicta, quæ dici iubent.

OED. Mitteris crebo uile pro cunctis caput,

Arcana sacri uoce ni retegis tua.

CRE. Tacere liceat: nulla libertas minor

A rege petitur. OED. Sæpe uel lingua magis

Regi, atq; regno muta libertas obest.

CRE. Vbi non licet tacere, quid cuiquam licet?

OED. Imperia soluit, qui tacet, iussus loqui.

CRE. Coacta uerba placidus accipias precor.

OED. Vlli ne pœna uocis expressæ fuit?

CRE. Est procul ab urbe lucus ilicibus niger,

Dircæa circa uallis irriguæ loca.

Cupressus

Cupressus altis exerens syluis caput
 Virente semper alligat trunco nemus,
 Curuosq; tendit quercus, & putres situ
 Annosa ramos:huius abrupit latus
 Edax uetustas:sylua iam fissa cadens
 Radice fulta pendet aliena trabe.
 Amara baccis laurus, & tiliæ leues,
 Et Paphia myrtus, & per immensum mare
 Motura ramos alnus: & Phœbo obuia
 Inode Zephyris pinus opponens latus.
 Medio stat ingens arbor, atq; umbra graui
 Syluas minores urget, & magno ambitu
 Diffusa ramis umbra defendit nemus.
 Tristis sub illa lucus, & Phœbi inscius.
 Hic stagnat humor frigore aeterno rigens,
 Limosa pigrum circuit fontem palus.
 Huc ut sacerdos intulit senior gradum,
 Haud est moratus, præstitit noctem locus:
 Tum effossa tellus, & super rapti rogis
 Iaciuntur ignes: ipse funesto integit
 Vates amictu corpus, & frondem quatit.
 Lugubris imos palla*perfundit pedes.
 Squalente cultu mœstus ingreditur senex,
 Mortifera canam taxus astringit comam.
 Nigro bidentes uellere, atq; atræ boues
 Retro trahuntur, flamma prædatur dapes,
 Viuumq; trepidat igne fœrali pecus.
 Vocat inde manes, teq; qui manes regis,
 Et obsidentem claustra letalis lacus.

Carmenq; magicum uoluit, & *rabido minax
 Decantat ore, quidquid aut placat, leues
 Aut cogit umbras: irrigat sanguis focos,
 Solidusq; pecudes urit, & multo specum
 Saturat cruore: libat & niueum insuper
 Lactis liquorem: fundit & Bacchum manus
 Læua: canitq; rursus, & terram intuens
 Grauiore manes uoce, & attonita ciet.
 Latrauit Hecates turba: *ter ualles cauæ
 Sonuere mœstum: tota succusso solo
 Pulsata tellus. audior, uates ait:
 Rata uerba fudi, rumpitur cæcum chaos,
 Iterq; populis Ditis ad superos datur.
 Subsedit omnis sylua, & erexit comam,
 Duxere *rimas robora, & totum nemus
 Concussit horror: terra se retro dedit,
 Gemuitq; penitus: siue tentari abditum
 Acheron profundum mente non æqua tulit:
 Siue ipsa tellus ut daret functis uiam,
 Compagne rupta sonuit: aut ira furens
 Triceps catenas Cerberus mouit graues.
 Subito dehiscit terra, & immenso sinu
 Laxata patuit: ipse pallentes deos
 Vidi inter umbras: ipse torpentes lacus,
 Noctemq; ueram, gelidus in uenis stetit
 Hæsitq; sanguis, sæua prosiluit cohors,
 Et stetit in armis omne uipereum genus
 Fratrum, cateruæ dente Dirceo satæ,
 Auidumq; populi pestis Ogygij malum.

*rapido.

*tum.

*ruinas.

Tum torua Erinnyſ ſonuit, & cæcus Furor,
 Horrorq; & unà quidquid æternæ creant,
 Celantq; tenebræ: Luctus auellens comam,
 Aegreq; lapſum ſuſtinens Morbus caput,
 Grauis Senectus ſibimet, & pendens Metus.
 Nos liquit animus: ipſa quæ ritus ſeniſ,
 Artesq; norat, ſtupuit: intrepidus parens
 Audaxq; damno conuocat Ditiſ feri
 Exanguè uulguſ, ilico ut nebula leues
 Volitant, & auras libero cœlo trahunt.
 Non tot caducas Oeta frondes educat,
 Nec uere flores Hybla tot medio creat,
 Cum examen alto neſtitur denſum globo:
 Fluſtusq; non tot frangit Ionium mare,
 Nec tanta gelidi Strymonis fugiens minas
 Permutat hyemes ales, & cœlum ſecans
 Tepente Nilo penſat arctos niues,
 Quot ille populoſ uatiſ eduxit ſonus.
 Pauide latebras nemoriſ umbroſi petunt
 Animæ tremenſes. primuſ emergit ſolo
 Dextra ſeroceſ cornibuſ taurum premens
 Zetuſ: manuq; ſuſtinet læua chelym,
 Qui ſaxa dolci traxit Amphion ſono.
 Interq; natoſ Tantalid tandem ſuoſ,
 Tutò ſuperba fert caput faſtu graui,
 Et numerat umbræ. peior hac genitrix adeſt
 Furibunda Agauè, tota quam ſequitur manuſ
 Partita regem. ſequitur & Baccham lacer
 Pentheuſ, tenetq; ſeuuſ etiamnum minas.

Tandem

Tandem uocatus sepe pudibundum extulit
 Caput, atq; ab omni disidct turba procul,
 Celatq; semet; instat, & Stygias preces
 Geminat sacerdos, donec in apertum extulit
 Vultus opertos Laius. fari horreo:
 Stetit per artus sanguine effuso horridus,
 Pædore fædo squalidam obtectus comam,
 Et ore rabido fatur: ô Cadmi effera
 Cruore semper leta cognato domus,
 Vibrate thyrsos, enthea gnatos manu
 Lacerate potius: maximum Thebis scelus
 Maternus amor est: patria, non ira deûm
 Sed scelere raperis: non graui flatu tibi
 Luctificus Auster, nec parum pluuio æthere
 Satiata tellus halitu sicco nocet:
 Sed rex cruentus, pretia qui seua necis
 Sceptra, & nefandos occupat thalamos patris,
 Inuisa proles: sed tamen peior parens,
 Quam natus, utero rursus infâusto grauis,
 Egit qui in ortus semet, & matri impios
 Foetus regeffit: quiq; nec mos est feris,
 Fratres sibi ipse genuit, implicitum malum,
 *Magisq; monstrum Sphinge perplexum sua. *Maius.
 Te te, cruenta sceptra qui dextra geris,
 Te pater inultus, urbe cum tota petam,
 Et mecum Erinnes pronubas thalamû traham,
 Traham sonantes uerbera: incestam domum
 Vertam, & penates impio Marte obteram.
 Proinde pulsus finibus regem ocyus

Agite

Agite exulem: quodcumq; funesto gradu
Solum relinquet, uere florifero uirens
Reparabit herbas: spiritus pueros dabit
Vitalis aura, ueniet & syluis decor.

Letum, luesq; mors, labor, tabes, dolor
Comitatus illo dignus, excedent simul.

Et ipse rapidis gressibus sedes uolet
Effugere nostras: sed graues pedibus moras
Addam, & tenebo: reptet incertus uia,
Baculo senili triste praetentans iter.

Præripite terras, auferam coelum pater.

OED. Et ossa, & artus gelidus inuasit tremor.

Quidquid timebam facere, fecisse arguor:

Tori iugalis abnuuit Merope nefas

Sociata Polybo: sospes absoluit manus

Polybus meas: uterq; defendit parens

Cædem, stuprumq;: quis locus culpæ est super?

Multo antè Thebæ Laium amissum gemunt,

Bæota gressu quàm meo tetigi loca.

Falsus ne senior, an deus Thebis grauis?

Iam iam tenemus callidi socios doli.

Mentitur ista præferens fraudi deos

Vates, tibiq; sceptrâ despondet mea.

CRE. Ego ne ut sororem regia expelli uelim?

Si me fides sacrata cognati laris

Non contineret in meo certum statu:

Tamen ipsa me fortuna terreret nimis

Sollicita semper: liceat hoc tutò tibi

Exuere pondus, ne recedentem opprimat.

Iam te minore tutior pones loco.

OED. Hortaris etiam sponte deponam ut mea
 Tam grauia regna? CRE. Suadeam hoc illis ego
 In utrunq;, queis est liber etiam nunc status.
 Tibi iam necesse est ferre fortunam tuam.

OED. Certissima est regnare cupienti uia,
 Laudare modica, et otium, ac somnum sequi:
 } Ab inquieto sepe simulatur quies. }

CRE. Parum ne me tam longa defendit dies?

OED. Aditum nocendi perfido præstat dies.

CRE. Solutus onere regio regni bonis
 Fruor, domusq; ciuium coctu uiget:
 Nec ulla uicibus surgit alternis dies,
 Qua non propinqui munera ad nostros lares
 Sceptri redundant, cultus, opulentiæ dapes.
 Donata multis gratia nostra salus,
 Quid tam beatæ deesse fortunæ rear?

OED. Quòd res secundæ non habent unquam modum.

CRE. Incognita igitur ut nocens causa cadam?

OED. Num ratio uobis reddita est uitæ meæ?
 Num audita causa est nostra Tiresiæ? tamen
 Sontes uidemur, *facitis exemplum, sequor.

CRE. Quid si innocens sum? OED. Dubia pro certis solent

Timere reges. CRE. Qui pauet uanos metus,

Veros fatetur. OED. Quisquis in culpa fuit

Dimissus, odit omne quod dubium putat.

GRE. Sic odia fiunt. OED. Odia qui nimium timet,

Regnare nescit: regna custodit metus.

CRE. Qui sceptrâ duro seuus imperio regit,

*factis.

Timet

Timet timentes, metus in autorem redit.

OED. *Scruate fontem saxeo inclusum specu,
Ipse ad penates regios refram gradum.*

C H O R V S .

Anapæstici.

Non tu tantis causa periclis,
Non hæc Labdacidas premunt
Fata, sed ueteres deûm
Ira sequuntur. Castalium nemus
Umbram Sidonio præbuit hospiti,
Lauitq; Dirce Tyrios colonos.
Ut primùm magni natus Agenoris
Fessus per orbem, furta sequi Iouis
Sub nostræ ramis constitit arboris,
Prædonem memorans suum: monituq; Phœbi
Iussus erranti comes ire uacæ,
Quam non flexerat
Vomer, aut tardi iuga curua plaustri,
Deseruit fugas, nomenq; genti
Inauspicata de boue tradidit.
Tempore ex illo noua monstra semper
Protulit tellus,
Aut anguis imis uallibus editus
Annosa supra robora sibilat,
Supraq; pinus:
Supra Chaonias celsior arbores
Cœruleum erexit caput,
Cum maiore sui parte recumberet.
Aut foeta tellus impio partu

Effudit

Effudit arma.

Sonuit reflexo classicum cornu,

Lituusq; adunco stridulos cantus

Elisit ære: non antè linguas

Alias, & arma uocis ignotæ

Clamore primùm hostico experta

Agmina campos cognata tenent.

Dignaq; iacto semine proles

Vno ætatem permensa die

Post luciferi nata meatus

Ante hesperios occidit ortus.

Horret tantis aduena monstris,

Populiq; timet bella*ruentis,

Donec cecidit sæua iuuentus,

Genitrixq; suo reddi gremio

Modo productos uidit alumnos.

Hæc transferit ciuile nefas.

Illa Herculeæ norint Thebæ

Prælia fratrum.

Quid Cadmæi fata nepotis?

Cùm uiuacis cornua cerui

Frontem ramis texere nouis,

Dominumq; canes*egere suum,

Præceptis syluas, montesq; fugit

Citus Actæon, agiliq; magis

Pede per saltus, & saxa uagus

Metuit motas Zephyris plumas,

Et quæ posuit retia uitat,

Donec placidi fontis in unda

*recentis.

*odere.

Cornua uidit, uultusq; feros,
 Vbi uirginos fouerat artus
 Nimum scui diua pudoris.

A C T V S Q V A R T V S.

O E D I P V S. I O C A S T A.

Trimetri Iambici.

CVras reuoluit animus, & repetit metus.
 Obiisse nostro Laium scelere autumant
 Superi, inferiq; sed animus contra innocens,
 Sibiq; melius quam deis notus, negat.

Redit memoria tenue per uestigium
 Cecidisse nostri stipitis impulsu obuium,
 Datumq; Diti, cum prior iuuenem senex
 Curru superbus pelleret, Thebis procul,

scinditur. Phoea trifidas regio qua scindit uias.

Vnanimam coniux explica errorem precor,
 Quae spatia moriens Laius uita tulit.

Primo ne in xuo uiridis, an fracto occidit?

I O C. Inter senem, iuuenemq; sed propior seni.

O E D. Frequens ne turba regium cinxit latus?

I O C. Plures fefellit error ancipitis uiae,

Paucos fidelis curribus iunxit labor.

O E D. Aliquis ne cecidit regio fato comes?

I O C. Vnum fides, uirtusq; consortem addidit.

O E D. Teneo nocentem, conuenit numerus, locus:

Sed tempus adde. I O C. Decima iam metitur seges.

S E N E X. O E D I P V S.

Trimetri Iambici.

COrinthius te populus in regnum uocat
Patrium: quietem Polybus aeternam obtinet.

OED. Ut undiq; in me saeva fortuna irruit.

Ediffere mihi quo cecidit fato parens.

SEN. Animam senilem mollis exoluit sopor.

OED. Genitor sine ulla caede defunctus iacet:

Testor, licet iam tollere ad caelum pie

Puras, nec ulla scelera metuentes, manus.

Sed pars magis metuenda fatorum manet.

SEN. Omnem paterna regna discutiunt metum.

OED. Repetam paterna regna, sed matrem horreo.

SEN. Metuis parentem, quae tuum reditum expetens

Sollicita pendet? OED. Ipsa me pietas fugat.

SEN. Viduam relinques? OED. Tangis en ipsos metus.

SEN. Effare, mersus quis premat mentem timor:

Præstare tacitam regibus soleo fidem.

OED. Connubia matris Delphico monitu tremo.

SEN. Timere uana desine, & turpes metus

Depone: Merope uera non fuerat parens.

OED. Quod subditij præmium gnati petit?

SEN. Regum superbant liberi astringunt fidem.

OED. Secreta thalami fare, quo excipias modo.

SEN. Hæ te parenti paruulum tradunt manus.

OED. Tu me parenti tradis? at quis me tibi?

SEN. Pastor niuoso sub Cithæronis iugo.

OED. In illa temet nemora quis casus tulit?

SEN. Illo sequebar monte cornigeros greges.

OED. Nunc adijce certas corporis nostri notas.

SEN. Forata ferro gesseras uestigia,

Tumore nactus nomen, ac uitio pedum.

OED. Quis fuerit ille, qui meum dono dedit
Corpus, requiro. SEN. Regios pauit greges:
Minor sub illo turba pastorum fuit.

OED. Eloquere nomen. SEN. Prima languescit senum
Memoria, longo lassa sublabens situ.

OED. Potes ne facie noscere, ac uultu uirum?

SEN. Fortasse noscam: sæpe iam spatio obrutam?
Leuis exoletam memoriam reuocat nota.

OED. Ad sacra, & aras omne compulsum pecus
Duces sequantur: ite propere, accersite
Famuli, penes quos summa consistit gregum.

SEN. Siue ista ratio, siue fortuna occulit,
Latere semper patere, quod latuit diu:
Sæpe eruentis ueritas patuit malo.

OED. Malum timeri maius his aliquod potest?

SEN. Magnum esse magna mole quod petitur scias.
Concurrit illinc publica, hinc regis salus,
Vtrinque patriæ: contine medias manus,

* se. Vt nil laceffas, ipsa* te fata explicant:
Non expedit concutere felicem statum.

OED. Tuto mouetur quidquid extremo in loco est.

SEN. Nobilius aliquid genere regali appetis?
Ne te parentis pigeat inuenti, uide.

OED. Nec poenitendi sanguinis quæram fidem,
Sed nosse certum est. ecce grandæuus Senex
Arbitria sub quo regij fuerant gregis
Phorbas, refers ne nomen, aut uultum senis?

SEN. Arridet animo forma, nec notus satis,

Nec rursus iste uultus ignotus mihi.
Regnum obtinente Laio famulus greges
Agitasti opimos sub Citharonis plaga?

PHORBAS. SENEX. OEDIPVS.

Trimetri Iambici.

LAetus Citharon pabulo semper nouo
Aestiua nostro prata summittit gregi.

SEN. Noscis ne memet? PH. Dubitat anceps memoria.

OED. Huic aliquis à te traditus quondam puer?

Effare: dubitas? cur genas mutat color?

Quid uerba quæris? ueritas odit moras. ||

PHO. Obducta longo temporum tractu moues.

OED. Fatere: ne te cogat ad uerum dolor.

PHO. Inutile isti munus infantem dedi.

Non potuit ille luce, non cœlo frui.

SEN. Procul sit omen, uiuit, & uiuat precor.

OED. Supereffe quare traditum infantem negas?

PHO. Ferrum per ambos tenue transfactum pedes.

Ligabat artus: uulneri innatus tumor

Puerile fœda corpus urebat lues.

SEN. Quid quæris ultra? fata iam accedunt propè.

OED. Quis fuerit infans, edoce PH. Prohibet fides.

OED. Huc aliquis ignem: flamma iam excutiet fidem

Per tam cruentas uera quærenti uias.

PHO. Ignosce quæso, si ferus uideor tibi,

Et impotens, iam parta uindicta in manu est.

OED. Dic uera, quisnam, quò ue generatus patre?

Qua matre genitus? PH. Coniuge est genitus tua.

OED. Dchisce tellus: tuq; tenebrarum potens

In tartara ima rector umbrarum rape
 Retro reuersas generis, ac stirpis uices,
 Congerite ciues saxa in infestum caput,
 Mactate telis, me petat ferro parens,
 Me natus, in me coniuges arment manus,
 Fratresq; & ager populus creptos rogis
 Iaculetur ignes: seculi crimen uagor,
 Odium deorum, iuris exitium sacri.
 Qua luce primum spiritus hausi rudes,
 Iam morte dignus: redde nunc animos parens,
 Nunc aliquid aude sceleribus dignum tuis.
 I, perge, propero regiam cursu pete,
 Gratare matri liberis aucta domo.

CHORVS. Choriambici uersus.

Fata si liceat mihi
 Fingere arbitrio meo,
 Temperem zephyro leui
 Vela, ne pressæ graui
 Spiritu, antennæ tremant.
 Lenis at modicum fluens
 Aura nec uergens latus
 Ducat intrepidam ratem,
 Tuta me media uehat
 Via ducurrens uita.
 Gnosium regem timens:
 Alta dum demens petit
 Artibus fidens nouis,
 Certat & ueras aues
 Vincere, ac falsis nimis

Imperat

Imperat *pennis puer,
 Nomen eripuit freto.
 Callidus medium senex
 Dædalus librans iter
 Nube sub media stetit
 Alitem expectans suum:

*regnis.

Qualis accipitris minas
 Fugit, & sparsos metus
 Colligit fœtus auis,
 Donec in ponto manus
 Mouit implicitas puer
 Comes audacis uia.
Quidquid excessit modum,
Pendet instabili loco.

Sed quid hic postes sonat
 Regios famulus manu
 Mœstus, & quassans caput?
 Ede quid portes noui.

ACTVS QVINTVS.

NVNTIVS.

Trimetri Iambici.

PRædicta postquàm fata, & infandum genus
 Deprendit, ac se scelere conuictum Oedipus
 Damnavit, ipse regiam infestus petens
 Inuisa propero tecta penetravit gradu,
 Qualis per arua Libycus insanit Leo
 Fuluam minaci fronte concutiens iubam.
 Vultus furore toruus, atq; oculi truces,
 Gemitus, & altum murmur, & gelidus fluit

Sudor per artus, spumat, & uoluit minas,
 Ac mersus altè magnus exundat dolor,
 Secum ipse saeuus grande, nescio quid, parat,
 Suisq; fati simile. Quid poenas moror?
 Vt hoc scelestum pectus aut ferro petat,
 Aut feruido aliquis igne, uel saxo domet?
 Quæ Tigris, aut quæ saeva uisceribus meis
 Incurret ales? ipse tu scelerum capax
 Sacer Citharon, uel feras in me tuis
 Emitte syluis: mitte uel rabidos canes.
 Nunc redde Agauen. anime quid mortem times?
 Mors innocentem sola fortunæ eripit.
 Hæc fatus, aptat impiam capulo manum,
 Ensemq; ducit. ita'ne tam magnis breues
 Poenas sceleribus soluis? atq; uno omnia
 Pensabis ictu? moreris, hoc patri sat est.
 Quid deinde matri? quid male in lucem editis
 Natis? quid ipsi, quæ tuum magna luit
 Scelus ruina, flebili patriæ dabis?
 Soluenda non est illa, quæ leges ratas
 Natura in uno uertit Oedipode nouos
 Commenta partus: supplicij eadem meis
 Nouetur. iterum uiuere, atq; iterum mori
 Liceat: renasci semper, ut toties noua
 Supplicia pendas. utere ingenio miser,
 Quod saepe fieri non potest, fiat diu:
 Mors eligatur longa: queratur uia,
 Quæ nec sepultis mistus, & uiuus tamen
 Exemptus erres. morere, sed citra patrem.

Cunctaris anime? subitus an uultus grauat
 Perfusus imber? ac rigat fletu genas?
 Et flere satis est: hactenus fundent leuem
 Oculi liquorem, sedibus pulsi suis
 Lachrymas sequantur: hi maritales statim
 Fodiantur oculi. dixit, atq; ira furit.
 Ardent minaces igne truculento genæ,
 Oculiq; uix se sedibus retinent suis.
 Violentus, audax, mutus, iratus, ferox,
 Tantum cruentus genuit, & dirum fremens
 Manus in ora torsit: at contra truces
 Oculi steterunt, & suam intenti manum
 Vltro insequuntur, uulneri occurrunt suo.
 Scrutatur auidus manibus uncis lumina,
 Radice ab ima funditus uulsos simul
 Euoluit orbes: hæret in uacuo manus,
 Et fixa penitus unguibus lacerat cauos
 Altè recessus luminum, & inanes sinus:
 Sæuitq; frustra, plusq; quàm satis est, furit:
 Tantum est periculum lucis, attollit caput,
 Causiq; lustrans orbibus cœli plagas,
 Noctem experitur: quicquid effosis male
 Dependet oculis, rumpit, & uictor deos
 Conclamat omnes: parcite en patriæ, precor:
 Iam iussa feci, debitas pœnas tuli.
 Inuenta thalamis digna nox tandem meis.
 Rigat ora sædus imber: & lacerum caput
 Largum reuulsis sanguinem uenis uomit.

C H O R V S.

Dimetri

Dimetri Anapæstici.

*credite. **F**atis agimur, *cedite fatis:
 Non sollicitæ possunt curæ
 Mutare rati stamina fusi.
 (Quidquid patimur mortale genus,
 Quidquid facimus, uenit ex alto.
 Seruatq; suæ decreta colus
 Lachesis: dura reuoluta manu
 *secto. Omnia *certo tramite uadunt,
 Primusq; dies dedit extremum.
 Non illa deo uertisse licet,
 *currunt. Quæ nexa suis *currunt causis.
 It cuiq; ratus prece non ulla
 Mobilis ordo: multis ipsum
 Timuisse nocet: multi ad fatum
 Venère suum, dum fata timent.)
 Sonuere fores, atq; ipse suum
 Duce non ullo molitur iter
 Luminis orbus.

O E D I P V S. C H O R V S.

I O C A S T A.

Trimetri Iambici.

Bene habet, peractum est, iusta persolui patri.
 Iuuant tenebræ. quis deus tandem mihi
 Placatus atra nube perfundit caput?
 Quis scelera donat? conscium euasi diem:
 Nil parricida dextera debes tuæ.
 Lux te refugit, uultus Oedipodem hic decet.

C H O. En ecce rapido seua prosiluit gradu

Iocasta

Iocasta uecors: qualis attonita, & furens
 Cadmea mater abstulit nato caput,
 Sensim ue raptum traxit: afflictum alloqui
 Cupit, pauetq;: iam malis cessit pudor.

IO C. Cupiunt, & horrent ora, nam quid te uocem?
 Gnatum? ne dubites, gnatus es, gnati pudet.
 Immitis oro gnate, quò auertis caput,
 Vacuosq; uultus? O E D. Quis frui tenebris uetat?
 Quis reddit oculos? mater, an matris sonus?
 Perdidimus operam. congregi fas amplius
 Haud est: nefandos diuidat uastum mare,
 Dirimatq; tellus abdita: & quisquis sub hoc
 In alia uersus sydera, ac solem * auium
 Dependet orbis, alterum ex nobis ferat.

*alterum

IO C. Fati ista culpa est, nemo fit fato nocens.

O E D. Iam parce uerbis mater, & parce auribus.

Per has reliquias corporis trunci precor,
 Per inauspicatum sanguinis pignus mei,
 Per omne nostri nominis fas, & nefas.

IO C. Quid anime torpes? socia cur scelerum dare
 Poenas recusas? omne confusum perit
 *Incesta per te iuris humani decus.

*Incerta.

Morere, ac nefastum spiritum ferro exige.
 Non si ipse mundum concitans diuūm pater
 Corusca saeva tela iaculetur manu,
 Vnquam rependam sceleribus poenas pares
 Mater nefanda. mors placet, mortis uia
 Queratur: agedum commoda matri manum.
 Si parricida es, restat hoc operi ultimum,

Rapia

Rapiatur ensis, hoc iacet ferro meus
 Coniux. quid illum nomine haud uero uocas?
 Socer est. utrum' ne pectori infigam meo
 Telum? an patenti conditum iugulo imprimam?
 Eligere nescis uulnus: hunc dextra, hunc pete
 Vterum capacem, qui uirum, & natum tulit.

CHO. Iacet perempta, uulneri immoritur manus,
 Ferrumq; secum nimius eiecit cruor.

OED. Te fatidice, te praesidem ueri deum
 Compello, solum debui fati patrem:
 Bis parricida, plusq; quam timui nocens.
 Matrem peremi, scelere confecta est meo.

O Phoebe mendax, fata superauit impia.
 Pauitante gressu sequere fallaces uias
 Suspensa plantis effrensus uestigia.
 Cecam tremente dextera noctem rege.

I, gradere praecipis, lubricos ponens pedes.

I, profuge, uade: siste, ne in matrem incidas.

Quicumq; fessi corpore, & morbo graues
 Semianima trahitis corpora: en fugio, exeo,
 Releuate colla, mitior caeli status

Post terga sequitur: quisquis exilem iacens
 Animam retentat, uiuidos haustus leuis
 Concipiat. ite, ferte depositis opem.

Mortifera mecum uitia terris extraho.

*mortis. Violenta fata, & horridus morbi tremor
 Maciesq;, & atra pestis, & rabidus dolor
 Mecum ite, mecum, ducibus his uti libet.

TROAS

T R O A S

T R A G O E D I A

S E X T A .

A R G V M E N T V M .

Excisa deletaꝫ Troia, Græcis in patriam redire parantibus apparuit Achillis umbra, quem Paris in templo Apollinis interfecerat. Ea monuit, ut manes sui Polyxenæ puellæ regiæ uictima placarentur, cuius enixè, dum uiueret, connubium expetebat. Primum igitur Troiæ sæuum defletur excidium; mox ab Vlyffe inquiritur Astyanax puer, Hectoris filius, ut tollatur è medio, nequid super sit reliquiarum ad Ilium uindicandum. Reperto demum puero, abductaꝫ puella, ut refertur à nuntio, ea quidem in Sigæo ad tumulum Achillis manetatur: at ille præcipitatur è turri. Referuntur autem idcirco, quòd horrenda minime actitantur in scena, sed tantummodo recitantur.

I N T E R L O C V T O R E S .

HECVBA.

PYRRHVS.

CHORVS MVLIERV M, ANDROMACHA,

TALTHYBIVS.

SE N E X .

A G A M E M N O N .

V L Y S S E S .

C A L C H A S .

A S T Y A N A X .

H E L E N A .

N V N T I V S .

A C T V S

L. AN. SENECAE
ACTVS PRIMVS.

HECVBA.

Trimeri Iambici.

Vicunq; regno fidit, & magna potēs
Dominatur aula, nec leues metuit
deos,
Animumq; rebus credulū letis dedit,
Me uideat, & te Troia: non unquam
tulit

Documenta fors maiora, quā fragililoco
Starent superbi: columen euersum occidit
Pollentis Asia, cœlitum egregius labor:
Ad cuius arma uenit, & qui frigidum
Septena Tanain ora pandentem bibit,
Et qui renatum prorsus excipiens diem
Tepidum rubenti Tigrin immiscet freto:

Excisa Per- Et quæ uagos uicina prospiciens Scythas
amus ferro Ripam cateruis ponticam uiduis ferit.

icub. *Excisa ferro est, Pergamum incubuit sibi.

En alta muri decora congesti iacent:

Tectis adustis, regiam flammæ ambiunt:

Omnisq; latè fumat Assaraci domus.

Non prohibet auidas flamma uictoris manus,

Diripitur ardens Troia, nec cœlum patet

Vndante fumo, nube ceu densa obsitus

Ater fauilla squallet Iliaca dies.

Stat auidus ira uictor, & lentum Ilium

Metitur oculis, ac decem tandem ferus

Ignoscit annis: horret afflictam quoq;

Victans

Victamq; quamuis uideat, haud credit sibi
 Potuisse uinci: spolia populator rapit
 Dardania, prædam mille non capiunt rates.
 Testor deorum numen aduersum mihi,
 Patriæq; cineres, teq; rectorem Phrygum,
 Quem Troia toto conditum regno tegit,
 Tuosq; manes, quodq; stetit antè Ilion,
 Et uos meorum liberum magni greges
 Umbrae minores, quidquid aduersi accidit,
 Quæcunq; Phœbas ore lymphato furens,
 Credi deo uetante, prædixit mala,
 Prior Hecuba uidi grauida, nec tacui metus,
 Et uana uates ante Cassandram fui.
 Non cautus ignes Ithacus, aut Ithaci comes
 Nocturnus in nos sparsit, aut fallax Sinon:
 Meus ignis iste est, facibus ardetis meis.
 Sed quid ruinas urbis euerse gemis
 Viuax senectus? respice infelix ad hos
 Luctus recentes: Troia iam uetus est malum.
 Vidi execrandum regiæ cædis nefas,
 Ipsasq; ad aras maius admissum scelus
 Acacidae armis: cum ferox sæua manu
 Coma reflectens regium torta caput
 Alto nefandum uulneri ferrum abdidit.
 Quod penitus actum cum recepisset libens,
 Ensis senili tinctus è iugulo redit.
 Placare quem non potuit à cæde effera
 Mortalis cui cardinem extremum premens,
 Superiq; testes sceleris, & quondam sacrum

Regni iacentis. ille tot regum parens
 Caret sepulchro Priamus, & flamma indiget
 Ardente Troia, non tamen superi sat est:
 Dominum ecce Priami nuribus, & natis legens
 Sortitur urna. præda quem uilis sequar?
 Hic Hectoris coniugia despondet sibi:
 Hic optat Heleni coniugem: hic Antenoris.
 Nec deest tuos Cassandra, qui thalamos petat.
 Mea fors timetur: sola sum Danais metus.
 Lamenta cessant? turba captiuæ mea
 Ferite palmis pectora, & planctus date,
 Et iusta Troiæ facite: iandudum sonet
 Fatalis Idæ iudicis diri domus.

CHORVS mulierum. HECVBA.

Anapæstici uersus.

Non rude uulgus, lachrymisq; nouum
 Lugere iubes: hoc continuis
 Egimus annis. ex quo tetigit
 Phrygius Graias hospes Amyclas,
 Secuitq; fretum pinus matri
 Sacra Cybellæ, decies niuibus
 Canuit Idæ, Idæ nostris
 Nudata rogis: & Sigæis
 Trepidus campis decies secuit
 Messor aristasi ut nulla dies
 Mœrore caret, sed noua fletus
 Causa ministrat, ito ad planctus,
 Miseramq; leua regina manum,
 Vulgus dominam uile sequemur:

Non

Non indociles lugere sumus.

HEC. Fide casus nostri comites
 Soluite crinem, per colla fluant
 Mœsta capilli, tepido Troiæ
 Puluere turpes: paret exertos
 Turba lacertos, ueste remissa
 Substringe sinus, uteroq; tenus
 Pateant artus. cui coniugio
 Pectora uelas captiue pudor?
 Cingat tunicas palla solutas,
 Vacet ad crebri uerbera planctus
 Furibunda manus. placet hic habitus,
 Placet, agnosco Troada turbam.
 Iterum luctus redeant ueteres,
 Solitum flendi uincite morem,
 Hæc tora fleimus.

CHO. Soluimus omnes lacerum multo
 Funere crinem: coma dimissa est
 Libera nodo, sparsitq; cinis
 Feruidus ora.

HEC. Complete manus: hoc ex Troia
 Sumpsisse licet: cadat ex humeris
 Vestis apertis, utrunq; tegat
 Suffulta latus: iam nuda uocant
 Pectora dextras. nunc nunc uires
 Exprome dolor: Rhœthæa sonent
 Littora planctu: habitansq; cauis
 Montibus Echo, non, ut solita est,
 Extrema breuis uerba remittat,

Totos reddat Troiæ gemitus.
 Audiat omnis pontus, & æther.
 Scuite manus, pulsu uasto
 Tundite pectus, non sum solito
 Contenta sono: Hæctora flemus.

CHO. Tibi nostra ferit dextra lacertos,
 Humerosq; ferit tibi sanguineos.
 Tibi nostra caput dextera pulsat.
 Tibi maternis ubera palmis
 Laniata iacent: fluit, & multo
 Sanguine manat, quancunq; tuo
 Funere feci rupta cicatrix:
 Columen patriæ, mora factorum.
 Tu præsidium Phrygibus fesis,
 Tu murus eras, humerisq; tuis
 Stetit illa decem fulta per annos.
 Tecum cecidit, summusq; dies
 Hæctoris idem, patriæq; fuit.

HEC. Vertite planctus, Priamo*uestros
 *nostro. Fundite fletus: satis Hæctor habet.

CHO. Accipe rector Phrygiæ planctus,
 Accipe fletus bis capte senex:
 Nil Troia semel te regē tulit.
 pulsata. Bis pulsari Dardana Graio
 Mœnia ferro, bisq; pharetras
 Passa Herculeas. post elatos
 Hecubæ partus, regumq; rogos
 Postrema pater funera cludis,
 Magnoq; Ioui uictima casus

Sigæa premis littora truncus.

HEC. *Aliò lachrymas flectite uestras,
Non est Priami miseranda mei
Mors Iliades: felix Priamus
Dicite cunctæ: liber manes
Vadit ad imos, nec feret unquam
Vinçta Graium ceruice iugum.
Non ille duos uidet Atridas,
Nec fallacem cernit Vlysssem.
Non Argolici præda triumphî
Subiecta feret colla trophæis.
Non assuetas ad scepra manus
Post terga dabit, currusq; sequens
Agamemnonios aurea dextra
Vincula gestans
Letis fiet pompa Mycenis.*

CHO. *Felix Priamus, dicimus omnes:
Secum excedens sua regna tulit.
Nunc Elysi nemoris tutus,
Errat in umbris, interq; pius
Felix animas Hæctora quærit.
Felix Priamus: felix quisquis
Bello moriens, omnia secum
Consumpta uidet.*

A C T V S S E C V N D V S.

T A L T H Y B I V S. C H O R V S.

T r i m e t r i I a m b i c i.

Q Vàm longa Danais semper in portu mora,
Seu petere bellum, petere seu patriam uolunt.

CHO. *Quæ causa ratibus faciat, & Danais moram,
Effare, reduces quis deus claudat uias.*

TAL. *Pauet animus: artus horridus quassat tremor.*

Maiores ueris monstra uix capiunt fidem.

*Vidi ipse, uidi, summa iam Titan iuga
Stringebat, ortus uicerat noctem dies,*

*Cum subito cæco terra mugitu fremens
Concussa cæcos traxit ex imo sonos.*

*Mouere syluæ capita, & excelsum nemus
Fragore uasto tonuit, & lucus sacer,*

Idea ruptis saxa ceciderunt iugis:

*Nec sola tellus tremuit, & pontus suum
Adeffe Achillem sensit, ac strauit uada.*

*Tunc scissa tellus aperit immensos specus,
Et hiatus Erebi, peruium ad superos iter*

*Tellure fracta præbet, ac tumulum leuat.
Emicuit ingens umbra Thessalici ducis,*

*Threicia qualis arma præludens tuis
Iam Troia fati strauit: aut Neptunium*

*Cana nitentem perculit iuuenem coma:
Aut cum inter acies Marte uiolento furens*

*Corporibus amnes clausit, & quærens iter
Tardus cruento Xanthus errauit uado:*

*Aut cum superbo uictor in curru stetit,
Egitq; habenas, Hectorem, & Troiam trahens.*

*Impleuit omne littus irati sonus:
Ite, ite inertes, debitos manibus meis*

*Auferte honores: soluite ingratas rates
Per nostra ituri maria: non paruo luet*

Iras Achillis Græcia:at magno læt.
 Desponsa nostris cineribus Polyxena
 Pyrrhi manu mactetur, & tumulum riget.
 Hæc fatus alta uoce, dimisit diem,
 Repetensq; Ditem,mersus ingentem specum
 Coeunte terra iunxit:immoti iacent
 Tranquilla pelagi,uentus abiecit minas,
 Placidumq; fluctu marmurat leni mare,
 Triton ab alto cecinit hymenæum choro.

*nocte.

PYRRHVS. AGAMEMNON. CALCHAS.

Trimetri Iambici.

CVM læta pelago uela rediturus dares,
 Excidit Achilles:cuius unius manu
 Impulsa Troia corruit tandem solo,
 Breui repensans quidquid adiecit moræ
 Sphyros:fretumq; Lesbos Aegæum secans
 Illo remoto,dubia quò caderet stetit.
 Velis licet,quod petitur,ac properes dare,
 Serò es daturus:iam suum cuncti duces
 Tulere pretium. quæ minor merces potest
 Tantæ dari uirtuti? an is meruit parum,
 Qui fugere bellum iussus, & longa sedens
 Aeuum senectæ degere,ac Pylij senis
 Transcendere annos,exuit matris dolos,
 Falsasq; uestes, fassus est armis uirum?
 Inhospitali Thelephus regno impotens,
 Dum Mysiæ ferocis introitus negat,
 Rudem cruore regio dextram imbuit,
 Fortemq; eandem sensit, & mitem manum.

Cecidere Thebæ, uidit Eetion capi
 Sua regna uictus. clade subuersa est pari
 Apposita celso parua Lyrnesos iugo,
 Captaq; tellus nobilis Briscide,

Chryseis. Et causa litis regibus Chryse iacet,
 Et nota fama Tenedos, & quæ pascuo
 Fœcunda pingui Thracios nutrit greges,
 Et sacra Phœbo Cilla. quid quas alluit
 Vernis Caicus gurgitem attollens aquis?
 Hæc tanta clades gentium, ac tantus pavor,
 Sparsæ tot urbes turbinis uasti modo,
 Alterius esset gloria, ac summum decus,
 Iter est Achilli: sic meus uenit pater,
 Et tanta gessit bella, dum bellum parat.

*multa. Ut alia sileam*merita, non unus satis
 Hector fuisset? Ilium uicit pater,
 Vos diruistis. inclytas laudes iuuat,
 Et clara magni facta genitoris sequi.
 Iacuit peremptus Hector ante oculos patris,
 Patruiq; Memnon: cuius ob luctum parens
 Pallentē mœstum protulit uultu diem,
 Suiq; uictor operis exemplum horruit,
 Didicitq; Achilles, & deis natos mori.
 Tum uersa Amazon ultimus cecidit timor.
 Debes Achilli, merita si dignè æstimas,
 Et si Mycenis uirginem, atq; Argis petat.
 Dubitatur etiam? placita nec subito probas?
 Priamūq; natam Pelei nato ferum
 - Mactare credis: at tuam natam parens

Helenæ immolasti: solita iam & facta expeto.

AGA. Iuuenile uitium est, regere non posse impetum.

Aetatis* alios seruator hic primæ rapit,

*altus.

Pyrrhum paternus: spiritus quondam truces,

Minasq; tumidi lentus Acaciæ tuli.

Quo plura possis, plura patienter seras.

Quid cæde dira nobiles clari ducis

Astergis umbras? noscere hoc primum decet,

Quid facere uictor debeat: uictus pati.

Violenta nemo imperia continuit diu,

Moderata durant. quoq; fortuna altius

Euexit, ac leuauit humanas opes,

Hoc se magis suppressere felicem decet,

Variosq; casus tremere metuentem deos

Nimum fauentes. magna momento obrui

Vincendo didici. Troia nos tumidos facit

Nimum, ac feroces: stamus hoc Danaï loco,

Vnde illa cecidit. fateor, aliquando impotens

Regno ac superbus altius memet tuli,

Sed fregit illos spiritus hæc, quæ dare

Potuisset alij causa. fortunæ fauor

Tu me superbum: Priamæ, tu timidum facis.

Ego esse quidquam sceptræ, nisi uano putem

Fulgore tectum nomen? & falso comam

Vinclo decentem? casus hæc rapiet breuis,

Nec mille forsân ratibus, aut annis decem,

Non omnibus fortuna tam lenta imminet.

Equidem fatebor (pace dixisse hoc tua

Argiua tellus liceat) affligi Phrygas

Vinciq; uolui:ruere, & æquari solo
 Etiam arguiffem: sed regi frenis nequit
 Et ira, & ardens hostis, & uictoria
 Comiffa nocti. quidquid indignum, aut feruiffi
 Cuiquam uideri potuit, hoc fecit dolor,
 Tenebræq; per quas ipfe fe irritat furor,
 Gladiusq; felix, cuius infecti femel
 Vecors libido est. quidquid euerfæ potest
 Superesse Troiæ, maneat: exactum fatis
 Pœnarum, & ultra est. regia ut uirgo occidat,
 Tumuloq; dono detur, & cineres riget,
 Et facinus atrox cædis, ut thalamos uocem,
 Non patiar. in me culpa cunctorum redit:
Qui non uetat peccare, cum poffit, iubet.

PYR. Nullum ne Achilli præmium manes ferent?

AGA. Ferent: & illum laudibus cuncti canent,
 Magnumq; terræ nomen ignotæ audient.
 Quod fi leuatur sanguine infuso cinis,
 Opima Phrygiæ colla cædantur gregis,
 Fluatq; nulli flebilis matri cruor.

Quis ifte mos est? quando in inferis homo est
 Impenfus homini? detrahe inuidiam tuo
 Odiumq; patri, quem coli pœna iubes.

PYR. O tumide, rerum dum fecundarum ftatus
 Extollit animos: timide, cum increpuit metus,
 Regum Tyranne: iam ne flammatum geris
 fubito. Amore folito pectus, ac Veneris nouæ?
 Solus ne toties fpolia de nobis feres?
 Hac dextra Achilli uictimam reddam fuam:

Quam si negas, retinesq; maiorem dabo,
 Dignamq; quam det Pyrrhus: & nimum diu
 A cæde nostra regia cessat manus:

Paremq; poscit Priamus. A G A. Haud equidem nego *Hironia*
 Hoc esse Pyrrhi maximum in bello decus,
 Sæuo peremptus ense quod Priamus iacet
 Supplex paternus. P Y R. Supplices nostri patris,
 Hostesq; eosdem nouimus: Priamus tamen
 Præsens rogauit, tu graui pauidus metu
 Nec ad rogandum fortis, Aiaci preces,
 Ithacoq; mandas, clusus atq; hostem tremens.

A G A. At non timebat tunc tuus, fateor, parens,
 Interq; cædes Græciæ, atq; iustas rates
 Segnis iacebat, belli & armorum immemor,
 Leui canoram uerberans plectro chelin.

P Y R. Tunc magnus Hector arma contemnens tua
 Cantus Achillis timuit, & tanto in metu
 Naualibus pax alta Thessalicis fuit.

A G A. Nempe iisdem in istis Thessalis naualibus
 Pax alta rursus Hectoris patri fuit.

P Y R. Est regis alti spiritum regi dare.

A G A. Cur dextra regi spiritum eripuit tua?

P Y R. Mortem misericors sæpe pro uita dabit.

A G A. At nunc misericors uirgines busto petis.

P Y R. Iam ne immolari uirgines credis nefas?

A G A. Præferre patriam liberis regem decet. ?

P Y R. Lex nulla capto parcat, aut poenam impedit. }

A G A. Quod non uetat lex, hoc uetat fieri pudor. }

P Y R. Quodcumq; libuit, facere uictori licet. }

AGA. Minimum decet libère, cui multum licet. }
 PYR. His ista iactas, quos decem annorum graui
Regno subactos Pyrrhus exoluit iugo?

AGA. Hos Scyros animos? PYR. Scelere quæ fratrum caret.

AGA. Inclusa fluctu. PYR. Nempe cognati maris,
Atrei, & Thyestæ nobilem noui domum.

AGA. Ex uirginis concepte furtiuo stupro,
Et ex Achille nate, sed nondum uiro.

PYR. Illo ex Achille, genere qui mundum suo
Sparsus per omnem cœlitum regnum tenet:
Thetide æquor, umbras Aeaco, cœlum Ioue.

AGA. Illo ex Achille, qui manu Paridis iacet.

PYR. Quem nec deorum comminus quisquam petijt.

AGA. Compescere equidem uerba, & audacem malo
Poteram domare: sed meus captis quoq;
Scit parcere ensis: potius interpres deum
Calchas uocetur, fâta si poscunt, dabo.
Tu qui Pelasgæ uincla soluisti rati,
Morasq; bellis, arte qui referas polum,
Cui uiscerum secreta, cui mundi fragor,
Et stella longa semitam flamma trahens
Dant signa fâti: cuius ingenti mihi
Mercede constant ora, quid iubeat deus
Effare Calcha, nosq; consilio rege.

CAL. Dant fâta Danais, quo solent, pretio uiam.
Mactanda uirgo est Thessali busto ducis,
Sed quo iugari Thessalæ cultu solent,
Ionides ue, uel Mycenæa nurus.
Pyrrhus parenti coniugem tradat suo,

Sic rite dabitur. non tamen nostras tenet
 Hæc una puppes causa: nobilior tuo
 Polyxene cruore debetur cruor,
 Quem fata quærunt: turre de summa cadat
 Priami nepos Hectoreus, & letum oppetat,
 Tum mille uelis impleat classis freta.

C H O R V S.

Choriambici Asclepiadei.

Verum est? an timidos fabula decepit,
 Umbras corporibus uiuere conditis?

Cum coniux oculis imposuit manum,
 Supremusq; dies solibus obstitit,
 Et tristes cineres urna coërcuit,
 Non prodest animam tradere funeri,
 Sed restat miseris uiuere longius?

An toti morimur? nullaq; pars manet
 Nostri, cum profugo spiritus halitu
 Immistus nebulis cessit in aëra,
 Et nudum tetigit subdita fax latus?

Quidquid sol oriens, quidquid & occidens

Novit: ceruleis Oceanus fretis

Quidquid uel ueniens, uel fugiens lauat,

Actas pegaseo corripiet gradu.

Quo bisseña uolant sydera turbine,

Quo cursu properat secula uoluere

Astrorum dominus, quo properat modo

Obliquis Hecate currere flexibus,

Hoc omnes petimus fata: nec amplius

Iuratos superis qui teti git lacus,

Vsq̄quam

Vsq̄am est. ut calidis fumus ab ignibus

Vanescit spatium per breue sordidus:

Vt nubes grauidas quas modò uidimus,

Arctoi Boreæ dissipat impetus:

Sic hic, quo regimur, spiritus effluet.

Post mortem nihil est, ipsaq̄ mors nihil.

Velocis spatij meta nouissima.

Spem ponant auidi, solliciti metum.

Quæris quo iaceas post obitum loco?

Quo non nata iacent.

Tempus nos auidum deuorat, & chaos.

Mors indiuidua est noxia corpori,

Nec parcens animæ. Tanara, & aspero

Regnum sub domino, limen & obsidens

Custos non facili Cerberus ostio,

Rumores uacui, uerbaq̄; inania,

Et par sollicito fabula somnio.

ACTVS TERTIVS.

ANDROMACHA. SENEX.

VLYSSES.

Trimetri Iambici.

Quid mœsta Phrygiæ turba laceratis comas?

Miserumq̄; tunsæ pectus, effuso genas

Fletu rigatis? leuia perpeßæ sumus,

Si flenda patimur. Ilium uobis modò,

Mihi cecidit olim, cum ferus curru incito

Mea membra raperet, & graui generet sono

Peliacus axis pondere Hectoreo tremens.

Tunc

Tunc obruta, atq; euerſa Troia concidit.
 Torpens malis, rigensq; ſine ſenſu ſeror.
 Iam erepta Danaïs coniugem ſequerer meum,
 Niſi hic teneret: hic meos animos domat,
 Mori q; prohibet: cogit hic aliquid deos
 Adhuc rogare: tempus ærumnæ addidit.
 Hic mihi malorum maximum fructum abſtulit,
 Nihil timere, proſperis rebus locus
 Ereptus omnis, dira, quæ ueniant, habent.
Miſerrimum eſt timere, cum ſperes nihil.

SEN. Quis te repens commouit afflictam metus?

AND. Exoritur aliquid maius ex * magno malum.

* malo.

Nondum ruentis Ilij fatum ſtetit.

SEN. Ecquas reperiet, ut uelit, clades deus?

AND. Stygij profundi clauſtra, & obſcuro ſpecus

Laxantur: & ne deſit euerſis metus,

Hoſtes ab imo conditi tumulto exeunt.

Solis ne retro peruium eſt Danaïs iter?

Certè æqua mors eſt. turbat, atq; agit Phrygas

Communis iſte terror: hic propriè meum

Exterret animum noctis horrendæ ſopor.

SEN. Quæ uifa portent, effer in medium, metus.

AND. Partes ſerè nox alma tranſierat duas,

Clarumq; ſeptem uerterant ſtellæ iugum,

Ignota tandem uenit afflictæ quies,

Breuisq; ſeſis ſomnus obrepsit genis:

(Si ſomnus ille eſt mentis attonitæ ſtupor)

Cum ſubitò noſtros Hector ante oculos ſtetit,

Non qualis ultro bella in Argiuos ſrens

Græciæ

Graias petebat facibus Idæis rates.

Nec cæde uasta qualis in Danaos furens

Vera ex Achille spolia simulato tulit.

Non ille uultus flammæum incendens iubar,

Sed fessus, ac deiectus, & fletu grauis,

Similisq; nostro, squalida obtectus coma:

Iuuat tamen uidisse: tum quassans caput,

Depelle somnos, inquit, & natum eripe

O fida coniux: lateat: hæc una est salus.

Omitte fletus, Troia quòd cecidit gemis?

Vtinam iaceret tota: festina, amoue

Quocunq; nostræ paruulam stirpem domus.

Mihi gelidus horror, ac tremor somnum excutit,

Oculosq; nunc huc pauida, nunc illuc ferens,

Oblita nati misera quæsiui Hectorem.

Fallax per ipsos umbra complexus abit.

O nate magni certa progenies patris, +

Spes una Phrygibus, unica afflictæ domus,

Veterisq; soboles sanguinis nimium inclyti,

Nimiumq; patri similis: hos uultus meus

Habebat Hector, talis incessu fuit,

Habituq; talis, sic tulit fortes manus,

Sic celsus humeris, fronte sic torua minax,

Ceruice fusam dissipans lata comam.

O nate serò Phrygibus, at matri citò,

Erit ne tempus illud, ac felix dies,

*mali. Quo Troici defensor, & uindex *soli,

Rècidua ponas Pergama, & sparsos fuga

Ciues reducas: nomen, & patriæ suum,

Phrygi

Phrygibusq; reddas: sed mei fati immemor
 Tam magna timeo uota, quod captis sat est,
 Viuamus. heu me, quis locus fidus meo
 Erit timori? quã ue te sede occulam?
 Arx illa pollens opibus, & muris deũm,
 Gentes per omnes clara, & inuidiã capax,
 Nunc puluis altus, strata sunt flamma omnia,
 Superestq; uasta ex urbe ne tantum quidem,
 Quo lateat infans. quem locum fraudi legam?
 Est tumulus ingens coniugi charo sacer:
 Verendus hosti, mole quem immensa parens,
 Opibusq; magnis struxit in luctos suos
 Rex non auarus, optime credam patri.
 Sudor per artus frigidus totos cadit,
 Omen tremisco misera feralis loci.

SEN. Hęc causa multos una ab interitu arcuit,
 Credi perisse: uix spei quidquam est super.

Graue pondus illum, magna nobilitas premit.

AND. Ne prodat aliquis. SEN. Amoue testes doli.

AND. Si quæret hostis? SEN. Vrbe in euerfa perijt.

AND. Quid proderit latuisse redituro in manus?

SEN. Victor feroces impetus primos habet.

AND. Quid quod latere sine metu magno nequit?

SEN. Miser occupet præsidia, securus legat.

AND. Quis te locus, quæ regio seducta, inuia

Tutò reponet? quis fretet trepidis opem?

Quis proteget? qui semper, etiam nunc tuos

Hector tuere, coniugis furtum pie

Serua, & fideli cinere uicturum excipe.

Succede tumulo nate: quid retro fugis?
 Turpesq; latebras spernis? agnosco indolem,
 Pudet timere. spiritus magnos fuge,
 Animosq; ueteres: sume, quos casus dedit.
 En intuere, turba quæ simus super:
 Tumulus, puer, captiua: cedendum est malis.

Sanctas parentis conditi sedes, age
 Aude subire: fata si miseros iuuant,
 Habes salutem: fata si uitam negant,
 Habes sepulchrum. SEN. Claustra commissum tegunt,
 Quem ne tuus producat in medium timor,
 Procul hinc recede, teq; diuersam amoue.

AND. Leuius solet timere, qui propius timet.

Sed, si placet, referamus hinc aliò pedem.

SEN. Cohibe parumper ora, questusq; opprime:
 Gressus nefandos dux Cephalenum admouet.

AND. Dehisce tellus, tuq; coniux ultimo
 Specu reuulsam scinde tellurem Stygis,
 Sinu profundo conde depositum meum.
 Adest Vlysses, & quidem dubio gradu,

*uertit. Vultuq; *nectit pectore astus callidos.

VLY. Duræ minister sortis hoc primum peto,
 Vt ore quamuis uerba dicantur meo,
 Non esse credas nostra: Graiorum omnium,
 Procerumq; uox est, petere quos seras domos
 Hectorea soboles prohibet: hanc fata expetunt.
 Sollicita Danaos pacis incertæ fides
 Semper tenebit: semper à tergo timor
 Respicere coget: arma nec poni sinet,

Dum

Dum Phrygibus animos natus euersis dabit
Andromacha. AND. Vester augur hoc Calchas canit?

VLY. Et si taceret augur hæc Calchas, tamen
Dicebat Hector, cuius & stirpem horreo,
Generosa in ortus semina exurgunt suos.

Sic ille magni paruus armenti comes,
Primisq; nondum cornibus findens cutem,
Ceruice subito celsus, & fronte arduus,
Gregem paternum ducit, ac pecori imperat.
Quæ tenera caso uirga de trunco stetit,
Par ipsa matri tempore exiguo subit,
Umbrasq; terris reddit: & cœlo nemus.
Sic male relictus igne de magno cinis
Vires resumit. est quidem iniustus dolor

Rerum æstimator: si tamen tecum exigas,
Veniam dabis, quòd bella post annos decem,
Totidemq; menses iam senex miles timet:
Aliasq; clades rursus, ac nunquam bene
Troiam iacentem. magna res Danaos mouet
Futurus Hector: libera nos hoc metu.
Hæc una naues causa deductas tenet,
Hic classis hæret. ne ue crudelem putes
Quòd sorte iussus Hectoris natum petam,
Petissem Orestem: patere quod uictor tulit.

AND. Vtinam quidem esses nate materna in manu,
Nossemq; quis te casus ereptum mihi
Teneret, aut quæ regio: non hostilibus
Confossa telis pectus, aut uinclis manus
Secantibus præstricta, non acri latus

Vtrunq; flamma cincta, maternam fidem
 Vnquam exuissem. nate quis te nunc locus,
 Fortuna quæ possedit? errore auio
 Vagus arua lustras, uastus an patriæ uapor
 Corripuit artus? saeuus an uictor tuo
 Lusit cruore? nunquid immanis fera
 Morsu peremptus pascis Ideas aues?

VLY. Simulata remoue uerba, non facile est tibi
Decipere Vlysssem, uicimus matrum dolos,
Etiam dearum: cassa consilia amoue.

Vbi natus est? AND. Vbi Hector? ubi cuncti Phryges?
 Vbi Priamus? unum quæris, ego quero omnia.

VLY. Coacta dices, sponte quod fari abnuis.

AND. Tuta est, perire quæ potest, debet, cupit.

VLY. Magnifica uerba mors propè admota excutit.

AND. Si uis Vlysse cogere Andromacham metu,
 Vitam minare, nam mori uotum est mihi.

VLY. Verberibus, igne, morte, cruciatu, eloqui
 Quodcunq; celas, adiget inuitam dolor,
 Et pectore imo condita arcana eruet:
Necessitas plus posse, quàm pietas, solet.

AND. Propone flammas, uulnera, & diras mali
 Doloris artes, & famem, & seuam sitim,
 Variasq; pestes undiq; & ferrum inditum
 Visceribus ustis, carceris cæci lucem,
 Et quidquid audet uictor iratus tumens.

VLY. Stulta est fides, celare quod prodas statim.

Animosa nullos mater admittis metus.

Hic ipse, quo nunc contumax perstas, amor,

Consule

Consulere paruis liberis Danaos monet.
 Post arma tam longinqua, post annos decem
 Minus timerem, quos facis Calchas metus,
 Si mihi timerem: bella Telemacho paras.

AND. Immuti Vlysi gaudium, ac Danais dabo,
 Dandum est: fatere, quos premis, luctus dolor.
 Gaudete Atridæ, tuq; letifica (ut soles)
 Refert Pelasgis: Hectoris proles obit.

VLY. Et esse uerum hoc, qua probas Danais fide?

AND. Ita quod minari maximum uictor potest,
 Contingat, & me fata maturo exitu
 Faciliq; soluant, ac meo cohdant solo,
 Et patria tellus Hectorem leuiter premat,
 Vt luce cassus, inter extinctos iacet,
 Datusq; tumulo debita exanimis tulit.

VLY. Expleta fata stirpe sublata Hectoris,
 Solidamq; pacem latus ad Danaos feram.
 Quid agis Vlysse? Danaidæ credent tibi?
 Tu cui? parenti? fingit an quidquam parens?
 Nec abominandæ mortis auspiciam pauet?
 Auspicia metuunt qui nihil maius timent?
 Fidem alligauit iureiurando suam.
 Si peierat, timere quid grauius potest?
 Nunc aduoca astus anime, nunc fraudes, dolos,
 Et totum Vlysssem: ueritas nunquam latet.
 Scrutare matrem: mœret, illachrymat, genuit,
 Et huc, & illuc anxios gressus refert,
 Missasq; uoces aure sollicita excipit.
 Magis hæc timet, quàm mœret: ingenio est opus.

Alios parentes alloqui in luctu decet:
 Tibi gratulandum est, misera quòd nato cares,
 Quem mors manebat sœua præcipitem datum
 E turre, lapsis sola quæ muris manet.

AND. Reliquit animus membra, quatiuntur, labant,
Torpetq; uinctus frigido sanguis gelu.

VLY. En tremuit, hæc hæc parte quærenda est mihi,
 Matrem timor detexit: iterabo metum.
 Ite ite celeres, fraude materna abditum
 Hostem Pelasgi nominis, pestem ultimam,
 Vbicunq; latitat, erutam in medium date.
 Bene est, tenetur: perge, festina, attrahe.
 Quid respicis? trepidasq; iam certè perit.

AND. Utinam timerem, solitus ex longo est metus.
 Dedit scit animus serò quod didicit diu.

VLY. Lustrale quoniam debitum muris puer
 Sacrum antecessit, nec potest uatem sequi
 Meliore fato raptus: hoc Calchas ait
 Modo piari posse redivas rates,
 Si placet undas Hectoris sparsi cinis,
 Ac tumulus imo totus æquetur solo.
 Nunc ille quoniam debitam effugit necem,
 Erit admouenda sedibus sacris manus.

AND. Quid agimus? animum distrahit geminus timor:
 Hinc natus, illinc coniugis chari cinis.
 Pars utra uincit? testor immites deos,
 Deosq; ueros: coniugis manes mei.
 Non aliud Hector in meo nato mihi
 Placere quàm te, uiuat ut possit tuos

Referre uultus. prorutus tumulo cinis
 Mergetur? ossa fluctibus spargi sinam
 Dissiecta uastus? potius hic mortem oppetat.
 Poteris nefandæ deditum mater neci
 Videre? pateris celsa per fastigia
 Missum rotari? potero, perpetiar, seram,
 Dum non meus post fata uictoris manu
 Iactetur Hector. hic suam poenam potest
 Sentire, at illum fata iam in tuto locant.
 Quid fluctuaris? statue, quem poenæ extrahas.
 Ingrata dubitas? Hector est illinc tuus.
 Erras, utrinq; est Hector: hic sensu potens
 Forsan futurus ultor extincti patris.
 Vtriq; parci non potest, quidnam facis?
 Serua è duobus anime, quem Danaï timent.

V L Y. Responſa peragam, funditus buſta eruam.

A N D. Quæ uendidistis? V L Y. Pergam, & è summo aggere

Trabam ſepulchra. A N D. Cœlitum appello fidem,

Fidemq; Achilles, Pyrrhe genitoris tui

Munus tuere. V L Y. Tumulus hic campo ſtatim

Toto iacebit. A N D. Fuerat hoc prorsus nefas

Danaïs inauſum, templâ uiolaſtis, deos

Etiã fauentes, buſta tranſierat furor.

Reſiſtam: inermes offeram armatis manus:

{ Dabit ira uires. qualis Argolicas ferox
 Turmas Amazon ſtrauit: aut qualis deo
 Percuſſa Menas, Entheo ſyluas gradu
 Armata thyrſo terret, atq; expers ſui
 Vulnus dedit, nec ſenſit: in medios ruam, }

Tumuloq; cineris socia defenso cadam.

V L Y. Cessatis? & uos flebilis clamor mouet?

Furorq; cassus fœminæ? iussa ocyus

Peragite. A N D. Me me sternite hîc ferro prius.

Reuelle Auernum, rumpe fâtorum moras,

Molire terras Hector, ut Vlysssem domes:

Vel umbra satis es. arma concussit manu,

Iaculatur ignes. cernitis Danaï Hectorem?

An sola uideo? V L Y. Eruite cuncta funatus.

A N D. Quid agis? ruina mater, & natum, & uirum

Prosternis una: forsitan Danaos prece

Placare poteris, conditum elidet statim

Immane busti pondus: intereat miser,

Vbicunq; potius, ne pater natum obruat,

Prematq; patrem natus. ad genua accido

Supplex Vlysse, quamq; nullius pedes

Nouere dextram, pedibus admoueo tuis:

Miserere matris, & preces placidus pias

Patiensq; recipe: quoq; te celsum altius

Superi leuarunt, mitius lapsos preme.

Misero datur, quodcunq; fortunæ datur.

Sic te reuisat coniugis sanctæ torus,

Annosq;, dum te recipit, extendat suos

Laërta, sic te iuuenis excipiat tuus,

Et uota uincens uestra felici indole,

Aetate auum transcendat, ingenio patrem.

Miserere matris: unicum afflictæ mihi

Solamen hîc est, V L Y. Exhibe natum, & roga.

ANDROMACHA.

Anapæstici.

HVC è latebris procede tuis
Flebile matris furtum misera.

Hic puer, hic est terror Vlysse
Mille carinis. submitte manus,
Dominiq; pedes supplice dextra
Stratus adora: nec turpe puta

Quidquid miseros fortuna iubet:

Pone ex animo reges atavos,

Magni q; senis iura per omnes

Inclyta terras: excidat Hector.

Gere captiuum, posito q; genu,

Si tua nondum uulnera sentis,

Matris fletus imitare tuæ.

Vidit pueri regis lachrymas

Et Troia prior, paruus q; minas

Trucis Alcideæ flexit Priamus.

Ille ille ferox, cuius uastis

Viribus omnes cessere fera.

Qui perfracto limine Ditis,

Cæcum retro patefcit iter.

Hostis parui uictus lachrymis,

Suscipe, dixit, rector habenas,

Patrio q; sede celsus solio,

Sed sceptrâ fide meliore tene.

Hoc fuit illo uictore capi.

Discite mites Herculis iras.

An sola placent Herculis arma?

*funera.

Iacet ante pedes non minor illo
 Supplice supplex, uitamq; petit.
 Regnum Troiæ, quocunq; uolet,
 Fortuna ferat.

VLYSSES. ANDROMACHA.

ASTYANAX.

Trimetri Iambici.

M Atris quidem me mœror attonitæ mouet,
 Magis Pelasgæ me tamen matres mouent,
 Quarum iste magnos crescit in luctus puer.

AND. An has ruinas urbis in cinerem datas
 Hic excitabit hæc manus Troiam erigent?
 Nullas habet spes Troia, si tales habet.
 Non sic iacemus Troës, ut cuiquam metus
 Possimus esse. spiritus genitor facit?
 Sed nempe tractus ipse post Troiam pater
 Posuisset animos, magna quos frangunt mala.
 Si pœna petitur, quæ peti grauior potest?
 Famulare collo nobili subeat iugum:
 Seruire liceat. aliquis hoc regi negat?

VLY. Non hoc Vlysses, sed negat Calchas tibi.

AND. O machinator fraudis, o scelerum artifex,
 Virtute cuius bellica nemo occidit,
 Dolis, & astu maleficæ mentis iacent
 Etiam Pelasgi, uatem, & insontes deos
 Prætendis? hoc est pectoris facinus tui
 Nocturne miles, fortis in pueri necem.
 Iam solus audes aliquid, & claro die.

VLY. Virtus Vlyssis nota Danaïs est satis,

Nimisq;

Nimisq; Phrygibus: non uacat uanis diem
Conterere uerbis, anchoras clasis legit.

AND. Breuem moram largire, dum officium parens.
Nato supremum reddo, & amplexu ultimo
Auidos dolores satio. V L Y. Misereri tui
Vtinam liceret: quod tamen solum licet,
Tempus, moramq; dabimus arbitrio tuo.
Implere lachrymus: fletus ærumnas leuat.

AND. O dulce pignus, ô decus lapsæ domus,
Summumq; Troiæ funus, ô Danaûm timor,
Genitricis ô spes uana, cui demens ego
Laudes parentis bellicas, annos aui
Medios precabar: uota desituit deus
Iliaca. non tu sceptrâ regali potens
Gestabis aula, iura nec populis dabis,
Victasq; gentes sub tuum mittes iugum,
Non Graia cædes terga, non Pyrrhum trahes,
Non arma tenera parua tractabis manu,
Sparsusq; passim saltibus latîs feras
Audax sequêris, nec stato lustrî die
Solenne refrens Troici lustrî sacrum.
Puer citatas nobilis turmas ages.
Non inter aras mobili uelox pede,
Reuocante flexo concitos cornu modos,
Barbarica prisco templa saltatu coles.
O morte dira tristius leti genus:
Flebilius aliquid Hæctoris magni nece
Muri uidebunt. V L Y. Rumpe iam fletus parens,
Magnus sibi ipse non facit finem dolor.

Lachry

AND. Lachrymis Vlyſſe parua, quam petimus, moraeſt.
 Concede paruos, ut mea condam manu
 Viuentis oculos. occidis paruus quidem,
 Sed iam timendus: Troia te expectat tua.
 I, uade liber, liberos Troas uide.

AST. Miſerere mater. AND. Quid meos retines ſinus?
 Manusq; matris? caſſa praesidia occupas?
 Fremitu leonis qualis audito tener
 Timidum iuuenus applicat matri latus,
 At ille ſeuus matre ſummota leo,
 Praedam minorem morſibus uastiſtis premens
 Frangit, uehitq; talis eſt noſtro ſinu
 Te rapiet hoſtus: oſcula, & fletus puer
 Lacerosq; crines excipe, & plenus mei
 Occurre patri: pauca maternae tamen
 Perfer querelae uerba: ſi manes habent
 Curas priores, nec perit flammis amor:
 Seruire Graio pateris Andromachen iugo
 Crudelis Hector: lentus, & ſegnis iaces?
 Redijt Achilles. ſume nunc iterum comas,
 Et ſume lachrymas, quidquid eſt miſero uiri
 Funere relictum eſt: ſume quae reddas tuo
 Oſcula parenti, matris hanc ſolatio
 Relinque ueſtem, tumulus hanc tetigit meus,
 Manesq; chari: quidquid hic cineris latet,
 Scrutabor ore. VLY. Nullus eſt flendi modus,
 Abripite propere claſſis Argolicae moram.

C H O R V S,

Sapphici.

Que

Quæ uocat sedes habitanda captas?
Thessali montes, & opaca Tempe?

An uiros tellus dare militares

Aptior Pthie? meliorq; foetu

Fortis armenti lapidosa *Trachin?

*Tracc.

An maris uasti domitrix Hiolchos?

Urbibus centum spatiosa Crete?

Parua Gortyne? sterilisq; Trice?

An frequens *ruscis leuibus Methone,

*riuis.

Quæ sub Oethæis latebrosa syluis

Misit infestos Troiæ ruinis

Non semel arcus?

Olenos tectis habitata raris?

Virginis Pleuros inimica diuæ?

An maris lati sinuosa Trœzen?

Pelion regnum Protei superbum

Tertius cœlo gradus? Hic recumbens

Montis exesi spatiosus antro

Iam trucis Chiron pueri magister,

Tinnulas plectro feriente chordas,

Tunc quoq; ingentes acuebat iras

Bella canendo.

An ferax *rari lapidis Carystos?

*uarij.

An premens littus maris inquieti

Semper Euripo properante Chalcis?

Quolibet uento faciles *Echidnæ?

*Echinæ.

An carens nunquam Gonoëssa uento?

Quæq; formidant Borean Enispæ?

Attica pendens Peparethos ora?

An

An sacris gaudens tacitis Eleusis?
 Nunquid Aiakis Salamina ueri?
 An fera notam Calydonæ seuæ?
 Quas ue perfundit subiturus æquor,
 Segnibus terras Titaresos undis?
 Bessan, & Scarphen? Pilon an senilem?
 Pharin? an Pisam Iouis, & coronis
 Elida claram?

Quolibet tristis miseræ procella
 Mittat, & donet cuicunq; terræ:
 Dum luem tantam Troiæ atq; Achiuis
 Quæ tulit Sparte, procul absit, absit
 Argos, & seui Pelopis Mycenæ,
 Neritos parua breuior Zacyntho,
 Et nocens saxis Ithace dolosis.
 Quod manet fatum, dominusq; quis te
 Aut quibus terris Hecube uidendam
 Ducet: in cuius moriere regno?

A C T V S Q V A R T V S.

HELENA. ANDROMACHA.

HECVBA.

Trimetri Iambici.

Quæ Vicunq; hymen funestus, ille tabilis,
 Lamenta, cædes, sanguinem, gemitus habens
 Est auspice Helena dignus: euersis quoq;
 Nocere cogor Phrygibus: ego Pyrrhi toros,
 Narrare falsos iubeor, ego cultus dare
 Habitusq; Graios: arte capitur mea,

Meaq;

Meaꝑ; fraude concidet Paridis soror:
 Fraudetur, ipsi leuius hoc equidem reor:
 Optanda mors est, sine metu mortis mori.
 Quid iussa cessas agere? ad autorem redit
Sceleris coacti culpa: Dardaniæ domus
 Generosa uirgo, melior afflictos deus
 Respicere cœpit, teꝑ; felici parat
 Dotare thalamo: tale coniugium tibi
 Non ipsa sospes Troia, non Priamus daret.
 Nam te Pelasgæ maximum gentis decus
 Ad sancta lecti iura legitimi petit:
 Cui regna campi lata Thessalici iacent.
 Te magna Tethys, teꝑ; tot pelagi deæ,
 Placidumꝑ; numen æquoris tumidi Thetis
 Suam uocabunt: te datam Pyrrho socer
 Peleus nurum uocabit, & Nereus nurum.
 Depone cultus squalidos, festos cape.
 Dedisce captam, deprime horrentes comas,
 Crinemꝑ; docta* patere distingui manu.
 Hic forsitan te casus excelfo magis
 Solio reponet: profuit multis capi.

AND. Hoc deerat unum Phrygibus euersis malum,
 Gaudere, flagrant strata passim Pergama.
 O' coniugale tempus: an quisquam audeat
 Negare? quisquam dubius ad thalamos eat,
 Quos Helena suadet? pestis, exitium, lues
 Vtriusꝑ; populi, cernis hos tumulos ducum?
 Et nuda totis ossa quæ passim iacent
 Inhumata campis? Hæc Hymem sparsit tuus.

* parent d
 stinguere.

Tibi

*tibi. Tibi fluxit Asia, *fluxit Europæ cruor,
 Cum dimicantes læta prospiceres uiros
 Incerta uoti. perge, thalamos appara.
 Tædis quid opus est? quid uel solenni face?
 Quid igne? thalamis Troia præluceat nouis:
 Celebrate Pyrrhi Troades connubia,
 Celebrate: digni planctus, & gemitus sonent.

HEL. Ratione quamuis careat, & flecti neget
 Magnus dolor, sociosq; nonnunquam sui
 Mœroris ipsos oderit: causam tamen
 Possum tueri iudice infesto meam,
 Grauiora passa. luget Andromacha Hectorem,
 Et Hecuba Priamum, solus occultè Paris
 Lugendus Helenæ est. durum, & inuisum, & graue est
Seruitia ferre: patior hoc olim iugum
Annis decem captiua: prostratum Ilium est,
Versi penates, perdere est patriam graue,
Grauius timere: uos leuat tanti mali
 Comitatus, in me uictus, & uictor furit.
 Quam quisq; famulam traheret, incerto diu
 Casu pependit: me meus traxit statim
 Sine sorte dominus. causa bellorum fui
 Tantæq; Teucris cladis, hoc uerum puta,
 Spartana puppis uestra si secuit freta:
 Sin rapta Phrygijs præda remigibus fui,
 Deditq; donum iudici uictrix idea,
 Ignosce Paridi: iudicem iratum puta
 Habitura causa est, ista Menelaum manent
 Arbitria. hanc nunc luctibus paulum tuis

*Andromacha omīsis flecte: uix lachrymas queo
 Retinere. AN. Quantū est Helena, quod lachrymat, malū?
 Cur lachrymat autem? fare quos Ithacus dolos,
 Quæ scelera nectat? utrum ab Idæis iugis
 Iactanda uirgo est, arcis an celsæ edito
 Mittenda saxo? num per has uastum in mare
 Voluenda rupes, latere quas scisso leuat
 Altum uadosos Sigæon spectans sinus?
 Dic: fare quidquid subdolo uultu tegis.
 Leuiora mala sunt cuncta, quàm Priami gener
 Hecubæq; Pyrrhus. fare quam pœnam pares:
 Exprome, & unum hoc deme nostris cladibus,
 Falli: paratas pēpeti mortem uides.*

*HEL. Vtinam iuberet me quoq; interpretēs deūm
 Abrumpere ense lucis inuisæ moras,
 Vel Achillis ante busta furibunda manu
 Occidere Pyrrhi, fata comitantem tua
 Polyxena miseranda, quam tradi sibi,
 Cineremq; Achilles ante mactari suum,
 Campō maritus ut sit Elysio iubet.*

AND. Vide ut animus ingens lætus audierit necem,
 Cultus decoros regiæ uestis petit,
 Et admoueri crinibus patitur manum:
 Mortem putabat illud, hoc thalamos putat.
 At misera luctu mater audito stupet,
 Labefacta mens succubuit: assurge, alleua
 Animum, & cadentem misera firma spiritum.
 Quàm tenuis anima uinclo pendet leui.
 Minimum est, quod Hecubam facere felicem potest.*

*lugens.

Vtrunq; flamma cincta, maternam fidem
 Vnquam exuissim. nate quis te nunc locus,
 Fortuna quæ possedit? errore auio
 Vagus arua lustras, uastus an patriæ uapor
 Corripuit artus? saeuus an uictor tuo
 Lusit cruore? nunquid immanis feræ
 Morsu peremptus pascis Ideas aues?

V L Y. Simulata remoue uerba, non facile est tibi

Decipere Vlysssem, uicimus matrum dolos,
 Etiam dearum: cassa consilia amoue.

Vbi natus est? A N D. Vbi Hector? ubi cuncti Phryges?
 Vbi Priamus? unum quæris, ego quero omnia.

V L Y. Coacta dices, sponte quod fari abnuis.

A N D. Tuta est, perire quæ potest, debet, cupit.

V L Y. Magnifica uerba mors propè admota excutit.

A N D. Si uis Vlysse cogere Andromacham metu,
 Vitam minare, nam mori uotum est mihi.

V L Y. Verberibus, igne, morte, cruciatu, eloqui
 Quodcunq; celas, adiget inuitam dolor,
 Et pectore imo condita arcana eruet:
Necessitas plus posse, quàm pietas, solet.

A N D. Propone flammam, uulnera, & diras mali
 Doloris artes, & famem, & saeuam sitim,
 Variasq; pestes undiq;, & ferrum inditum
 Visceribus ustis, carceris cæci luem,
 Et quidquid audet uictor iratus tumens.

V L Y. Stulta est fides, celare quod prodas statim.

Animosa nullos mater admittis metus.

Hic ipse, quo nunc contumax perstas, amor,

Consule

Consulere paruis liberis Danaos monet.
 Post arma tam longinqua, post annos decent
 Minus timerem, quos facis Calchas metus,
 Si mihi timerem: bella Telemacho paras.

AND. Immuti Vlysi gaudium, ac Danais dabo,
 Dandum est: fatere, quos premis, luctus dolor.
 Gaudete Atrida, tuq; letifica (ut soles)
 Refert Pelasgis: Hectoris proles obit.

VLY. Et esse uerum hoc, qua probas Danais fide?

AND. Ita quod minari maximum uictor potest,
 Contingat, & me fata maturo exitu
 Faciliq; soluant, ac meo condant solo,
 Et patria tellus Hectorem leuiter premat,
 Ut luce casus, inter extinctos iacet,
 Datusq; tumulo debita exanimis tulit.

VLY. Expleta fata stirpe sublata Hectoris,
 Solidamq; pacem letus ad Danaos feram.
 Quid agis Vlyse? Danaidæ credent tibi?
 Tu cui? parenti? fingit an quidquam parens?
 Nec abominandæ mortis auspiciam pauet?
 Auspicia metuunt qui nihil maius timent?
 Fidem alligauit iureiurando suam.
 Si peierat, timere quid grauius potest?
 Nunc aduoca astus anime, nunc fraudes, dolos,
 Et totum Vlysscm: ucrias nunquam latet.
 Scrutare matrem: moeret, illachrymat, gemit,
 Et huc, & illuc anxios gressus refert,
 Missasq; uoces aure sollicita excipit.
 Magis hæc timet, quàm moeret: ingenio est opus.

Alios parentes alloqui in luctu decet:
 Tibi gratulandum est, misera quòd nato cares,
 Quem mors manebat seua precipitem datum
 E' turre, lapsis sola quæ muris manet.

AND. Reliquit animus membra, quatiuntur, labant,
Torpetq; uinctus frigido sanguis gelu.

VLY. En tremuit, hæc hæc parte quaerenda est mihi,
 Matrem timor detexit: iterabo metum.

Ite ite celeres, fraude materna abditum
 Hostem Pelasgi nominis, pestem ultimam,
 Vbicunq; latitat, erutam in medium date.
 Bene est, tenetur: perge, festina, attrahe.
 Quid respicis? trepidasq; iam certè perit.

AND. Utinam timerem, solitus ex longo est metus.
Dediscit animus serò quod didicit diu.

VLY. Lustrale quoniam debitum muris puer
 Sacrum antecessit, nec potest uatem sequi
 Meliore fato raptus: hoc Calchas ait
 Modo piari posse redituras rates,
 Si placet undas Hectoris sparsi cinis,
 Ac tumulus imo totus æquetur solo.
 Nunc ille quoniam debitam effugit necem,
 Erit admouenda sedibus sacris manus.

AND. Quid agimus? animum distrahit geminus timor:
 Hinc natus, illinc coniugis chari cinis.
 Pars utra uincit? testor immites deos,
 Deosq; ueros: coniugis manes mei.
 Non aliud Hector in meo nato mihi
 Placere quàm te, uiuat ut possit tuos

Refirre

Referre uultus. prorutus tumulo cinis
 Mergetur? ossa fluctibus spargi sinam
 Disiecta uastus? potius hic mortem oppetat.
 Poteris nefandæ deditum mater neci
 Videre? pateris celsa per fastigia
 Mißum rotari? potero, perpetiar, seram,
 Dum non meus post fata uictoris manu
 Iactetur Hector. hic suam pœnam potest
 Sentire, at illum fata iam in tuto locant.
 Quid fluctuaris? statue, quem pœnæ extrahas.
 Ingrata dubitas? Hector est illinc tuus.
 Erras, utrinq; est Hector: hic sensu potens
 Forsan futurus ultor extincti patris.
 Vtriq; parci non potest, quidnam facis?
 Serua è duobus anime, quem Danaï timent.

V L Y. Responfa peragam, funditus busta eruam.

A N D. Quæ uendidistis? V L Y. Pergam, & è summo aggere
 Traham sepulchra. A N D. Cœlitum appello fidem,
 Fidemq; Achilles, Pyrrhe genitoris tui
 Munus tuere. V L Y. Tumulus hic campo statim
 Toto iacebit. A N D. Fuerat hoc prorsus nefas
 Danaï inausum, templâ uiolastis, deos
 Etiam fauentes, busta transierat furor.
 Resistam: inermes offeram armatis manus:
 { Dabit ira uires. qualis Argolicas ferox
 Turmas Amazon strauit: aut qualis deo
 Percussa Mænas, Entheo syluas gradu
 Armata thyrso terret, atq; expers sui
 Vulnus dedit, nec sensit: in medios ruam, }

Tumuloq; cineris socia defenso cadam.

VLY. Cessatis? & uos flebilis clamor mouet?

Furorq; cassus fœminæ? iussa ocyus

Peragite. AND. Me me sternite hic ferro prius.

Reuelle Auernum, rumpe fatorum moras,

Molire terras Hector, ut Vlysses domes:

Vel umbra satis es. arma concussit manu,

Iaculatur ignes. cernitis Danai Hectorem?

An sola uideo? VLY. Eruite cuncta funditus.

AND. Quid agis? ruina mater, & natum, & uirum

Prosternis una: forsitan Danaos prece

Placare poteris, conditum elidet statim

Immane busti pondus: intereat miser,

Vbicunq; potius, ne pater natum obruat,

Prematq; patrem natus. ad genua accido

Supplex Vlysse, quamq; nullius pedes

Nouere dextram, pedibus admoueo tuis:

Miserere matris, & preces placidus pias

Patiensq; recipe: quoq; te celsum altius

Superi leuarunt, mitius lapsos preme.

Misero datur, quodcunq; fortunæ datur.

Sic te reuifcat coniugis sanctæ torus,

Annosq;, dum te recipit, extendat suos

Laërta, sic te iuuenis excipiat tuus,

Et uota uincens uestra felici indole,

Actate auum transcendat, ingenio patrem.

Miserere matris: unicum afflictæ mihi

Solamen hic est, VLY. Exhibe natum, & roga.

A N D R O M A C H A.

Anapæstici.

HVC è latebris procede tuis
 Flebile matris furtum misera.
 Hic puer, hic est terror Vlysse
 Mille carinis. submitte manus,
 Dominiq; pedes supplice dextra
 Stratus adora: nec turpe puta
 Quidquid miseros fortuna iubet:
 Pone ex animo reges atavos,
 Magniq; senis iura per omnes
 Incluta terras: excidat Hector.
 Gere captiuum, positoq; genu,
 Si tua nondum uulnera sentis,
 Matris fletus imitare tua.
 Vidit pueri regis lachrymas
 Et Troia prior, paruusq; minas
 Trucis Alcide flexit Priamus.
 Ille ille ferox, cuius uastis
 Viribus omnes cessere fera.
 Qui per fracto limine Ditis,
 Cecum retro patefecit iter.
 Hostis parui uictus lachrymis,
 Suscipe, dixit, rector habenas,
 Patrioq; sede celsus folio,
 Sed sceptrâ fide meliore tene.
 Hoc fuit illo uictore capi.
 Discite mites Herculis iras.
 An sola placent Herculis arma?

*funera.

Iacet ante pedes non minor illo
 Supplice supplex, uitamq; petit.
 Regnum Troiæ, quocunq; uolet,
 Fortuna ferat.

VLYSSES. ANDROMACHA.

ASTYANAX.

Trimetri Iambici.

Matris quidem me mæror attonitæ mouet,
 Magis Pelasgæ me tamen matres mouent,
 Quarum iste magnos crescit in luctus puer.

AND. An has ruinas urbis in cinerem datas
 Hic excitabit hæ manus Troiam erigent?
 Nullas habet spes Troia, si tales habet.
 Non sic iacemus Troës, ut cuiquam metus
 Possimus esse. spiritus genitor facit?
 Sed nempe tractus ipse post Troiam pater
 Posuisset animos, magna quos frangunt mala.
 Si pœna petitur, quæ peti grauior potest?
 Famulare collo nobili subeat iugum:
 Seruire liceat. aliquis hoc regi negat?

VLY. Non hoc Vlysses, sed negat Calchas tibi.

AND. O machinator fraudis, o scelerum artifex,
 Virtute cuius bellica nemo occidit,
 Dolis, & astu maleficæ mentis iacent
 Etiam Pelasgi, uatem, & insontes deos
 Prætendis? hoc est pectoris facinus tui
 Nocturne miles, fortis in pueri necem.
 Iam solus audes aliquid, & claro die.

VLY. Virtus Vlyssis nota Danais est satis,

Nimisq;

Nimisq; Phrygibus: non uacat uanis diem
Conterere uerbis, anchoras clasſis legit.

AND. Breuem moram largire, dum officium parens
Nato ſupremum reddo, & amplexu ultimo
Auidos dolores ſatio. V L Y. Miſereri tui
Vtinam liceret: quod tamen ſolum licet,
Tempus, moramq; dabimus arbitrio tuo.
Implere lachrymis: ſletus ærumnas leuat.

AND. O dulce pignus, ô decus lapſa domus,
Summumq; Troiæ funus, ô Danaûm timor,
Genitricis ô ſpes uana, cui demens ego
Laudes parentis bellicas, annos aui
Medios precabar: uota deſtituit deus
Iliaca. non tu ſceptra regali potens
Geſtabis aula, iura nec populis dabis,
Victasq; gentes ſub tuum mittes iugum,
Non Graia cædes terga, non Pyrrhum trahes,
Non arma tenera parua tractabis manu,
Sparsasq; paſſim ſaltibus latiſ ſeras
Audax ſequêris, nec ſtato luſtri die
Solenne reſtrens Troici luſtri ſacrum.
Puer citatas nobilis turmas ages.
Non inter aras mobili uelox pede,
Reuocante flexo concitos cornu modos,
Barbarica priſco templa ſaltatu coles.
O morte dira triſtius leti genus:
Flebilius aliquid Heſtoris magni nece
Muri uidebunt. V L Y. Rumpe iam ſletus parens,
Magnus ſibi ipſe non facit finem dolor.

Lachry

AND. Lachrymis Vlyſſe parua, quam petimus, moraeſt.
 Concede paruos, ut mea condam manu
 Viuentis oculos. occidis paruus quidem,
 Sed iam timendus: Troia te expectat tua.
 I, uade liber, liberos Troas uide.

AST. Miſerere mater. AND. Quid meos retines ſinus?
 Manusq; matris? caſſa praſidia occupas?
 Fremitu leonis qualis audito tener
 Timidum iuuenus applicat matri latus,
 At ille ſeuus matre ſummota leo,
 Praedam minorem morſibus uastiſtis premens
 Frangit, uehitq;: talis eſt noſtro ſinu
 Te rapiet hoſtis: oſcula, & fletus puer
 Lacerosq; crines excipe, & plenus mei
 Occurre patri: pauca maternae tamen
 Perfer querelae uerba: ſi manes habent
 Curas priores, nec perit flammis amor:
 Seruire Graio pateris Andromachen iugo
 Crudelis Hector: lentus, & ſegnis iaces?
 Redijt Achilles. ſume nunc iterum comas,
 Et ſume lachrymas, quidquid eſt miſero uiri
 Funere relictum eſt: ſume quae reddas tuo
 Oſcula parenti, matris hanc ſolatio
 Relinque ueſtem, tumulus hanc tetigit meus,
 Manesq; chari: quidquid hic cineris latet,
 Scrutabor ore. V L Y. Nullus eſt flendi modus,
 Abripite propere claſſis Argolicae moram.

C H O R V S.

Sapphici.

Que

QVæ uocat sedes habitanda captas?
Thessali montes, & opaca Tempe?

An uiros tellus dare militares

Aptior Pthiæ? meliorq; foctu

Fortis armenti lapidosa* Trachinæ?

*Tracc.

An maris uasti domitrix Hiolchos?

Vrbibus centum spatiosa Crete?

Parua Gortyne? sterilisq; Trice?

An frequens* ruscis leuibus Methone,

*riuis.

Quæ sub Oethæis latebrosa syluis

Misit infestos Troiæ ruinis

Non semel arcus?

Olenos tectis habitata raris?

Virginis Pleuros inimica diuæ?

An maris lati sinuosa Troæzen?

Pelion regnum Proci superbum

Tertius cælo gradus? Hic recumbens

Montis exesi spatiosus antro

Iam trucis Chiron pueri magister,

Tinnulas plectro feriente chordas,

Tunc quoq; ingentes acuebat iras

Bella canendo.

An strax* rari lapidis Carystos?

*uarij.

An premens littus maris inquieti

Semper Euripo properante Chalcis?

Quolibet uento faciles* Echidnæ?

*Echinæ.

An carens nunquam Gonoëssa uento?

Quæq; formidant Borean Enispæ?

Attica pendens Peparethos ora?

An

An sacris gaudens tacitis Eleusis?
 Nunquid Aiacis Salamina ueri?
 An fera notam Calydonæ seuæ?
 Quas uel perfundit subiturus æquor,
 Segnibus terras Titaresos undis?
 Bessan, & Scarphen? Pilon an senilem?
 Pharin? an Pisam Iouis, & coronis
 Elida claram?
 Quolibet tristis miseræ procella
 Mittat, & donet cuicumq; terræ:
 Dum luem tantam Troiæ atq; Achiuus
 Quæ tulit Sparte, procul absit, absit
 Argos, & seui Pelopis Mycenæ,
 Neritos parua breuior Zacyntho,
 Et nocens saxi Ithacæ dolosis.
 Quod manet fatum, dominusq; quis te
 Aut quibus terris Hecubæ uidendam
 Ducet? in cuius moriere regno?

A C T V S Q V A R T V S.

HELENA. ANDROMACHA.

HECVBA.

Trimetri Iambici.

Q Vicumq; hymen funestus, illætabilis,
 Lamenta, cædes, sanguinem, gemitus habens
 Est auspice Helena dignus: euer sis quoq;
 Nocere cogor Phrygibus: ego Pyrrhi toros,
 Narrare falsos iubeor, ego cultus, dare
 Habitusq; Graios: arte capitur mea,

Meaq;

Meaq; fraude concidet Paridis soror:
 Fraudetur, ipsi leuius hoc equidem reor:
 Optanda mors est, sine metu mortis mori.
 Quid iussa cessas agere? ad autorem redit
Sceleris coacti culpa. Dardaniae domus
 Generosa uirgo, melior afflictos deus
 Respicere coepit, teq; felici parat
 Dotare thalamo: tale coniugium tibi
 Non ipsa sospes Troia, non Priamus daret.
 Nam te Pelasgae maximum gentis decus
 Ad sancta lecti iura legitimi petit:
 Cui regna campi lata Thessalici iacent.
 Te magna Tethys, teq; tot pelagi dea,
 Placidumq; numen equoris tumidi Thetis
 Suam uocabunt: te datam Pyrrho socer
 Peleus nurum uocabit, & Nereus nurum.
 Depone cultus squalidos, festos cape.
 Dedisce captam, deprime horrentes comas,
 Crinemq; docta* patere distinguere manu.
 Hic forsitan te casus excelso magis
 Solio reponet: profuit multis capi.

* patere di-
stinguere.

AND. Hoc deerat unum Phrygiis euersis malum,
 Gaudere, flagrant strata passim Pergama.
 O' coniugale tempus: an quisquam audeat
 Negare? quisquam dubius ad thalamos eat,
 Quos Helena suadet? pestis, exitium, lues
 Vtriusq; populi, cernis hos tumulos ducum?
 Et nuda totis ossa quae passim iacent
 Inhumata campis? Hæc Hymem sparsit tuus.

Tibi

*tibi. Tibi fluxit Asia, *fluxit Europæ cruor,
 Cum dimicantes læta prospiceres uiros
 Incerta uoti. perge, thalamos appara.
 Tædis quid opus est? quid' uc solenni face?
 Quid igne? thalamis Troia præluceat nouis:
 Celebrate Pyrrhi Troades connubia,
 Celebrate: digni planctus, & gemitus sonent.

MEL. Ratione quamuis careat, & flecti neget
 Magnus dolor, sociosq; nonnunquam sui
 Mæroris ipsos oderit: causam tamen
 Possum tueri iudice infesto meam,
 Grauiora passa. luget Andromacha Hectorem,
 Et Hecuba Priamum, solus occultè Paris
 Lugendus Helenæ est. durum, & inuisum, & graue est
Seruitia ferre: patior hoc olim iugum
Annis decem captiua: prostratum Ilium est,
Verſi penates, perdere est patriam graue,
Grauius timere: uos leuat tanti mali
 Comitatus, in me uictus, & uictor furit.
 Quam quisq; famulam traheret, incerto diu
 Casu pependit: me meus traxit statim
 Sine sorte dominus. causa bellorum sui
 Tantæq; Teucris cladis, hoc uerum puta,
 Spartana puppis uestra si secuit freta:
 Sin rapta Phrygijs præda remigibus sui,
 Deditq; donum iudici uictrix idea,
 Ignosce Paridi: iudicem iratum puta
 Habitura causa est, ista Menelaum manent
 Arbitria. hanc nunc luctibus paulum tuis

Andromacha omīssis flecte: uix lachrymas queo
 Retinere. AN. Quantū est Helena, quod lachrymat, malū?
 Cur lachrymat autem? fare quos Ithacus dolos,
 Quæ scelera nectat? utrum ab Idæis iugis
 Iactanda uirgo est, arcis an celsæ edito
 Mittenda saxo? num per has uastum in mare
 Voluenda rupes, latere quas scisso leuat
 Altum uadosos Sigæon spectans sinus?
 Dic: fare quidquid subdolo uultu tegis.
 Leuiora mala sunt cuncta, quàm Priami gener
 Hecubæq; Pyrrhus. fare quam pœnam pares:
 Exprome, & unum hoc deme nostris cladibus,
 Falli: paratas pēpeti mortem uides.

HEL. Vtinam iuberet me quoq; interpretres deūm
 Abrumpere ense lucis inuisæ moras,
 Vel Achillis ante busta furibunda manu
 Occidere Pyrrhi, fata comitantem tua
 Polyxena miseranda, quam tradi sibi,
 Cineremq; Achilles ante mactari suum,
 Campo maritus ut sit Elysio iubet.

AND. Vide ut animus* ingens lætus audierit necem,
 Cultus decoros regiæ uestis petit,
 Et admoueri crinibus patitur manum:
 Mortem putabat illud, hoc thalamos putat.
 At misera luctu mater audito stupet,
 Labefacta mens succubuit: assurge, alleua
 Animum, & cadentem misera firma spiritum.
 Quàm tenuis anima uinclo pendet leui.
 Minimum est, quod Hecubam facere felicem potest.

*lugens.

Spirat, reuixit: prima mors miseros fugit.
 HEC. Adhuc Achilles uiuit in pœnas Phrygum,
 Adhuc rebellat. ô manum Paridis leuam.
 Cinis ipse nostrum sanguinem, ac tumulus sitit.
 Modò turba felix latera cingebat mea,
 Lassabar in tot oscula, & in totum gregem
 Diuidere matrem: sola nunc hæc est super
 Votum, comes, leuamen afflicta, quies:
 Hæc totus Hecubæ foetus, hæc sola uocor
 Iam uoce mater. dura, & infelix age,
 Elabere anima: deniq; hoc unum mihi
 Remitte funus. irrigat fletus genas,
 Imberq; uicto subitus è uultu cadit.
 Lætare, gaude nata, quàm uellet tuos

AND. Cassandra thalamos: uellet Andromache tuos.
 Nos Hecuba, nos nos Hecuba lugenda sumus,
 Quas mota classis huc, & huc sparsas feret,
 Hanc chara tellus sedibus patrijs teget.

HEL. Magis inuidebis, si tuam sortem scias.

AND. An aliqua pœnæ pars meæ ignota est mihi?

HEL. Versata dominos urna captiuus dedit.

AND. Cui famula tradar, ede: quem dominum uoco?

HEL. Te sorte prima Scyrius iuuenis tulit.

Cassandra felix, quam furor sorte eximit,

Phœbusq; regum hanc maximus rector tenet.

HEC. Est ne aliquis, Hecubam qui suam dici uelit?

HEL. Ithaco obtigisti præda nolenti breuis.

HEC. Quis tam impotens, ac *dirus, & iniquæ ferus

*durus. Sortitor urnæ haud regibus reges dedit?

Quis tam sinister diuidit captas deus?

Quis arbiter crudelis, & miseris grauis

Eligere dominos nescit? & sæua manu

Dat iniqua miseris fata? quis matrem Hectoris

Armis Achillis miscet? ad Vlysssem uocor.

Nunc uicta, nunc captiua, nunc cunctis mihi

Obsessa uideor cladibus: domini pudet,

Non seruitutis. Hectoris spoliū feret,

Qui tulit Achillis. sterilis, & sæuis fretis

Inclusa tellus num capit tumulos meos?

Duc, duc Vlysse, nil moror, dominum sequor,

Me mea sequentur fata: non pelago quies

Tranquilla ueniat: sæuiat uentis mare,

Et bella, & ignis, & mea, & Priami mala:

[Dumq; ista uenient, interim hæc pœna in loco est.

Sortem occupauī, præmiū eripuit mihi.

Sed incitato Pyrrhus accurrit gradu,

Vultuq; toruo. Pyrrhe quid cessas? age,

Reclude ferro pectus, & Achillis tui

Coniunge soceros. perge mactator senum,

Et hic decet te sanguis. abreptam trahit.

Maculate superos cæde funesta deos,

Maculate manes: quid precer uobis? precor

His digna sacris æquora, hoc classi accidat

Toti Pelasgæ, ratibus hoc nulle accidat,

Meæ precabor, cum uehar, quidquid rati.

CHORVS. Sapphici.

Dulce mœrenti populus dolentum,

Dulce lamentis resonare gentes.

Lentius luctus, lachrymæq; mordent,
 Turba quas fletu simili frequentat.
 Semper ab semper dolor ipse magnus
 Gaudet in multos sua fata mitti,

*placuisse, Seq; non solum*patuisse pœnæ.

{ Ferre, quam sortem patiuntur omnes,
Nemo recusat.

Nemo se credit miserum: licet sit.

Tolle felices, remoueto multo

Diuites auro, remoueto centum

Rura qui scindant opulenta bobus,

Pauperi surgent animi iacentes.

Est miser nemo nisi comparatus.

Dulce in immensis posito ruinis

Neminem letos habuisse uultus.

Ille deplorat, queriturq; fatum,

Qui secans fluctum rate singulari

Nudus in portus cecidit petitos.

Aequior casum tulit, & procellas,

Mille qui ponto pariter carinas

Obrui uidit, tabulaq; littus

Naufraga spargi, mare dum coactis

Fluctibus Corus prohibet reuerti. <

Questus est Hellen cecidisse Phryxus,

Cum gregis ductor radiante uillo

Aureo, fratrem simul, & sororem

Sustulit tergo, medioq; iactum

Fecit in ponto. tenuit querelas

Et uir, & Pyrrha, mare cum uiderent,

Et nihil, præter mare cùm uiderent,
 Vnici terris homines relictæ.
 Soluet hunc*questum, lachrymasq; nostras
 Sparget huc illuc agitata classis,
 Et tuba iussi dare uela nautæ,
 Cùm semel uentis properante remo
 Prenderint altum, fugientq; littus.
 Quis status mentis miseris, ubi omnis
 Terra decrescet, pelagusq; crescet?
 Celsa cum longè latitabit Ide.
 Tum puer matri, genitrixq; nato,
 Troia qua iaceat regione monstrans
 Dicet, & longè digito notabit.
 Ilium est illic, ubi fumus altè
 Serpit in cœlum, nebulaq; turpes.
 Troës hoc signo patriam uidebunt.

als, metum
 uel, cœtum.

A C T V S Q V I N T V S.

N V N T I V S. A N D R O M A C H A.

H E C V B A.

T r i m e t r i l a m b i c i.

O*Dira fata, seua, miseranda, horrida,
 Quod tam ferum, tam triste, bis quinis scelus
 Mars uidit annis? quod prius referens genuam?
 Tuos ne potius? an tuos luctus anus?

*dura.

H E C. Quoscuq; luctus fleueris, flebis meos:

Sua quenq; tantum, me omnium clades premit.

Mibi cuncta pereunt, quisquis est, Hecubæ est, miser.

N V N. Mactata uirgo est, missus è muris puer:

q 3

Sed

Sed uterq; letum mente generosa tulit.

AND. Expone seriem cædis, & duplex nefas
Prosequere: gaudet animus arumnas meas
Tractare totas: ede, & enarra omnia.

NVN { Est una magna turris è Troia super
Assueta Priamo, cuius è fastigio,
Summisq; pinnis, arbiter belli sedens
Regebat acies, turre in hac blando sinu
Fouens nepotem: cum metu uersos graui
Danaos fugaret Hector & ferro, & face,
Paterna puero bella monstrabat senex. *O*
Hæc nota quondam turris, & muri decus, *troian:*

(Nunc sæua cautes, undiq; affusa ducum,
Plebisq; turba cingitur, totum coit
Ratibus relictis uulgus. his collis procul
Acie[m] patenti liberam præbet loco:
His alta rupes, cuius è cacumine
Erecta summos turba librauit pedes:
Hunc pinus, illum laurus, hunc fagus tegit:
Et tota populo sylua suspenso tremit.
Extrema montis ille prærupti petit.

Semusta at ille tecta, uel saxum imminens
Muri cadentis pressat: atq; aliquis, nefas,
Tumulo ferus spectator Hectoreo sedet.
Per spatia latè plena sublimi gradu
Incedit Ithacus, paruulum dextra trahens

*at. Priami nepotem: *nec gradu segni puer
Ad alta pergat mœnia. ut summa stetit
Pro tu rre, uultus huc & huc acres tulit

Intrepidus animo: qualis ingentis feræ
 { Paruus, tenerq; fœtus, & nondum potens }
 { Seuire dente: iam tamen tollit minas, }
 { Morsusq; inanes tentat, atq; animus tumet. }
 Sic ille dextra prensus hostili puer
 Ferox, superbe mouerat uulgum, ac duces,
 Ipsumq; Vlyssẽm: non flet è turba omnium
 Qui fletur: ac dum uerba fatidici, & preces
 Concipit Vlysses uatis, & seuos ciet
 Ad sacra superos, sponte dissiluit sua
 In media Priami regna.

AND. Quis Colchus hæc, quis sedis incertæ Scytha
 Commisit? aut quæ Cassium tangens mare
 Gens iuris expers ausa? non Busiridis
 Puerilis aras sanguis aspersit fœri,
 Nec parua gregibus membra Diomedes suis
 Epulanda posuit. quis tuos artus teget?
 Tumuloq; tradet? NVN. Quos enim præceps locus
 Reliquit artus? ossa disiecta, graui
 Elisa casus, signa clari corporis,
 Et ora, & illas nobilis patris notas
 Confudit inam pondus ad terram datum.
 Soluta ceruix, silicis incussu caput
 Ruptum cerebro penitus expresso, iacet
 Deforme corpus. AN. Hic quoq; est similis patri.
 NVN. Præceps ut altis cecidit è muris puer,
 Fleuitq; Achiuũm turba, quod fecit, nefas,
 Idem ille populus aliud ad facinus redit,
 Tumulumq; Achillis, huius extremum latus

Rhoetæa leni uerberant fluctu uada,
 Auerſa cingit campus, & cliuo leui
 Erecta medium uallis includens locum
 Crescit theatri more: concurſus frequens
 Impleuit omne littus: hi claſſis moras
 Hac morte ſolui rentur: hi ſtirpem hoſtium
 Gaudent recidi. magna pars uulgi leuis
 Odit ſcelus, ſpectatq; nec Troës minus
 Suum frequentant funus, & pauidi metu
 Partem ruentis ultimam Troiæ uident,
 Cùm ſubitò thalami more præcedunt faces,
 It pronuba illi Tyndaris moeſtum caput

*modo. Demiſſa. tali nubat Hermione *face,
 Phryges precantur: ſic uiro turpis ſuo
 Reddatur Helena. terror attonitos mouet
 Utroſq; populos: ipſa deiectos gerit
 Vultus pudore, ſed tamen fulgent genæ,
 Magiſq; ſolito ſplendet extremus decor,
 Vt eſſe Phœbi dulcius lumen ſolet
 Iam iam cadentis, aſtra cum repetunt uices,
 Premiturq; dubius nocte uicina dies.

Perituram *Vt peritura laudant. hos mouet formæ decus,
 lulant. Hos mollis ætas, hos *uagæ rerum uices:

*uariæ. Mouet animus omnes fortis, & leto obuius.
 Pyrrhum antecedit: omnium mentes tremunt:
 Miſerentur, ac murantur. ut primùm ardui
 Sublime montis tetigit, atq; altè editus
 Iuuenis paterni uertice in buſti ſtetit,

*Audax uirago non tulit retro gradum,
 Conuersa ad ictum stat truci uultu ferox.
 Tam fortis animus omnium mentes ferit.
 Nouumq; monstrum, est Pyrrhus ad cadem piger.
 Vt dextra ferrum penitus exacta abdidit,
 Subitus recepta morte prorupit cruor
 Per uulnus ingens: nec tamen moriens adhuc
 Deponit animos: cecidit, ut Achilli grauem
 Factura terram, prona, & irato impetu.
 Vterq; fleuit cœtus: at timidum Phryges
 Misère gemitum: clarius uictor gemit.
 Hic ordo sacri: non stetit fusus cruor,
 Humo uè summa fluxit: abduxit statim,
 Sæuusq; totum sanguinem tumulus bibit.*

HEC. *Ite, ite Danaï, petite iam tuti domos,
 Optata uelis maria diffusis secet
 Secura classis: concidit uirgo, ac puer.
 Bellum peractum est. quò meas lachrymas feram?
 Vbi hanc anilis expuam leti moram?
 Natam, an nepotem? coniugem, an patriam fleam?
 An omnia? an *me? sola mors uotum meum.
 Infantibus uiolenta *uirginibus uenis.
 Vbicunq; properas seua, me solam times,
 Vitasq; gladios inter, ac tela, & faces.
 Quæ sita tota nocte cupientem fugis.
 Non hostis, aut ruina, non ignis meos
 Absumpsit artus: quàm propè à Priamo steti?*

NVN. *Repetite celeri maria captiue gradu,
 Iam uela puppis laxat, & classis mouet.*

*me solam
 * & uirginibus meis.

M E D E A

T R A G O E D I A

S E P T I M A .

A R G V M E N T V M .

Medea quondam, cuius apud Nafonem, Diodorum, & Iustinum rite extat historia, queritur in hac septima Tragœdia de Iasonis periurio atq; repudio, in cuius etiam ultionem sæuiffime aduocat deos omnes. Mox unius dieculæ à Creonte, qui exilium illi indixerat, dilatione impetrata, secum deliberat ipsa Medea, ut & ueneficiorum ope Creontis domus incendio absumatur, & filij, quos ex Iasone receperat, ante ipsius parentis ora miserè iugulentur. Quæ scele-
 ra, ut fœmina scelestissima
 statuerat, fœdè & im-
 maniter in calce
 patran-
 tur.

I N T E R L O C V T O R E S .

M E D E A .

C R E O N .

C H O R V S .

I A S O N .

N V T R I X .

N V N T I V S .

A C T V S

ACTVS PRIMVS.

MEDEA.

Trimetri Iambici.

I coniugales, tuq; genialis tori
 Lucina custos, quæq; domitorem freti
 Tiphyn nouam frenare docuisti ratē,
 Et tu profundi sæue dominator maris,
 Clarumq; Titan diuidens orbi diem,
 Tacitusq; præbens conscium sacris iubar
 Hecate triformis: quosq; iurauit mihi
 Deos Iason, quosq; Medæe magis
 Fas est precari, noctis æternæ chaos,
 Aduersa superis regna, manesq; impios,
 Dominumq; regni tristis, & dominam fide
 Meliore raptam, uoce non fausta precor
 Adeste: adeste sceleris ultrices deæ,
 Crinem solutis squalidæ serpentibus,
 Atram cruentis manibus amplexæ facem:
 Adeste, thalamis horridæ quondam meis
 Quales stetistis, coniugi letum nouæ,
 Letumq; socero, & regiæ stirpi date.
 Mihi peius aliquod, quod precer sponso malum.
 Viuat: per urbes erret ignotas egens,
 Exul, pauens, inuisus, incerti laris,
 Me coniugem optet, limen alienum expetat,
 Iam notus hospes: quoq; non aliud queam
 Peius precari, liberos similes patri,
 Similesq; matri. parta iam parta ultio est,
 Peperi: querelas, uerbaq; incassum sero.

m. xerxes
 sua adon
 Tiphyn nauis
 & "artefi

Non

Non ibo in hostes? manibus excutiam faces,
 Cæloq; lucem? spectat hoc nostri sator
 Sol generis, & spectator, & curru insidens
 Per solita puri spatia decurrit poli?

Non.

*Num redit in ortus, & remetitur diem?

Da, da per auras curribus patris uehi,
 Committe habenas genitor, & flagrantibus
 Ignifera loris tribue moderari iuga.

Gemino Corinthus littori opponens moras
 Cremata flammis maria committat duo.

Hoc restat unum: pronubam thalamo feram
 Ut ipsa pinum: postq; sacrificas preces
 Cædam dicatis uictimas altaribus.

Per uiscera ipsa quare supplicio uiam,
 Si uiuus anime, si quid antiqui tibi

Remanet uigoris, pelle fœmæneus mētus,
 Et inhospitalem Caucasum mente indue.

Quodcunq; uidit Phasis, aut Pontus nefas,
 Videbit Isthmos, effera, ignota, horrida,
 Tremenda cælo pariter, ac terris mala:

Mens intus agit uulnera, & cædem, & uagos
 Funus per artus, leuia memorauimus.

Hæc uirgo fœci: grauior exurgat dolor.

Maiora iam me scelera post partus decent.

Accingere ira, teq; in exitium para

Furore toto: paria narrentur tua

Repudia thalamus. quo uirum linques modo?

Hoc quo secucta es. rumpe iam segnes moras.

Quæ scelere parta est, scelere linquetur domus.

CHORVS.

Asdepiadei, Glyconici, Hexa-
metri Heroici.

AD regum thalamos numine prospero,
Qui cœlum superi, quiq; regunt fretum
Adsint, cum populis rite fœuentibus.
Primus sceptriferis colla tonantibus,
Taurus celsa ferat tergo candido.
Lucinam niuei fœmina corporis
Intëntata iugo placet, & asperi
Marti sanguineas quæ cohibet manus,
Quæ dat belligeris fœdera gentibus,
Et cornu retinet diuite copiam,
Donetur tenera mitior hostia.
Et tu qui facibus legitimis ades,
Noctem discutiens auspice dextera,
Huc incede, gradu marcidus ebrio,
Præcingens roseo tempora uinculo.
Et tu quæ gemini præuia temporis
Tardè stella redis semper amantibus.
Te matres auide, te cupiunt nurus,
Quàmprimum radios spargere lucidos.
Vincit uirgineus decor
Longè Cecropias nurus:
Et quas Taygeti iugis
Exercet iuuenum modo
Muris quod caret, oppidum:
Et quas Aonius latex,
Alpheusq; sacer lauat.

Cedent

Cedent Aufonio duci,
 Si forma uelit aspici.
 Proles fulminis improbi,
 Aptat qui iuga Tigribus.
 Nec non qui Tripodas mouet,
 Frater uirginis aspera.
 Cedet Castore cum suo
 Pollux castibus aptior.
 Sic sic cœlicolæ, precor,
 Vincat foemina coniuges,
 Vir longè superet uiros.
 Hæc cum uirgineo constitit in choro,
 Vnius facies præminet omnibus.
 Sic cum sole perit syderibus decor,
 Et densi latitant Pleiadum greges,
 Cum Phœbe solitum lumine non suo
 Orbem circuitis cornibus alligat,
 Ostro sic niueus Phœniceo color
 Perfusus rubuit: sic nitidum iubar
 Pastor luce noua rosidus aspicit.
 Ereptus thalamis Phasidos horridis,
 Effrenæ solitus pectora coniugis
 Inuita trepidus prendere dextera,
 Felix Aoniam prændito uirginem.
 Nunc primùm soceris sponte uolentibus
 Concesso iuuenes ludite iurgio.
 Hinc illinc iuuenes mittite carmina.
 Rara est in dominos iusta licentia.
 Candida thyrsiferi proles generosa Lyæi,

Multifidam iam tempus erat succendere pinum.
 Excute solennem digitis marcentibus ignem.
 Festa dicax fundat conuicia fesceninus.
 Soluat turba iocos, tacitis eat illa tenebris,
 Siqua peregrino nubit fugitiua marito.

A C T V S S E C V N D V S.

M E D E A. N V T R I X.

Trimetri Iambici.

Occidimus, aures pepulit hymenæus meas.
 Vix ipsa tantum, uix adhuc credo malum.
 Hæc facere Iason potuit? erepto patre,
 Patria, atq; regno, sedibus solam exteris
 Deserere? durus merita contempsit mea,
 Qui scelere flammæ uiderat uinci, & mare?
 Adeo ne credit omne consumptum nefas?
 Incerta, uecors, mente non sana seror
 Partes in omnes: unde me ulcisci queam.
 Vtinam esset illi frater: est coniux, in hanc
 Ferrum exigatur, hæc meis satis est malis.
 Si quod Pelasgæ, si quod urbes barbaræ
 Nouere facinus, quod tuæ ignorant manus,
 Nunc est parandum, scelera te hortentur tua,
 Et cuncta redeant: inclytum regni decus
 Raptum, & nefandæ uirginis paruus comes
 Diuisus ense, funus incestum patri,
 Sparsumq; ponto corpus, & Pelix senis
 Decocta aheno membra, funestum impiè
 Quàm sæpe fudi sanguinem: at nullum scelus

Irata

Irata feci, seuit infelix amor.

Quid tamen Iason potuit alieni arbitrij

Iurisq; factus? debuit ferro obuium

Offerre pectus. melius, ah melius dolor

Furiose loquere: si potest, uiuat meus

Vt fuit, Iason: si minus, uiuat tamen:

Memorq; nostri muneri parcat meo.

Culpa est Creontis tota, qui sceptro impotens

Coniugia soluit, quiq; genitricem abstrahit

Natis, & arcto pignore astrictam fidem

Dirimit. petatur: solus hic poenas luat,

Quas debet: alto cinere cumulabo domum.

Videbit atrum uerticem flammis agi

Malea longas nauibus flectens moras.

N V T. *Sile obsecro, questusq; secretò abditos*

Manda dolori: grauia quisquis uulnera

Patiente, & æquo motus animo pertulit,

• *Referre potuit. ira, quæ tegitur, nocet.*

Professa perdunt odia uindictæ locum.

M E. *Leuis est dolor, qui capere consilium potest.*

Et clepere sese: magna non latitant mala:

Libet ire contra. N V. Siste furialem impetum

*iuuat. Alumna, uix te tacita defendit quies.

M E. *Fortuna fortes*metuit. ignauos premit.*

N V T. *Tunc est probanda, si locum uirtus habet.*

M E. *Nunquam potest non esse uirtuti locus.*

N V T. *Spes nulla monstrat rebus afflictis uiam.*

M E. *Qui nil potest sperare, desperet nihil.*

N V T. *Abiere Colchi, coniugis nulla est fides,*

Nihilq;

Nihilq; superest opibus è tantis tibi.

MED. Medea superest, hic mare, & terras uides,
Ferrumq;, & ignes, & deos, & fulmina.

NVT. Rex est timendus. MED. Rex meus fuerat pater.

NVT. Non metuis arma? MED. Sint licet terra edita.

NVT. Moriere. MB. Cupio. NV. Fuge. ME. Pœnituit fuge.

NVT. Medea. ME. fugiam? NV. Mater es. ME. Cui sim uides.

NVT. Profugere dubitas? MED. Fugiam, at ulciscar prius.

NVT. Vindex sequetur. MED. Forſan inueniam moras.

NVT. Compeſce uerba, parce iam demens minis,

Animosq; minue: tempori aptari decet.

MED. Fortuna opes auferre, non animum potest.

Sed cuius ictu regius cardo strepit?

Ipsè est Pelasgo tumidus imperio Creon.

CREON. MEDEA.

Trimetri Iambici.

MEdæ Colchi noxium Aetææ genus,
Nondum meis exportat è regnis pedem?

Molitur aliquid: nota fraus: nota est manus.

Cui parçet illa? quem ue securum finet?

Abolere properè peſſimam ferro lucem

Equidem parabam, precibus euicit gener.

Conceſſa uita est, liberet fines metu,

Abeatq; tuta, fert gradum contrà ferox,

Minaxq; nostros propius affatus petit.

Arcete, famuli, tactu, & accessu procul,

Iubete ſileat, regium imperium pati

Aliquando diſcat: uade ueloci uia,

Monſtrumq; ſæuum, horribile iandudum, auehe.

r Quod

MED. Quod crimen, aut quæ culpa multatur fuga?

CRE. Quæ causa pellat, innocens mulier rogat?

MED. Si iudicas, cognosce: si regnas, iube.

CRE. Aequum, atq; iniquum regis imperium seras.

MED. Iniqua nunquam regna perpetuò manent.

CRE. I, querere Colchis. MED. Redeo, qui auexit, seras.

CRE. Vox constituto sera decreto uenit.

MED. Qui statuit aliquid parte inaudita altera,

Aequum licet statuerit, haud æquus fuit.

CRE. Auditus à te Pelia supplicium tulit.

Sed fære, caussæ detur egregiæ locus.

MED. Difficile quàm sit animum ab ira flectere

Iam concitatum, quamq; regale hoc putet,

Sceptris superbas quisquis admouit manus,

Quæ cœpit ire, regia didici mea.

Quamuis enim sim clade miseranda obruta,

Expulsa, supplex, sola, deserta, undiq;

Afflicta, quondam nobili fulsi patre,

Auoq; clarum Sole deduxi genus.

Quodcunq; placidis flexibus Phasis rigat,

Pontusq; quidquid Scythicus à tergo uidet.

Palustribus quæ maria dulcescunt aquis,

Armata peltis quidquid exterret cohors

Inclusa ripis uidua Thermo dontijs,

Hoc omne noster genitor imperio regit.

Generosa, felix, decore regali potens

Fulsi: petebant tum meos thalamos uiri,

Qui nunc petuntur: rapida fortuna, ac leuis,

Præcepsq; regno eripuit, exilio & dedit.

Confide

Confide regnis, cum leuis magnas opes
 Huc ferat, & illuc, casus. Hoc reges habent
 Magnificum, & ingens, nulla quod rapiet dies,
 Prodesse miseris, supplices fido lare
 Protegere: solum hoc Colchico regno extuli.
 Decus illud ingens, *Graciae florem inclytum,
 Praesidia Achiuae gentis, & prolem deum
 Seruasse memet: munus est Orpheus mecum,
 Qui saxa cantu mulcet, & sylvas trahit:
 Geminumque munus Castor, & Pollux meum est,
 Sati que Borea: qui que trans pontum quoque
 Summota Lynceus lumine immisso uidet:
 Omnes que Minya: nam ducum taceo ducem,
 Pro quo nihil debetur: hunc nulli imputo:
 Vobis reuexi ceteros: unum mihi.
 Incesse nunc, & cuncta flagitiaingere:
 Fatebor: obijci crimen hoc solum potest,
 Argo reuersa, uirgini placeat pudor:
 Pater que placeat: tota cum ducibus ruet
 Pelasga tellus: hic tuus primus gener
 Tauri ferocis ore flagranti occidet.
 Fortuna causam, quae uolet, nostram premat,
 Non poenitet seruasse tot regum *decus.
 Quodcunque culpa praemium ex omni tuli,
 Hoc est penes te: si placet, damna ream:
 Sed redde crimen, sum nocens, fateor, Creon,
 Talem sciebas esse, cum genua attigi,
 Peti que supplex praesidis dextrae fidem.
 Terra hac miserijs angulum, & sedem rogo,

*gloriae.

*duces.

Latebrasq; uiles:urbe si pelli placet,
Detur remotus aliquis in regnis locus.

CRE. Non esse me qui sceptrā uiolenter geram,
conculcem Nec qui superbo ^xmiserias calcem pede:
iuferos. Testatus equidem uideor, haud clarè parum,
Generum exulem legendo, & afflictum, & graui
Terrore pauidum:quippe te pœnæ expetit,
Letoq; Acastus regna Thessalica obtinens:
Senio trementem debili, atq; auro grauem
Patrem peremptum queritur, & cæsi senis
Discissa membra, cum dolo captæ tuo
Piæ sorores impium auderent nefas.

Potest Iason (si tuam causam amoues)
Suam tueri: nullus innocuum cruor
Contaminauit, absuit ferro manus,
*Proculq; *Prorsusq; uestro purus à cœtu stetit.
Sed tu malorum machinatrix facinorum,
Cui faminea nequitia ad audendum omnia
Virile robur, nulla famæ memoria est:
Egredere, purga regna, letales simul
Tecum aufer herbas, libera ciues metu.
Alia sedens tellure sollicita deos.

MED. Profugere cogis: redde fugienti ratem,
Vel redde comitem. fugere cur solam iubes?
Non sola ueni. bella si metuis pati,
Vtrunq; regno pelle: cur fontes duos
Distinguis? illi Pelia, non nobis iacet.
Fugam, rapinas, adijce desertum patrem,
Lacerumq; fratrem, quidquid etiamnum nouam

Docet

Docet maritus coniugem, non est meum.

Toties nocens sum facta: sed nunquam mihi.

CRE. Iam exisse decuit, quid seris fando moras?

MED. Supplex recedens illud extremum precor,
Ne culpa natos matris infontes trahat.

CRE. Vade: hos paterno, ut genitor, excipiam sinu.

MED. Per ego auspiciatos regij thalami toros,
Per spes futuras, perq; regnorum status,
Fortuna uaria dubia quos agitat uice,
Precor, breuem largire fugienti moram.
Dum extrema natis mater infigo oscula
Fortasse moriens. CRE. Fraudibus tempus petis.

MED. Quæ fraus timeri tempore exiguo potest?

CRE. Nullum ad nocendum tempus angustum est malis.

MED. Parum ne temporis miseris lachrymis negas?

CRE. Et si repugnat precibus infelix timor,
Vnus parando dabitur exilio dies.

MED. Nimis est, & ex hoc aliquid abscindas licet.

CRE. Et ipsa propera, capite supplicium lues,
Clarus priusquam Phœbus attollat diem,
Nisi cedis Isthmo. sacra me thalami uocant:
Vocat precari festus Hymenæo dies.

CHORVS.

Anapæstici uersus.

Avdax nimium, qui freta primus
Rate tam fragili perfida rupit,
Terrasq; suas post terga uidens,
Animam leuibus credidit auris,
Dubioq; secans æquora cursu

Potuit tenui fidere ligno,
 Inter uitæ, mortisq; uias
 Nimum gracili limite ducto.
 Nondum quisquam sydera norat,
 Stellisq; quibus pingitur æther,
 Non erat usus: nondum Pliadas,
 Hyadas poterant uitare rates,
 Non Oleniæ sydera capræ:
 Non quæ sequitur, flectitq; senex
 Arcticæ tardus plaustra Bootes.
 Nondum Boreas, nondum Zephyrus
 Nomen habebant.

Ausus Tiphys pandere uasto
 Carbasæ ponto, legesq; nouas
 Scribere uentis: nunc lina sinu
 Tendere toto: nunc prælato
 Pede transfuersos captare Notos,
 Nunc antennas medio tutas
 Ponere malo: nunc in summo
 Religare loco, cum iam totos
 Auidus nimum nauita flatus
 Optat, & alto rubicunda tremunt
 Suppara uelo.

Candida nostri secula patres
 Videre procul fraude remota,
 Sua quisq; piger littora tangens,
 Patrioq; senex factus in aruo,
 Paruo diues: nisi quas tulerat
 Natale solum, non norat opes.
 Bene dissepti fœdera mundi

Traxit in unum Thessala pinus,
 Iussitq; pati uerbera pontum,
 Partemq; metus fieri nostri
 Mare sepositum. dedit illa graues
 Improba poenas per tam longos
 Ducta timores. cum duo montes
 Claustra profundi, hinc atq; illinc
 Subito impulsu, uelut aethereo
 Gement sonitu, spargeret astra.
 Nubesq; ipsas mare depressum,
 Palluit audax Tiphys, & omnes
 Labente manu misit habenas:
 Orpheus tacuit torpente lyra,
 Ipsaq; uocem perdidit Argo.
 Quid cum Siculi uirgo Pelori
 Rabidos utero succincta canes,
 Omnes pariter soluit hiatus?
 Quis non tot horruit artus
 Toties imo latrante malo?
 Quid cum Ausonium dirae pestes
 Voce canora mare mulcerent?
 Cum Picria resonans cithara
 Thracius Orpheus, solitam cantu
 Retinere rates, penè coëgit
 Sirena sequi? quod fuit huius
 Pretium cursus? aurea pellis,
 Maiusq; mari Medea malum,
 Merces prima digna carina.
 Nunc iam cessit pontus, & omnes

*uno.

Patitur leges: non Palladia
 Compacta manu regum refrens
 Incluta remos quaritur Argo.
 Qualibet altum cymba pererrat:
 Terminus omnis motus, & urbes
 Muros terra posuere nouos,
 Nil quã fuerat sede reliquit
 Peruius orbis. Indus gelidum
 Potat Araxem, Albin Persæ,
 Rhenumq; bibunt. uenient annis
 Secula scriis, quibus Oceanus
 Vincula rerum laxet, & ingens
 Pateat tellus, Tiphysq; nouos
 Detegat orbis, nec sit terris
 Vltima Thule.

A C T V S T E R T I V S.

N V T R I X. M E D E A.

Trimetri Iambici.

*cæca. **A** Lumna celcrem quò rapis*teclis pedem?
 Resiste, & iras comprime, ac retine impetum.

Incerta qualis Entheos cursus tulit, }
 Cum iam recepto Mænas insanit deo, }
 Pindi* iugalis uertice, aut Nisæ iugis, }
 Talis recursat huc & huc motu effero,
 Furoris ore signa lymphati gerens.
 Flammata facies spiritum ex alto citat,
 Proclamat, ô superi, oculos fletu rigat,
 Renidet, omnis affectus specimen capit,

Hæret,

Hæret, minatur, æstuat, queritur, gemit.

Quò pondus istud uerget? ubi ponet minas?

Vbi se iste fluctus franget? exundat furor,

Non facile secum uersat, aut medium scelus.

Se uincet, iræ nouimus ueteres notas.

Magnum aliquid instat, effærum, immane, impium,

Vultum furoris cerno: dij fallant metum.

MED. Si queris odio misera quem statuas modum,

Inutare amorem. regias ego ne ut faces

Inulta patiar? segnis hic ibit dies

Tanto petitus ambitu, tanto datus?

(Dum terra cœlum media libratum feret,

Nitidusq; certas mundus euoluet uices,

Numerusq; arenis deerit, & solem dies,

Noctem sequentur astra, dum siccas polus

Versabit arclos: flumina in pontum cadent,

Nunquam meus cessabit in pœnas furor,

Crescetq; semper. quæ ferarum immanitas,

Quæ Scylla, quæ Charybdis, Ionium mare

Siculumq; sorbens, quæq; anhelantem premens

Titana tantis Aetna feruebit minis?

Non rapidus amnis, non procellosum mare,

Pontusq; Coro seuus, aut uis ignium

Adiuta flatu, possit inhibere impetum,

Irasq; nostras: sternam & euertam omnia.

Timuit Creontem, ac bella Thessalici ducis:

Amor timere neminem uerus potest.

Sed cesserit conuictus, & dederit manus,

Adire certè, & coniugem extremo alloqui

Sermone potuit. hoc quoq; extimuit ferox?
 Laxare certè tempus immutis fugæ
 Genero licebat: liberis unus dies
 Datus duobus. non queror tempus breue,
 Multum patebit: faciet, hic faciet dies,
 Quod nullus unquam taceat. inuadam deos,
 Et cuncta quatiã. N V T. Recipe turbatum malis
 Hera pectus, animum mitiga. M E D. Sola est quies,
 Mecum ruina cuncta si uideo obruta.
 Mecum omnia abeant, trahere, cùm pereas, libet.

N V T. Quàm multa sint timenda, si perstas uide.
 Nemo potentes aggredi tutus potest.

I A S O N. M E D E A.

Trimetri Iambici.

O Dura fata semper, & sortem asperam,
 Cùm seuit, & cùm parcit, ex æquo malam: }
 Remedia toties inuenit nobis deus
 Periculis peiora: si uellem fidem
 Præstare meritis coniugis, leto fuit
 Caput offerendum: si mori nolim, fide
 Misero carendum est. non timor uincit uirum,
 Sed trepida pietas: quippe sequeretur necem
 Proles parentum. O sancta, si cælum incolis,
 Iustitia, numen inuoco, ac testor tuum:
 Nati patrem uicere: quin ipsam quoq;
 Et si ferox est corde, nec patiens iugi,
 Consulere natis malle, quàm thalamis, reor.
 Constituit animus precibus iratam aggredi:
 Atq; ecce, uiso memet, exiluit, furit,

Fert

Fert odia præ se, totus in uultu est dolor:

MED. Fugimus Iason, fugimus: hoc non est nouum
 Mutare sedes, causa fugiendi noua est.
 Pro te solebam fugere, discedo, exeo.
 Penatibus profugere quam cogis tuis,
 Ad quos remittis? Phasin, & Colchos petam?
 Patriumq; regnum? quæq; fraternus cruor
 Perfudit arua? quas peti terras iubes?
 Quæ maria monstras? Pontici fauces freti?
 Per quas reuexi nobiles regum manus
 Adulterum secuta per Symplegadas?
 Paruam ne Hiolcon, Thessala an Tempe petam?
 Quascunq; aperui tibi uias, clausi mihi,
 Quò me remittis? exuli exilium imperas,
 Nec das: catur, regius iussit gener.
 Nihil recuso, dira suppliciaingere,
 Merui: cruentis pellicem pœnis premat
 Regalis ira: uinculis oneret manus:
 Clausamq; saxo noctis æternæ obruat,
 Minora meritis patiar. O ingratum caput.
 Reuoluat animus igneos tauri halitus,
 Interq; sauos gentis indomitæ metus,
 Armifero in aruo flammeum Aetæ pecus,
 Hostisq; subiti tela, cum iussu meo
 Terrigena miles mutua cæde occidit.
 Adijce expetita spolia Phryxei arietis,
 Somnoq; iussum lumina ignoto dare
 Insomne monstrum: traditum fratrem neci,
 Et scelere in uno non semel factum scelus,

Iussusq;

Iussasq; natas fraude deceptas mea
 Secare membra non reuicturi senis:
 Alienaq; sequens regna, deserui mea.
 Per spes tuorum liberum, & certam larem,
 Per uicta monstra, per manus, pro te quibus
 Nunquam peperci, perq; prateritos metus,
 Per caelum, per undas coniugij testes mei,
 Miserere, redde supplici felix uicem.
 Ex opibus illis, quas procul raptas Scythæ
 Vsq; à perustis Indiæ populis petunt,
 Et quas referta uix domus gazas capit,
 (Ornamus auro nemora) nil exul tuli,
 Nisi fratris artus: hos quoq; impendi tibi.
 Tibi patria cessit, tibi pater, frater, pudor,
 Hac dote nupsi: redde fugienti sua.

I A S. Perimere cum te uellet infestus Creon,
 Lachrymis meis euictus exilium dedit.

M E D. Pœnam putabam: munus, ut uideo, est fuga.

I A S. Dum licet abire, profuge, teq; hinc eripe:

Grauis ira regum est semper. M E. Hoc suades mihi?

Præstas Creusæ, pellicem inuisam amoues.

I A S. Medea amores obijcis? M E. Et cædem, & dolos.

I A S. Obijcere crimen quod potes tandem mihi?

M E D. Quodcunq; feci. I A. Restat hoc unum insuper,
 Tuis ut etiam sceleribus fiam nocens.

M E D. Tua illa, tua sunt illa: cui prodest scelus,
 Is fecit: omnes coniugem insaniam arguant,
 Solus tuere, solus in fontem uoca.

Tibi innocens sit quisquis est pro te nocens.

I A S. Ingrata uita est, cuius accepta pudet.

M E D. Retinenda non est, cuius accepta pudet.

I A S. Quin potius ira concitum pectus doma,
Placare natis. M E. Abdico, *eiuro, abnuo,
Meis Creusa liberis fratres dabit?

*cuito.

I A S. Regina natis exulum afflictis potens.

M E D. Non ueniat unquam tam malus miseris dies,
Qui prole fœda misceat prolem inclytam,
Phœbi nepotes Sisyphi nepotibus.

I A S. Quid misera meq; teq; in exitium trahis?
Abscede quaeso. M E. Supplicem audiuit Creon.

I A S. Quid facere possim, loquere. M E. Pro me? uel scelus.

I A S. Hinc rex, & illinc. M E. Est & his maior metus
Medea: nos conflagere, certemus, sine:
Sit pretium Iason. I A. Cedo defessus malis,
Et ipsa casus saepe iam expertos time.

M E D. Fortuna semper omnis intra me stetit.

I A S. Acastus instat, propior est hostis Creon.

M E D. Vtrunq; profuge: nolo ut in socerum manus
Armes, nec ut te cæde cognata inquines.
Medea cogit: innocens mecum fuge.

I A S. Et quis resistet, gemina si bella ingruant?
Creon, Acastusq; arma si iungant sua?

M E D. His adijce Colchos, adijce Aecten ducem,
Scythas Pelasgis iunge, demersos dabo.

I A S. Alta extimesco sceptrâ. M E. Ne cupias, uide.

I A S. Suspecta ne sint, longa colloquia amputa.

M E D. Nunc summo toto Iuppiter cælo tona,
Intende dextram, uindices flammâs para,

Omnem

Omnemq; ruptis nubibus mundum quate,
 Nec deligenti tela librentur manu,
In me uel istum: quisquis è nobis cadet,
 Nocens peribit: non potest in nos tuum
 Errare fulmen. I A S. Sana meditari incipe,
 Et placida fare, siquid ex soceri domo
 Potest fugam leuare, solamen pete.

M E D Contemnere animus regias, ut scis, opes
 Potest, soletq;: liberos tantum fugæ
 Habere comites liceat, in quorum sinu
 Lachrymas profundam: te noui nati manent.

I A S. Parere precibus cupere me fateor tuis,
 Pietas uetat: nanq; istud haud possum pati,
 Non si ipse memet cogat & rex, & socer:
 Hæc causa uitæ est, hoc perusti pectoris
 Curis leuamen: spiritu citius queam
 Carere, membris, luce. M E D. Sic natos amat?
 Bene est, tenetur, uulneri patuit locus.
 Suprema certè liceat abeuntem loqui
 Mandata: liceat ultimum amplexum dare.

Gratum est, & illud uoce iam extrema peto:
 Ne siqua noster dubius effudit dolor,
 Maneant in animo uerba, sed melior tibi
 Memoria nostri subeat: hæc iræ data
 Oblitterentur. I A S. Omnia ex animo expuli,

Precorq;: & ipsa feruidam ut mentem regas,
 Placideq; tractes: miserias* lenit quies.

M E D. Discessit, ita ne est? uadis oblitus mei,
 Et tot meorum facinorum? excidimus tibi:

Nuuquam

Nunquam excidemus. hoc age, omnes aduoca
 Vires, & artes, fructus est scelerum tibi,
 Nullum scelus putare. uix fraudi est locus.
 Timemur: hanc aggredere, quã nemo potest
 *Quidquam timere. perge, nunc aude, incipe
 Quidquid potes Medea, quidquid non potes.
 Tu fida nutrix socia mœroris mei,
 Varijquẽ casus, misera consilia adiuua,
 Est palla nobis munus ætheriæ domus,
 Decusquẽ regni, pignus Aetæ datum
 A Sole: gemmis est, & auro textili
 Monile fulgens, quodquẽ gemmarum nitor
 Distinguit aurum, quo solent cingi comæ:
 Hæc nostra nati dona nubenti ferant:
 Sed antè diris illita, ac tincta artibus.
 Vocetur Hecate: sacra luctifica appara:
 Struantur aræ, flamma iam tectis sonet.

CHORVS.

Sapphici uersus.

Nulla uis flammæ, tumidiquẽ uenti
 Tanta, nec teli metuenda torti,
 Quanta, cum coniux uiduata tædis
 Ardet, & odit.
 Non ubi hybernos nebulosus imbres
 Auster aduexit, properatquẽ torrens
 Ister, & iunctos uetat esse pontes,
 Ac uagus errat.
 Non ubi impellit Rhodanus profundum,
 Aut ubi in riuos niuibus solutis

Sole

Sole iam forti, medioq; uere

Tabuit Aemus.

Cecus est ignis stimulat'us ira,

Nec regi curat, patitur'ue frenos,

Haud timet mortem, cupit ire in ipsos

Obuius enses.

Parcite ô diui, ueniam precamur,

Viuat ut tutus mare qui subegit.

Sed firit uinci dominus profundi

Regna secunda.

Ausus aternos agitare currus

Immemor metæ iuuenis paternæ,

Quos polo sparsit furiosus ignes

Ipse recepit.

Constitit nulli uia nota magno.

Vade, quâ tutum populo priori,

Rumpe nec sancti uiolenta mundi

Fœdera sacra.

Quisquis audacis tetigit carinæ

Nobiles remos, nemoris sacrati

Pelion densa spoliauit umbra:

Quisquis intrauit scopulos uagantes,

Et tot emensus pelagi labores,

Barbara funem religauit ora,

Raptor externi rediturus auri,

Exitu dirò temerata ponti

Iura piavit.

Exigit pœnas mare prouocatum.

Tiphys in primis domitor profundi,

Liquit

Liquit indocto regimen magistro.
 Littore*externo procul à paternis
 Occidens regnis,tumuloq; uili
 Tectus,ignotas iacet inter umbras.
 Aulis amissi memor inde regis
 Portubus lentis retinet carinas
 Stare querentes.

*extremo.

Ille uocali genitus camœna,
 Cuius ad chordas modulante plectro
 Resiit torrens,silucere uenti,
 Cui suo cantu uolucris relicto
 Adfuit tota comitante sylua,
 Thracios sparsus iacuit per agros,
 Ad caput tractus fluuiialis Hebri,
 Contigit notam Styga,Tartarumq;
 Non rediturus.

Strauit Alcides Aquilone natos,
 Patre Neptuno genitum necauit,
 Sumere innumeras solitum figuras.
 Ipse post terræ,pelagiq; pacem,
 Post feri Ditis patefacta regna,
 Viuus ardenti recubans in Oeta
 Præbuit seuis sua membra flammis,
 Tabe consumptus gemini cruoris
 Munere nuptæ.

Strauit*Anceum uiolentus ictu
 Setiger:fratres Meleagre matris
 Impius mactas,morerisq; dextra
 Matris iratæ.meruerere cuncti

*Antæum.

Morte quod crimen tener expiauit
 Herculi magno puer irrepertus,
 Raptus haud tutas puer inter undas.
 Ite nunc fortes perarate pontum
 Sorte timenda.

Idmonem quamuis bene fata nosset,
 Condidit serpens Libycis arenis.
 Omnibus uerax, sibi falsus uni
 Concidit Mopsus, caruitq; Thebis,
 Ille qui uerè cecinit futura.
 Exul errauit Thetidis maritus.
 Igne fallaci nociturus Argis
 Nauplios, præceps cadit in profundum.
 Crimini poenas patrio pependit
 Fulmine, & ponto moriens Oileus.
 Coniugis fatum redimens Pheræi
 Vxor impendit animam marito.
 Ipse qui prædam, spoliūq; iussit
 Aureum prima reuechi carina,
 Vstus accenso Pelias ahenō
 Arsit angustas uagus inter undas.
 Iam satis diui mare uindicastis,
 Parcite iusso.

A C T V S Q V A R T V S.

N V T R I X,

Trimetri Iambici.

PAuet animus, horret, magna perniciēs adest.
 Immane quantum augetur, & semet dolor
 Accendit ipse, uimq; præteritam integrat.

Vidi

Vidi furentem sepe, & aggressam deos
 Cœlum trahentem, maius his, maius parat
 Medea monstrum. nanq; ut attonito gradu
 Euasit, & penetrare funestum attigit,
 Totas opes effudit, & quidquid diu
 Etiam ipsa timuit, promit, atq; omnem explicat
 Turbam malorum: arcana, secreta, abdita,
 Et triste læua complicans sacrum manu,
 Pestes uocat, quasq; feruenti creat
 Arena Libyæ, quasq; perpetua niue
 Taurus coërcet frigore Arctoo rigens,
 Et omne monstrum tracta magicis* cantibus,
 Squamea latebris turba desertis adest,
 Hic sæua serpens corpus immensum trahit,
 Trifidamq; linguam exertat, & quærens quibus
 Mortifera ueniat, carmine audito stupet,
 Tumidumq; nodis corpus aggestis plicat,
 Cogitq; in orbem parua sunt, inquit, mala,
 Et uile telum est, ima quod tellus creat:
 Cœlo petam uenena, iam nunc tempus est
 Aliquid mouere fraude uulgari altius.
 Huc ille uasti more torrentis iacens
 Descendat Anguis, cuius immensos duæ
 Maior, minorq; sentiunt nodos fera,
 Maior Pelasgis apta, Sidonijs minor.
 Pressasq; tandem soluat Ophiuchus manus,
 Virusq; fundat: adsit ad cantus meos
 Laceßere ausus gemina Python numina,
 Et Hydra, & omnis redeat Herculeæ manu

*artibus.

Succisa serpens cæde se reparans sua.
 Tu quoq; relictis peruigil Colchis ades
 Sopite primum cantibus serpens meis.
 Postquàm euocauit omne serpentum genus,
 Congerit in unum frugis infæstæ mala,

*niue. Quæ fert opertis*hyeme perpetua iugis
 Sparsus cruore Caucasus Promethei,
 Phætraq; pugnax Medus, aut Parthus leuis,

*qui. Et*queis sagittas diuites Arabes linunt,
 Aut quos sub axe frigido succos legunt
 Lucis Sueui nobiles Hercinijs,

Quodcunq; tellus uere nidifico creat,
 Aut rigida cùm iam bruma discussit decus
 Nemorum, & niuali cuncta constrinxit gelu.
 Quodcunq; gramen flore mortifero uiret,
 Dirus'ue tortis succus in radicibus

Causas nocendi gignit, atrectat manu.

Aemonius illas contulit pestes Athos,

Has Pindus ingens, illa Pangæi iugis

Teneram cruenta falce deposuit comam.

Has aluit altum gurgitem Tigris premens,

Danubius illas: has per arentes plagas

Tepidis Hydaspes gemmifer currens aquis,

Nomenq; terris qui dedit Bethys suis

Hesperia pulsans maria languenti uado.

Hæc passa ferrum est, dum parat Phœbus diem:

Illius alta nocte succisus frutex:

At huius ungue secta cantato seges.

Mortifera carpit gramina, ac serpentium
 Saniem exprimit, miscetq; & obscenas aues,
 Mæsti q; cor bubonis, & rauca strigis
 Executa uiuæ uiscera. hæc scelerum artifex
 Discreta ponit. his rapax uis ignium,
 His gelida pigri frigoris glacies inest.
 Addit uenenis uerba non istis minus
 Metuenda: sonuit ecce uesano gradu,
 Canit q;: mundus uocibus primis tremit.

M E D E A.

Tetrametri Trochaici Catalectici, & alijs.

Vos precor uulgus silentum, uosq; ferales deos,
 Et chaos cæcū, atq; opacam Ditis umbrosi domum,
 Tartari ripis ligatos squalidæ mortis specus,
 Supplicijs animæ remissis currite ad thalamos nouos.
 Rota resistat membra torquens, tangat Ixion humum,
 Tantalus securus undas hauriat Pyrenidas,
 *Grauiorq; pœna sedeat coniugis socero mei,
 Lubricus per saxa retro Sisyphum uoluat lapis.
 Vosq; quas urnis foratis irritus ludit labor,
 Danaides coite, uestras hic dies quærit manus.
 Nunc meis uocata sacris noctium sydus ueni,
 Pessimos induta uultus, fronte non una minax.

Trimetri Iambici.

Tibi more gentis uinculo soluens comam,
 Secreta nudo nemora lustrauit pede,
 Et euocauit nubibus siccis aquas,
 Egiq; ad inum maria, & Oceanus graues
 Interius undas æstibus uictis dedit.

*Pœna grauior
 sedeat uito con
 iugis soc.

*hærens. Pariterq; mundus lege confusa^{*} ætheris
 Et solem, & astra uidit, & uetitum mare
 Tetigistis Vrsæ, temporum flexi uices,
 Aestiuæ tellus floruit cantu meo.
 Messëm coacta uidit hybernæ Ceres:
 Violenta Phasis uertit in fontem uada:
 Et Ister in tot ora diuisus truces
 Compreßit undas omnibus ripis piger.
 Sonuere fluctus, tumuit insanum mare,
 Tacente uento: nemoris antiqui domus
 Amisit umbram uocis imperio meæ.
 Die relicto Phœbus in medio stetit.
 Hyadesq; nostris cantibus motæ labant.
 Adesse sacris tempus est Phœbe tuis.
 Tibi hæc cruenta ferta texuntur manu,
 Dimetri & Trimetri Iambici.
 Nouena quæ serpens ligat.
 Tibi hæc Typhoeus, membra qui discors tulit,
 Qui regna concussit Iouis.
 Vectoris istic perfidi sanguis inest,
 Quem Nessus expirans dedit.
 Oetæus isto cinere defecit rogos,
 Qui uirus Herculeum bibit.
 Piæ sororis impiæ matris facem
 Ultricis Althææ uides.
 Reliquit istas inuio plumas specu
 Harpyia, dum Zetum fugit.
 His adijce pinnas sauciæ Stymphalidos
 Lernæa passæ spicula.

Sonūistis aræ: Tripodas agnosco meos
Fauente commotos dea.

Anapæstici.

Video Triuiæ currus agiles,
Non quos pleno lucida uultu
Pernox agitat, sed quos facie
Lurida mœsta, cum Thessalicis
Vexata minis cœlum freno
Propiore legit. sic face, tristem
Pallida lucem funde per auras.

Horrore nouo terre populos.
Inq; auxilium Dictynna tuum
Pretiosa sonent æra Corinthi:
Tibi sanguineo cespite sacrum
Solenne damus: tibi de medio
Rapta sepulchro fax nocturnos
Sustulit ignes.

Tibi mota caput flexa uoces
Ceruice dedi: tibi funereo
De more iacens passos uincit
Vitta capillos.

Tibi iactatur tristis Stygia
Ramus ab unda: tibi nudato
Pectore Manas, sacro feriam
Brachia cultro. manet noster
Sanguis ad aras: assuesce manus
Stringere ferrum, charosq; pati
Posse cruores.

Sacrum laticem percussa dedi:

Quòd si nimium sepe uocari
 Quereris, uotis ignosce, precor.
 Causa uocandi Persei tuos
 Sæpius arcus, una atq; eadem est
 Semper Iason.

Tu nunc uestes tingue Creusæ,
 Quas cum primùm sumpserit, imas
 Vrat serpens flamma medullas.
 Ignis fuluo clausus in auro
 Latet obscurus, quem mihi, cœli
 Qui furta luit uiscere sœto,
 Dedit, & docuit condere uires
 Arte Prometheus: dedit & tenui
 Sulfure tectos Mulciber ignes:
 Et uiuacis fulgura flammæ
 De cognato Phaëtonte tuli.
 Habeo mediæ dona Chimææ.
 Habeo flammæ usto Tauri

*ruptas. Gutturæ*ruptas, quas permisso
 Felle Medusæ, tacitum iussi
 Seruare malum. adde uenenis
 Stimulos Hecate, donisq; meis
 Semina flammæ condita serua.
 Fallant usus, tactusq; serant,
 Meet in pectus, uenasq; calor:
 Stillent artus, ossaq; fument,
 Vincatq; suas flagrante coma
 Noua nupta faces.

Vota tenentur, ter latratus

Audax Hecate dedit, & sacros
Edidit ignes face luctifera.

Trimetri Iambici.

Peracta uis est omnis, huc natos uoca,
Pretiosa per quos dona nubenti feras.
Ite, iie nati matris infauste genus,
Placate uobis munere, & multa prece
Dominam, & nouercam: uadite, & celcres domum
Referte gressus, ultimo amplexu ut fruatur.

C H O R V S.

Dimetri Iambici Catalectici.

Q Vonam cruenta Menas
Præcepit amore sæuo

Rapitur? quod impotenti

Facinus parat furore?

Vultus citatus ira

Riget, & caput feroci

Quatiens superba motu

Regi minatur ultro.

Quis credat *exulantem?

Flagrant genæ rubentes,

Pallor fugat ruborem.

Nullum uagante forma

Seruat diu colorem.

Huc fert pedes, & illuc,

Vt tigris orba natis,

Cursu furente lustrat

Gangeticum nemus: sic

Erenare nescit iras

* exulē,

Medea, non amores.
 Nunc ira, amorq; causam
 Iunxere: quid sequetur?
 Quando efferet Pelasgis
 Nefanda Colchis aruis
 Gressum? metuq; soluet
 Regnum, simulq; reges?
 Nunc Phœbe mitte currus
 Nullo morante loro,
 Nox condat alma lucem,
 Mergat diem timendum
 Dux noctis Hesperugo.

A C T V S Q V I N T V S.

NUNTIVS. CHORVS. NVTRIX.

M E D E A. I A S O N.

Trimetri Iambici.

Periere cuncta, concidit regni status.

Nata, atq; genitor cinere permisto iacent.

CHO. Qua fraude capti? NVT. Quae solent reges capi,

Donis. CHO. In illis esse quis potuit dolus?

NVN. Et ipse miror, uixq; iam facto malo

Potuisse fieri credo. CHO. Quis eladis modus?

NVN. Auidus per omnem regiae partem furit

*Emissus. *Ut iussus, ignis: tota iam domus occidit,

Vrbi timetur. CHO. Vnda flammis opprimat.

NVN. Et hoc in ista clade mirandum accidit,

Alit unda flammis, quoq; prohibetur magis,

Magis ardet ignis: ipsa praesidia occupat.

Effer

NVT. Effer citatum sede Pelopeia gradum

Medea: praeceps quaslibet* terras pete.

*sedes.

MED. Ego ne ut recedam? si profugissem prius,

Ad hoc redirem, nuptias specto novas.

Quid anime cessas? sequere felicem impetum,

Pars ultionis ista, qua gaudes, quota est?

Amas adhuc furiosa? sic satis est tibi

Cælebs Iason? quære pœnarum genus

Haud usitatum: iamq; sic temet para,

Fas omne cedat, abeat expulsus pudor.

Vindicta leuis est, quam ferunt parue manus.

Incumbe in iras, teq; languentem excita,

Penitusq; ueteres pectore ex imo impetus

Violentus hauri: quidquid admissum est adhuc,

Pietas uocetur: hoc age, & faxo, sciant

Quam leuia fuerint, quamq; uulgaris notæ,

Quæ commodauit scelera. praelusit dolor

Per ista noster. quid manus poterant rudes

Audere magnum? quid puellaris furor?

Medea nunc sum: creuit ingenium malis.

Iuuat, iuuat rapuisse fraternal caput,

Artus iuuat secuisse, & arcano patrem

Spoliasse sacro: iuuat in exitium senis

Armasse natus: *quære materiam dolor,

*querit

Ad omne facinus non rudem dextram afferes.

Quò te igitur ira mittis? aut quæ perfido

Intendis hosti tela? nescio quid ferox

Decreuit animus intus, & nondum sibi

Audet fateri. stulta properaui nimis.

Ex pellice utinam liberos hostis meus
 Aliquos haberet. quidquid ex illo tuum est,
 Creusa peperit. placuit hoc poenæ genus,
 Meritoq; placuit. ultimum magno scelus
 Animo parandum est: Liberi quondam mei
 Vos pro paternis sceleribus poenas date.
 Cor pepulit horror, membra torpescunt gelu,
 Pectusq; tremuit, ira discessit loco,
 Materq; tota coniuge expulsa redit.
 Ego ne ut meorum liberum, ac prolis meæ
 Fundam cruorem? melius ah demens furor
 Incognitum istud facinus, ac dirum nefas
 A me quoq; absit. quod scelus miseri luent?
 Scelus est Iason genitor, & maius scelus
 Medea mater, occidant. non sunt mei:
 Pereant. mei sunt: crimine & culpa carent.
 Sunt innocentes, fateor, & frater fuit.
 Quid anime titubas? ora quid lachrymæ rigant?
 Variamq; nunc huc ira, nunc illuc amor
 Diducit? anceps æstus incertam rapit.
 Vt seua rapidi bella cum uenti gerunt,
 Vtrinq; fluctus maria discordes agunt,
 Dubiumq; pelagus feruet, haud aliter meum
 Cor fluctuatur: ira pietatem fugat,
 Iramq; pietas. cede pietati dolor.
 Huc chara proles, unicum afflictæ domus
 Solamen: huc uos ferte, & infusos mihi
 Coniungite artus: habeat incolumes pater,
 Dum & mater habeat: urget exilium, ac fuga.

Iam iam meo rapiuntur euulsi sinu,
 Flentes, gementes: sed oculis pereant patris,
 Periere matris, rursus increfcit dolor,
 Et feruet odium: repetit inuisam manum
 Antiqua mentis ira, quâ ducis sequor.
 Vtinam superbæ turba Tantalidos meo
 Exisset utero, bisq; septenos parens
 Natos tuliffem: sterilis in pœnas fui,
 Fratri, patriq; quod fat est, peperit duos.
 Quonam ifta tendit turba furiarum impotens?
 Quem quærit? aut quò flammeos ictus parat?
 Aut cui cruentas agmen infernum faces
 Intentat? ingens anguis excuffo fonat
 Tortus flagello, quem trabe infesta petit
 Megæra? cuius umbra difperfis uenit
 Incerta membris? frater est, pœnas petit:
 Dabimus: fed omnes fige luminibus faces:
 Lania, perure, pectus en furijs patet.
 Difcedere à me frater ultrices deas,
 Manesq; ad imos ire fecuras iube,
 Mihi me relinque, & utere hac frater manu,
 Quæ strinxit ensem, uictima manes tuos
 Placamus ifta, quid repens affert fonus?
 Parantur arma, meq; in exitium petunt.
 Excelfa noftræ tecta conscendam domus
 Cæde inchoata: perge tu mecum comes,
 Tuum quoq; ipfe corpus hinc mecum auehe.
 Nunc hoc age anime: non in occulto tibi est
 Perdenda uirtus, approba populo manum.

Quicumq;

I A S. Quicumq; regum es cladibus fidus dolens,
Concurre, ut ipsam sceleris autorem horridi
Capiamus: huc huc fortis armigeri cohors
Conferte tela, uertite ex imo domum.

M E D. Iam iam recepi sceptrum, germanum, patrem,
Spoliumq; Colchi pecudis aurata tenent.
Rediere regna, rapta uirginitas redit.
O placida tandem numina, o festum diem,
O nuptialem. uade, perfectum est scelus,
Vindicta nondum: perage, dum faciunt manus.
Quid nunc moraris anime? quid dubitas? potens
Iam cecidit ira: poenitet, facti pudet.

nuisam. Quid misera feci? misera poeniteat licet,
Feci: uoluptas magna me^{*} inuitam subit,
Et ecce crescit. deerat hoc unum mihi
Spectator ipse. nil adhuc factum reor.
Quidquid sine isto fecimus sceleris, perit.

I A S. En ipsa tecti parte praecipiti imminet,
Huc rapiat ignes aliquis, ut flammis cadat
Suis perusta. **M E D.** Congere extremum tuis
Natis Iason funus, ac tumulum strue.

harent. Coniux, socerq; iusta iam functis^{*} habent
A me sepulti: natus hic fatum tulit,
Hic te uidente dabitur exitio pari.

I A S. Per numen omne, perq; communes fugas,
Torosq; quos non nostra uiolauit fides,
Iam parce nato: si quod est crimen, meum est:
Me dede morti: noxium macta caput.

M E D. Hac qua recusas, qua doles, ferrum exigam.

I, nunc superbe uirginum thalamos pete,
Relinque matres. I A S. Vnus est poenae satis.

M E D. Si posset una caede satiari manus,
Nullam petisset: ut duos perinam tamen
Nimum est dolori numerus angustus meo.
In matre, si quod pignus etiamnum latet,
Scrutabor ense uiscera, & ferro extraham.

I A S. Iam perage coeptum facinus, haud ultra precor,
Moramq; saltem supplicij dona meis.

M E D. Perfruere lento scelere, ne propera dolor.
Meus dies est: tempore accepto utimur.

I A S. In festam memet perime. M E D. Misereri iubes.

Bene est, peractum est, plura non habui dolor

Quae tibi litarem: lumina huc tumida alleua

Ingrate Iason. coniugem agnoscis tuam?

Sic fugere soleo, patuit in coelum uia.

Squamosa gemini colla serpentes iugo

Summissa praebent, recipe iam natos parens.

Ego inter auras aliti curru uehar.

I A S. Per alta uade spatia sublimi aetheris,

Testare nullos esse, qua ueheris, deos.

A G A

AGAMEMNON

TRAGŌEDIA

OCTAVA.

ARGVMENTVM.

Thyestes olim ille natorum tumulus, nefandis iniurijs ab Atreo germano suo admodum lacessitus, ab inferis remeans excitat & hortatur Aegisthum filium, ut properè se accingat ad tantas suæ domus iniurias ulciscendas. Agamemnonis itaq; ex Atreo geniti, & in bello Trojano diutius commorantis coniugem Clytemnæstram, ut stuprum clementer inferat, inuadit Aegisthus: quod & iampridem oraculum persuaserat. Illa demum Aegisthi amore correpta, eoque identidem potita, quominus adulteri complexus impedirentur, reuersum maritum, nec sibi talia metuentem interficit.

INTERLOCVTORES.

THYESTES.	CHORVS GRAECORVM.
CHORVS.	EVTRIBATES.
CLYTEMNÆSTRA.	CASSANDRA.
NVTRIX.	AGAMEMNON.
ÆGISTHVS.	ELECTRA.
STROPHILVS.	

ACTVS

THYESTES.

Trimetri Iambici.

Paca linguens Ditis inferni loca
Adsum profundo tartari emissus specu,
Incertus utras oderim sedes magis,
Fugio Thyestes inferos, superos fugo.
En horret animus, & pauor membra

excudit.

Video paternos, immo fraternos lares:
Hoc est uetustum Pelopeiæ limen domus,
Hinc auspicari regium capiti decus
Mos est Pelasgis: hoc sedent alti toro,
Quibus superba scēptra gestantur manu.
Locus hic habendæ curiæ: hic epulis locus.
Libet reuerti. non ne uel tristes lacus
Incolere satius? non ne custodem Stygis
Trigemina nigris colla iactantem iubis?
Vbi ille celeri corpus euinctus rota
In se refertur: ubi per aduersum irritus
Redeunte toties luditur saxo labor:
Vbi tondet ales auida sœcundum iecur,
Et inter undas seruida *exustus siti
Aguas fugaces ore decepto appetit,
Pœnas daturus cœlitum dapibus graues.
Sed ille nostræ pars quota est culpæ senex?
Reputemus omnes, quos ob infandas manus
Quæsitur urna Cnosius uersat reos,
Vincam Thyestes sceleribus cunctos meis,

*exhaustus

t

A' fratre

A fratre uincar liberis plenus tribus
 In me sepultis: uiscera exedi mea,
 Nec haftenus fortuna maculauit patrem,
 Sed maius aliud ausa commisso scelus,
 Nata nefandos petere concubitus iubet.
 Non pauidus hausit dicta, sed cepi nefas.
 Ergo ut per omnes liberos irem parens,
 Coacta fati nata fert uterum grauem,
 Me patre dignum. uersa natura est retro,
 Auo parentem (pro nefas) patri uirum,
 Natis nepotes miscui, nocti diem.
 Sed sera tandem respicit fessos malis
 Post fata demum sortis incestae fides.
 Rex ille regum, ductor Agamemnon ducum,
 Cuius secuta mille uexillum rates
 Iliaca uelis maria texerunt suis;
 Post dena Phœbi lustra, deuicto Ilio,
 Adest daturus coniugi iugulum suae,
 Iam iam natabit sanguine alterno domus.
 Enses, secures, tela, diuisum graui
 Ictu bipennis regium uideo caput.
 Iam scelera propè sunt, iam dolus, caedes, cruor.
 Parantur epulae, causa natalis tui
 Aegisthe uenit, quid pudor uultus grauat?
 Quid dextra dubio trepida consilio labat?
 Quid ipse temet consulis? torques? rogas
 An deceat hoc te? respice an matrem decet.
 Sed cur repente noctis aestiuae uices
 Hyberna longa spatia producunt mora?
 Aut quid cadentes detinet stellas polo?

Phœbum moramur: redde iam mundo diem.

CHORVS.

Dimetri Anapæstici.

O Regnorum magnis fallax
Fortuna bonis, in præcipiti
Dubioq; nimis excelsa^{*}locas.

Nunquam placidam sceptrâ quietem,

Certum ue sui tenuere diem.

Alia ex alijs cura fatigat,

Vexatq; animos noua tempestas.

Non sic Libycis Syrtibus æquor

Furit alternos uoluere fluctus:

Non Euxini turget ab imis

Commota uadis unda, niuali

Vicina polo: ubi cæruleis

Immunis aquis, lucida uersat

Plaustra Bootes:

Vt præcipites regum casus

Fortuna rotat. metui cupiunt,

Metuiq; timent: non nox illis

Alma recessus præbet tutos:

Non curarum somnus domitor

Pectora soluit.

Quas non arces scelus alternum

Dedit in præceps? impia quas non

Arma fatigant? iura, pudorq;

Et coniugij sacrata fides

Fugiunt aulas: sequitur tristis

Sanguinolenta Bellona manu,

*lcco.

Quaeq; superbos urit Erinnyis,
 Tumidas semper comitata domos,
 Quas in planum qualibet hora
 Tulit ex alto. licet arma uacent,
 Cessentq; doli, sidunt ipso
 Pondere magna, ceditq; oneri
 Fortuna suo.

Vela secundis inflata Notis
 Ventos nimium timuere suos.
 Nubibus ipsis inserta caput
 Turris pluuio uapulat Austro:
 Densasq; nemus spargens umbras
 Annosa uidet robora frangi.

Feriuunt celsos fulmina colles: *Hor. Fecit Iasmodi*

Corpora morbis maiora patent. *mina modis*

Et cum in pastus armenta uagos
 Vilia currunt, placet in uulnus
 Maxima ceruix. quidquid in altum
Fortuna tulit, ruitura leuat.

Modicis rebus longius auum est.

Felix, mediae quisquis turbae
 Parte quietus, aura stringit
 Littora tuta, timidusq; mari
 Credere cymbam, remo terras
 Propiore legit.

AGT V S E G V N D V S.

CLYTAEMNESTRA. NVTRIX,

Trimetri Archilochij.

Quid

Quid segnīs anime tuta consilia expetis?
 Quid fluctuaris? clausa iam melior uia est.

Licuit pudicos coniugis quondam toros,
 Et sceptrā casta iuncta tutari fide:

/ Periere mores, ius, decus, pietas, fides,

// Et qui redire, cum petit, nescit pudor.

Da frenā, & omnem prona nequitiam incita.

 Per scelera semper sceleribus tutum est iter.

Tecum ipsa nunc euolue fœmīneos dolos,

Quod ulla coniux perfida, atq; impos sui

Amore cæco, quod nouercales manus

Ausæ, quod ardens impia uirgo face

Phasiaca fugiens regna Thessalica trabe,

Ferrum, uenena: uel Mycenæa domo

Coniuncta socio profuge furtiua rate.

Quid timida loqueris? furta, & exilium, & fugas?

Sors ista fecit, te decet maius nefas.

NVT. Regina Danaum, & inclytum Ledaë genus,

Quid tacita uersas? quid ue consilij impotens

Tumido feroces impetus animo geris?

Licet ipsa sileas, totus in uultu est dolor.

Proin quid est? da tempus ac spatium tibi.

Quod ratio nequijt, sæpe sanauit mora.

ELY. Maiora cruciant, quam ut moras possim pati.

Flammæ medullas, & cor exurunt meum,

Mistus dolori subdidit stimulos timor.

Inuidia pulsat pectus, hinc animum iugo

Premit. Cupido turpis, & uinci uetat.

Et inter istas mentis*obsessæ faces,

*obsessæ.

Fessus quidem, & deiectus, & pessundatus
Pudor rebellat: fluctibus uarijs agor,
 Ut cum hinc profundum uentus, hinc aestus rapit,
 Incerta dubitat unda, cui cedit malo.

Proinde omisi regimen è manibus meis:

Quocunq; me ira, quò dolor, quò spes feret,

*dedam. Huc ire pergam, fluctibus*dedi ratem.

Vbi animus errat, optimum est casum sequi.

NVT. Cæca est temeritas, quæ petit casum ducem.

CLX. Cui ultima est fortuna, quid dubium timet?

NVT. Tuta es, latetq; culpa, si pateris, tua.

CLX. Perlucet omne regiae uitium domus.

NVT. Piget prioris, & nouum crimen struis.

CLX. Res est profectò stulta, nequitiae modus.

NVT. Quod metuit, auget, qui scelus scelere obruit.

CLX. Et ferrum, & ignis saepe medicinae loco est.

NVT. Extrema primo nemo tentauit loco.

CLX. Capienda rebus in malis præceps uia est.

NVT. Ad te reflectat coniugij nomen sacrum.

CLX. Decem per annos uidua respiciam uirum?

NVT. Meminisse debes sobolis ex illo tuae.

CLX. Equidem & iugales filiae meminifaces,

Et generum Achillem: præstitit matri fidem.

NVT. Redemit illa classis immotæ moras,

Et maria pigro fixa languore impulit.

CLX. Pudet, pigetq;: Tyndaris cœli genus

Lustrale classi Doricæ peperit caput.

Reuoluit animus uirginis thalamos meæ,

Quos ille dignos Pelopeia fecit domo.

Cum

*sacrilego

Cum stetit ad aras ore* sacrifico pater
 Quasi nuptiales, horruit Calchas sua
 Responſa uocis, & recedentes focos.
 O scelera ſemper ſcleribus uincens domus,
 Cruore uentos emimus, bellum nece.

NVT. Sed uela pariter mille fecerunt rates.

CLY. Non eſt ſoluta proſpero claſſis deo.

Eiecit Aulis impias portu rates.

Sic auſpicatus bella, non melius gerit.

Amore captæ captus, immotus prece

Smynthea tenuit ſpolia Phœbæi ducis,

Ardore ſacræ uirginis iam tum furens.

Non illum Achilles flexit indomitis minis.

Non ille, ſolus fata qui mundi uidet,

In nos fidelis augur, in captas leuis:

Non populus ager, & relucentes rogi,

Inter ruentis Græciæ ſtragem ultimam.

Sine hoſte uictus marcet, ac Veneri uacat,

Reparatq; amores: ne ue deſertus foret

A pellice unquam, uel ſuus coelebs torus,

Ablatam Achilli diligit Briſeida.

Nec rapere puduit è ſinu uulſam uiri.

Hem Paridis hoſtem, nunc nouum uulnus gerens

Amore Phrygiæ Vatis incenſus furit:

Eſt poſt trophæa Troica, ac uerſum Ilium,

Captæ maritus remeat, & Priami gener.

Accingere anime, bella non leuia apparatus:

Scelus occupandum eſt. pigra quem expectas diem?

Pelopeia Phrygiæ ſceptra dum teneant nurus?

An te morantur uirgines uiduæ domi,
 Patriq; Orestes similis? horum te mala
 Ventura moueant. turbo queis rerum imminet?
 Quid misera cessas? en adest natis tuis
 Furens nouerca: per tuum, si aliud nequit,
 Latus exigatur ensis, & perimat duos.
 Misce cruorem, perde pereundo uirum.
 Mors misera non est, commori cum quo uelis.

N V T. Regina frena temet, & siste impetus,
 Et, quanta tentas, cogita: uictor uenit
 Asiae ferocis: ultor Europæ trahit
 Captiua Pergama, & diu uictos Phrygas.
 Hunc fraude nunc conaris insana aggredi,
 Quem non Achilles ense uiolauit fero,
 Quamuis procacem toruus armasset manum.
 Non melior Ajax morte decreta furens,
 Non sola Danais Hector, & bello mora:
 Non tela Paridis certa, non Memnon niger,
 Non Xanthus armis corpora immistis gerens,
 Fluctusq; Simois cade purpureos agens,
 Non niuea proles Cycnus æquorei dei,
 Non bellicoso Thressa cum Rheso phalanx,
 Non picta pharetras, & securigera manu
 Peltata Amazon. hunc domi reducem paras
 Mactare? & aras cæde maculare impia?
 Vltrix inultum Græcia hoc facinus feret?
 Equos, & arma, clasibusq; horrens fretum
 Propone, & alto sanguine exundans solum,
 Et tota captæ fata Dardaniæ domus

Regeſta Danais: comprime affectus truces,
Mentemq; tibimet ipſa pacifica tuam.

AEGISTHVS. CLYTAEMNEſTRA.

Trimetri Iambici.

Quod tempus animo ſemper, ac mente horru
Adeſt profectio rebus extremum meis,
Quid terga uertis anime? quid primo impetu
Deponis arma? crede perniciem tibi,
Et dira ſeuos fata moliri deos.
Oppone *cunctis uile ſupplicij caput,
Ferrumq; , & ignes pectore aduerſo excipe.

*meritis.

CLY. Aegithe non eſt poena ſic nato mori.

AEG. Tu nos pericli ſocia, tu Leda ſata
Comitare: tantum ſanguinem reddet tibi
Ignauus iſte ductor, ac fortis pater.
Sed quid trementeſ circuit pallor genas?
Iacensq; uultu languido obtutus ſtupet?

CLY. Amor iugalis uincit, ac ſtegit retro.
Remeemus illuc, unde non decuit prius
Abire: ſed nunc caſta repetatur fides:

Nam ſera nunquam eſt ad bonos mores uia.

Quem poenitet peccaſſe, poena eſt innocens.

AEG. Quo raperis amens? credis, aut ſperas tibi
Agamemnonis fidele coniugium? ut nihil
Subeſſet animo, quod graues faceret metus,
Tamen ſuperba, & impotens flatu nimis
Fortuna magno ſpiritus tumidos daret.
Grauis ille ſocijſ ſtante adhuc Troia fuit.
Quid rere ad animum ſuaapte natura truceſ

Troiam addidisse? rex Mycenarum fuit:
 Veniet Tyrannus. prospera animos efferrunt.
 Effusa circà pellicum quanto uenit
 Turba apparatus? sola sed longè eminet,
 Tenetq; regem famula ueridici dei.
 Feres ne thalami uicta consortem tui?
 At illa nolet. ultimum est nuptæ malum:
 Palàm mariti possidens pellex domum.
 Nec regna socium ferre, nec tædæ sciunt.

CLY. Aegisthe quid me rursus in præceps rapis?
 incitas. Iramq; flammis iam residentem excitas?
 Permisit aliquid uictor in captam sibi,
 Nec coniugem hoc respicere, nec dominam decet.
 Lex alia folio est, alia priuato toro.
 Quid, quòd seueras ferre me leges uiro
 Non patitur animus, turpis admissi memor?
 Det ille ueniam facile, cui uenia est opus.

AEG. Ita est: pacisci mutuam ueniam licet.
 Ignota tibi sunt iura regnorum haud noua.
 Nobis maligni iudices, æqui sibi.
 Id esse regni maximum pignus putant,
 Si quidquid alijs non licet, solis licet.

CLY. Ignouit Helena, iuncta Menelao redit,
 Quæ Europam, & Asiam, paribus afflixit malis.

AEG. Sed nulla Atriden Venere furtiua abstulit,
 Nec cepit animum coniugi obstrictum suæ.
 Iam crimen ille querit, & causas parat.
 Nil esse crede turpe commissum tibi,
Quid honesta prodest uita flagitio carens,

Vbi dominus odit? fit nocens, non queritur.
 Sparten ne repetes spreta, & à tanto uiro,
 Patriasq; sedes profuga? non dant exitum
 Repudia regum: spe metum falsa leuas.

CLY. Delicta nouit nemo, nisi fides, mea.

AEG. Non intrat unquam regium limen fides.

CLY. Opibus merebor, ut fidem pretio obligem.

AEG. Pretio parata, uincitur pretio fides.

CLY. Surgit residuus pristinae mentis pudor,

Quid obstrepis? quid uoce blandiloqua mala

Consilia dictas? scilicet nubet tibi

Regum relicto rege generosa exuli?

AEG. Et cur Atrida uideor inferior tibi

Natus Thyeste? CLY. Si parum est, adde & nepos.

AEG. Autore Phœbo gignor, haud generis pudet.

CLY. Phœbum nefandae stirpis autorem uocas?

Quem nocte subita frena reuocantem sua

Cœlo expulistis? quid deos probro aduocas

Surripere doctus fraude geniales toros;

Quem Venere tantum scimus illicita uirum?

Secede properè, dedecus claræ domus

Afforta ab oculis: *hæc uacat regi, ac uiro.

* regia

uacat uiro

AEG. Exilia mihi sunt haud noua, assueui malis.

Si tu imperas regina, non tantum domo

Argis ue cedo, nil moror iussu tuo

Aperire ferro pectus ærumnis graue.

CLY. Siquidem hoc cruenta Tyndaris fieri sinam?

Quæ inuita peccat, debet & culpæ fidem.

Secede

*Secede mecum potius, ut rerum statum
Dubium, ac minacem iuncta consilia explicent.*

C H O R V S .

Anapæstici.

CAnite ô pubes inclyta Phœbum.
Tibi festa caput turba coronat:
Tibi uirgineas laurum quatiens
De more comas innuba fundit
Stirps Inachia. tu quoq; nostros
Thebana manus comitare choros:
Quæq; Erasini gelidos fontes,
Quæq; Eurotam, quæq; uirenti
Tacitum ripa bibis Ismenon,
Quam fatorum præscia Manto
Sata Tiresia Latonigenas
Monuit sacris celebrare deos.
Arcus uictor pace relata
Phœbe relaxa, humeroq; graues
Leuibus telis pone pharetras,
Resonetq; manu pulsa citata
Vocale chelys. nil acre uelim,
Magnumq; modis intonet altis,
Sed quale soles leuiore lyra
Flectere carmen simplex, lusus
Cum docta tuos musa recenset.
Licet & chorda grauiore sones,
Quale canebas, cum Titanas
Fulmine misso fregere dei:
Vel cum montes montibus altis

Superimpositi struxere gradus
 Trucibus monstris: stetit imposita
 Pelion Ossa: pinifer ambos
 Pressit Olympus. ades ô magni
 Soror, & coniux, consors sceptri
 Regia Iuno: tua te colimus
 Turba Mycenæ: tu sollicitum
 Supplexq; tui numinis Argos
 Sola tueris: tu bella manu
 Pacemq; regis: tu nunc* lauros
 Agamemnonias accipe uictrix.
 Tibi multifora tibia buxo
 Solenne canit: tibi fila mouent
 Docta puellæ carmine molli:
 Tibi uotiuam matres Græiæ
 Lampada iactant: ad tua coniux
 Candida tauri delubra cadit
 Nescia aratri, nullo collum
 Signata iugo. tuq; ô magni
 Nata Tonantis inclyta Pallas,
 Quæ Dardaniæ sæpe petisti
 Cuspide turres: te permisto
 Matrona minor, maiorq; choro
 Colit: & reserat ueniente dea
 Tempa sacerdos: tibi nexilibus
 Turba coronis redimita uenit:
 Tibi grandæui lasiîq; senes
 Compote uoto reddunt grates,
 Libantq; manu uina trementi.

*claros
memnon

Et te Triuia grata memores
 Voce precamur. tu maternam
 Sistere Delon Lucina iubes,
 Huc atq; illuc prius errantem
 Cyclada uentis, nunc iam stabilis
 Fixa terras radice tenet.
 Respuit auras, religatq; rates
 Assueta sequi. tu Tantalidos
 Funera matris uictrix numeras.
 Stat nunc Sypili uertice summo
 Flebile saxum, et adhuc lachrymas
 Marmora fundunt antiqua nouas.
 Colit impensè foemina, uirq;
 Numen geminum. tuq; ante omnes
 Pater, ac rector fulmine pollens,
 Cuius nutu simul extremi
 Tremuere poli, generis nostri
 Iuppiter autor, cape dona libens,
 Abauusq; tuam non degenerem
 Respice prolem.   Trimetri Iambici.
 Sed ecce uasto concitus miles gradu
 Manifesta properat signa letitiæ gerens.
 Nanq; hasta summo lauream ferro gerit.
 Fidusq; regi semper Euribates adest.

A C T V S T E R T I V S.

EVRIBATES. CLYTAE=

MNESTRA.

Trimetri Iambici,

Delubra

Delubra, & aras cœlitum, & patrios lares
 Post longa fessus spatia uix credens mihi
 Supplex adoro: uota superis soluite.

Telluris altum remeat Argolicæ decus,
 Tandem ad penates uictor Agamemnon suos.

CLY. Felix ad aures nuntius uenit meas,
 Vbinam petitus per decem coniux mihi
 Annos moratur? pelagus, an terras premit?

EVR. Incolumis, auctus gloria, laude inclytus
 Reducem expetito littori impressit pedem.

CLY. Sacris colamus profferum tandem diem,
 Et si propitios, attamen lentos deos,
 Tu pande, uiuat coniugis frater mei,
 Et pande, teneat quas soror sedes mea.

EVR. Meliora uotis posco, & obtestor deos:
 Nam certa fari fors maris dubij uetat.
 Ut sparsa tumidum classis excepit mare,
 Ratis uidere socia non potuit ratem.
 Quin ipse Atrides æquore immenso uagus
 Grauiora pelago damna, quàm bello tulit,
 Remeatq; uicto similis, exiguas trahens
 Lacerasq; uictor classe de tanta rates.

CLY. Quis, fare, nostras hausserit casus rates:
 Aut quæ maris fortuna dispulerit duces.

EVR. Acerba fatu poscis: infaustum iubes
 Miscere leto nuntium: refugit loqui
 Mens ægra, tantis atq; inhorrescit malis.

CLY. Exprome: clades scire qui refugit suas,
 Grauat timorem: dubia plus torquent mala.

EV R. Vt Pergamum omne Dorica cecidit face,
 Diuisa præda est, maria properantes petunt,
 Iamq; ense fessum miles exonerat latus.
 Neglecta summas scuta per puppes iacent.
 Ad militares remus aptatur manus,
 Omnisq; nimum longa properanti mora est.
 Signum recursus regia ut fulsit rate,

emouit. Et clara lentum regimen emouit tuba,
 Aurata primas prora signauit uias,
 Aperitq; cursus, mille quos puppes secent.
 Hinc aura primò lenis impellit rates
 Allapsa uelis, unda uix tactu leuis
 Tranquilla Zephyri mollis afflatu tremit,
 Splendetq; classe pelagus, & pariter latet.
 Iuuat uidere nuda Troiæ littora,
 Iuuat relictæ sola Sigæi loca.

Properat iuuentus omnis adductos simul
 Lentare remos: adiuuat uentos manu,
 Et ualida nixu brachia alterno mouet.
 Sulcata uibrant æquora, & latera increpant,
 Dirimuntq; cæcæ cæruleum spumæ marc.
 Vt aura plenos fortior tendit sinus,
 Posuere tonsas: credita est uento ratis,
 Fufisq; transtris nauita aut terras procul
 Quantum recedunt uela fugientes notat:
 Aut bella narrat, Hectoris fortis minas,
 Currusq; & empto redditum corpus rogo,
 Herculeum Sparsum cruore regis* Hercæum Iouem.
 Tum qui iacente reciprocus ludit salo,

Tumidumq; pando transfilit dorso mare,
 Tyrrhenus omnis piscis exultat freto,
 Agitq; gyros, & comes lateri annatat,
 Anteire naues letus, & rursus sequi.
 Nunc prima tangens rostra lasciuit Chorus,
 Millefimam nunc ambit, & lustrat ratem.
 Iam littus omne tegitur, & campi latent,
 Et dubia *parent montis Idaei iuga.
 Et iam, quod unum peruicax acies uidet,
 Iliacus atra fumus apparet nota.
 Iam lassâ Titan colla releuabat iugo,
 In astra iam lux prona, iam præceps dies,
 Exigua nubes sordido crescens globo
 Nitidum cadentis inquinat Phœbi iubar,
 Suspecta uariis occidens fecit freta.
 Nox prima cœlum sparserat stellis, iacent
 Deserta uento uela: tum murmur graue
 Maiora minitans collibus summis cadit,
 Tractuq; longo littus, ac petra gemunt,
 Agitata uentis unda uenturis tumet,
 Cum subito luna conditur, stellæ cadunt,
 In astra pontus tollitur, & cœlum perit,
 Nec una nox est, densa tenebras obruit
 Caligo, & omni luce subducta fretum
 Cœlumq; miscet. undiq; incumbunt simul,
 Rapiuntq; pelagus infimo euersum solo,
 Aduersus Euro Zephyrus, & Boreæ Notus.
 Sua quiq; mittunt tela, & infesti fretum
 Emoliuntur, turbo conuoluit mare.

*patent.

Strymonius altas Aquilo contorquet niues,
 Libycusq; arenas Auster, ac Syrtes agit,
 Nec manet in Austro, fit grauis nimbis Notus,
 Imbre auget undas, Euris orientem mouet
 Nabathæa quatiens regna, & Eois sinus.
 Quid rapidus ora Corus Oceano exerens?
 Mundum reuelli sedibus totum suis,
 Ipsosq; rupto crederes cælo deos
 Decidcre, & atrum rebus induci chaos.
 Vento resistit æstus, & uentus retro
 Aestum reuoluit: non capit sese mare,
 Undasq; miscent imber & fluctus suas.
 Nec hoc leuamen deniq; ærumnis datum est,
 Videre saltem, & nosse, quo pereant malo.
 Premunt tenebræ lumina, & diræ Stygis
 Inferna nox est: excidunt ignes tamen,
 Et nube dirum fulmen elisa micat:
 Miserisq; lucis tanta dulcedo est malæ,
 Hoc lumen optant. ipsa se classis premit,
 Et prora prora nocuit, & lateri latus.
 Illam dehiscens pontus in præceps rapit,
 Hauritq; & alto redditam reuomit mare.
 Hæc onere sedit, illa conuulsum latus
 Summittit undis: fluctus hanc decimus tegit:
 Hæc lacera, & omni decore populato leuis
 Fluitat, nec illi uela, nec tonsæ manent,
 Nec reclus altas malus antennas ferens,
 *trunca. Sed *fracta toto puppis Ionio natat.
 Nil ratio, & usus audet in magnis malis.

Tenet

Tenet horror artus:omnis officio stupet
 Nauita relicto:remus effugit manus:
 In uota miseros ultimus cogit timor,
 Eademq; superos Troës, & Danaï rogant.
 Quid fata possunt? inuidet Pyrrhus patri,
 Aiaci Vlysses, Hectori Atrides minor,
 Priamo Agamemnon. quisquis ad Troiam iacet,
 Felix uocatur, cadere qui meruit manu,
 Quem fama seruat, uicta quem tellus tegit.
 Nil nobile ausos pontus, atq; undæ ferent.
 Ignaua fortes *fata consument uiros:
 Pudenda mors est. quisquis es nondum malis
 Satiare tantis cœlitum, tandem tuum
 Numen serena: cladibus nostris daret
 Vel Troia lachrymas. odia si durant tua,
 Placetq; mitti Doricum exitio genus:
 Quid hos simul perire nobiscum iuuat,
 Quibus perimus? sistite infestum mare.
 Vehit ista Danaos clas̄is, & Troas simul.
 Nec plura possunt, occupat uocem mare.
 Ecce alia clades: fulmine irati Iouis
 Armata Pallas, quidquid aut hasta minax,
 Aut ægide, aut furore Gorgoneo potest,
 Aut igne patrio, tentat, & cœlo nouæ
 Spirant procellæ: solus inuictus malis
 Luctatur Ajax: uela cogentem hunc sua
 Tenso rudente flamma perstrinxit cadens.
 Libratur aliud fulmen: hoc toto impetu
 Certum reducta Pallas excussit manu,

*freta.

Imitata patrem, transit Aiacem, & ratem,
 Ratisq; partem secum, & Aiacis tulit.
 Nil illæ motus, ardua ut cautes salo
 Ambustus extat: dirimit insanum mare,
 Fluctusq; rumpit pectore, & nauem manus
 Complexus in se traxit, & caeco mari
 Collucet Ajax, omne resplendet fretum.
 Tandem occupata rupe, furibundum intonat:
 Superasse nunc se pelagus, atq; ignes: iuuat
 Vicisse cœlum, Palladem, fulmen, mare,
 Non me fugauit bellici terror dei,
 Et Hectorem unâ solus, & Martem tuli,
 Phœbæa nec me tela pepulerunt gradu:
 Cum Phrygibus istos uicimus: tandem horream
 Aliena inertî tela mitti dextera?
 Quid si ipse mittat? plura cùm auderet furens,
 Tridente rupem subruit pulsam pater
 Neptunus, imis exerens undis caput,
 Soluitq; montem, quem cadens secum tulit:
 Terraq; & igne uictus, & pelago, iacet.
 Nos alia maior naufragos pestis uocat.
 Est humilis unda: scrupulis mendax uadis,
 Vbi saxa rapidis clausa uorticibus tegit
 Fallax Caphareus: æstuat scopulis fretum,
 Feruetq; semper fluctus alterna uice.
 Arx imminet prærupta, quæ spectat mare
 Vtrinq; geminum, Pelopis hinc oras tui,
 Et Isthmon, arcto qui recuruatus solo
 Ionia iungi maria Phryxæis uetat.

Hinc scelere Lemnon nobilem, hinc Chalcedona,
 Tardamq; ratibus Aulida: hanc arcem occupat
 Palamedis ille genitor, & clarum manu
 Lumen nefanda uertice ex summo effrens
 In saxa ducit perfida classem face.
 Harent acutis rupibus fixæ rates,
 Has inopis undæ breuia comminuunt uada,
 Pars uehitur huius, prima pars scopulo sedet:
 Hanc alia retro spatia relegendem fricit,
 Et fracta frangit. iam timent terram rates,
 Voluntq; maria: * cedit in luctum furor.
 Postquam litatum est, Phœbus in lucem redit.
 Et damna noctis tristis ostendit dies.

* cecidit in
 cem furor.

CLY. Vtrum ne doleam, læter an reducem uirum
 Remeasse? lætor: uulnus at regni graue
 Lugere cogor. redde iam Graijs pater
 Altisona quatiens regna, placatos deos.
 Nunc omne leta fronde ueletur caput,
 Sacrifica dulces tibia effundat modos,
 Et niuea magnas uictima ante aras cadat.
 Sed ecce turba tristis incomptæ comas
 Iliades adsunt: quas super celso gradu
 Effrena Phœbas Entheas laurus quatit.

CHORVS. CASSANDRA.

Varię metrorum species ex dactylicis, sapphicis,
 anapæsticis, iambicis, adonijs.

HEu quàm dulce malum mortalibus additum,
 Vitæ durus amor: cùm pateat malis
 Effugium, & miseros libera mors uocet,

Portus aeterna placidus quiete.
 Nullus hunc terror, nec impotens
 Procella fortunæ mouet,
 Aut iniqui flamma Tonantis.
 Pax alta nullos ciuium coetus
 Timet, aut minaces uictoris iras:
 Non maria asperis insana Coris:
 Non acies iras, puluereamq; nubem
 Motam barbaricis equitum cateruis:
 Non urbe cum tota populos cadentes,
 Hostica muros populante flamma.
 Indomitum bellum perrumpet omne.
 Solus contemptor leuium decorum,
 Qui uultus Acherontis atris,
 Qui Styga tristem non tristis uidet,
 Audetq; uitæ ponere finem:
 Par ille regi: par superis erit.
 O quam miserum est nescire mori.
 Vidimus patriam ruentem nocte funesta,
 Cum Dardana tecta Dorici raperent ignes.
 Non illa bello uicta, nec armis,
 Ut quondam Herculeæ cecidit pharetra:
 Quam non Pelci, Thetidisq; natus,
 Charusq; Pelidæ nimium feroci
 Vicit, acceptis cum fulsit armis,
 Fuditq; Troas falsus Achilles:
 Aut cum ipse Pelides animos feroces
 Sustulit luctu, *celeremq; saltu
 Troades summus timere muris.

*celeriq;

Perdidit

Perdidit in malis extremum decus,
 Fortiter uinci: restitit annis
 Troia bisquinis, unius noctis peritura fato.
 Vidimus simulata dona molis immense,
 Danaumq; fatale munus *duximus nostra
 Creduli dextra, tremuitq; saepe
 Limine in primo sonipes, cauernis
 Conditos reges, bellumq; gestans.
 Et licuit uersare dolos, ut ipsi
 Fraude sua capti caderent Pelasgi.
 Saepe commotæ sonuere parmae,
 Tacitumq; murmur percussit aures,
 Et fremuit male subdolo parens
 Pyrrhus Vlyssi.
 Secura metu Troica pubes,
 Sacros gaudet tangere funes.
 Hinc æquæui gregis Astyanax,
 Hinc Aemonio desponsa *rogo,
 Ducunt turmas: hæc foemineas,
 Ille uiriles.
 Festæ matres uotiuæ ferunt
 Munera diuis.
 Festi patres adeunt aras,
 Vnus tota est uultus in urbe.
 Et quod nunquam post Hecstoreos
 Vidimus ignes,
 Læta est Hecube. quid nunc primum
 Dolor infelix,
 Quid uic extremum deslere paras?

*traximus

*uiro.

Mœnia diuûm fabricata manu
 Diruta nostra?
 An templa deos super uista suos?
 Non uacat istis lachrymare malis.
 Te magne parens flent Iliades.
 Vidi, uidi senis in iugulo
 Telum Pyrrhi uix exiguo
 Sanguine tingui.

Iambici.

CAS. Cohibete lachrymas omne quas tempus petit
 Troades, & ipsa uestra lamentabili
 Lugete gemitu funera: ærumnæ meæ
 Socium recusant: cladibus questus meis
 Remouete: nostris ipsa sufficiam malis.
 Lachrymas lachrymis miscere iuuat.

Anapæstici.

CHO. Magis exurunt, quos secretæ
 Lacerant curæ. iuuat in medium
 Deslere suos. nec enim quamuis
 Dura uirago, patiensq; mali,
 Poteris tantas flere ruinas.
 Non quæ uerno nobile carmen,
 Ramo cantat tristis Aëdon
 Ityn in uarios modulata sonos,
 Non quæ tectis Bistonis ales
 Residens summis impia diri
 Furta mariti garrula deflet,
 Lugere tuam poterit dignè
 Conquesta domum: licet ipse uelit
 Clarus niucos inter olores
 Istrum Cyænus, Tanaimq; colens

Extrema

Extrema loqui: licet Halcyones
 Cæyca suum fluctu leniter
 Plangente sonent, cum tranquillo
 Male confisæ credunt se iterum
 Pelago audaces, foetusq; suos
 Nido pauida titubante fouent:

Non si molles imitata uiros
 Tristis laceret brachia tecum,
 Quæ turræ turba parenti
 Pectore rauco concita, buxum
 Ferit, ut Phrygium lugeat Atym.
Non est lachrymis Cassandra modus,
 Quia quæ patimur uicere modum.
 Sed cur sacratas diripis capiti infulas?
 Miseris colendos maxime superos reor.

Iambici.

CAS. Vicere nostra iam metus omnes mala.
 Equidem nec ulla cœlites placo prece:
 Nec si uelint sæuire, quo noceant, habent.
 Fortuna uires ipsa consumpsit suas.
 Quæ patria restat? quis pater? quæ iam soror?
 Bibère tumuli sanguinem, atq; aræ meum.
 Quid illa felix turba fraterni gregis?
 Exhausta: nempe regiam miseri senis
 Vacuam relicti, totq; per thalamos uident
 Præter Lacenam cæteras uiduas nurus.
 Tot illa regum mater, & regimen Phrygum
 Fœcunda in ignes Hecuba, fatorum nouas
 Experta leges, induit uultus feros:
 Circa ruinas rabida latrauit suas

H 5

Troie

Troiaē superstes, Hectori, Priamo, sibi.

CHO. Silet repente Phœbas, & pallor genas,
Creberq; totum possidet corpus tremor.
Stetere uittæ, mollis horrescit coma,
Anhela corda murmure incluso fremunt:

*micant. Incertâ^{*} nutant lumina, & uersi retro
Torquentur oculi, rursus immutes rigent.
Nunc leuat in auras altior solito caput,
Graditurq; celsa, nunc reluctantes parat
Reserare fauces, uerba nunc clauso male
Custodit ore, Menas impatiens dei.

CAS. Quid me furoris incitâ stimulus noui,
Quid mentis inopem sacra Parnassi iuga
Rapis? recede Phœbe, iam non sum tua.
Extingue flammâs pectori infixas meo.
Cui nunc uagor uesana? cui Bacchor furens?
Iam Troia cecidit, falsa quid uates ago?
Vbi sum? fugit lux alma, & obscurat genas
Nox alta, & æther obditus tenebris latet.
Sed ecce gemino sole præfulget dies,
Geminumq; duplices Argos attollit domos:
Ideâ cerno nemora, fatalis sedet
Inter potentes arbiter pastor deas:
Timete reges moneo, furtiuum genus:
Agrestis ille alumnus euertet domum.
Quid ista uecors tela foeminea manu
Districta præfert? quem pctit dextra uirum
Lacæna cultu ferrum Amazonium gerens?
Quæ uersat oculos alta nunc facies meos?

Victor scrarum colla uexatus iacet
 Ignobili sub dente Marmaricus Leo,
 Morsus cruentos passus audacis Leæ.
 Quid me uocatis sospitem solam è meis
 Umbra meorum? te sequor tota pater
 Troia sepulta frater auxilium Phrygum,
 Terrorq; Danaum, non ego antiquum decus
 Video, aut calentes ratibus exustus manus,
 Sed lacera membra, & saucios uinclo graui
 Fortes lacertos. te sequor nimium citò
 Congresse Achilli Troile. incertos geris
 Deiphobe uultus, coniugis munus nouæ.
 Iuuat per ipsos ingredi Stygios lacus:
 Iuuat uidere tartari seuum canem,
 Auidiq; regna Ditis. hæc hodie ratis
 Phlegethontis atri regias animas uehet,
 Victamq; uictricemq; uos umbra precor,
 Iurata superis unda te pariter precor,
 Reserate paulum terga nigrantis poli,
 Leuis ut Mycenæ turba prospiciat Phrygum.
 Spectate miseri: fata se uertunt retro.

Iambici, Tetrametri, Acatalectici.

Instant sorores squalidæ, sanguinea iactant uerbera,
 Fert leua semustas faces, ardentq; pallentes genæ,
 Et uestis atri funeris exesa cingit ilia,
 Strepuntq; nocturni metus, & ossa uasti corporis
 Corrupta longinquo situ palude limosa iacent.
 Et ecce defessus senex ad ora ludentes aquas
 Non captat oblitus sitis, moxstus futuro funere.

Exultat

Exultat, & ponit gradus pater decoros Dardanus.
 Trimetri.

CHO. Iam peruagatus ipse se fregit furor,
 Ceditq; flexo qualis ante aras gradus
 { Ceruice taurus uulnus incisa gerens. }
 Releuemus artus Entheos. tandem suos
 Victrice lauro cinctus Agamemnon adit,
 Coniuxq; pariter obuios illi tulit
 Gressus, reditq; iuncta concordia gradu.

A C T V S Q V A R T V S.

AGAMEMNON. CASSAN

DRA.

Trimetri Iambici.

TAndem reuertor sospes ad patrios lares.
 O chara salue terra, tibi tot barbaræ
 Dedere gentes spolia: tibi felix diu
 Potentis Asiæ Troia summisit manus.
 Cur ista uates corpus effusa, ac tremens
 Dubia labat ceruice? famuli attollite,
 Respuete gelido latice. iam recipit diem
 Marcente uisu. suscita sensus tuos,
 Optatus ille portus ærumnis adest.
 Festus dies est. CAS. Festus & Troiæ fuit.

AGA. Veneremur aras. CAS. Cecidit ante aras pater.

AGA. Iouem precemur pariter. CAS. Hercæum Iouem?

AGA. Credis uidere te Ilium? CAS. Et Priamum simul.

AGA. Hic Troia non est. CAS. Vbi Helena est, Troiam puto.

AGA. Ne metue dominam famula. CAS. Libertas adest.

Secura

AGA. *Secura uiue.* CAS. *Mors mihi est securitas.*

AGA. *Nullum est periculum tibi.* CAS. *At magnum tibi est.*

AGA. *Victor timere quid potest?* CAS. *Quod non timet.*

AGA. *Hanc fida famuli turba, dum excutiat deum,*

Retinete, nequid impotens peccet furor.

At te pater, qui sæua torques fulmina,

Pellisq; nubes, sydera, & terras regis,

Ad quem triumphi spolia uictores strunt,

Et te sororem cuncta pollentis uiri

Argolica Iuno, pecore uotiuo libens,

Arabumq; donis, supplice & fibra colam.

CHORVS Græcorum.

Asclepiadæi, Iambici, Trochaici,

& Sapphici.

ARgos nobilibus nobile ciuibus,
Argos iratæ charum nonerçæ,

Semper ingentes educas alumnos,

Imparem æquasti* numero deorum.

Tuus ille bisseño meruit labore

Allegi cœlo magnus Alcides,

Cui lege mundi Iuppiter rupta,

Rosidæ noctis geminauit horas,

Iussitq; Phœbum tardius celeres

Agitare currus, & tuas lentè

Remeare bigas candida Phœbe:

Retulitq; pedem alternis nomen

Stella quæ mutat, seq; mirata est

Hesperum dici: Aurorà mouit

Ad solitas uices caput, & relabens

* numerum

Imposuit

Imposuit senis humero mariti.
 Sensit ortus, sensit occasus,
 Herculem nasci: uiolentus ille
 Nocte non una poterat creari:
 Tibi concitatus substitit mundus.
 O' puer magnum subiture cœlum,
 Te sensit Nemeæus arcto
 Pressus lacerto fulmineus Leo,
 Ceruâq; Parrhâsis.
 Sensit Arcadij populator agri,
 Gemuitq; taurus Dictæa linquens
 Horridus arua.
 Morte fœcundum domuit draconem,
 Vetuitq; collo pereunte nasci.
 Geminosq; fratres pectore ab uno
 Tria monstra natos, stipite incusso
 Fregit insultans: duxitq; ad ortus
 Hesperiumq; pecus Geryonei
 Spolium triformis.
 Egit Thracicum gregem,
 Quem non Strymonij gramine fluminis,
 Hebrîue ripis pavit tyrannus.
 Hospitum dirus stabulis cruorem
 Præbuit seuis, tinxitq; crudos
 Vltimus rictus sanguis aurigæ.
 Vidit Hippolyte ferox
 Pectore è medio rapi spolium, & sagittas.
 Nube percussa Stymphalis alto

Decidit

Decidit cœlo.

Arborq; pomis fertilis aureis
 Extinuit manus, insueta carpi,
 Fugitq; in auras leuiore ramo.
 Audiuit sonitum crepitante*flamma
 Frigidus custos nescius somni,
 Linqueret cùm iam nemus omne fuluo
 Plenus Alcides uacuum metallo.
 Tractus ad cœlum canis inferorum
 Triplici catena tacuit, nec ullo
 Latrauit ore, lucis ignotæ
 Metuens colorem, te duce succidit
 Mendax Dardaniæ domus,
 Et sensit arcus iterum timendos.
 Te duce concidit totidem diebus
 Troia, quot annis.

*lamna.

ACTVS QVINTVS.

CASSANDRA.

Trimetri Iambici.

REs agitur intus magna, par annis decem.
 Eheu quid hoc est? anime consurge, & cape
 Pretium furoris: uicimus uicti Phryges.
 Bene est, resurgis Troia, traxisti iacens
 Pares Mycenæ, terga dat uictor tuus.
 Tam clara nunquam prouidæ mentis furor
 Ostendit oculis: uideo, & intersum, & fruor,
 Imago uisus dubia non fallit meos,
 Spectamus: epulæ regia instructæ domo, .

Quales

Quales fuerunt ultimæ Phrygibus dapes,
 Celebrantur. ostro lectus Iliaco nitet,
 Merumq; in auro ueteris Assarici trahunt,
 Et ipse picta ueste sublimis iacet
 Priami superbas corpore exuuias gerens.
 Detrahere cultus uxor hostiles iubet:
 Induere potius coniugis fidæ manu
 Textos amictus. horreo, atq; animo tremo.
 Regem ne perimet exul, & adulter uirum?
 Venere fata, sanguinem extremæ dapes
 Domini uidebunt, & cruor Baccho incidet.
 Mortifera uinctum perfidæ tradet neci.
 Induta uestis exitum manibus negat,
 *niuci. Caputq; laxi, & *inuij claudunt sinus.
 Haurit trementi semiuir dextra latus,
 Nec penitus adigit, uulnere in medio stupet.
 At ille, ut altis hispidus syluis aper
 Cum casse uinctus, tentat egressus tamen,
 Arctatq; motu uincla, & incaßum furit,
 Cupit fluentes undiq; & cecos sinus
 Disijcere, & hostem quærit implicitus suum.
 Armata bipenni Tyndaris dextram furens.
 Qualisq; ad aras colla taurorum pius
 Designat oculis antequam ferro petat,
 Sic huc, & illuc impiam librat manum.
 Habet: peractum est: pendet exigua malè
 Caput amputatum parte: & hinc trunco cruor
 Exundat, illinc ora cum fremitu iacent.
 Nondum recedunt, ille iam exanimem petit,

Laceratq;

Laceratq; corpus: illa sôdientem adiuuat.

Vterq; tanto scelere respondet suis.

Hic est Thyeste natus, hæc Helenæ soror.

Stat ecce Titan dubius emerito die,

Sua ne currat, an Thyestea uia.

ELECTRA.

Trimetri Iambici.

FVge ô paternæ mortis auxilium unicum,

Fuge, & scelestas hostium euita manus.

Euersa domus est funditus, regna occidunt.

Quis iste celeres concitus currus agit?

Germane uultus ueste furabor tuos.

Quos anime demens, refugis? externos fugis?

Domus timenda est. pone iam trepidos metus

Oresta: amici fida præsidia intuor.

STROPHILVS. ELECTRA.

Trimetri Iambici.

PHocide relicta Strophilus, Elea inclytus

Palma reuertor: causa ueniendi fuit

Gratari amico, cuius impulsus manu

Cecidit decenni Marte concussum Ilium.

Quænam ista lachrymis lugubrem uultum rigat?

Pauetq; mœsta? regium agnosco genus.

Electra luctus causa quæ læta in domo est?

ELE. Pater peremptus scelere materno iacet,

Comes paternæ quaritur natus neci.

Aegisthus arces Venere quæsitæ tenet.

STR. O nulla longi temporis felicitas.

ELE. Per te parentis memoriam obtestor mei,

Per scepra terris nota, per dubios deos,
 Recipe hunc Ore, ac pium furtum occule.

STR. Et si timendum casus Agamemnon docet,
 Aggrediar, & te Oresta furabor libens.
 Poscunt fidem secunda, at aduersa exigunt.
 Cape hoc decorum ludicri certaminis
 Insigne frontis, laua uictricem tenens
 Frondem, uirenti protegat ramo caput:
 Et ista demum palma Pisæi Iouis
 Velamen eadem præstet, atq; omen tibi.
 Tuq; ô paternis asidens frenis comes
 Condisce Pilade patris exemplo fidem.
 Vos Græcia nunc teste ueloces equi
 Infida cursu fugite præcipiti loca.

ELE. Excessit, abiit, currus effreno impetu
 Effugit aciem: tuta iam operiar meos
 Hostes, & ultro uulneri opponam caput.
 Adest cruenta coniugis uictrix sui,
 Et signa cædis ueste maculata gerit:
 Manus recenti sanguine etiamnum madent,
 Vultusq; præ se scelera truculenti ferunt.
 Concedam ad aras. patere me uittis tuis
 Cassandra iungi, paria metuentem tibi.

CLYTAEMNESTRA. ELECTRA. AEGI

STHVS. CASSANDRA.

Trimetri Iambici.

Hostis parentis impium atque audax caput,
 Quo more coctus publicos uirgo petis?

BLE. Adulterorum uirgo deserui domum.

Quis

CLY. *Quis esse credat uirginem?* ELE. *Gnatam tuam?*

CLY. *Modestius cum matre.* ELE. **Pietatem doces?*

CLY. *Animos uiriles corde tumefacto geris,
Sed agere domita sœmunam disces malo.*

ELE. *Ni forte fallor, sœminas ferrum decet.*

CLY. *Et esse demens te parem nobis putas?*

ELE. *Nobis? quis iste est alter Agamemnon tuus?*

CLY. *Indomita posthac uirginis uerba impiæ
Regina frangam* citius.* ELE. *Interea mihi
Tu uidua loquere: uir caret uita tuus.*

CLY. *Ediffere ubi sit gnatus, ubi frater tuus.*

ELE. *Exijt Mycenæ.* CLY. *Redde nunc natum mihi.*

ELE. *Et tu parentem redde.* CLY. *Quo latitat loco?*

ELE. *Tutò quietus, regna non metuens noua;
Iustæ parenti satis, at iratæ parum.*

CLY. *Morieris hodie.* ELE. *Dum: modo hac moriar manu*

*Recedo ab aris. siue te iugulo iuuat
Mersisse ferrum, præbeo iugulum uolens:*

*Seu more pecudum colla refecari placet,
Intenta ceruix uulnus expectat tuum.*

*Scelus peractum est: cæde respersam uiri,
Atq; obsoletam sanguine hoc dextram abluc.*

CLY. *Consors pericli pariter, ac regni mei
Aegisthe gaudes? nata genitricem impiæ
Probris laceßit, abditum fratrem occultit.*

REG. *Furibunda uirgo uocis infandæ sonum,
Et aure uerba indigna materna opprime.*

ELE. *Etiam monebit sceleris infandi artifex
Per scelera* nactus nomen ambiguum suis,*

*Eia tandem
doces?

*ELE. M
tius interce

*natus.

Idem sororis natus, & patris nepos.

CLY, Aegisthe cessas impium ferro caput
Demetere? fratrem reddat, aut animam statim.
Abstrusa caeco carcere, & saxo exigat
Acuum per omnes torta poenarum modos:
Referre, quem nunc occulit, fors an uolet
Inops, egens, inclusa, pudore obsita:
Vidua ante thalamos, exul, inuisa omnibus
Aethere negato, serò succumbet malis.

ELE, Concede mortem. CLY. Si recusares, darem.
Rudis est tyrannus, morte qui poenam exigit.

ELE, Mortem aliquid ultra est? CLY. uita, si cupias mori.
Arripite famuli monstrum, & auctam procul
Ultra Mycenae ultimo in regni angulo
Vincite, septam nocte tenebrosi specus,
Ut inquietam uirginem carcer domet.
At ista poenas capite persoluat suo
Captiua coniux, regij pellex tori.
Trahite, ut sequatur coniugem creptum mihi.

CAS, Ne trahite, uestros ipsa praecedam gradus.
Perferre prima nuntium Phrygibus meis
Propero, repletum ratibus euersis mare,
Captas Mycenae, mille ductorem ducum
Ut paria fata Troicis tulerit malis,
Perisse dono foeminae, stupro, dolo.
Nihil moramur: rapite: quin grates ago.
Iam iam iuuat uixisse, post Troiam, iuuat,

CLY, Euribunda morere. CAS. Veniet & uobis furor.

OCTAVIA

TRAGOEDIA

NONA.

ARGUMENTVM.

Satis constat Octauiam, quæ huic tragœdiæ fecit titulum, patrem habuisse Claudium imperatorem, matrem uero Messalinam filiam barbari Messalæ eiusdem Claudij consobrini. Hæc Octauia Syllano primum desponsata est, Quo repudiato atq; occiso, iterum à patre Neroni collocata est priuigno suo, quem antea adoptauerat. Sed Nero illius consuetudinem aspernatus, ægre ferente id Ro. Po. dimisit ut sterilem, moxq; etiam interfecit, adulterium falsò probante Aniceto pædagogo, quod ei falsò etiam obiecerat Nero. Queritur itaque nunc Octauia miserrimam fortunam suam, simulq; patris obitum, quem filius ueneno necauerat: queritur insuper Seneca Neronis ipsius præceptor mores sui temporis atq; calamitatem. Demum iussu principis infelix Octauia, annuente id Po.

Ro. quod iam pridè negauerat,
ad necem traditur.

INTERLOCVTORES.

OCTAVIA.

NVNTIVS

NVTRIX.

AGRIPPINA.

CHORVS ROMANORVM. POPPEA.

SENECA.

NERO.

PRAEFECTVS,

X 3

L. AN. SENECAE
ACTVS PRIMVS.
OCTAVIA.

Anapæstici.

AM uaga cælo sydera fulgens
Aurora fugat: surgit Titan
Radiante coma, mundoq; diem
Reddit clarum: age tot tantisq;
Onerata malis, repete assuetos

Iam tibi questus,

Atq; æquoreas uince Halcyonas,
Vince & uolucres Pandionias.
Grauior nanq; his fortuna tua est.
Semper genitrix deslenda mihi
Prima meorum causa malorum.
Tristes questus natæ exaudi,
Siquis remanet sensus in umbris.
Vtinam antè manu grandæua sua
Mea rupisset stamina Clotho,
Tua quàm mœrens uulnera uidi,
Oraq; fædo sparsa cruore.
O lux semper funesta mihi.
Tempore ab illo lux est tenebris
Inuisa magis.
Tulimus sæuæ iussa nouercæ,
Hostilem animum, uultusq; truces.
Illa illa meis tristis Erinny
Thalamus Stygios prætulit ignes,
Teq; extinxit miserande pater,
Modò cui totus paruit orbis

Vltra

Ultra oceanum:

Cuiq; Britanni terga dedere,
Ducibus nostris antè ignoti,
Iurisq; sui.

Coniugis, heu me, pater insidijs
Oppressè iaces: seruitq; domus
Cum prole tua capta tyranno.

NUTRIX.

Trimetri Iambici.

FVlgore primo captus, & facili bono
Fallacis aulae, quisquis attonitus stupet,
Subito latentis ecce fortunæ impetu
Modò præpotentem cernat eversam domum,
Stirpemq; Claudij: cuius imperio fuit
Subiectus orbis: paruit liber diu
Oceanus, & recepit inuitus rates.
En qui ora Tanais primus imposuit iugo,
Ignota tantis classibus textit freta,
Interq; gentes barbaras tutus fuit,
Et sæua maria, coniugis scelere occidit:
Mox illa gnati, cuius extinctus iacet
Frater uenenis: mœret infelix soror,
Eademq; coniux, nec graues luctus ualet
Ira coacta tegere crudelis uiri.
Secreta refugit semper, atq; odio pari
Ardens mariti mutua flagrat face.
Animum dolentis nostra solatur fides,
Pietasq; frustra: *mittit immitis dolor
Consilia nostra: nec regi mentis potest

*labantis

*mutat.

x 4

Generosus

Generosus ardor, sed malis uires capit.
 Heu quàm nefandum prospicit noster timor
 Scelus, quod utinam numen auertat deùm.

OCTAVIA. NVTRIX.

Anapæstici.

O Mea nullis æquanda malis
 Fortuna: licet repetam luctus
 Electra tuos: tibi mœrenti
 Cæsum licuit flere parentem,
 Scelus ulcisci uindice fratre,
 Tua quem pietas hosti rapuit,
 Textitq; fides. me crudeli
 Sorte parentes raptos prohibet
 Lugere timor: fratrisq; necem
 Deslere uetat, in quo fuerat
 Spes una mihi, totq; malorum
 Breue solamen. nunc in luctus
 Seruata meos magni resto
 Nominis umbra. NVT. uox en nostras
 Perculit aures tristis alumna:
 Cessat thalamis inferre gradus
 Tarda senectus. OCT. Excipe nostras
 Lachrymas nutrix, testis nostri
 Fida doloris. NVT. Quis te tantis
 Soluet curis miseranda dies?

OCT. Qui me Stygias mittet ad undas!

NVT. Omnia, quaeso, sint ista procul.

OCT. Non uota meos tua nunc casus,

Sed fata regunt. NVT. Dabit afflictæ

Meliora

Meliora deus tempora mitis.
 Tu modò blando uince obsequio
 Placata uirum. OCT. uincam seuos

Antè leones, Tigresq; truces,
 Fera quàm seui corda tyranni.
 Odit genitos sanguine claro:
 Spernit superbos, humilesq; simul:
 Nec fortunam capit ipse suam,
 Quam dedit illi per scelus ingens
 Infanda parens, licet ingratum
 Diræ pudeat munere matris,
 Hoc imperium cepisse: licet
 Tantum munus morte rependat,
 Feret hunc titulum post fata tamen
 Fœmina longo semper in æuo.

NVT. Animi retine uerba furentis,
 Temere emissam comprime uocem.

Trimetri Iambici.

OCT. Toleranda quamuis patiar, haud unquam queant,
 Nisi morte tristi nostra finiri mala.
 Genitrice cæsa, per scelus rapto patre,
 Orbata fratre, miserijs, luctu obruta,
 Mœrore pressa, coniugi inuisa, ac meæ
 Subiecta famulæ, luce non grata fruor,
 Trepidante semper corde, non mortis metu
 Sed sceleris, absit crimen à fatiis meis,
 Mori iuuabit. pœna nam grauior nece est
 Videre tumidos, & truces miseræ mihi
 Vultus tyranni, iungere atq; hosti oscula,

Timere nutus, cuius obsequium meus
 Haud ferre possit fata post fratris dolor
 Scelere interempti, cuius imperium tenet,
 Et morte gaudet autor infandæ necis.
 Quam saepe tristis umbra germani meis
 Offertur oculis, membra cum soluit quietes,
 Et fessa fletu lumina oppressit sopor.
 Modò facibus atris armat infirmas manus,
 Oculosq; & ora fratris infestus petit.
 Modò trepidus idem refugit in thalamos meos,
 Persequitur hostis, atq; inhaerenti mihi
 Violentus enssem per latus nostrum rapit.
 Tunc tremor, & ingens excutit somnos pauor,
 Renouatq; luctus, & metus miseræ mihi.
 Adijce his superbam pellicem, nostræ domus
 Spolys nitentem, cuius in munus suam
 Stygiæ parentem natus imposuit rati:
 Quam dira post naufragia superato mari
 Ferro interemit sauior pelagi fretis.
 Quæ spes salutis post nefas tantum mihi?
 Inimica, uictrix, imminet thalamis meis,
 Odioq; nostri flagrat, & pretium stupri
 Iustæ maritum coniugis captat caput.
 Emergere undis, & ser auxilium tuæ
 Natæ inuocanti genitor: aut Stygios sinus
 Tellure rupta pande, quò præceps ferar.

NVT. Frustra parentis inuocas manes tui
 Miseranda, frustra, nulla cui proles suæ
 Manet inter umbras cura, qui nato suo

Præferre

Præferre potuit sanguine alieno satum,
 Genitamq; fratris coniugem *captus sibi
 Toris nefandis flebili iunxit face.
 Hinc orta series facinorum, cædes, doli,
 Regni cupido, dira sanguinis sitis.
 Mactata soceri concidit thalamis gener
 Victima, tuis ne fieret hymenæis potens.
 Prò facinus ingens, foeminae est munus datus
 Syllanus, & cruore foedavit suo
 Patrios penates, criminis factus reus.
 Intrauit hostis, hei mihi, captam domum
 Dolis nouercæ principis factus gener,
 Idemq; natus, iuuenis infandi ingenij,
 Capaxq; scelerum, dira cui genitrix facem
 Accendit, & te iunxit inuitam metu.
 Tantoq; uictrix facta successu ferox
 Ausa immünere est orbis imperio sacri.
 Quis tot referre facinorum formas potest?
 Et spes nefandas foeminae, & blandos dolos
 Regnum petentis per gradum scelerum omnium?
 Tunc sancta pietas extulit trepidos gradus,
 Vacuamq; Erinnyis seua funesto pede
 Intrauit aulam, polluit Stygia face
 Sacros penates: iura naturæ furens
 Fasq; omne rupit: miscuit coniux uiro
 Venena seua: cecidit atq; eadem sui
 Mox scelere nati. tu quoq; extinctus iaces
 Deslende nobis semper infelix puer,
 Modò sydus orbis, columen augustæ domus

*nactus.

Britannice:heu me,nunc leuis tantum cinis,
 Et tristis umbra: sœua cui lachrymas dedit
 Etiam nouerca,cùm rogis artus tuos
 Dedit cremandos,membraq;,& uultus deo
 Similes uolanti flamma seruens abstulit.

OCT. Extinguat & me,ne manu nostra cadat.

NVT. Natura uires non dedit tantas tibi.

OCT. Dolor,ira,mœror,miseria,luctus dabunt.

NVT. Vince obsequendo potius immitem uirum.

OCT. Ut fratrem ademptum scelere restituat mihi?

NVT. Incolumis ut sis ipsa,labentem ut domum
 Genitoris olim sobole restituas tua.

OCT. Expectet aliam principis sobolem domus:
 Me dira miseri fata germani trahunt.

NVT. Confirmet animum ciuium tantus fauor.

OCT. Solatur iste,nostra non releuat mala.

NVT. Vis magna populi est. OCT. Principis maior tamen.

NVT. Respiciet ipse coniugem. OCT. Pellex uetat.

NVT. Inuisa cunctis nempe. OCT. Sed chara est uiro.

NVT. Nondum uxor est. OCT. Iam fiet,& genitrix simul.

NVT. Iuuenilis ardor impetu primo furit,

Languescit idem facile,nec durat diu

In Venere turpi,ceu leuis flammæ uapor:

Amor perennis coniugis castæ manet.

Violare prima quæ toros ausa est tuos,

Animumq; domini famula possedit diu,

Iam metuet eadem,nempe prælatam sibi.

Subiecta,& humilis,atq; monumenta extruit,

Quibus timorem fassa testatur suum,

Et hanc leuis, fallaxq; destituet deus
 Volucer Cupido: sit licet forma eminens,
 Opibus superba, gaudium capiet breue.

Anapæstici.

Passa est similes ipsa dolores
 Regina deum, quum se formas
 Vertit in omnes dominus cœli,
 Diuumq; pater: et modo pennas
 Sumpsit oloris, modo Sidonij
 Cornua tauri; ac aureus idem
 Fulsit in imbri. fulgent cœlo
 Sydera Leda. patrio residet
 Bacchus Olympo. deus Alcides
 Possidet Heben: nec Iunonis
 Iam timet iras, cuius gener est
 Qui fuit hostis, uicit sapiens
 Tamen obsequium coniugis altè
 Pressusq; dolor. sola Tonantem
 Tenet aetherio securo toro
 Maxima Iuno: nec mortali
 Captus forma, deserit altam
 Iuppiter aulam. tu quoq; terris
 Altera Iuno, soror Augusti,
 Coniuxq;, graues uince dolores.

Iambici Trimetri.

OCT. Iungentur antè seua syderibus freta,
 Et ignis undæ, tartaro tristi polus,
 Lux alma tenebris, rosida nocti dies,
 Quàm cum seclæsti coniugis mente impia

Mens nostra, semper fratris extincti memor.
 Utinam nefandi principis dirum caput
 Obrueret flammis coelitem rector paret,
 Qui saepe terras fulmine infesto quatit,
 Mentésq; nostras ignibus terret sacris,
 Nouisq; monstris. uidimus caelo iubar
 Ardens, cometam pandere infestam facem,
 Quà plaustra tardus noctis aeternae uice
 Regit Bootes, frigido arctoo rigens.
 En ipse diro spiritu saevi ducis
 Polluitur aether: gentibus clades nouas
 Minantur astra, quas regit dux impius.
 Non tam feram Typhona neglecto Ioue
 Irata tellus edidit quondam parens.
 Haec grauior illo pestis: hic hostis deum
 Hominumq;, templis expulit superos suis,
 Ciuesq; patria: spiritum fratri abstulit:
 Hausit cruorem matris: & lucem uidet,
 Fruiturq; uita, noxiam atq; animam trahit.
 Pro summe genitor, tela cur frustra iacis
 Inuisa toties temere regali manu?
 In tam nocentem dextra cur cessat tua?
 Utinam suorum facinorum poenas luat
 Nero: ipse diuo Domitio genitus patre,
 Orbis tyrannus, quem premit turpi iugo,
 Morumq; uitij nomen augustum inquinat.
 N V T. Indignus ille fateor est thalamis tuis,
 Sed cede fati, atq; fortunæ tuæ
 Alumna quæso, ne ue uiolenti moue

Iram mariti: forsitan uindex deus
Existet aliquis, letus & ueniet dies.

OCT. Graui deorum nostra iam pridem domus
Urgetur ira: prima quam pressit Venus
Furore miseræ dira genitricis meæ:
Quæ nupta demens nupsit incesta face
Oblita* nostri, coniugis, legum immemor.
Illò soluta crine, succincta anguibus,
Vlrix Erinnyis uenit ad Stygios toros,
Raptasq; thalamis sanguine extinxit faces.
Incendit ira principis pectus truci
Cædem in nefandam: cecidit infelix parens
Heu nostra ferro, meq; perpetuo obruit
Extincta luctu, coniugem* trusit suum,
Natumq; ad umbras: prodidit lapsam domum.

*iusti coi-
gij.

*traxit

NVT. Renouare luctus parce cum fletu pios, Nota

Manes parentis ne ue sollicita tuæ,
Graues furoris quæ sui pœnas dedit.

CHORVS Romanorum.

Anapæstici.

QVæ fama modò uenit ad aures,
Vtinam falsò credita perdat
Frustra toties iactata fidem.
Nec noua coniux nostri thalamos
Principis intret, teneatq; suos
Nupta penates Claudia proles:
Edat partu pignora pacis,
Qua tranquillus gaudeat orbis,
Seruetq; decus Roma æternum.

Erâtris

Fratris thalamos sortita tenet
 Maxima Iuno: soror Augusti
 Sociata toris, curâ patria
 Pellitur aula? sancta quid illi
 Prodest pietas, diuusq; pater?
 Quid uirginitas, castusq; pudor?
 Nos quoq; nostri sumus immemores
 Post fata ducis, cuius stirpem
 Prodimus sæuo suadente metu.
 Vera priorum uirtus quondam
 Romana fuit, uerumq; genus
 Martis in illis sanguisq; uiris.
 Illi reges hac expulerant
 Vrbe superbos: ultiq; tuos
 Sunt bene manes uirgo dextra
 Cæsa parentis, ne seruitium
 Paterere gaue, & improba ferret
 Præmia uictrix dira libido.
 Te quoq; bellum triste secutum est,
 Mactata tua miseranda manu
 Nata Lucreti, stuprûm sæui
 Passa Tyranni. dedit infandi
 Sceleris pœnas cum Tarquinio
 Tullia coniux, quæ per cæsi
 Membra parentis egit sæuos
 Impia currus: laceroq; seni
 Violenta rogos nata negauit.
 Hæc quoq; nati nostra uidere nefas
 Secula magnum, cum Tyrrenum

Rate ferali princeps captam
 Eraude parentem misit in æquor:
 Properant placidos linquere portus
 Iussi nautæ:resonant remis
 Pulsata freta:fertur in altum
 Prouecta ratis,quæ resoluto
 Robore labens pressa dehiscit,
 Sorbetq; mare.tollitur ingens
 Clamor ad astra,cum fœmineo
 Mistus planctu.mors ante oculos
 Dira uagatur:quærit leti
 Sibi quisq; fugam.alij laceræ
 Puppis tabulis hærent nudi,
 Fluctusq; secant:repetunt alij
 Littora nantes:multos mergunt
 Fata profundo.scindit uestes
 Augusta suas,laceratq; comas,
 Rigat & mœstis fletibus ora.
 Postquàm spes est nulla salutis,
 Ardens ira iam uicta malis
 Hæc,exclamat,mihi pro tanto
 Munere reddis præmia nate?
 Hac sum,fateor,digna carina,
 Quæ te genui:quæ tibi lucem
 Atq; imperium,nomenq; dedi
 Cesaris amens.exere uultus
 Acheronte tuos,pœnisq; meis
 Pascere coniux:ego causa tuæ
 Miserande necis,natoq; tuo

Funeris autor: en, ut merui,
 Ferar ad manes inhumata tuos
 Obruta seuis æquoris undis.
 Feriunt fluctus ora loquentis,
 Ruit in pelagus: rursusq; salo
 Pressa resurgit: pellit palmis
 Cogente metu fata, et cedit
 Fessa labori. mansit tacitis
 In pectoribus spreta tristi
 Iam morte fides: multi dominæ
 Ferre auxilium pelago fractis
 Viribus audent, brachia quamuis
 Lenta trahentem uoce hortantur,
 Manibusq; leuant. quid tibi seui
 Fugisse maris profuit undas?
 Ferro es nati moritura tui:
 Cuius facinus uix posteritas
 Tardè semper credula credet.
 Furit, creptam pelagoq; dolet
 Viuere matrem impius, ingens
 Geminatq; nefas, ruit in miseræ
 Fata parentis, patiturq; moram
 Sceleris nullam. missus peragit
 Iussa satelles, reserat dominæ
 Pectora ferro: cædis moriens
 Illa ministrum rogat infelix,
 Vtero dirum condat ut enssem.
 Hic est, hic est fodiendus, ait,
 Ferro monstrum qui tale tulit.

Post hanc uocem cum supremo
Mistam genuit animam tandem
Per fera tristem uulnera reddit.

ACTVS SECVNDVS.

SENECA.

Trimetri Iambici.

Quid me potens fortuna fallaci mihi
Blandita uultu sorte contentum mea
Altè extulisti? grauius ut ruerem edita
Receptus arce, totq; prospicerem metus?
Melius latebam, procul ab inuidia malis
Remotus, inter Corsici rupes maris:
Vbi liber animus, & sui iuris mihi
Semper uacabat studia recolenti mea.
O quàm iuuabat, quo nihil maius parens
Natura genuit operis immensi artifex,
Cœlum intueri, solis & currus sacros,
Mundiq; motus, solis alternas uices,
Orbemq; Phœbes, astra quem cingunt uaga,
Lateq; fulgens ætheris magni decus,
*Qui se senescit, tantus in cœcum chaos
Casurus iterum. nunc adest mundo dies
Supremus ille, qui premat genus impium
Cœli ruina, rursus ut stirpem nouam
Generet renascens melior, ut quondam tulit
Iuuenis tenente regna Saturno poli.
Tunc illa uirgo, numinis magni dea,
Iustitia cœlo missa cum sancta fide,

*Qui senescit.
nescit.

y z

Terra

Terra regebat mitis humanum genus.
 Non bella norant, non tubæ fremitus truces,
 Non arma gentes: cingere assuerant suas
 Muris nec urbes: peruium cunctis iter,
 Communis usus omnium rerum fuit:
 Et ipsa tellus læta foecundos sinus
 Pandebat ultro, tam pijs felix parens,
 Et tuta alumni. alia sed soboles minus
 Conspecta mitis. tertium solers genus
 Nouas ad artes extitit, sanctum tamen,
 Mox inquietum, quod sequi cursu feras
 Auderet acres, fluctibus tectos graues
 Extrahere pisces rate, uel calamo leui:

cervos aut Decipere uolucres crate, *uel calamo, aut leui
uicis. Tenere laqueo: premere subiectos iugo

tomere. Tauros feroces: *uulnere, immunem prius,
 Sulcare terram, læsa quæ fruges suas
 Interius altè condidit sacro sinu.

Sed in parentis uiscera intrauit suæ
 Deterior ætas, eruit ferrum graue,
 Aurumq; scæuas mox & armauit manus.
 Partita fines regna constituit, nouas
 Extruxit urbes, tecta defendit suis
 Aliena telis, aut petit, prædæ imminens.
 Neglecta terras fugit, & mores feros
 Hominum, & cruenta cæde pollutas manus
 Astrea uirgo, syderum magnum decus.
 Cupido belli creuit, atq; auri fames.
 Totum per orbem maximum exortum est malum

Luxuria

Luxuria pestis blanda, cui uires dedit
 Roburq; longum tempus, atq; error grauis.
 Collecta uitia per tot aetates diu
 In nos redundant: seculo preminur graui,
 Quo scelera regnant: saeuit impietas furens,
 Turpi libido Venere dominatur potens.
 Luxuria uictrix orbis immensas opes
 Iam pridem auaris manibus, ut perdat, rapit.
 Sed ecce gressu fertur attonito Nero,
 Truciq; uultu, quid ferat mente, horreo.

NERO. PRAEFECTVS. SENECA.

Trimetri Iambici.

PErage imperata, mitte qui Plauti mihi,
 Syllaq; caesi referat abscissum caput.

PRA. Iussa haud morabor, castra confestim petam.

SEN. Nihil in propinquos temere constitui decet.

NER. Iustum esse facile est, cui uacat pectus metu.

SEN. Magnum timoris remedium clementia est.

NER. Extinguere hostem, maxima est uirtus ducis.

SEN. Seruare ciues maior est patriae patri.

NER. Præcipere mitem conuenit pueris senem.

SEN. Regenda magis est seruida adolescentia.

NER. Aetate in hac satis esse consilij reor.

SEN. Vt facta superi comprobent semper tua.

NER. Stulte uerebor, esse cum faciam, deos.

SEN. Hoc plus uerere, quod licet tantum tibi.

NER. Fortuna nostra cuncta permittit mihi.

SEN. Crede obsequenti parcius: leuis est dea.

NER. Inertis est, nescire quid liceat sibi.

SEN. Id facere laus est, quod decet, non quod licet.

NER. Calcet iacentem uulgus. SEN. Inuisum opprimit.

NER. Ferrum tuetur principem. SEN. Melius fides.

NER. Decet timeri Casarem. SEN. At plus diligi.

NER. Metuant necesse est. SE. Quidquid exprimitur, graue est.

NER. Iustusq; nostris pareant. SEN. Iusta impera.

NER. Statuam ipse. SEN. Quæ consensus efficiat rata.

NER. Despectus ensis faciet. SEN. Hoc absit nefas.

NER. An patiar ultro sanguinem nostrum peti,
Inuictus, & contemptus, ut subito opprimar?
Exilia non fregere summos procul
Plautum, atq; Syllam, pertinax quorum furor
Armat ministros sceleris in cædem meam.

Absentium cum maneat etiam ingens fauor

In urbe nostra, qui fouet spes exulum,

Tollantur hostes ense suspecti mihi,

* & Inuisa coniux pereat, ut charum sibi
Fratrem sequatur: quidquid excelsum est, cadat.

SEN. Pulchrum eminere est inter illustres uiros,

Consulere patriæ, parcere afflictis, fera

Cæde abstinere, tempus atq; iræ dare,

Orbi quietem, seculo pacem suo.

Hæc summa uirtus, petitur hæc cœlum uia.

Sic ille patriæ primus Augustus parens

Complexus astra est, colitur & templis deus.

Illum tamen fortuna iactauit diu

Terra, mariq; per graues belli uices,

Hostes parentis donec oppressit sui.

Tibi numen incruenta summisit suum,

Et dedit habenas imperij facili manu,
 Nutuq; terras, maria subiecit tuo,
 Invidia tristis uicta consensu pio
 Cessit: senatus, equitis, assensus fauor
 Plebisq; uotis, atq; iudicium patrum est.
 Tu pacis autor, generis humani arbiter
 Electus, orbem tu sacra specie regis
 Patriæ parens: quod nomen, ut serues, petit,
 Suosq; ciues Roma commendat tibi.

NER. Munus deorum est, ipsa quòd seruit mihi
 Roma, & senatus, quodq; ab inuitis preces,
 Humilesq; uoces exprimit nostri metus.
 Seruare* ciues & principi, & patriæ graues,
 Claro tumentes genere, quæ dementia est,
 Cùm liceat una uoce suspectos sibi
 Mori iubere? Brutus in cædem ducis,
 A quo salutem tulerat, armauit manus.
 Inuictus acie, gentium domitor, Ioui
 Aequatus altos sæpe per honorum gradus,
 Cæsar nefando ciuium scelere occidit.
 Quantum cruoris Roma tunc uidit sui
 Lacerata toties? ille qui meruit pia
 Virtute cœlum, diuus Augustus, uiros
 Quot interemit nobiles, iuuenes, senes,
 Sparsos per orbem, cùm suos mortis metu,
 Fugerent penates? & trium ferrum ducum
 Tabula notante deditos tristi neci?
 Exposita rostris capita cæforum patres
 Videre mœsti, flere nec licuit suos,

*uiros.

Non gemere, dira tabe polluto foro,
 Stillant sanie per putres uultus graui.
 Nec finis hic cruoris, aut cædis stetit:
 Pauere uolucres, & feras sæuas diu
 Tristes Philippi: hausit etiam Siculum mare
 Classes, uirosq; sæpe cedentes suos.
 Concussus orbis uiribus magnis ducum,
 Superatus acie puppibus Nilum petit
 Fugæ paratis ipse periturus breui.
 Hausit cruorem incesta Romani ducis
 Aegyptus iterum, nunc leues umbras tegit.
 Illic sepultum est impiè gestum diu
 Ciuile bellum, condidit tandem suos
 Iam fessus enses uictor hebetatos feris
 Vulneribus, & continuit imperium metus,
 Armis, fideq; militis tutus fuit,
 Pietate nati factus eximia deus
 Post fata consecratus, & templis datus.
 Nos quoq; manebunt astra, si sæuo prior
 Ense occuparo quidquid infestum est mihi,
 Digna q; nostram sobole fundaro domum.

SEN. Implebit aulam stirpe cœlesti tuam
 Generata diuo, Claudiæ gentis decus,
 Sortita fratris more Iunonis toros.

NER. Incesta genitrix detrahit generi fidem,
 Animusq; nunquam coniugis iunctus mihi.

SEN. Teneris in annis haud satis clara est fides,
 Pudore uictus cum tegit flammæ amor.

NER. Hoc equidem & ipse credidi frustra diu,

Manifesta quamuis pectore infociabili
 Vultuq; signa proderent odium mei,
 Tandem quod ardens statuit ulcisci dolor,
 Dignamq; thalamis coniugem inuenit meis
 Genere, atq; forma, uicta cui cedat Venus,
 Iouisq; coniux, & ferox armis dea.

SEN. Probitas, fidesq; coniugis mores, pudor,

Placeant marito: sola perpetuo manent

Subiecta nulli mentis, atq; animi bona,

Florem decoris singuli carpunt dies.

NER. Omnes in unam contulit laudes deus,

Talemq; nasci fata uoluerunt mihi.

SEN. Recedat a te, temere ne credas, amor.

NER. Quem submouere fulminis dominus nequit

Cæli tyrannum, seua qui penetrat freta,

Ditisq; regna, detrahit superos polo?

SEN. Volucrem esse amorem fingit immitem deum

Mortalis error: armat & telis manus,

Arcusq; sacros instruit seua face:

Genitumq; credit Venere Vulcano satum.

Vis magna mentis, blandus, atq; animi calor

Amor est, iuuenta gignitur, luxu, otio,

Nutritur inter leta fortuna bona.

Quem si fouere atq; alere desistas, cadit,

Breuiq; uires perdit extinctus suas.

Hanc esse uitæ maximam causam reor,

Per quam uoluptas oritur, interitu caret,

Cum pro creetur semper humanum genus

Amore grato, qui truces mulcet feras.

NER. Hic mihi iugales præferat tædas deus,
lungatq; nostris igne Poppeam toris.

SEN. Vix sustinere posset hos thalamos*deus
dolor Vide-
populi, sanct. Videre, populi sancta nec pietas sinat.

NER. Prohibebor unus facere quod cunctis licet?

SEN. Maiores populus semper à summo exigit.

NER. Libet experiri, uiribus fractus meis,
An cedat animis temere conceptus furor.

SEN. Obsequere potius ciuibus placidus tuis.

NER. Malè imperatur, cum regit uulgus duces.

SEN. Nihil impetrare cum ualet, iuste dolet.

NER. Exprimere ius est, ferre quod nequeunt preces.

SEN. Negare durum est. NER. Principem cogi nefas.

SEN. *Permittat ipse. NER. Fama sed uictum feret.

SEN. Leuis atq; uana. NER. Sit licet, multos notat.

SEN. Excelsa metuit. NER. Non minus carpit tamen.

SEN. Facile opprimetur, merita te diui patris,
*Remittat. Aetasq; frangant coniugis, probitas, pudor.

NER. Desiste tandem iam grauis nimium mihi
Instare: liceat facere quod Seneca improbat.

Et ipse populi uota iam pridem moror,
Cum portet utero pignus, & partem mei,
Quin destinamus proximam thalamis diem?

A C T V S T E R T I V S.

A G R I P P I N A.

Trimetri Iambici.

Tellure rupta tartaro gressum extuli,
Stygiam cruenta præferens dextra facem
Thalamus scelestis: nubat his flammis meo

*quam.

Poppea nato iuncta, *quas uindex manus,
 Dolorq; matris uertet ad tristes rogos.
 Manet inter umbras impia cædis mihi
 Semper memoria, manibus nostris grauis
 Adhuc inultis, reddita & meritis meis
 Funesta merces puppis, & pretium imperi.
 Vox illa, qua naufragia defleui mea,
 Comitum necem. natiq; crudelis nefas
 Deflere uotum fuerat, haud tempus datum est
 Lachrymis, sed ingens scelera geminauit nefas.
 Perempta ferro, fœda uulneribus, sacros
 Intra penates spiritum effudi grauem
 Erepta pelago: sanguine extinxi meo
 Nec odia nati, sæuit in nomen ferus
 Matris tyrannus, obrui meritum cupit.
 Simulachra, titulos destruit mortis metu
 Totum per orbem, quem dedit pœnam in meam
 Pueri regendum noster infelix amor.
 Extinctus umbras agit at infestus meas,
 Flammisq; uultus noxios coniux petit,
 Instat, minatur, imputat fatum mihi,
 Tumulumq; nasci poscit autorem necis.
 Iam, parce, dabitur, tempus haud longum peto.
 Vltrix Erinnys impio dignum parat
 Letum tyranno, uerbera, & turpem fugam,
 Pœnasq; queis & Tantalus uincat sitim,
 Dirum laborem Sisyphi, Tityi alitem,
 Ixionisq; membra rapientem rotam.
 Licet extruat marmoribus, atq; auro tegat

atq; nasci.

Superbus aulam, limen armatae ducis
 Seruent cohortes, mittat immensas opes
 Exhaustus orbis, supplices dextram petant
 Parthi cruentam, regna diuitias ferant:
 Veniet dies, tempusq; quo reddat suis
 Animam nocentem sceleribus, iugulum hostibus,
 Desertus, & destructus, & cunctis egens.
 Heu quò labor, quò uota ceciderunt mea?
 Quò te furor prouexit attonitum tuus
 Et fata nate? cedat ut tantis malis
 Genitricis ira, quæ tuo scelere occidit?
 Utinam antè quàm te paruulum in lucem edidi,
 Aluiq; seua nostra lacerassent feræ
 Viscera: sine ullo scelere, sine sensu innocens
 Meus occidisses, iunctus, atq; hærens mihi,
 Semper quietam cerneres sedem inferum,
 Pro auos, patremq; nominis magni uiros?
 Quos nunc pudor, luctusq; perpetuus manet
 Ex te nefande, meq; quæ talem tuli.
 Quid tegere cesso tartaro uultus meos
 Nouerca, coniux, mater infelix meis?

OCTAVIA. CHORVS.

Anapæstici.

P Arcite lachrymis urbis festo,
 Letoq; die, ne tantus amor,
 Nostriq; fauor, principis acres
 Suscitet iras, uobisq; ego sim
 Causa malorum. non hoc primum
 Pectora uulnus mea senserunt,

Graviora

Grauiora tuli:dabit hic nostris
 Finem curis uel morte dies.
 Non ego sæui cernere cogar
 Coniugis ora:non inuisos
 Intrare mihi thalamos famule.
 Soror Augusti,non uxor,ero.
 Absint tantum tristes pœnæ,
 Letiq; metus.Socerum diri
 Miseranda uiri potes hæc demens
 Sperare memor? hos ad thalamos
 Seruata diu uictima tandem
 Funesta cades. sed quid patrios
 Sæpe penates respicis udis
 Confusa genis? propera tectis
 Efferre gradus,linque cruentam
 Principis aulam. CHO. En illuxit
 Suspecta diu fama toties
 Iactata dies:cessit thalamis
 Claudia diri pulsa Neronis,
 Quos iam uictrix Poppea tenet,
 Cessat pietas dum nostra graui
 Compressa metu,segnisq; dolor.
 Vbi Romani uis est populi,
 Fregit claros quæ sæpe duces,
 Dedit inuictæ leges patriæ,
 Fasces dignis ciuibus olim:
 Iussit bellum,pacemq; seras
 Gentes domuit,captos reges
 Carcere clausit? grauis en oculis

Vndiq;

Vndiq; nostris iam Poppeæ
 Fulget imago iuncta Neroni.
 Affigat humo uiolenta manus
 Similes nimium uultus dominae,
 Ipsamq; toris detrahat altis.
 Petat infelix mox & flammis,
 Telisq; feris principis aulam.

A C T V S Q V A R T V S.

N V T R I X . P O P P E A .

T r i m e t r i I a m b i c i .

Q Vò trepida gressum coniugis thalamis tui
 Effers alumna? quod ue secretum petis
 Turbata uultu? cur genæ fletu madent?
 Certè petitus precibus, & uotis dies
 Nostris refulsit: Casari iuncta es tuo
 Tæda iugali, quem tuus cepit decor,
 Et culpa Senecæ: tradidit uinctum tibi
 Genitrix amoris maximum numen Venus.
 O qualis, altos quanta pressisti toros
 Residens in aula. uidit attonitus tuam
 Formam senatus, tura cùm superis dares,
 Sacrasq; grato spargeres aras mero,
 Velata summum flammeo tenui caput.
 Et ipse lateri iunctus, atq; hærens tuo
 Sublimis inter ciuium læta omina
 Incessit, habitu, atq; ore lætitiæ gerens
 Princeps superbo. talis emersam freto
 Spumante Peleus coniugem accepit Thetim,

Quorum

{ Quorum toros celebrasse cœlestes ferunt,
 Pelagiq; numen omne consensu pari.
 Quæ subita uultus causa mutauit tuos?
 Quid pallor iste, quid ferant lachrymæ doce.

POP. Confusa tristi proximæ noctis metu,
 Visuq; nutrix, mente turbata feror,
 Defecta sensu. Leta nam postquam dies
 Syderibus atris cecidit, & nocti polus,
 Inter Neronis iuncta complexus mei
 Somno resoluor, nec diu placida frui
 Quiete licuit: uisa nam thalamos meos
 Celebrare turba est mœsta, resolutis comis
 Matres Latinae flebiles planctus dabant,
 Inter tubarum sæpe terribilem sonum
 Sparsa cruore coniugis genitrix mei
 Vultu minaci seua quatiebat facem.
 Quam dum sequor coacta presenti metu,
 Diducta subito patuit ingenti mihi
 Tellus hiatu lata, quo præceps toros
 Cerno iugales pariter, & miror meos,
 In queis resedi fessa: uenientem intuo
 Comitante turba coniugem quondam meum,
 Natumq; properat petere complexus meos
 *Crispinus, & intermissa libare oscula.
 Irrupit intra tecta tum trepidus mea,
 Ensemq; iugulo condidit seuum Nero.
 Tandem quietem magnus excussit timor,
 Quatit ora, & artus horridus nostros tremor,
 Pulsatq; pectus, continet uocem timor,

*Festinus.

Quam

Quam nunc fides, pietasq; produxit tua.
 Heu quid mirantur inferum manes mihi?
 Aut quem cruorem coniugis uidi mei?

NVT. Quaecunq; mentis agitat infestus uigor,
 Ea per quietem facer, & arcanus refert
 Veloxq; sensus: coniugem, thalamos, rogos,
 Vidisse te miraris amplexu noui
 Herens mariti: sed mouent lato die
 Pulsata palmis pectora, & fusa coma:
 Octauia dissidia planxerunt sacros
 Intra penates fratris, & patrium larem.
 Fax illa, quam secuta es Augustae manu,
 Præolata clarum nomen inuidia tibi
 Partum ominatur. inferum sedes, toros
 Stabiles futuros spondet aeternae domus:
 Iugulo quod enses condidit princeps tuus,
 Bella haud mouebit, pace sed ferrum teget.
 Recollige animum, recipe letitiam, precor:
 Timore pulso, redde te thalamis tuis.

POP. Delubra, & aras petere constitui sacras,
 Casis litare uictimis numen deum,
 Ut expientur noctis, & somni minae,
 Terrorq; in hostes redeat attonitus meos:
 Et uol. pro me suscipe, & precibus pijs
 Superos adora, manet ut praesens metus.

CHORVS. Anapæstici.

SI uera loquax fama Tonantis
 Furta, & gratos narrat amores,
 Quem modo Leda pressisse sinum

Tectum plumis, pinnisq; ferunt:
 Modò per fluctus raptam Europen
 Taurum tergo portasse trucem,
 Quæ regit & nunc deseret astra,
 Petet amplexus Poppea tuos,
 Quos & Leda præferre potest,
 Et tibi quondam, cui miranti
 Fuluo Danaë fluxit in auro.
 Formam Sparte iactet alumna
 Licet & Phrygius præmia pastor,
 Vincet uultus hæc Tyndaridos,
 Qui mouerunt horrida bella,
 Phrygiæq; solo regna dedere.
 Sed quis gressu ruit attonito?
 Aut quid pectore portat anhelos?

NUNTIVS. CHORVS.

Trimetri Iambici.

Q Vicunq; tectis miles exultat ducis,
 Defendat aulam, cui furor populi imminet.
 Trepidi cohortes ecce præfecti trahunt
 Præsidia ad urbis, uicta nec cedit metu
 Concepta rabies temere, sed uires capit.

CHO. Quis iste mentes agitat attonitus furor?

NVN. Octauia furore perculsa agmina,

Et efferrata per nefas ingens ruunt.

CHO. Quid ausa facere, quo'ue consilio doce.

NVN. Reddere penates Claudia diui parant,

Torosq; fratris, debitam partem imperij.

CHO. Quos iam tenet Poppea concordi fide?

z

Hic

NVN. Hic urit animos pertinax nimium furor,
 Et in furorem temere præcipites agit.
 Quæcunq; claro marmore effigies stetit,
 Aut ara fulgens ora Poppeæ gerens,
 Afflicta uulgi manibus, & sæuo iacet
 Euersa ferro. membra per partes trahunt
 Diducta laqueis, obruunt turpi diu
 Calcata coeno, uerba conueniunt feris
 Immista factis, quæ timor recipit meus.
 Sepire flammis principis sedem parant
 Populi, nisi iræ coniugem reddat nouam,
 Reddat penates Claudie uictus suos.
 Ut noscat ipse ciuium motus, mea
 Voce haud morabor iussa præfecti exequi.

Anapæstici.

CHO. Quid fera frustra bella mouetis?
 Inuicta gerit tela Cupido,
 Flammis uestros obruet ignes,
 Quæis extinxit fulmina sæpe,
 Captumq; Iouem cælo traxit.
 Læsi tristes dabitis pœnas
 Saguine uestro. non est patiens
 Feruidus iræ, facilisq; regi.
 Ille ferocem iussit Achillem
 Pulsare lyram: fregit Danaos,
 Fregit Atriden: regna euertit
 Priami, claras diruit urbes.
 Et nunc animus quid ferat horret
 Vis immitis uiolenta dei

NERO.

Trimetri Iambici.

O Lenta nimium militis nostri manus,
 Et ira patiens post nefas tantum mea,
 Quòd non cruor ciuilis accensas faces
 Extinguit in nos, cæde nec populi madet
 Funerea Roma, quæ uiros tales tulit.
 Admissa sed iam morte puniri parum est,
 Grauiora meruit impium plebis scelus,
 Et illa, cui me ciuium subijcit furor,
 Suspecta coniux, & soror semper mihi.
 Tandem dolori spiritum reddat meo,
 Iramq; nostram sanguine extinguat suo:
 Mox tecta flammis concidant urbis meis,
 Ignes, ruina, noxium populum premant,
 Turpisq; egestas, seua cum luctu fames.
 Exultat ingens seculi nostri bonis
 Corrupta turba: nec capit clementiam
 Ingrata nostram, ferre nec pacem potest,
 Sed inquieta rapitur, hinc audacia,
 Hinc temeritate fertur in præceps sua.
 Malis domanda est, & graui semper iugo
 Premenda, nequid simile tentare audeat,
 Contraq; sanctos coniugis uultus meæ
 Attollere oculos: fracta per pœnas metu
 Parère discet principis nutu. **hi.**
 Sed adesse cerno, rara quem pietas uirum,
 Fidesq; castris nota præposuit meis.

Z 2

PRAE

Trimetri Iambici.

Populi furorem cæde paucorum, diu
Qui resisterunt temere, compressum affero.

NER. Et hoc sat est? sic miles audisti ducem?
Compefcis, hæc uindicta debetur mihi?

PRA. Cecidere motus impio ferro duces.

NER. Quid illa turba, petere quæ flammis meos
Ausæ est penates, principi legem dare,
Abstrahere nostris coniugem charam toris,
Violare, quantum licuit, incesta manu,

*tumor. Et uoce dira, debita pœna uacat?

PRA. Pœnam dolor constituet in ciues tuos?

NER. Constituet, atas nulla quam fãmæ eximat.

PRA. Quam temperet non ira, non noster *timor.

NER. Iran expiabit prima, quæ meruit meam?

PRA. Quam poscat ede, nostra ne peccet manus.

NER. Cædem sororis poscit, & dirum caput.

PRA. Horrore uictum trepidus astrinxit rigor.

NER. Parère dubitas? PRA. Cur meam damnas fidem?

NER. Quòd parcis hosti. PRA. Fœmina hoc nomen capit?

NER. Si scelera cepit. PRA. Est ne qui fontem arguat?

NER. Populi furor. PRA. Quis regere dementes ualet?

NER. Quis concitare potuit? PRA. Haud quenquam reor.

NER. Mulier, dedit natura cui prouum malo

Animum, ad nocendum pectus instruit dolis,
Sed uim negauit, ut ne inexpugnabilis
Esset, sed ægras frangeret uires timor,
Vel pœna, quæ tam sera damnatam premit

Diu nocentem. tolle consilium, ac preces,
 Et imperata perage: deuectam rate
 Procul in remotum littus interim iube,
 Tandem ut residat pectoris nostri tumor.

CHORVS. OCTAVIA.

Anapæstici.

O Funestus multis populi
 Dirusq; fauor, qui cum flatu
 Vela secundo rateis impleuit,
 Vexitq; procul, languidus idem
 Deserit alto, seuoq; mari.
 Fleuit *gnatos miseranda parens,
 Perdidit ingens quos plebis amor,
 Nimiusq; fauor, genere illustres,
 Pietate, fide, lingua claros,
 Pectore fortes, legibus acres.
 Te quoq; leuir simili leto
 Fortuna dedit: quem neq; fasces
 Texere sui, nec tecta domus.
 Plura referre prohibet præsens
 Exempla dolor: modò cui patriam
 Reddere ciues aulam, & fratris
 Voluere toros, nunc ad pœnam
 Letumq; trahi, flentem, & miseram
 Cernere possis. bene paupertas
 Humili tecto contenta latet.
 Quatiunt altas sepe procellæ,
 Aut euertit fortuna domos.

*Gracchos

OCT. Quò me trahitis? quod ue tyrannus

regina. Aut exilium fortuna iubet?
 Si mihi uitam fracta remittit
 Tot iam nostris euicta malis,
 Si cæde mea cumulare parat
 Luctos nostros: inuidet etiam
 Cur in patria mihi seua mori?
 Sed iam spes est nulla salutis,
 Fratris cerno miseranda ratem:
 Hac est cuius uecta carina
 Quondam genitrix, nunc & thalamis
 Expulsa soror miseranda uehar.
 Nullum pietas nunc numen habet,
 Nec sunt superi: regnat mundo
 Tristis Erinny's.
 Quis mea digne deslere potest
 Mala? quæ lachrymis nostris questus
 Reddet Aëdon? cuius pennas
 Vtinam misera mihi fata darent:
 Fugerem luctus ablata meos
 Penna uolucris, procul & coctus
 Hominum tristes, cædemq; seram.
 Sola in uacuo nemore, & tenui
 Ramo pendens querulo possem
 Gutturæ moestum fundere murmur.
 Regitur fati mortale genus,
 Nec sibi quidquam spondere potest
 Firmum, & stabile, per quæ casus
 Voluit uarios semper nobis
 Metuenda dies. animum firmant

CHO

Exempla

Exempla tuum, iam multa domus
 Quæ uestra tulit. quid sæuior est
 Fortuna tibi? tu mihi primum
 Tot natorum memoranda parens
 Nata Agrippæ, nurus Augusti,
 Cæsaris uxor, cuius nomen
 Clarum toto fulsit in orbe.
 Vtero toties enixa graui
 Pignora pacis: mox exilium,
 Verbera, sæuas passa catenas,
 Funera, luctus: tandem letum
 Cruciatu diu. felix thalamis
 Liuia Drusi, natisq; ferum
 Ruit in facinus, pœnamq; suam.
 Iulia matris fata secuta est,
 Post longa tamen tempora ferro
 Cæsa est, quamuis crimine nullo.
 Quid non potuit quondam genitrix
 Tua, quæ rexit principis aulam,
 Chara marito, partuq; potens?
 Eadem famulo subiecta suo,
 Cecidit diri militis ense.
 Quid, cui licuit regnum in cœlum
 Sperare, parens tanta Neronis?
 Non funesta uiolenta manu
 Remigis antè, mox et ferro
 Lacerata diu, sæui iacuit
 Victima nati?

OCT. Me quoq; tristes mittet ad umbras

2 4

Ferus,

Ferus, & manes, ecce tyrannus.
 Quid iam frustra miseranda moror?
 Rapite ad letum, queis ius in nos
 Fortuna dedit. testor superos,
 (Quid agis demens? parce precari,
 Queis inuisa es, numina diuûm)
 Tartara testor, Erebiq; deas
 Scelerum ultrices, & te genitor
 Dignum tali morte, & pœna,
 Non inuisa est mors ista mihi.
 Armate ratem, date uela fretis,
 Ventisq; petat puppis rector
 Tandem Phariæ littora terræ.

CHO. Lenes auræ, Zephyriq; leues
 Tectam quondam nube ætheria
 Qui uexistis raptam sæuæ
 Virginis aris Iphigeniam,
 Hanc quoq; tristi procul à pœna
 Portate, precor, templa ad Triuiæ.
 Vrbe est nostra mitior Aulis,
 Et Maurorum barbarâ tellus.
 Hospitis illic cæde litatur
 Numen superûm: cuius gaudet
 Roma cruore.

HER

HERCVLES

OETHEVSTRAS

GOEDIA X.

ARGVMENTVM.

Hercules sacrificaturus ob deletæ Oechaliæ urbis uictoriam, & raptum Iolæ, ad Deianiram coniugem misit puerum, qui uestem afferat, qua uti in sacrificando consueuerat. Deianira uero uestem marito misit sanguine Nessi centauri respersam, dubitans ne Iolæ amore ipsa posthaberetur: quod suaserat Nessus fœminæ, ut faceret, si quâdo illa de mulieris alterius amore uereretur. Eam uestem ubi primū attigit Hercules, ueneno aspersus lēta tabe exedebatur. qua quidem de re consultus Apollo Delphicus, respondet uti pyram Hercules in Oetho monte construeret, ac de reliquis Ioui curam relinqueret. Constructa igitur pyra, & inibi per Philoctetis manus admoto igne, cū nihil reliquiarum reperissent qui aderant, in cœlum omnino sublatum Hercule censuerunt. Atq̃ hæc in suprema ista tragœdia referuntur.

INTERLOCVTORES.

HERCVLES.

HYLLVS.

CHORVS MVLIERV. ALCMENA.

IOLES.

PHILOCTETES.

NVTRIX.

DEIANIRA.

ACTVS.

Taurusq; populis horridus centum pauor.
 Quodcunq; tellus genuit* infestum, occidit:
 Meaq; fusum dextera iratis deis
 Non licuit esse. sic negat mundus feras,
 Animum nouerca: redde nunc nato patrem,
 Vel astra forti. nec peto, ut monstres iter:
 Permitte tantum genitor, inueniam uiam.
 Vel si times ne terra concipiat feras,
 Properet malum quodcunq;, dum terra Herculem
 Habet, uidetq;: nam quis inuadet mala?
 Aut quis per urbes rursus Argolicas erit
 Iunonis odio dignus? in tutum meas
 Laudes recepi: nulla me tellus silet.
 Me sensit Vrsæ frigidum Scythicæ genus,
 Indusq; Phœbo subditus, Cancro Libys.
 Te clare Titan testor, occurri tibi
 Quacunq; fulges, nec meos lux prosequi
 Potuit triumphos: solis excessi uices,
 Infraq; nostras substitit metas dies.
 Natura cessit, terra defecit gradum,
 Laxata per me nox, & extremum chaos
 In me cucurrit: inde ad hunc orbem redij,
 Vnde retro nemo. tulimus Oceani minas,
 Nec ulla ualuit quaterere tempestas ratem
 Quacunq; pressi. pars quota est, quam prosequor?
 Iam uacuis aether non potest odio tuæ
 Sufficere nuptæ: quasq; deuincam feras
 Tellus timet concipere, nec monstra inuenit:
 Fera negantur: Hercules monstri loco

*infecta.

Iam cœpit esse. quanta nunc fregi mala,
 Quot scelera nudus? quidquid immane obstitit,
 Solæ manus strauere: nec iuuenis feras
 Timui, nec infans: quidquid est iussum, leue est:
 Nec ulla nobis segnis illuxit dies.

O' quanta fidi monstra, quæ nullus mihi
 Rex imperauit. institit uirtus mihi
 In none peior. sed quid impavidum genus
 Fecisse prodest? non habent pacem dei.

Purgata tellus omnis in cœlo uidet
 Quodcunq; timuit: transtulit Iuno feras,
 Ambit peremptus Cancer ardentem plagam,
 Libyæq; sydus fertur, & messes alit.
 Annum fugatæ tradit Astreæ Leo:

cœlo. At ille iactans feruidam collo iubam
 Austrum madentem siccatur, & nimbos trahit.

Inuasit omnis ecce iam cœlum fera.
 Meq; anteceffit: uictor è terris meos
 Specto labores. astra portentis prius
 Ferisq; Iuno tribuit, ut cœlum mihi
 Faciat timendum: sparserit mundum licet,
 Cœlumq; terris peius, ac peius Styge
 Iurata faciat, dabitur Alcide locus.
 Si post feras, post bella, post Stygium Canem
 Nondum astra merui, Siculus Hesperium latus
 Tangat Pelorus, & una iam tellus erit:
 Illinc fugabo maria: si iungi iubes,
 Committat undas Isthmos, & iuncto salo
 Noua frantur Atticæ puppes uia.

Mutetur orbis: uallibus currat nouis
 Ister, nouasq; Tanais accipiat uias.
 Da da tuendos Iuppiter saltem deos.
 Illa licebit fulmen à parte auferas,
 Ego quam tuebor: siue glaciale polum,
 Seu me tueri feruidam partem iubes,
 Hac esse superos parte securos puta.
 Cirrhæa Pæan templa, & ætheriam domum
 Serpente cæso meruit: at quoties iacet
 Python in Hydra: Bacchus, & Perseus deis
 Iam se intulere: sed quota est mundi plaga
 Oriens subactus? aut quota est Gorgon fera?
 Quis astra natus laudibus meruit suis
 Ex te, & nouerca? quem tuli mundum peto.
 Sed tu comes laboris Herculei Lyca
 Præfer triumphos, Euryti uictos lares,
 Stratumq; regnum: uos pecus rapite ocyus,
 Quà templa tollens ara Cænæ Iouis,
 *Astro timendum spectat Euboicum mare.

*Astro.

C H O R V S.

Asclepiadei.

BAr ille est superis, cui pariter dies
 Et fortuna fuit: mortis habet uices,
 Lete cum trahitur uita gementibus.
 Quisquis sub pedibus fata rapacia
 Et puppem posuit liminis ultimi,
 Non captiua dabit brachia uinculis,
 Nec pompæ ueniet nobile ferculum.
 Nunquam est ille miser, cui facile est mori.

Illum

Illum si medio decipiat ratis
 Ponto, cum Borean expulit Africus,
 Aut Eurus Zephyrum, cum mare diuidunt,
 Non puppis laceræ fragmina colligit,
 Ut littus medio speret in æquore.
 Vitam qui poterit reddere protinus,
 Solus naufragium non poterit pati.
 Nos turpis macies, & lachrymæ tenent,
 Et crinis patrio puluere sordidus.
 Nos non flamma rapax, non fragor obruit.
 Felices sequeris mors, miseros fugis.
 Stamus nec patriæ mœnibus, heu locus
 Et syluis dabitur, lapsaq; sordide
 Fient templa casæ: iam gelidus Dolops
 Hæc ducet pecudes, quæ tepet obrutus
 Stratæ qui superest Oechaliæ cinis:
 Illo Thessalicus pastor in oppido
 Indoctæ referens carmina fistula,
 Cantu nostra canet tempora flebili.
 Et dum pauca deus secula contrahit,
 Quæretur patriæ quis fuerit locus.
 Felix incolui non steriles locos,
 Nec iciuna soli iugera Thessali,
 Ad Trachyna uocor saxa rigentia,
 Et dumeta iugis horrida torridis,
 Vix gratum pecori montiuago nemus.
 At si quas melior sors famulas uocat,
 Illas aut uolucer transferet Inachus,
 *fuit. Aut Dirceæ colent mœnia, quæ *fugit

Ismenos tenui flumine languidus.
 Hic mater tumidi nupserat Herculis.
 Quæ cautes Scythiæ? quis genuit lapis?
 Num Titana ferum te Rhodope tulit?
 Te præruptus Athos, te fera Casspia,
 Quæ uirgata tibi præbuit ubera.
 Falsa est de geminis fabula noctibus,
 Aether cum tenuit sydera longius,
 Commisitq; uices lucifer Hespero,
 Et soles uetuit Delia tardior.
 Nullis uulneribus peruia monstra sunt,
 Ferrum sensit hebes, lentior est Chalybs,
 In nudo gladius corpore frangitur,
 Et saxum resilit, fataq; negligit,
 Et mortem in domito corpore prouocat.
 Non illum poterunt figere cuspides,
 Non arcus Scythica tensus arundine,
 Non quæ tela gerit Sarmata frigidus,
 Aut qui solifera suppositus plaga
 Vicino Nabathæ uulnera dirigit,
 Parthus Cnosiacis certior ictibus.
 Muros Oechaliæ corpore propulit.
 Nil ob stare ualet. uincere quod parat,
 Iam uictum est, quota pars uulnere concidit?
 Pro fato potuit uultus iniquior,
 Et uicisse sat est Herculeis minis.
 Qui uastus Briareus, qui tumidus Gyges
 Supra Thessalicos constitit aggeres,
 Ut cælo infereret uipereas manus,

Facta superstes: fugit uultus
 Philomela suos: natumq; sonat
 Flebilis Itym: cur mea nondum
 Capiunt uolucres brachia plumas?
 Felix felix cum sylua domus
 Nostra feretur, patrioq; sedens
 Ales in agro referam querulo
 Murmure questus, uolucremq; Iolen
 Turba loquetur. uidi uidi
 Miseranda mei fata parentis:
 Cum letifero stipite pulsus,
 Tota iacuit sparsus in aula.
 Prò si tumultum fata dedissent,
 Quoties genitor querendus eras?
 Potui ne tuam spectare necem,
 Nondum teneras uestite genas,
 Necdum fortis sanguine Thoxeu?
 Quid uestra querar fata parentes,
 Quos in tutum mors æqua tulit?
 Mea me lachrymas fortuna rogat.
 Iam iam dominæ captiuâ colos,
 Fusosq; legam. prò sæpe dolor,
 Forma q; mortem paritura mihi.
 Tibi cuncta domus concidit uni,
 Dum me genitor negat Alcideæ,
 Atq; Herculeus socer esse timet.
 Sed iam dominæ tecta petantur.

CHORVS. Anapæstici.

Quid regna tui clara parentis,

Produosq; tuos respicis amens?
 Fugiat uultus fortuna prior.
 Patiens quisquis nouit famulum,
 Regemq; pati, uultusq; suos
 Variare potest, pepulit uires
 Pondusq; mali: nec seruit inops,
 Casus animo qui tulit æquo.

A C T V S S E C V N D V S.

N V T R I X. D E I A N I R A.

Trimetri Iambici.

O Quàm cruentus foeminas stimulat dolor,
 Cum patuit una pellici, & nuptæ domus.
 Scylla, & Charybdis Sicula contorquens freta?
 Minus est timenda: nulla non melior fera est.

Nanq; ut reluxit pellicis captæ decus,
 Et fulsit Iole, qualis innubis dies,
 Purum ue claris noctibus sydus micat,
 Stetit furenti similis, ac toruùm intuens

*Armenia. Herculea coniux, facta ut *armento iacens

Sub rupe Tigris hoste conspecto exilit:
 Aut iussa thyrsum quaterere, conceptum ferens
 Mænas Lyaum. dubia quò gressus agat,
 Hæsit parumper: tum per Herculeos lares
 Lymphata rapitur, tota uix satis est domus:
 Incurrit, errat, sistit, in uultus dolor
 Proceßit omnis, pectori penè intimo
 Nihil est relictum, fletus insequitur genas:
 Nec unus habitus durat, aut uno furit

Contenta uultu: nunc inardescunt genæ,
 Pallor ruborem pellit, & formas dolor
 Errat per omnes: queritur, implorat, gemit.
 Sonuere postes: ecce præcipiti gradu
 Secreta mentis ore confuso exerit.

DEI. Quancunq; partem sedis ætheriæ premis
 Coniux Tonantis, mitte in Alciden ftram,
 Quæ mihi satis sit: si qua fœcundum caput
 Palude tota uastior serpens mouet
 Ignara uinci: si quid excessit ftras
 Immane, dirum, horribile, quo uiso Hercules
 Auertat oculos, hoc specu immenso exeat.
 Vel si feræ negantur, hanc animam, precor,
 Conuerte in aliquod: quodlibet possum malum
 Hac mente fieri, commoda effigiem mihi
 Parem dolori: non capit pectus minas.
 Quid excutis telluris extremæ sinus?
 Orbemq; uersas? quid rogas Ditem mala?
 Omnes in istoc pectore inuenias ftras,
 Quas timeat: odijs accipe hoc telum tuis:
 Ego sum nouerca, perdere Alciden potes.
 *Perfer manus quocunq;: quid cessas dea?
 Vtere furente: quod iubes, *fiet nefas.
 *Reperi, quid hæres? ipsa iam cesses licet,
 Hæc ira satis est. NVT. Pectoris sani parum
 Alumna questus comprime, & flammæ doma:
 Frena dolorem, coniugem ostende Herculis.

DEI. Iole meis captiua germanos dabit
 Natis, Iouisq; fiet ex famula nurus?

*profer.
 *fieri.
 *Peperi.

Non flamma cursus pariter & torrens ferent?
 Et Vrſa pontum ſicca cæruleum bibet?
 Non ibo inulta: geſſeris cœlum licet,
 Totuſq; pacem debeat mundus tibi:
 Eſt aliquid Hydra peius, iratæ dolor
 Nuptæ. quis ignis tantus in cœlum furit
 Ardentiſ Aetnæ? quicquid eſt uictum tibi
 Hic uincet animus. capta præripiet toroſ?
 Adhuc timebam monſtra: iam nullum eſt malum:
 Ceſſere peſtes, in locum uenit feræ
 Inuiſa pellex. ſumme protector deum
 Et clare Titan, Herculiſ tantum fui
 Coniux timentis: uota quæ ſuperis tuli,
 Ceſſere captæ, pellici felix fui.
 Illi meas audiſtis ô ſuperi preceſ:
 Incolumiſ illi remeat. ô nulla dolor
 Contente pœna, quære ſupplicia horrida,
 Incogitata, infanda: Iunonem doce
 Quid odia ualeant: nescit irarſci ſatiſ.
 Pro me gerebas bella, propter me uagas
 Achelouſ undaſ ſanguine infecit ſuo,
 Cum lenta ſerpens fieret, in taurum trucem
 Nunc fleteret ſerpente depoſita minas,
 Et mille in hoſte uinceret uno ſeraſ.
 Iam diſplicemus: capta prælata eſt mihi.
 Non præferetur: qui dieſ thalami ultimiſ
 Noſtri eſt futuruſ, hic erit uitæ tuæ.
 Quid hoc? recedit animuſ, & ponit minas.
 Iam ceſſit ira: quid miſer languet dolor?

Perdis furorem? coniugis sanctæ fidem
 Mihi reddis iterum? quid uetas flammæ ali?
 Quid frangis ignes? hunc mihi serua impetum.
 Pares eramus, non erat uotis opus.
 Aderit nouerca, quæ manus nostras regat,
 Nec inuocata. NVT. Quod paras demens scelus?
 Perimes maritum? cuius extremus dies
 Primusq; laudes nouit, & cœlo tenus
 Erecta terras fama suppositas habet?
 Rogos in istos terra consurget parens,
 Domusq; soceri prima, & Aetolum genus
 Sternetur omne: nam tuum gens Herculem
 Defendit omnis: una quot pœnas dabis?
 Effugere terras crede, & humanum genus
 Te posse: fulmen genitor Alcidi gerit.
 Iam iam minaces ire per cœlum faces
 Specta, & tonantem fulmine excussio diem.
 Mortem quoq; ipsam, quam putas tutam, time.
 Dominatur illic patruus Alcidi tui.
 Quocunq; pergis misera, cognatos deos
 Illic uidebis. DE. Maximum fieri scelus
 Et ipsa fateor: sed dolor fieri iubet.

NVT. Moriere. DE. Moriar Herculis nempe inclyti
 Coniux: nec ullus nocte discussa dies
 Viduam notabit, nec meos pellex toros
 Captiua capiet. antè ab occasu dies
 Nascetur Indis: antè glaciale polum,
 Scythas ue tepida Phœbus afficiet rota,
 Quam me relictam Thessala aspiciant nurus.

Meo iugales sanguine extinguiam faces.
 Aut pereat, aut me perimat, elisis feris
 Et coniugem addat: inter Herculeos licet
 Me quoq; labores numeret: Alcidae toros
 Moritura certè corpore amplectar meo.

*nuptiam.

Ire, ire ad umbras Herculi* iunctam libet,
 Sed non inultam. siquid ex nostro Hercule
 Concepit Iole, manibus euellam meis
 Antè, & per ipsas pellicem inuadam faces:
 Me nuptiali uictimam feriat die
 Infestus: Iolen dum supra exanimem ruam.
 Felix iacet, quicumq; quos odit, premit.

N V T.

Quid ipsa flammam pascis? & uastum foues
 Vltro dolorem misera? quid casum times?
 Dilexit Iolen, nempe dum starent lares,
 Regisq; natam peteret: in famula locum
 Regina cecidit, perdidit uires amor,
 Multumq; ab illo traxit infelix statu.
 Illicita amantur, excidit quidquid licet.

D E I.

Fortuna amorem peior inflamat magis:
 Amat uel ipsam, quòd caret patrio lare,
 Quòd nudus auro crinis, & gemma iacet.
 Ipsas misericors forsan ærumnas amat.

N V T.

Hoc usitatum est Herculi, captas amat.
 Dilecta Priami nempe Dardaniij soror
 Concessa famulo est: adijce quot nuptas prius,
 Quot uirgines dilexit, errant uagus.
 Arcadia nempe uirgo, Palladios choros
 Dum neclit Auge, uim stupri passa excidit,

Nullam

Nullamq; amoris retinet Herculei notam.
 Referam quid alias? me'ne Theſpiades uocant?
 Breuiq; in illas arſit Alcides face.
 Hoſpes Tymoli Lydiam ſouit nurum,
 Et amore captus ad leues ſedit colos,
 Vnum feroci ſtamen intorquens manu.
 Nempe illa ceruix ſpolia depoſuit ſeræ,
 Crinemq; mitra preſſit, & ſamulus ſtetit
 Hirtam Sabæa marcidus Myrrha comam.
 Vbiq; caluit, ſed leui caluit face.

DEI. Herere amantes poſt uagos ignes ſolent.

NVT. Famulam'ne, & hoſtis præſeret natam tibi?

DEI. Vt alta ſyluas forma uernantes alit,

Quas nemore nudo primus inueſtit tepor:

At cum ſolutos expulit Boreas Notos,

Et ſæua totas bruma decuſſit comas,

Deforme ſolis aſpicias truncis nemus:

Sic noſtra longum forma percurrens iter,

Deperdit aliquid ſemper, & fulget minus,

Malisq; minus eſt: quidquid in nobis fuit

Olim petatum cecidit, ex partu labat,

Materq; multum rapuit ex illo mihi,

Aetas citato ſenior eripuit gradu.

Vides ut altum ſamula non perdat decus:

Ceſſere uultus penitus, & pædor ſedet,

Tamen per ipſas fulget ærumnas decor,

Nihilq; ab illa caſus, & fatum graue,

Niſi regna, traxit: hinc meum pectus timor

Altrix laceſſit: hinc rapit ſomnos pauor.

Præclara totis gentibus coniux eram,
 Thalamosq; nostros inuido fato nurus
 Optabat omnis, quo nimis quisquis deos
 Orabat ullos: nuribus Argolicis fui
 Mensura uoti. quem Ioui socerum parem
 Altrix habebō? quis sub hoc mundo mihi
 Dabitur maritus? ipse qui Alcidae imperat,
 Facibus suis me iungat Euristheus licet,
 Minus est, toros meruisse regnantis leue est.
 Alte illa cecidit, quæ uiro caret Hercule.

NVT. Conciliat animos coniugum partus ferè.

DEI. Sic ipse forsā diuidet partus toros.

NVT. Famula illa trahitur interim donum tibi.

DEI. Hic, quem per urbes ire præclarum uides,
 Et uiua tergo spolia gestantem feræ,
 Qui regna miseris donat, & celsis rapit,
 Vasta grauatus horridam claua manum,
 Cuius triumphos ultimi Scres canunt,
 Et quisquis alius orbe consep̄to iacet,
 Leuis est, nec illum gloriæ stimulat decor.
 Errat per orbem, non ut æquetur Ioui,
 Nec ut per urbes magnus Argolicas eat.
 Quod amet requirit, uirginum thalamos petit.
 Si qua est negata, rapitur: in populos furit.
 Nuptas ruinis quærit, & uitium impotens
 Virtus uocatur: cecidit Oechalia inclyta,
 Vnusq; Titan uidit, atq; unus dies
 Stantem, & cadentem: causa bellandi est amor.
 Toties timebit, Herculi natam parens

Quoties negabit: hostis est, quoties socer

Fieri recusat: si gener non est, *furit.

*furit.

Post hæc quid istas innocens seruo manus,

Donec furentem *stimulet, ac sæua manu

*stimulet.

Intendat arcus, meq; natumq; opprimat:

Sic coniuges expellit Alcides suas,

Hæc sunt repudia, nec potest fieri nocens:

Terris, uideri sceleribus causam suis

Fecit nouercam. quid stupes segnis furor?

Scelus occupandum est. perge, dum seruet manus.

NVT. Perimes maritum? DEI. Pellicis certe mea.

NVT. At Ioue creatum? DEI. Nempe & Alcmena satum.

NVT. Ferro ne? DE. Ferro. NV. Si nequis? DEI. Perimã dolo.

NVT. Quis iste furor est? DEI. Quem meus coniux docet.

NVT. Quem nec nouerca peremit, hunc perimes uirum?

DEI. Cœlestis ira, quos premit, miseros facit:

Humana nullos. NVT. Parce miseranda, & time.

Contempfit omnes ille, qui mortem prius.

DEI. Libet ire in enses. NVT. Maior admissio tuus

Alumna dolor est, culpa par odium exigat.

Cur sæua modicis statuis? ut passa es, dole.

DEI. Leue esse credis pellicis nuptæ malum?

Quidquid dolorem pascit, id nimium puta.

NVT. Amor ne clari fugit Alcida tibi?

DEI. Non fugit altrix, remanet, & penitus sedet

Fixus medullis: crede: sed magnus dolor

Iratus amor est. NVT. Artibus magicis ferè

Coniugia nuptæ precibus admistis ligant.

Vernare iussi frigore in medio nemus,

Misumq; fulmen stare, concussi fretum
 Cessante uento, turbidum explicui mare,
 Et sicca tellus fontibus patuit nouis.
 Habuere motum saxa, discussi fores,
 Umbræ stetistis, & mea iussi prece
 Manes loquuntur, sonuit infernus canis,
 Mare, terra, cælum, & tartarus seruit mihi.
 Nox media solem uidit, & noctem dies,
 Nihilq; leges ad meos cantus tenent.
 Flectemus illum, carmina inuenient iter.

DEI. Quas Pontus herbas generat, aut quas Thessala
 Sub rupe Pindus, aut ubi inueniam malum,
 Cui cedat ille? carnune in terras mago
 Descendat astris luna desertis licet,
 Et bruma messes uideat, & cantu fugax
 Sit deprehensum fulmen, & uersa uice
 Medius coactis fugerit stellis dies,

*uirum. Non flectet illum. NVT. Vicit & superos amor.

DEI. Vincetur uni forsitan, & spoliū dabit,
 Amorq; summus fiet Alcidae labor.
 Sed te per omne cœlitum numen precor,
 Per hunc timorem, quidquid arcani apparo
 Penitus recondas, & fide tacita premas.

NVT. Quid istud est, quod esse secretum iubes?

DEI. Non tela sunt, non arma, non ignis minæ.

NVT. Præstare fateor posse me tacitam fidem,
 Si scelere careat, interim scelus est fides.

DEI. Circumspice agedum, nequis arcana occupet,
 Partemq; in omnem uultus inquirens eat.

NVT. En locus ab omni tutus arbitro uacat.

DEI. Est in remoto sedis egregiæ loco

Arcana tacitus nostra defendens specus:

Non ille primos accipit soles locus,

Non ille seros, cum ferens Titan diem

Lassam rubenti mergit Oceano rotam.

Illic amoris pignus Herculei latet.

Altrix fatebor, Nessus est autor mali,

Quem grauida nubes Thessalo genuit duci,

Quà celsus astris inserit Pindus caput,

Vltraq; nubes Othrys eductus riget.

Nanq; ut subactus Herculis claua horridi

Achelous, omnes facilis in species dari,

Tandem peractis omnibus patuit feris,

Vnoq; turpis subdidit cornu caput,

Me coniugem dum uictor Alcides habet:

Repetebat Argos, forte per campos uagus

Euenus altum gurgitem in pontum ferens

Iam penè summis turbidus ripis erat.

Transire Nessus uorticem solitus uagum

Pretium poposcit: meq; iam dorso ferens,

Quà iungit hominem spina deficiens equo,

Frangebat ipsas fluminis tumidi minas.

Iam totis undis Nessus exierat ferox,

Medioq; adhuc errabat Alcides uado,

Vasto rapacem uorticem scindens gradu.

Ast ille ut esse uidit Alciden procul,

Tu præda nobis, inquit, et coniux eris.

Prohibetur undis, meq; complexam ferens

Gressum citabat, non tenent undæ Herculem:
 Infide uector, inquit, immisti licet
 Ganges, & Ister uallibus iunctis eant,
 Vincemus ambos, consequar telo fugam.
 Præcessit arcus uerba: tum longum ferens
 Arundo uulnus, tenuit hærentem fugam.
 Mortemq; fixit: ille iam quærens diem,
 Tabem fluentis uulneris dextra excipit,
 Traditq; nobis ungula insertam sua,
 Quam fortè sæua sciderat auulsam manu.
 Tum uerba moriens addit: hoc, inquit, magæ
 Dixere amorem posse defigi malo.
 Hoc docta Mychale Thessalas monuit nurus,
 Vnam inter omnes luna quam sequitur magam
 Astris relictis: illitas uestes dabis
 Hac, inquit, ipsa tæbe, si pellex tuos
 Inuisa thalamos tulerit, & coniux leuis
 Aliam parenti dederit altisono nurum.
 Hoc nulla lux conspiciat, hoc tenebræ tegant
 Tantum remotæ: sic potens uires suas
 Sanguis tenebit. uerba deprehendit quies:
 Mortemq; lasus intulit membris sopor.
 Tu, quam meis admittit arcanis fides,
 Perge, ut nitentes uirus in uestes satum,
 Mentem per artus adeat, & tactus sinus
 Intret medullas. N V T. Ocyus iussa exequar
 Alumna: precibus tu deum inuictum aduoca,
 Qui certa tenera tela dimittit manu.

DEI. Te te precor, quem mundus, & superi timent,

Et

Et æquor, & qui fulmen Actnæum quatis:
 Timende matri teliger sæuæ puer,
 Intende certa spiculum uelox manu:
 Non è sagittis leuibus, è numero precor
 Grauiore profer, quod tuæ nondum manus
 Misere in aliquem: non leui telo est opus,
 Vt amare possit Hercules: rigidas manus
 Intende, & arcum cornibus iunctis para.
 Nunc nunc sagittam prome, qua quondam horridus
 Iouem petisti, fulmine abiecto deus
 Cùm fronte subita tumuit, & rapidum mare
 Taurus puellæ uector Aßyriæ scidit.
 Immitte amorem, uincat exempla omnia:
 Amare discat coniuges: si quas decet
 Immisit Ioles pectori Herculeo faces,
 Extingue, totas perbibat flammæ mei.
 Tu fulminantem sæpe domuisti Iouem:
 Tu furua nigri sceptræ gestantem poli
 Turbæ ducem maioris, & dominum Stygis:
 Tu, qui nouerca es grauior irata deus,
 Cape hunc triumphum, solus euince Herculem.

NVT. Prolata uis est, quæq; Palladia colu
 Lassauit omnem texta famularem manum:
 Nunc congregetur uirus, ut uestis bibat
 Herculea pestem: precibus augebo malum.
 In tempore ipso gnauus occurrit Lycas.
 Celandæ uis est, illa ne pateant mala.

DEI. O quòd superbæ non habent unquam domus,
 Fidele semper regibus nomen, Lycæ,

Cape

Cape hos amictus, nostra quos neuit manus,
 Dum uagus in orbem fertur, & uictus mero
 Tenet feroci Lydiam gremio nurum.
 Nunc poscit Iolen: sed iecur fors horridum
 Flectam emerendo: merita uincunt & malos.
 Non antè uestes induat coniux, iube,
 Quàm ture flammam spargat, & poscat deos
 Cana rigentem populo uinctus comam.
 Ipsa ad penates regiones gressus feram,
 Precibusq; amoris horridi matrem colam.
 Vos, quos paternis extulit comites focis,
 Calydoniæ deflete lugendas uices.

CHORVS. Anapæstici.

Flemus casus Oenei tuos,
 Comitum primos turba per annos.
 Flemus dubios miseranda toros,
 Nos Acheloi tecum solitæ
 Pulsare uadum, cum iam tumidas
 Vere peractio poncret undas,
 Gracilisq; uado serperet æquo,
 Nec præcipitem uolueret amnem
 Flauus rapido fonte Lycormas.
 Nos Palladias ire per aras,
 Et uirgineos celebrare choros,
 Nos Cadmæis orgia ferre
 Tecum solitæ condita cistis,
 Cum iam pulso sydere brumæ
 Tertia soles euocat æstas,
 Et spiciferæ concessa deæ

Attica Mystas claudit Eleufis.

Nunc quoq; fatum quodcunq; times

Fidas comites accipe fati:

Nam rara fides, ubi iam melior

Fortuna ruit.

Tu quicumq; es, qui sceptrum tenes,

Licet omne tua uulgus in aula

Centum pariter limina pulset,

Cum tot populis stipatus eas,

In tot populis uix una fides.

Tenet auratum limen Erinnys,

Et cum magna patuere fores,

Intrant fraudes, cautiq; doli,

Ferrumq; latens: cumq; in populos

Prodire parant, comes inuidia est.

Noctem quoties summouet Eos,

Regem toties credite nasci.

Pauci reges, non regna colunt:

Plures fulgor conuocat aulæ.

Cupit hic regi proximus ipsi

Clarus latus ire per urbes:

Vrit miserum gloria pectus.

Cupit hic gazis implere famem,

Nec tamen omnis plaga gemmiferi

Sufficit Istri, nec tota sitim

Lydia uincit: nec quæ Zephyro

Subdita tellus, stupet aurato

Flumine clarum radiare Tagum.

Nec si totus seruiat Hebrus,

Rurq;

Ruraq; diues cingat Hydaspes,
 Intraq; suos currere fines
 Spectet toto flumine Gangem.
Auidis auidis natura parum est,
 Colit hic reges, regumq; lares,
 Non, ut presso uomere semper
 Nunquam cesset curuus arator,
 Vel mille secent arua coloni,
 Solas optat, quas donet, opes.
 Colit hic reges, calcet ut omnes,
 Perdatq; al. quos, nullumq; leuet,
 Tantum ut noceat, cupit esse potens.
 Quota pars moritur tempore fati?
 Quos felices Cynthia uidit,
 Vidit miseros abitura dies.
 } Rarus felix, idemq; senex.
 } Cesspes Tyrrio mollior ostro
 } Solet impuidos ducere somnos.
 } Aurea rumpunt tecta quietem,
 } Vigilesq; trahit purpura noctes.
 } O si pateant pectora ditum,
 } Quantos intus sublimis agit
 } Fortuna metus: Brutia Coro
 } Pulsante fretum mitior unda est.
 } Pectora pauper secura gerit.
 } Tenet e patula pocula fago,
 } Sed non trepida tenet ipsa manu,
 } Carpit faciles uilesq; cibos,
 } Sed non strictos respicit enses.

Aurea miscet pocula sanguis.
Coniux modico nupta marito
Non disposito clara monili
Gestat pelagi dona rubentis:
Nec gemmiferas detrahit aures
Lapis Eoa lectus in unda:
Nec Sidonio mollis ahenis
Repetita bibit lana rubores:
Nec Mæonia distinguit acu,
Quæ Phœbæis subditus Euris,
Legit Eois Ser arboribus:
Qualibet herbæ tinxere colos,
Quas indoctæ neuere manus,
Sed non dubios fouet illa toros.
Sequitur dira lampade Erinnys,
Quorum populi coluere diem.
Nec sibi felix pauper habetur,
Nisi felices cecidisse uidet.
Quisquis medium defugit iter,
Stabili nunquam tramite curret.
Dum petit unum præberi diem,
Patriosq; puer concitat axes,
Nec per solitum percurrit iter,
Sed Phœbæis ignota secat
Sydera flammis errante rota,
Secum pariter perdidit orbem.
Medium cœli cum peragrat iter,
Tenuit Latias Dædalus oras,
Nulliq; dedit nomina ponto:

Sed dum uolucres uincere ueras
 Icarus audet, patriasq; puer
 Despicit alas, Phæboq; uolat
 Proximus ipsi, dedit ignoto
 Nomina ponto.
Malè pensantur magna ruinis.
 Felix alius, magnusq; uolet,
 Me nulla uocet turba potentum.
 Stringat tenuis littora puppis,
 Nec magna meos aura phaselos
 lubeat medium scindere pontum.
 Transit tutos fortuna sinus,
 Medioq; rates quærit in alto,
 Quarum feriunt suppara nubes.
 Sed quid pauido territa uultu,
 Qualis Baccho saucia Thyas,
 Fertur rapido regina gradu?
 Quæ te rursus fortuna rotat
 Miseranda refer: licet ipsa neges,
 Vultus loquitur, quodcunq; negas.

ACTVS TERTIVS.

DEIANIRA. CHORVS.

Trimetri Iambici.

Vagus per artus errat excussos tremor,
 Erectus horret crinis, impulsis adhuc
 Stat terror animis, & cor attonitum salit,
 Pavidumq; trepidis palpitat uenis iecur.
 Ut fractus Austro pontus etiamnum tumet,

Quam

Quamuis quiescat languidis uentis dies,
 Ita me ns adhuc uexatur excusso metu.
 Semel profectò premere felices deus
 Cum cœpit,urget:hos habent magna exitus.

CHO. Quis tam impotens,ô misera,te casus rotat?

DEI. Vt missa palla est,tabe Nessæa illita,
 Thalamisq; demens intuli gressum meis,
 Nescio quid animus timuit, & fraudem astruit.
 Libet experiri solibus uirus ferum,
 Flammisq; Nessus sanguinem*offendi arguit.
 Hic ipse fraudes esse præmonuit deus.
 Et forte nulla nube respersus iubar
 Laxabat ardens feruidum Titan diem.
 Vix ora solui patitur etiam nunc timor,
 Medios in ignes solis, & claram facem,
 Quo tincta fuerat palla,uestisq; illita,
 *Abiectus horret sanguis, & Phœbi coma
 *Tepesfactus ardet,uix queo monstrum eloqui,
 Nives ut Eurus soluit,aut tepidus Notus,
 Quas uere primo lubricus perdit*Mimas.
 Utq; euoluto s frangit Ionio salo
 Opposita fluctus Leucas, & *lapsus tumor
 In littore ipso spumat:aut cœlestibus
 Aspera tepidis tura laxantur fœcis,
 Sic languet omne uirus, & perdit comam.
 Dumq; ipsa miror, causa mirandi perit.
 Quin ipsa tellus spumeos motus agit,
 Et quidquid illa tabe contactum est,labat,
 Tumensq; tacita sequitur, & quassat caput.

*ostendi.

*Abiectū in
 horret uirus

*Ardet tep
 factum.

*minans.

*lassus.

Natum pauentem cerno, & ardenti pede
Gressus ferentem. prome quid portes noui.

HYLLVS, DEIANIRA,

NVTRIX.

Trimetri Iambici.

I Profuge, quare siquid ulterius patet
Terris, freto, syderibus, Oceano, infersis,
Vltra labores mater Alcidae fuge.

DEI. Nescio quod animus grande praesagit malum.

HYL. Regia triumphi templa Iunonis pete:
Hæc tibi patent, delubra præclusa omnia.

DEI. Effare quis me casus insontem premat.

HYL. Decus illud orbis, atq; præsidium unicum,
Quem fata terris in locum dederant Iouis,

*abijt. O mater *abijt: membra, & Herculeos toros
Vrit lues Nessæa. qui domuit feras,
Ille ille uictor uincitur, mœret, dolet.

Quid quæris ultra? DEI. Miserias properant suas

Audire miseri: fare, quo posita in statu

Iam nostra domus est: ô lares, miseri lares.

Nunc uidua, nunc expulsa, nunc feror obruta.

HYL. Non sola mœres: Hercules toto iacet

Mundo gemendus: fata nec mater tua

Priuata credas, iam genus totum obstrepit.

Hunc, eiulatu quem gemis, cuncti gemunt.

Commune terris omnibus pateris malum.

Luctum occupaſti prima: non sola Herculem

Miseranda mœres. DEI. Quàm propè à leto tamen

Ede, ede, quaeso, iaceat Alcides meus.

MORS

MYL. Mors refugit illum, uicta quæ in regno suo
Semel est: nec audent fata tam uastum nefas
Admittere: ipsa fors an trepida colos
Clotho manu proiecit, & fatum Herculis
Timet peragere. pro diem, * infandum diem,
Hoc ne ille summo magnus Alcides eat
Ad fata, & umbras, atq; peiorem polum?

* infaustum

DEI. Præcedere illum dicis? an possum prior
Mortem occupare? fare, si nondum occidit.

MYL. Euboica tellus uertice immenso tumens
Pulsatur omni parte: Phryxum mare
Scindit Caphareus, seruit hoc Austro latus:
At quæ niuosi patitur Aquilonis minas,
Euripus undas flectit instabiles uagus,
Septemq; cursus flectit, & totidem refert,
Dum lassæ Titan mergat Oceano iuga.
Hic rupe celsa, nulla quam nubes ferit,
Annosa fulgent templa Cænæ Iouis.
Ut stetit ad aras omne * uotiuum pecus,
Totumq; tantis genuit armentis nemus,
Spolium Leonis sordidum tabo exuit,
Posuitq; clauæ pondus, & pharetra grauis
Laxauit humeros: ueste tunc fulgens tua
Cana reuinctus populo horrentem comam
Succendit aras: accipe has inquit, focis
Non false messes genitor, & largo sacer
Splendescat ignis ture, quod Phæbum colens
Diues Sabæis colligit truncis Arabs.
Pacata tellus, inquit, & cælum, & freta,

* uotitium.

Feris subactis omnibus uictor redij.

Depone fulmen. gemitus in medias preces
Stupente & ipso, cecidit: hinc cœlum horrido

Clamore complet. qualis impressa fugax

Taurus bipenne, uulnus, & telum screns

Delubra uasto trepida mugitu replet:

Aut quale mundo fulmen emissum tonat,

Sic ille gemitus sydera, & pontum ferit,

Et uasta Calpe sonuit, & uoces Cyclas

Excepit omnes: hinc petrae Capharides,

Hinc omne uoces reddit Herculeas nemus.

Flentem uidemus, uulgus antiquam putat

Rabiem redisse: tunc fugam famuli petunt.

At ille uultus ignea torquens face,

Vnum inter omnes querit, & sequitur Lycam:

Complexus aras ille tremebunda manu

Mortem metu consumpsit, & parum sui

Pœnae reliquit: dumq; tremebundum manu

Tenuit cadauer: hac manu, inquit, te feram.

O fata, uictus Herculem perimit Lycas:

Ecce alta clades: Hercules perimit Lycam.

Fata inquinantur, fiet hic summus labor.

In astra missus fertur, & nubes uago

Spargit cruore: talis in cœlum exilit

Arundo Getica iussa dimitti manu,

Aut quam Cydon excussit, inferius tamen

Fugiente trunco corpus in pontum cadit:

In saxa ceruix, funus ambobus iacet.

Resistite, inquit, non furor mentem abstulit.

Furore grauius istud, atq; ira malum est,
 In me iuuat scire. uix pestem indicat,
 Et scuit, artus ipse dilacerat suos,
 Et membra uasta carpit auellens manu.
 Exuere amictus querit: hoc solum Herculem
 Non posse uidi: trahere conatus tamen,
 Et membra traxit: corporis palla horridi
 Pars est, & ipsa uestis immiscet cutem.
 Nec causa diræ cladis in medio patet,
 Sed causa tamen est, uixq; si fficiens malo.
 Nunc ore terram Languidus prono fricit,
 Nunc poscit undas, unda non uincit malum,
 Et nota querit littora, & pontum occupat,
 Famularis illum retinet errantem manus:
 O sortem acerbam, fuimus Alcida pares.
 Nunc puppis illum littore Euboico refert,
 Austerq; lenis pondus Herculeum rapit.
 Destituit animus membra, nox oculos premit.

DEI. Quid anime cessas? quid stupes factum scelus?
 Natum reposcit Iuppiter, Iuno amulum.
 Reddendus orbi est, quod potest reddi exhibe:
 Eat per artus ensis exactus meos.
 Sic sic agendum est: tam leuis pœnas manus
 Tantas reposcit? tolle fulminibus focer
 Nurum scelestam, nec leui telo manus
 Armetur: illud fulmen exiliat polo,
 Quo, ni fuisset genitus Alcides tibi,
 Hydram cremasses: pestem ut insolitam feri.
 Et ut nouerca prius irata malum,

Emitte telum, quale in errantem prius
Phaëtona missum est. perdidisti crepto Hercule
Et ipsa populos. quid rogas telum deos?

Iam parce socero: coniugem Alcidae necem
Optare pudeat: hoc erit uotum: manus
A me petatur: occupa ferrum ocyus.

Quin deme ferrum, quidquid in mortem trahit
Telum est abundè: rupe ab aethera ferar.

Hæc, hæc renatum prima quæ poscit diem,
Oeta eligatur, corpus hinc mitti placet.

Abrupta cautes scindat, & partem mei
Ferat omne saxum: pendeant lacerae manus,
Totumq; rubeat asperi montis latus.

Leuis una mors est: leuis, at extendi potest.
Eligere nescis anime, cui telo incubes.

Vtinam esset utinam fixus in thalamis meis
Herculeus ensis: huic decet ferro immori.

Vna perire dextera nobis sat est?
Coite gentes, saxa, & incensas faces

lasculetur orbis, nulla nunc cesset manus:
Corripue tela, uindicem uestrum abstuli.

Impune saui sceptrum iam reges gerent,
Impune iam nascetur indomitum malum,

Reddentur aræ cernere assuetæ hostiam
Similem colenti, sceleribus feci uiam:

Ego uos tyrannus, regibus, monstris, feris,
Seusq; raptu uindice opposui deis.

Cessas Tonantis socia: non spargis facem
Imitata fratrem, & nuttis ereptam Ioui,

Meq; ipsa perdis? laus tibi crepta incluta est,
 Ingens triumphus: amuli Iuno tui
 Mortem occupavi. NVT. Quid domũ impulsam trahis?
 Erroris isthuc omne quodcunq; est nefas.
 Haud est nocens, quicumq; non sponte est nocens.

DEI. Quicumq; factõ ignoscit, & parcit sibi,
 Errare meruit: morte damnari placet.

*fato.

NVT. Nocens uideri qui petit, mortem cupit.

DEI. Mors innocentes sola deceptos facit.

NVT. Titana fugies? DEI. Ipse me Titan fugit.

NVT. Vitam relinques misera? DEI. At Alciden sequar.

NVT. Superest, & auras ille cœlestes trahit.

DEI. Vinci Hercules cum potuit, hinc cœpit mori.

NVT. Natum relinques? fataq; abrumpes tua?

DEI. Quacunq; natum sepelit, hæc uixit diu.

NVT. Virum sequeris? DEI. Prægredi casta solent.

NVT. Si te ipsa damnas, te sceleris misera arguis.

DEI. Nemo nocens sibi ipse pœnas irrogat.

NVT. Multis remissa est uita, quorum error nocens,
 Non dextra fuerat, facta quis damnat suas?

DEI. Quicumq; fata iniqua sortitus fugit.

NVT. Hic ipse Megaram nempe confixam suis

Strauit sagittis, atq; natorum indolem,

Lernæa flectens tela furibunda manu:

Ter parricida factus, ignouit tamen

Sibi: nam furoris fonte Cynipheo scelus

Sub axe Libyco tersit, & dextram abluit.

Quò misera pergis? quid tuas damnas manus?

DEI. Damnatae meae deuictus Alcides manus.

Fraudem placet punire. N V T. Si noui Herculem,
Aderit cruenti forsitan uictor mali,
Dolorq; fractus cedit Alcidae tuo.

DEI. Exedit artus uirus, ut sana est, Hydrae:
Immensa pestis coniugis membra abstulit.

N V T. Serpentis illi uirus enectæ autumas
Haud posse uinci, qui malum & uiuum tulit?
Elisit Hydram, dente cum infixo stetit
Media palude uictor, effuso obrutus
Artus ueneno. sanguis hunc Nesi opprimet,
Qui uicit ipsas horridi Nesi manus?

DEI. Frustra tenetur ille qui statuit mori.
Proinde lucem fugere decretum est mihi.
Vixit satis, quicumq; cum Alcide occidit.

N V T. Per has aniles ecce te supplex comas,
Atq; ubera ista penè materna obsecro,
Depone tumidas pectoris læsi minas,
Mortisq; diræ expelle decretum horridum.

DEI. Quicumq; misero fortè dissuadet mori,
Crudelis ille est: interim poena est mori,
Sed sæpe donum in pluribus ueniæ fuit.

N V T. Defende saltem dexteram infelix tuam:
Fraudisq; facinus esse, non nuptæ scias.

DEI. Defendar illic, injiri soluent ream,
A me ipsa damnor, purget has Pluto manus.
Stabo ante ripas immemor Lethe tuas:
Et umbra tristis coniugem excipiam meum.
Sed tu, nigrantis regna qui torques poli,
Para laborem: scelera quæ quisq; ausus est,

Hic uicit error. Iuno non aufa Herculem est
 Eripere terris. horridam pœnam para.
 Sisyphia ceruix esset, & nostros lapis
 Impellat humeros: me uagus fugiat latex,
 Meamq; fallax unda decipiat sitim:
 Merui manus præbere turbinibus tuis,
 Quæcunq; regem Theſſalum torques rota:
 Effodiat audius hinc, & hinc uultur fibras:
 Vacet urna Danais, has ego explebo uices.
 Laxate manes, recipe me comitem tui
 Phasiaca coniux: peior hæc, peior tua
 Vtraq; dextra est, scelere seu mater nocens,
 Seu dira soror es: adde me comitem tuis
 Threicia coniux sceleribus: natam tuam
 Althæa mater recipe, nunc ueram tuam
 Agnosce prolem. quid tamen tantum manus
 Vestrae abstulerunt? claudite Elysium mihi,
 Quæcunq; fide coniuges nemoris sacri
 Lucos tenetis: siqua respersit manus
 Viri cruore, nec memor castæ facis
 Stricto cruenta Belias ferro stetit,
 In me suas cognoscat, & laudet manus:
 In hanc abire coniugum turbam libet,
 Sed & illa fugiet turba tam diras manus.
 Inuicte coniux, innocens animus mihi,
 Scelestâ manus est. prò nimis mens credula,
 Prò Nefſe fallax: nanq; semuferi dolis
 Auferre cupiens pellici, eripui mihi.
 Recede Titan, tuq; que blanda tenes

In luce miseros uita, cariturae Hercule
 Lux uilis est, exigam poenas tibi,
 Reddamq; uitam. fata ne extendam mea?
 Mortemq; coniux in tuas seruem manus?
 Virtus ne superest aliqua? Sarmatica & manus
 Intendere arcum tela missurum ualet?
 Num arma cessant? teq; languenti manu
 Num audit arcus? si potest telum dare,
 Animosa coniux, dexteram expecto tuam,
 Mors differatur. frange ut infontem Lycam,
 Alias in urbes sparge, & ignotum tibi
 Emitte in orbem. perde ut Arcadiae nefas,
 Et quidquid aliud restitit: ab illis tamen
 Coniux redisti. H Y L. Parce iam mater precor:
 Ignosce fati, error à culpa uacat.

DEI. Si uera pietas, Hylle, quaerenda est tibi,
 Iam perime matrem. pauida quid tremuit manus?
 Quid ora flectis? hoc erit pietas scelus.
 Ignaue dubitas? Herculem eripui tibi.
 Hac hac peremit dextra, cui debes patri
 Auum tonantem: maius eripui decus,
 Quam in luce tribui. si tibi ignotum est nefas,
 A matre disce: seu tibi iugulo placet
 Mersisse ferrum, siue maternum libet
 Inuadere uterum, mater intrepidum tibi
 Praebabit animum. non erit totum scelus
 A te peractum, dextera sternar tua,
 Sed mente nostra. natus Alcide times?
 Ita nulla peragas iussa, nec peragens mala

Erras per orbem? si qua nascetur fera,
 Referas parentem, dexteram intrepidam para.
 Patet ecce plenum pectus ærumnis: feri,
 Scelus remitto: dexterae parcant tuae
 Eumenides ipsæ. uerberum crepuit sonus.
 Quenam ista torquens angue uipereo comam
 Temporibus atras squalidis pinnas quatit?
 Quid me flagrante dira persequeris face
 Megæra? pœnas poscit Alcides: dabo.
 Iam ne inferorum, diua, sedere arbitri?
 Sed ecce diras carceris uideo fores.
 Quis iste saxum immane detritis gerit
 Iam senior humeris? ecce iam uectus lapis
 Querit relabi. membra quis præbet rotæ?
 Hic ecce pallens dira Tisiphone stetit,
 Causam poposcit. parce uerberibus precor,
 Megæra: parce: sustine Stygias faces:
 Scelus est amoris. sed quid hoc? tellus labat,
 Et aula tectis crepuit. excessit minax
 Vnde iste coetus? totus in uultus meos
 Decurrit orbis, hinc & hinc populi fremunt,
 Totusq; poscit uindicem mundus suum.
 Iam parcite urbes. quò fugam præceps agam?
 Mors sola portus, dabitur ærumnis locus.
 Testor nitentis flammeam Phœbi rotam,
 Superosq; testor, Herculem terris adhuc
 Moritura linquo. HYL. Fugit attonita, hei mihi,
 Peracta iam pars matris est, statuit mori:
 Nunc nostra superest mortis auferre impetum.

O misera pietas, si mori matrem uetas,
 Patri es scelestus: si mori pateris tamen,
 In matre peccas: surgit hinc illinc nefas.
 Inhibenda tamen est: pergam, & eripiam scelus.

CHORVS.

Glyconici Coriambici

V^Erum est quod cecinit sacer
 Thressæ sub Rhodopes iugis

Tangens Threiciam chelym,

Orpheus Calliopæ genus,

Aeternum fieri nihil.

Illius stetit ad modos

Torrentis rapidi fragor,

Oblitusq; sequi fugas

Amisit liquor impetum.

Et dum fluminibus mora est,

Defecisse putant Geten

Hebrum Bistones ultimi.

Aduexit uolucres nemus,

Et sylua residens uenit.

Aut si qua aëra peruolat

Auditis uaga cantibus

Ales deficiens cadit.

Abrupit scopulos Athos

Centauros *Centauris obitum ferens,

iter sc. Et iuxta Rhodope stetit,

Laxata niue cantibus:

Et quercum fugiens suam,

Ad uatem properat Dryas.

Ad cantus ueniunt suis
 Ipse cum latebris ferae:
 Iuxtaq; impaudum pecus
 Sedit Marmaricus Leo,
 Nec damae trepidant lupos:
 Et serpens latebras fugit,
 Tunc oblita mali sui.
 Qui per Tanareas fores,
 Manes commonitos adit,
 Mœrentem feriens chelym,
 Cantu tartara flebili,
 Et tristes Erebi deos
 Mouit: nec timuit Stygis
 Iuratos superis lacus.
 Hæsit non stabilis rota
 Victo languida turbine.
 Increuit Tityi iecur,
 Dum cantu uolucres tenet.
 Audito quoq; nauita
 Inferni ratis æquoris
 Nullo remigio uenit.
 Tunc primum Phrygius senex
 Vndis stantibus immemor
 Excussit rabidam sitim,
 Nec pomis adhibet manus.
 Sed cum linqueret inferos
 Orpheus carmina* fundens,
 Et uinci lapis improbus,
 Et uatem potuit sequi.

*finiens.

Con

Consumptas iterum deæ
 Supplent Eurydices colos.
 Sed dum respicit immemor,
 Nec credens sibi redditam
 Orpheus Eurydicen sequi,
 Cantus præmia perdidit,

data. Quæ nata est iterum perit.

Tunc solamina cantibus
 Quærens flebilibus modis,
 Hæc Orpheus cecinit Getis:
 Leges in superos datas:

Et qui tempora digerens
 Certus pr. *Quattuor præcipitis deus

Anni disposuit uices:
 Nulli non auidas polo
 Parcas stamina neclere.
 Quod natum est, poterit mori.

Vati credere Thracio
 Deuictus iubet Hercules.

Iam iam legibus obrutis
 Mundo cum ueniet dies,
 Australis polus obruet
 Quidquid per Libyam iacet,

Et sparsus Garamas tenet,
 Arctous polus obruet

Quidquid subiacet axibus,
 Et siccus Boreas ferit.

Amisum trepidus polo
 Titan excutiet diem.

Cœli regia concidet,
 Certos atq; obitus trahet:
 Atq; omnes pariter deos
 Perdet mors aliqua, & chaos.
 Et mors fata nouissima
 In se constituet sibi.
 Quis mundum capiet locus?
 Discedet uia Tartari,
 Stratis ut pateat polis?
 An quod diuidit æthera
 A' terris, spacium sat est?
 Et mundi nimium malis?
 Quis tantum capiet nefas
 *Fati? quis superis locus?
 Pontum, sydera, tartara,
 Regna unus capiet tria.
 Sed quis non modicus fragor
 Aures attonitas mouet?
 Est est Hercules sonus.

*Fatum quis
 superus lo-
 cus?

ACTVS QVARTVS.

HERCVLES. CHORVS.

Trimetri Iambici.

Conuerte Titan clare anhelantes equos:
 Emitte noctem: pereat hic mundo dies,
 Quò moriar: atra nube inhorrescat polus.
 *Obstat nouerca. nunc pater cæcum chaos
 Reddi decebat: hinc & hinc compagibus
 Ruptis, uterq; debuit frangi polus.

*Obsta no-
 uerca.

cc

Quid

Quid parcis astris? Herculem amittis pater,
 Nunc parte in omni Iuppiter specta poli,
 Nequis gigas Thessalica iaculetur iuga,
 Et fiat Othrys pondus Encelando leue.
 Laxabit atri carceris iam iam fores
 Pluton superbus, uincula excutiet patri,
 Cœloq; reddet: ille, qui pro fulmine,
 Tuisq; facibus natus in terris eram,
 Ad Styga reuertor: surget Enceladus ferox,
 Mittetq; quo nunc premitur, in superos onus.
 Regnum omne genitor ætheris dubium tibi
 Mors nostra faciet. antequam spoliū tui
 Cœlum omne fiat, conde me tota pater
 Mundi ruina: frange, quem perdis, polum.

CHO. Non uana times nate Tonantis,
 Iam Thessalia Pelion Ossa
 Premet, & Pindo congestus Athos
 Nemus ætheris inseret astris.
 Vincet scopulos inde Typhoeus,
 Et Tyrrenam feret Inarimen.
 Feret Aetnæos inde caminos,
 Scindetq; latus montis aperti
 Nondum Enceladus fulmine uictus.
 Iam te cœli signa sequentur.

HER. Ego, qui relicta morte, contempta Styge,
 Per media Lethes stagna cum spolio redij,
 Cum penè trepidis excidit Titan equis:
 Ego quem deorum regna senserunt tria,
 Morior, nec ullus per meum stridet latus

Transmissus ensis:haud meæ telum necis
 Saxum est,nec instar montis abrupti latus,
 Aut totus Othrys,non truci uultu Gigas
 Pindo cadauer obruit toto meum.
 Sine hoste uincor,quodq; me torquet magis,
 (O' misera uirtus)summus Alcidae dies
 Nullum malum prosternit:impendo malè
 In nulla uitam facta.prò mundi arbiter,
 Superiq; quondam dextera testes meæ,
 Prò cuncta tellus,Herculis uestri placet
 Mortem perire?dirus ô nobis pudor,
 O' turpe fatum:foemina Herculeæ necis
 Autor feretur:autor Alcides quibus?
 Inuicta si me cadere foeminea manu
 Voluere fata,perq; tam turpes colos
 Mea mors cucurrit,cadere potuissem mihi
 Iunonis odio:foemina caderem minis,
 Sed cælum habentis:sed nimis superis fuit.
 Scythico sub axe genita domuisset meas
 Vires Amazon:foemina cuius manu
 Iunonis hostis uincor?hinc grauior tui
 Nouerca pudor est.quid diem hunc lætum uocas?
 Quid tale tellus genuit irata tibi?
 Mortalis odia foemina excessit tua.
 Adhuc ferebas esse te Alcidae imparem,
 Victa es duobus:pudeat irarum deos.
 Utinam meo cruore satiasset suos
 Nemeæa rictus pestis:aut centum anguibus
 Vallatus Hydram tabe pauissem mea.

Vtinam fuisset præda Centauris datus,
 Aut inter umbras uinctus æterno miser
 Saxo sederem. spolia cum traxi ultima
 Fato stupente, tunc ab inferna Styge
 Lucem recepi, Ditis euici moras:
 Vbiq; me mors fugit, ut leto inclyto
 Fortis carerem. pro fera uicta, ô fera.
 Non me triformis sole conspecto canis
 Ad Styga reduxit: non sub Hesperio polo
 Ibera uicit turba pastoris feri:
 Non gemina serpens. perdidit mortem, hei mihi,
 Toties honestam: titulus extremus quis est?

CHO. Viden² ut laudis conscia uirtus

Non Lethæos horreat amnes?
 Pudet autoris, non morte dolet.
 Cupit extremum finire diem
 Vasta pressus mole gigantum,
 Et monstriferum Titana pati,
 Rabidæq; necem debere feræ.
 Si tua causa est miseranda necis,
 Quod nulla fera est, nullusq; gigas,
 Iam quis dignus necis Herculeæ
 Superest autor, nisi dextra tui?

HER. Eheu quis intus scorpius, quis feruida
 Plaga reuersus cancer infixus meas
 Vrit medullas? sanguinis quondam capax
 Tumidi iecur pulmonis arentes fibras
 Distendit: ardet felle siccato iecur,
 Totumq; lentus sanguinem auexit uapor.

Primam cutem consumpsit, hinc aditus nefas
 In membra fecit, abstulit costis iecur:
 Exedit artus penitus, & totas malum
 Hausit medullas, osibus uacuis sedet:
 Nec ossa durant ipsa, sed compagibus
 Discussa ruptis mole collapsa fluunt.
 Defecit ingens corpus, & pesti satis
 Herculea non sunt membra. prò quantum est malum,
 Quod esse uastum fateor? ò dirum nefas,
 En cernite urbes, cernite ex illo Hercule
 Quid iam supersit. Herculem agnoscas pater?
 His ne ego lacertis spolia Nemeæi mali
 Elisa presi? tensus hac arcus manu
 Astris ab ipsis detulit Stymphalidas?
 His ego citatam gressibus uici feram
 Radiante clarum fronte gestantem caput?
 His fracta Calpe manibus elisit fretum?
 His tot fræ, tot scelera, tot reges iacent?
 His mundus humeris sedit? hæc moles mei est?
 Hæc ne illa ceruix? has ego opposui manus
 Cælo ruenti? cuius ò custos manu
 Trahetur ultra Stygius? ò uires prius
 In me sepultæ? quid patrem appello Iouem?
 Quid per Tonantem uendico cælum mihi?
 Iam iam meus credetur Amphitryo pater.
 Quæcunq; pestis uiscere in nostro lates,
 Procede: quid me uulnere occulto petis?
 Quis te sub axe frigido pontus Scythes,
 Quæ pigra Tethys genuit? aut Maurum premens

Ibera Calpe littus? ô dirum malum.
 Vtrum ne serpens squalidum crista caput
 Vibrans, an aliquod es mihi ignotum malum?
 Nunquid cruore es genita Lernæ fræ?
 An te reliquit Stygius in terris canis?
 Omne es malum, nullumq; quis uultus tibi est?
 Concede saltem scire, quo peream malo.
 Quæcunq; pestis sæua, quæcunq; effera es,
 Palam timeres. quis tibi in medias locum
 Fecit medullas? ecce, direpta cute
 Viscera manus detexit: ulterior tamen
 Inuenta latebra est. ô malum simile Herculi.
 Vnde iste fletus? unde in has lachrymæ genas?
 Inuictus olim uultus est: nunquam malis
 Lachrymas suis præbere consuetus: pudet:
 Iam flere didicit. quis dies fletum Herculis,
 Quæ terra uidit? siccus ærumnas tuli.
 Tibi illa uirtus, quæ tot elisit mala,
 Tibi cessit uni: prima, & ante omnes mihi
 Fletum abstulisti: durior saxo horrido,
 Et chalybe uultus, & uaga Symplegade
 Rictus meos infregit, & lachrymam extulit.
 Flentem, gementem, summe protector poli
 Me terra uidit, quodq; me torquet magis,
 Nouerca uidit. urit ecce iterum fibras,
 Incaluit ardor: unde nunc fulmen mihi?

CHO. Quid non possit superare dolor?
 Quondam Getico durior Aemo,
 Nec Parrhasio lentior axe

Sæuo cefit membra dolori,
 Fefumq; mouens per colla caput
 Latus alterno pondere flectit.

Fletum* uirtus fæpe refoluit.

*luctus.

Sic arctos laxare niues,
 Quamuis tepido fydere Titan,
 Non tamen audet, uincitq; nefas
 Solis adufti glaciale iubar.

HERCVLES. ALCMENA.

Trimetri Iambici.

CONuerte uultus ad meas clades pater.
 Nunquam ad tuas confugit Alcides manus,
 Non, cum per artus Hydra fœcundum meos
 Caput explicaret. inter infernos lacus
 Poffeffus atra nocte cum fato fleti,
 Nec inuocauit. tot feras uici horridas;
 Reges, tyrannos: non tamen uultus meos
 In astra torfi: femper hæc nobis manus
 Votum fpopondit: nulla propter me fagro
 Micuere cœlo fulmina. hic aliquid dies
 Optare iuffit: primus audierit preces,
 Idemq; fummus, unicum fulmen peto.
 Giganta crede, non minus uerum mihi
 Afferere potui: dum patrem uerum puto,
 Cœlo peperci: fide crudelis pater,
 Siue es mifericors, commoda nato manum.
 Propera ante mortem, & occupa hanc laudem tibi.
 Vel, fi piget, manusq; detrectat nefas,
 Emitte Siculo uertice ardentem pater

Titanas in me, qui manu Pindum ferant,
 Aut te Ossa, qui me monte proiecto opprimant.
 Abrumpe et Erebi claustra: me stricto petat
 Bellona ferro: mitte Graduum trucem,
 Armetur in me dirus: est frater quidem,
 Sed ex nouerca. tu quoq; Alcideæ soror
 Tantum ex parente cupidem in fratrem tuum
 Iaculare Pallas. supplices tendo manus
 Ad te nouerca, sparge tu saltem, precor,
 Telum: perire sœmunæ possum manu.
 Iam fracta, iam satiata, quid pascis minas?
 Quid quæris ultra? supplicem Alciden uides,
 Et nulla tellus, nulla me uidit fera
 Te deprecantem. nunc mihi irata quidem
 Opus est nouerca: nunc tuus cessat dolor:
 Nunc odia ponis: parcis, ubi uotum est mori.
 O terra, & urbes, non facem quisquam Herculi,
 Non arma tradet? tela subtrahitis mihi?
 Ita nulla sæuas terra concipiat feras
 Post me sepultum: nec meas unquam manus
 Imploret orbis: si qua nascetur fera,
 Nascatur alius: undiq; infelix caput
 Mactate saxi, uincite arumnas meas.
 Ingrate cessas orbis? excidimus tibi?
 Adhuc malis, ferisq; suppositus fores,
 Ni me tulisses. ut dicem uestrum malis
 Excipite populi: tempus hoc uobis datur.
 Pensate merita: mors erit pretium omnium.

A L C. Quas misera terras mater Alcideæ petam?

Vbi

Vbi natus, ubi nam est? certa si uisus notat,
 Recliuis ecce corde anhelanti astuat,
 Genuit: peractum est. membra complecti ultima
 O' nate liceat: spiritus fugiens meo
 Legatur ore, brachia in amplexus cape.
 Vbi membra sunt? ubi illa, quæ mundum tulit,
 Stelligera ceruix? quis tibi exiguam tui
 Partem reliquit? HER. Herculem spectas quidem
 Mater, sed umbræ simile nescio quid mei
 Agnosce mater. ora quid flectis retro,
 Vultumq; moerens? Herculem dici tuum
 Partum erubescis? A L. Quis seram mundus nouam,
 Quæ terra genuit? quod ue tam dirum nefas
 De te triumphat? uictor Herculeus quis est?

HER. Nuptæ iacentem cernis Alciden dolus.

ALC. Quis tantus est, qui uincat Alciden dolus?

HER. Quicumq; mater scæminæ iratæ sat est.

ALC. At unde in artus pestis, aut ossa incidit?

HER. Aditum uenenis palla scæmineis dedit.

ALC. Vbi nam ipsa palla est? membra nudata intuo.

HER. Consumpta mecum est. A L. Tantâ ne inuenta est lues?

HER. Errare medijs credo uisceribus meis

O' mater Hydram, et nulle cum Lerna feras.

Quæ tanta nubes flamma Sicaniæ bibit?

Quæ Lemnos ardens? quæ plaga inferni poli

Vetans flagranti currere in zona diem?

In ipsa me iactate, pro comites, freta,

Mediosq; in amnes. quis sat est Ister mihi?

Non ipse terris maior Oceanus meos

Franget uapores: omnis in nostris malis
 Deficiet humor, omnis arefcet latex.
 Quid rector Erebi me remittebas Ioui?
 Decuit tenere, redde me tenebris tuis.
 Talem subactus Herculem ostende inferis.
 Nil inde ducam: quid? times iterum Herculem?
 Inuade mors non trepida, iam possum mori.

A L C. Compeſce lachrymas ſaltem, & ærumnas doma,
 Malisq; tantis Herculem indomitum refer,
 Mortemq; uince, quod ſoles, uince inferos.

H E R. Si me catenis horridus uinctum ſuis
 Præberet auidæ Caucasus uolucris dapem
 Scythia gementem, flebilis gemitus mihi
 Non extitiſſet: ſi uagæ Symplegades
 Vtraq; premerent rupe, redeuntis minas
 Ferrem ruina: Pindus incumbat mihi,
 Atq; Aemus, & qui Thracios fluctus Athos
 Frangit tonantis fulmen excipiens Iouis.
 Non, ipſe ſi in me, mater, hic mundus ruat,
 Superq; noſtros flagret incenſus rogos
 Phœbæus axis, degener mentem Herculis
 Clamor domaret: mille decurrant fræ,
 Pariterq; lacerent, hinc feris clangoribus
 Aetheria me Stymphalis, hinc & taurus minax
 Ceuice tota pulſet, & quidquid furit:
 Solum quoq; ingens ſurgat, hinc illinc fremens,
 Artusq; noſtros durus imminuat dolor,
 Sparſus ſilebo: non fræ excutient mihi,
 Non arma gemitus: nil, quod impelli poteſt.

ALC. Non uirus artus nate foemineum coquit:
Sed dura series operis, & longus tibi
Feruēt cruentis forsitan morbis dolor.

HER. Vbi mors? ubi illa? testis est aliquis mali?
Intendat arcus, nuda sufficiet manus:
In orbe ueniat, ueniat huc aliquis mihi,
Procedat a gedum huc. ALC. hei mihi, sensus quoq;
Excussit ille nimius impulsus dolor.
Remouete quæso tela, & infestas, precor,
Rapite hinc sagittas, igne suffusæ genæ
Scelus minantur. qua fuga latebras petam?
Dolor iste furor est: Herculem solus domat.
Cur deinde lachrymas, aut fugam uecors petam?
Obire forti* meruit Alcmene manu.
Vel scelere pereat, antè quàm letum mihi
Ignauus aliquis mandet, ac turpis manus
De me triumphet: ecce lassatus malis
Sopore fessas alligat uenas dolor,
Grauiq; anhelum pectus impulsu quatit.
Fauete superi, si mihi natum inclytum
Miserae negatis, uindicem saltem, precor,
Seruate terris, abeat excussus dolor,
Corpusq; uires reparet Herculeum suas.

*memini

HYLLVS. ALCMENA. HERCVLES.

Trimetri Iambici.

PRò lux acerba, prò capax scelerum dolor.
Nurus Tonantis occidit, natus iacet,
Nepos super sum: scelere materno hic perit,
Fraude illa capta est. quis per annorum uices,

Totoq;

Totoq; in æuo poterit ærumnas senex
 Referre tantas? unus eripiet dies

Parentem utrunq;, cætera ut sileam mala,
 Parcãq; fatis, Herculem amitto patrem.

ALC. Compesce uoces inclytum Alcideæ genus,

*fato. Miseræq; nato similis Alcmeneæ nepos,
 Longus dolorem forsitan uincet sopor.

Sed ecce lassam deserit mentem quies,
 Redditq; morbo corpus, & luctus mihi.

HER. Quid hoc? rigenti cernitur Trachyn iugo?
 Aut inter astra positus euasi genus

Mortale tandem? quis mihi cœlum parat?

Te te pater iam uideo, placatam quoq;

Specio nouercam, quis sonus nostras ferit

Cœlestis aures? Iuno me generum uocat.

Video nitentem regiam clari ætheris,

Phœbiq; tritam flammea zonam rota:

Cubile uideo Noctis hinc, tenebras uocat.

Quid hoc? quis axem cludit, & ab ipsis pater

Deducor astris? ora Phœbeus modò

Afflabat axis, tam propè à leto fui.

Trachyna uideo, quis mihi terras dedit?

Modò nempe me infra steterat, ac totus mihi

Suppositus orbis, tam bene excideras dolor.

Cogis fateri: parce, & hanc uocem occupa.

*illæ. Hæc *Hylle dona matris, hoc munus parat.

Vtinam liceret stipite ingestio impiam

Effringere animam, quale Amazonium malum

Circa niualis Caucaasi domui latus.

O clara Megara, tu'ne, cum furerem, mihi
 Coniux fuisti? stipitem, atq; arcus date.
 Dextra inquinetur, laudibus maculam imprimam.
 Summus legatur fœmina Herculeus labor.

HYL. Compesce diras genitor irarum minas,
 Habet, peractum est: quas petis pœnas dedit,
 Sua perempta dextera mater iacet.

HER. Cæci dolores: manibus irati Herculis
 Occidere meruit: perdidit comitem Lycas.
 Sœuire in ipsum corpus exanime impetus,
 Atq; ira cogit, cur minis nostris caret?
 Ipsum cadauer pabulum accipiant feræ.

HYL. Plus misera læso doluit: huic aliquid quoq;
 Detrahare uelles, occidit dextera sua
 Tuo dolore: plura, quàm poscis, tulit.
 Sed non cruenta sceleribus nuptæ iaces,
 Nec fraude matris: Nessus hos struxit dolos,
 Ictus sagittis qui tuis uitam*expulit.
 Cruore tincta est palla semiferi pater,
 Nessusq; nunc has exigit pœnas sibi.

HER. Habet, peractum est, fata se nostra explicant.
 Lux ista summa est, quercus hanc sortem mihi
 Fatidica quondam dederat, & Parnassio
 Cyrrha quatiens templa mugitu nemus.
 Dextra perempti uictor Alcide uiri
 Olim iacebis: hic tibi emenso freta,
 Terrasq; & umbras, finis extremus datur.
 Nil querimur ultra, decuit hunc finem dari,
 Nequis superstes Herculis uictor foret.

*extulit.

Nunc

Nunc mors legatur, clara, memoranda, incluta,
 Me digna prorsus, nobilem hunc faciam diem.
 Cædatur omnis sylua, & Oetheum nemus
 Suscipiat ignis, Herculem accipiat rogos.
 Sed ante mortem tu genus Pæantium
 Hoc triste nobis iuuenis officium appard,
 Herculeæ totum flamma succendat diem.
 Ad te preces nunc Hylle supremas sero:
 Est clara, captas inter incultas genus
 Regnumq; referens, Euryto uirgo edita
 Iole, tuis hanc facibus, & flammis para.
 Victor cruentus abstuli patrio à lare,
 Nihilq; miseræ præter Alciden dedi,
 Et iste rapitur: penset æumnas suas:
 Iouis nepotem foueat, & natum Herculis.
 Tibi illa pariat quidquid ex nobis habet.
 Tuq; ipsa planctus pone funebres, precor,
 O clara genitrix, uiuet Alcides tuus.
 Virtute nostra pellicem feci tuam
 Credi nouercam: siue nascente Hercule
 Non illa certa est, siue mortalis meus
 Pater est, licet sit falsa progenies mihi,
 Materna culpa cesset, & crimen Iouis.
 Merui parentem, contuli cælo decus,
 Natura me concepit in laudes Iouis.
 Quin ipse quoq; Iuppiter credi meus
 Pater esse gaudet: parce iam lachrymis meis:
 Superba matres inter Argolicas eris.
 Quid tale Iuno peperit ætherium gerens

Sceptrum, & Tonanti nupta? mortali tamen
 Cælum tenens inuidit, Alciden suum
 Dici esse uoluit. perage nunc Titan uices
 Solus relictus: ille, qui tuus comes
 Vbiq; fueram; tartara, & manes peto.
 Hanc tamen ad imos perferam laudem inclytam,
 Quòd nulla pestis uicit Alciden palàm,
 Omnemq; pestem uicit Alcides palàm.

CHORVS.

Sapphicum carmen.

O Decus mundi radiate Titan,
 Cuius ad primos Hecate uapores
 Lassa, nocturnæ leuat ora bigæ,
 Dic sub aurora positis Sabæis,
 Dic sub occasu positis Iberis,
 Quiq; feruentem patiuntur axem,
 Quiq; sub plastro patiuntur Vrse,
 Dic ad aternos properare manes
 Herculem, & regnum canis inquieti,
 Vnde non unquam remeauit ullus.
 Sume quos nubes radios sequantur,
 Pallidus mœstas specularare terras,
 Et caput turpes nebulae pererrent.
 Quando, prò Titan, ubi, quo ue summe
 Herculem in terris alium sequeris?
 Quas manus orbis miser inuocabis?
 Siqua sub terra numerosa pestis
 Sparget intentam rabiem draconis?
 Arcadum si quis populi uetusti

Fecerit

Fecerit sylvas aper inquietas?
 Thraciæ si quis Rhodopes alumnus
 Durior terris Elices niuosa
 Sparget humano stabulum cruore?
 Quis dabit pacem populo timenti, *Quid mirus*
 Si quid irati superi per urbes
 Iusserint nasci? iacet omnibus par,
 Quem parem tellus genuit Tonanti.
 Planctus immensas resonet per urbes,
 Et comas nullo cohibente nodo,
 Fœmina exertos feriat lacertos.
 Solaq; obductis foribus deorum,
 Tempa securæ pateant noueræ.
 Vadis ad Lethen, Stygiumq; littus,
 Vnde te nullæ referent carinæ.
 Vadis ad manes miserandus, unde
 Morte deuicta tuleras triumphum.
 Umbra nudatis uenies lacertis,
 Languido uultu, trepidoq; collo:
 Teq; non solum feret illa puppis.
 Non tamen uiles eris inter umbras,
 Aeacumq; inter, geminosq; Cretas
 Fata discernens. fieri tyranni
 Parcite ô dites, inhibete dextras.
Laudis est purum tenuisse ferrum,
 Dumq; regnabas minimum cruentis
 In tuas urbes licuisse factis.
Sed locum uirtus habet inter astra:
Sedis Arctœ spatium tenebis?

An grauis Titan ubi promit a stus?
 An sub occasu tepido nitebis,
 Vnde commisso resonare ponto
 Audies Calpen? loca quæ sereni
 Deprimes cœli? quis erit recepto
 Tutus Alcide locus inter astra?
 Horrido tantum procul à Leone
 Det pater sedes, calidoq; Cancro:
 Ne tuo uultu tremefacta leges
 Astra conturbent, trepidetq; Titan.
 Vere dum flores uenient tepenti,
 Et comam syluis hyemes recident,
 Vel comam syluis reuocabit a stas,
 Pomaq; autumnno fugiente cedent,
 Nulla te terris rapiet uetustas.
 Tu comes Phœbo, comes ibis astris.
 Antè nascetur seges in profundo,
 Vel fretum dulci resonabit unda,
 Antè discedet glacialis Vrsæ
 Sydus, & ponto uetito fruetur,
 Quàm tuas laudes populi quiescant.
 Te pater rerum miseri precamur,
 Nulla nascatur fra, nulla pestis,
 Non duces seuos miseranda tellus
 Habeat, nec ulla dominetur aula,
 Cui potest solum decus esse regni,
 Semper intensum tenuisse ferrum.
 Siquid in terris iterum timetur,
 Vindicem terræ petimus relicte.

ecce sumus. En quid hoc mundus sonat, *ecce moeret,
 Moeret Alciden pater? an deorum
 *tumidae. Clamor? an uox est *timidae nouerca?
 Hercule an uiso fugit astra Iuno?
 Lassus an pondus titubauit Atlas?
 An magis diri tremuere manes
 Herculem, & uisum canis inferorum
 Fugit abruptis trepidus catenis?
 Fallimur: lato uenit ecce uultu
 Quem tulit Paeas, humerisq; tela
 Gestat, & notas populis pharetras
 Herculis haeres.

ACTVS QVINTVS.

NUTRIX. PHILOCTETES.

Trimetri Iambici.

Efare casus iuuenis Herculeos precor,
 Vultuq; quonam tulerit Alcides necem.

PHI. Quo nemo uitam. NVT. Latus adeo ne ultimos
 Inuasit ignes? PH. Esse iam flammam nihil
 Ostendit ille, qui sub occasu Hercules
 Virtute uinci docuit indomita omnia.

NVT. Inter uapores quis fuit forti locus?

PHI. Quod unum in orbem uenerat nondum malum,
 Et flamma uicta est, haec quoq; accessit feris.
 Inter labores ignis Herculeos abit.

NVT. Ediffere agendum, flamma quo uicta est modo.

PHI. Ut omnis Oethen moesta corripuit manus,
 Hinc fagus umbras perdit, & tota iacet
 Succisa trunco, flexit hinc pinum serox

Astris

Astris minantem, & nube de media uocat.
 Ruitura cautes mouit, & syluam trahit
 Secum minorem. Chaonis quondam loquax
 Stat lata uasti quercus, & Phœbum uetat,
 Ultraq; totos porrigit ramos nemus;
 Gemit illa multo uulnere impresso minax,
 Frangitq; cuneos, resilit excussus chalybs,
 Vulnusq; ferrum patitur, & truncum fugit:
 Commota tandem est, tunc cadens lenta mora
 Duxit ruinam: protinus radios locus
 Admisit omnes. sedibus pulsæ suis
 Volucres pererrant nemore succiso *dicm,
 Queruntq; lasus garrulæ pinnis nemus.
 Iamq; omnis arbor sonuit, & sacræ quoq;
 Sensere quercus horridam ferro manum,
 Nulliq; priscum profuit ligno nemus.
 Aggeritur omnis sylua, & alternæ trabes
 In astra tollunt Herculi *augustum rogam.
 Rapit alta flammæ pinus, & robur tenax,
 Et breuior ilex: sylua contexit pyram,
 Populea sylua frondis Herculeæ nemus.
 (At ille (ut ingens nemore sub Nasamonio
 Aeger recliui pectore admugit Leo)
 Fertur. quis illum credat ad flammæ rapi?
 Vultus petentis astra, non ignes erant.
 Ut pressit Oethen, ac suis oculis rogam
 Lustrauit, omnes fregit impositus trabes,
 Arcumq; poscit. accipe hæc, inquit, sate
 Pæante dona, & munus Alcideæ cape.

*domus.

*angustum

(Has Hydra sensit, his iacent Stymphalides,
 Et quidquid aliud eminus uici malum)
 Victure felix. has enim nunquam irritas
 Mittes in hostes: siue de media uoles
 Auferre uolucres nube, descendunt aues,
 Et certa prædam tela de coelo ferent:
 Nec fallent unquam dexteram hic arcus tuam.
 Librare telum didicit, & certam dare
 Fugam sagittis: ipsa non fallunt iter.
 Emissa neruo tela: tu tantum, precor,
 Accommoda ignes, & facem extremam mihi.
 Hic nodus, inquit, nulla quem capiet manus,
 Mecum per ignem flagret: hoc telum Herculem.
 Tantum sequetur: hoc quoque acciperes, ait,
 Si ferre posses: adiuuet domini rogam.
 Tum rigida secum spolia Nemeæ mali
 Arsura poscit: latuit in spolio rogam.
 Ingemuit omnis turba: nec lachrymas dolor
 Cuiquam remisit: mater in luctum furens
 Diduxit auidum pectus, atque utero tenus
 Exerta uastos ubera in planctus firit,
 Superosque, & ipsum uocibus pulsans Iouem,
 Impleuit omnem uoce foeminea locum.
 Deforme letum, mater, Herculeum facis,
 Compesce lachrymas, inquit, introrsus dolor
 Foemineus abeat. Iuno cur letum diem
 Te flente ducat? pellicis gaudet sua
 *contine. Spectare lachrymas: *comprime infirmum iecur.
 Mater: nefas est ubera, atque uterum tibi

Laniare,

Laniare, qui me genuit. & dirum fremens,
 Qualis per urbes duxit Argolicas Canem,
 Cum uictor Erebi Dite contempto redit
 Tremente fato, talis incubuit rogo.

Quis sic triumphans letus in curru stetit
 Victor? quis illo gentibus uultu dedit
 Leges tyrannus? quanta pax obitum tulit?
 Hæere lachrymæ, cecidit expulsus dolor
 Nobis quoq; ipsis, nemo morituro ingemūt.
 Iam flere pudor est: ipsa, quam sexus iubet
 Mœrere, siccis hæsit Alcмене genis,
 Stetitq; nato penè iam similis parens.

NVT. Nullas ne in astra misit aut superos preces
 Arsurus? aut in uota respexit Iouem?

PHI. Iacuit sui securus, & cælum intuens
 Quæsiuit oculis, arce an ex aliqua pater
 Despiceret illum, tum manus tendens ait:
 Quacunq; parte prospicis natum pater,
 Iste est pater, quem nocte commissa dies
 Quæsiuit unus. si meas laudes canit
 Vtrumq; Phœbi littus, & Scythiæ genus,
 Et omnis ardens ora quam torret dies:
 Si pace tellus plena, si nullæ gemunt
 Urbes, nec aras impias quisquam inquinat:
 Si scelera desunt, spiritum admitti hunc precor
 In astra, nec me mortis inferniæ locus,
 Nec mœsta nigri regna conterrent Iouis,
 Sed ire ad illos umbra, quos uici, deos
 Pater erubescō. nube discussa diem.

Pande, ut decorum uultus ardentem Herculem
 Spectet: licet tu sydera, & mundum neges,
 Vltro pater cogere. si uoces dolor
 Abstulerit ullas, pande tum Stygios lacus,
 Et redde factis. approba natum prius:
 Vt dignus astris uidear, hic faciet dies.
 Leue est, quod actum est, Herculem genitor prius
 Inuenit, an damnauit: hoc postquam, addidit:
 Nouerca cernat, quo feram flammam modo.
 Flammam poposcit. hoc age Alcidae comes,
 Non segnis, inquit, corripe Oetheam facem.
 Quid dextra tremuit? num manus pauida impium
 Scelus refugit? redde iam pharetras mihi
 Ignae, iners, inermis est nostros manus
 Quae tendat arcus? quis sedet pallor genis?
 Animo facies inuade, quo Alciden uides
 Vultu iacere: respice arsurum miser.
 Rogat ecce iam me genitor, & pandit polos.
 Venio pater. uultusque non idem fuit.
 Tremente pinum dextera ardentem impuli.
 Refugit ignis, & reluctantur facies,
 Et membra uitant: sed recedentem Hercules
 Insequitur ignem. Caucasum, aut Pindum, aut Atho
 Ardere credas: nullus erumpit sonus:
 Tantum ingemiscit ignis ad durum iecur.
 Typhon in illo positus immanis rogo
 Gemisset ipse: quiq; conuulsam solo
 Imposuit humeris Ossan Enceladus ferrox.
 At ille medias inter exurgens facies

Semiustus, ac laniatus, intrepidus, rubens,
 Nunc ô parens Herculea, sic stare ad rogam
 Te mater, inquit, sic decet fieri Herculem?
 Inter uapores positus, & flammæ minas
 Immotus, inconcussus, in neutrum latus
 Correpta flectens membra adhortatur, monet;
 Gerit aliquid ardens: omnibus fortem addidit
 Animum ministris: urere ardentem putes.
 Stupet omne uulgus, uix habent flammæ fidem,
 Tam placida frons est, tanta maiestas uiro,
 Nec properat uri: cumq; iam forti datum
 Leto satis pensauit, igniferas trabes
 Hinc inde traxit, nimia quas flammâ occupat,
 Totasq; in ignem uertit: & quâ plurimus
 Exundat ignis, recipit intrepidus, ferox.
 Nunc ora flammis implet: ast illi graues
 Luxere barbæ: cumq; iam uultum minax
 Appeteret ignis, lamberent flammæ caput,
 Non pressit oculos. sed quid hoc? micstam intuor
 Sinu gerentem reliquias magni Herculis:
 Crinemq; iactans squalidum Alcmenæ gemit.

ALCMENA. PHILOCTETES.

Trimetri lambici.

TImete superi fata, tam paruus cinis
 Herculeus est, huc ille decreuit gigas.
 O quanta Titan in nihil moles abit
 Anilis, heu me, cepit Alciden sinus.
 Hic tumulus illi est: ecce uix totam Hercules
 Compleuit urnam: quam leue est pondus mihi,

dd 4

Cui

Cui totus æther pondus incubuit leue?
 Ad Tartara olim, regnaq; ò nate ultima
 Rediturus ibas: quando ab inferna Styge
 Remeabis iterum? non uti spoliū trahas,
 Rursumq; Theseus debeat lucem tibi.
 Sed quando solus ignis impositus tuas
 Compescet umbras, teq; Tartareus canis
 Inhibere poterit. quando Tanareas fores
 Pulsabis, ah quas mater ad fauces agar?
 Quà mors aditur? uadis ad manes iter
 Habiturus unum. quid diem questu tero?
 Quid misera duras uita? quid lucem hanc tenes?
 Quem patere rursus Herculem possim Ioui?
 Quis me parentem natus Alcmenam suam
 Tantus uocabit? ò nimis felix, nimis
 Thebane coniux, Tartari intraſti loca
 Florente nato, teq; uenientem inferi
 Timuere forsàn, quòd pater tantum Herculis
 Vel falsus aderas. quas petam terras anus
 Inuisa sæuis regibus? si quis tamen
 Rex est relictus sæuus. hei misera mihi:
 Quicumq; cæsos ingemunt nati patres
 A me petent supplicia: me cuncti obruent:
 Siquis minor Busiris, aut si quis minor
 **Persidæ.* Antæus. urbes *persidæ terrent plage,
 Ego præda ducar. si quis Ismarios greges
 Thracis cruenti uindicans, carpent greges
 Mea membra diri. forsitan pœnas petet.
 Irata Iuno, totus uretur dolor. *uenit!*

Secura uicto tandem ab Alcide uacat,
 Pellex super sum, supplicia de qua exigit.
 Ne parire possem, fecit hic natus mihi
 Vterum timendum. quæ petam Alcmenæ loca?
 Quis me locus? quæ regio? quæ mundi plagâ
 Defendet? aut quas mater in latebras agar?
 Vbiq; certè nota. si patriam petam,
 Laresq; miseros, Argos Eurystheus tenet.
 Orbata Thebas, regnum & Hismenum petam,
 Thalamosq; nostros, in quibus quondam Iouem
 Dilecta uidi: prò nimis felix, nimis,
 Si fulminantem & ipsa sensissem Iouem.
 Vtinam meis uisceribus Alcides foret
 Exectus infans, nunc datum est miseræ, datum
 Videre natum laude certantem Ioui:
 Et hoc darètur scire, quod fatum mihi
 Eripere posset. quis memor uiuet tui
 O nate populus? omne iam ingratum est genus.
 Petam Cleonæ? Arcadum an populos petam?
 Meritisq; terram nobilem quæram tuis?
 Hic dira serpens cecidit, hic ales fera,
 Hic rex cruentus, hic tua fractus manu,
 Qui te sepulto possidet cœlum Leo.
 Si grata terra est, populus Alcmenam tuam
 Defendat omnis. Thracias gentes petam,
 Hebriq; populos: hæc quoq; est meritis tuis
 Defensa tellus: stabula cum regno iacent.
 Hic pax cruento rege prostrato data est.
 Vbi enim negata? quod tibi infelix anus

Quæram sepulchrum? de tuis totus rogis
 Contendat orbis. relliquias magni Hærculis
 Quis populus, aut quæ templa, quæ gentes colent?
 Quis iam petet, quis poscet Alcmenes onus?
 Quæ tibi sepulchra nate, quis tumulus sat est?
 Hic totus orbis fama erit tumulus tibi:
 Quid anime trepidas? Hærculis cineres tenè,
 Complectere ossa, relliquiæ auxilium dabunt,
 Erunt satis præsidia, terre bunt tuæ
 Reges uel umbra. PHI. Indebitos nato quidem
 Compesce fletus mater Alcide inclyti.
 Non est gemendus, nec graui urgendus nece,
 Virtute quisquis abstulit fati iter.
 Aeterna uirtus Hærculem fieri uetat,
 Fortes uetat mœrere, degeneres iubet.

ALC. Sedabo questus? uindicem amisi parens
 Terræ, atq; pelagi, quaq; purpureus dies
 Vtrunq; clara spectat Oceanum rota.
 Quot misera in uno condidi natos parens?
 Regno carebam, regna sed poteram dare.
 Vna inter omnes terra quas matres gerit,
 Votis peperci: nil ego à superis petij
 Incolume nato. quid dare Hærculeus mihi
 Non poterat ardor? quis deus quidquam mihi
 Negare poterat? uota in hac fuerant manu:
 Quidquid negaret Iuppiter, daret Hærcules.
 Quid tale genitrix ulla mortalis tulit?
 *olim. Desleuit aliqua mater, & toto stetit
 Succisa foetu, bisq; septenos greges
 Deplanxit una: gregibus æquari meus

Quot ille poterat: matribus miseris adhuc
 Exemplar ingens decrat, Alcmenae dabit.
 Cessate matres, pertinax si quas dolor
 Adhuc iubet lugere, quas luctus grauis
 In saxa uertit: ceditis his cunctae malis.
 Agédum, senile pectus ô miserae manus
 Pulsate: & una funeri tanto sat est
 Grandæua anus defecta? quod totius breui
 Iam quæret orbis, expedi in planctus tamen
 Defessa quanquam brachia, ut inuidiam deis
 Lugendo faciatis: aduoca in planctum genas.

ALCMENA sola. Anapæstici.

Flete Alcmenen, magniq; Iouis
 Plangite natum, cui concepto
 Lux una perit, noctesq; duas
 Contulit Eos: ipsa quiddam
 Plus luce perit: totae pariter
 Plangite gentes, quarum seuos
 Ille tyrannos iussit Stygias
 Penetrare domos, populisq; madens
 Ponere ferrum. fletum meritis
 Reddite tantis: totus, totus
 Personet orbis. flet Alciden
 Cærulea Crete, magno tellus
 Clara Tonante. centum populi
 Brachia pulsant: nunc Curetes,
 Nunc Corybantes arma Idea
 Quassate manu: armis illum
 Lugere decet: nunc nunc funus
 Plangite uerum: Iacet Alcides

Non minor ipso, Creta, Tonante:
 Flete Herculeos Arcades obitus,
 Nondum Phœbo nascente genus.
 Et iuga Spartes, Nemeæq; sonent;
 Feriatq; graucis Mænala planctus.
 Poscite magno Alciden gemitu,
 Stratus uestris setiger oris.
 Alesq; sequi iussa sagittas,
 Totum pinnis uelata diem.
 Flete Argolica, flete Cleonæ,
 Hic terrentem mœnia quondam
 Vestra Leonem fregit nostri
 Dexterâ nati. datæ Sithoniæ
 Verbera matres, gelidusq; sonet
 Planctibus Hebrus. flete Alciden,
 Quod non stabulis uescitur infans, *Nota mscor in sig. p. 10.*
 Nec uestra greges uiscera carpunt.
 Fleat Antæo libera tellus,
 Et raptâ fero plaga Geryone.
 Mecum miseræ plangite gentes,
 Audiât ictus utraq; Tethys.
 Vos quoq; mundi turba citati
 Flete Herculeos numina casus.
 Vestrum Alcides ceruice meus
 Mundum superi cœlumq; tulit,
 Cùm stelligeri uestor Olympi,
 Pondere liber spirauit Atlas.
 Vbi nunc nostræ iuppiter arces?
 Vbi promissi regia mundi?
 Nempe Alcides mortalis obit,

Nempe scpultus. quoties telis,
 Facibusq; tuis ille pepercit?
 Quoties ignis spargendus erat?
 In me saltem iaculare facem,
 Semelenq; puta.
 Iam ne Elysijs ô nate domus,
 Iam littus habes, ad quod populos
 Natura uocat? an post raptum
 Styx atra canem præclusit iter,
 Teq; in primo limine Ditis
 Monstra morantur? quis nunc umbras
 Nate tumultus, manesq; tenet?
 Fugit abducta nauita cymba?
 Et Centauris Theffala motis
 Ferit attonitos unguia manes?
 Anguesq; suos Hydra sub undis
 Territa mersit? teq; labores
 O nate timent?
 Fallor, fallor uesana parens,
 Nec te manes, umbræq; timent.
 Non Argolico rapta Leoni
 Fulua pellis contacta iuba
 Leuos operit dura lacertos,
 Vallantq; feri tempora dentes.
 Donum pharetræ cessere tuæ,
 Telaq; mittet iam dextra minor.
 Vadis inermis nate per umbras,
 Ad quas semper mansurus eris.

HERCVLES. ALCMENA.

Trimetri lambici partim.

Quid me tenentem regna syderei poli,
 Cœloq; tandem redditum planctu iubes
 Sentire fatum? parce, nam uirtus mihi
 In astra, & ipsos fecit ad superos iter.

A L C. Vnde sonus trepidas aures ferit?
 Vnde meas inhibet lachrymas fragor?
 Agnosco, agnosco, uictum est chaos.
 A Styge, nate, redis iterum mihi:
 Fractaq; non semel est mors horrida,
 Vicisti rursus noctis loca,
 Puppis & infernæ uada tristia.
 Peruius est Acheron iam languidus,
 Et remeare licet soli tibi,

1 Nec te fata tenent post funera,
 An tibi præclusit Pluton iter?
 Et Pavidus regni metuit sibi?
 Certè ego te uidi flagrantibus
 Impositum syluis, cum pluribus
 In cœlum furerent flammæ minis.
 Arsisti certè: uerùm ultima
 Non tenuere tuas umbras loca.
 Quid timuere tui manes precor?
 Umbra quoq; est Diti nimis horrida?

M E R. Non me regentis stagna Cocyti tenent,
 Non puppis umbras furua transuexit meas,
 Iam parce mater questubus: manes semel,
 Umbrasq; uidi: quid in nobis tui.
 Mortale fuerat, igitur inuictus tulit:
 Paterna cœlo pars data est, flammis tua.
 Proinde planctus pone, quos nato paris,

Genitrix in ortu: luctus in turpes eat.
 Virtus in astra tendit, in mortem timor.

Insens ab astris mater Alcides cano:
 Pœnas cruentus iam tibi Eurystheus dabit:
 Curru superbum uecta transcendes caput,
 Me iam decet subire cœlestem plagam;
 Inferna uinco rursus Alcides loca.

ALC. Mane parumper. cessit: ex oculis abit:
 In astra fertur. fallor, an uultus putat
 Vidisse natum: miseram mens est credula,
 Et numen, & te mundus æternus tenet.
 Credo triumphis, regna Thebarum petam,
 Nouumq; templis additum numen canam.

CHORVS. Anapæstici.

N Vnquam Stygias fertur ad umbras
 Incluta uirtus: uiuite fortes,

Nec Lethæos seua per annes
 Vos fâta trahent: sed cum summas
 Exiget horas consumpta dies,
 Iter ad superos gloria pandet.
 Sed tu domitor magne ferarum,
 Orbisq; simul pacator ades,
 Nunc quoq; nostras respice terras:
 Et si qua nouo bellua uultu.

Quætiēt populos terrore graui,
 Tu fulminibus frange trifulcis,
 Fortius ipso genitore tuo
 Fulmina mittens.

F I N I S

